

Activiteitenverslag 2006

volledige versie met bijlagen

**Open
innovatie**

Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie
door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen

Inhoudstafel

Deel 0	Voorwoord: Open Innovatie	2
Deel 1	Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten	5
Deel 2	Globaal overzicht van de toegekende steun	10
Deel 3	O&O-projecten op initiatief van de bedrijven	15
Deel 4	Steun aan Basisonderzoek	25
Deel 5	Steun aan collectief onderzoek en kennisverspreiding	34
Deel 6	Innovatiesteun op beslissing van de Vlaamse Regering	48
Deel 7	Dienstverlening en Coördinatie-opdracht	67
Deel 8	Financieel en administratief verslag	100
Meer Weten?		125

Open Innovatie

Open Innovatie vormt ongetwijfeld de rijzende ster in de concepten van het internationaal onderzoeks- en innovatiegebeuren.

Terecht, zo blijkt ook uit de activiteiten van het IWT. Onderzoek en innovatie vereisen steeds meer intelligente **samenwerking** tussen diverse actoren onderling en zelfs met concurrenten.

Zowat alle steunmaatregelen van het IWT sturen aan op samenwerking en bouwen daartoe de nodige incentives in.

Het grootste deel van de budgettaire middelen wordt zelfs besteed aan projecten met een collectieve dimensie, nuttig voor ruime Vlaamse bedrijfssegmenten. Steun aan Strategische Onderzoekscentra en aan Competentiepolen, steun aan projecten van Strategisch BasisOnderzoek, aan Collectief Onderzoek en Collectief LandbouwOnderzoek, steun aan TETRA-Fondsprojecten, aan initiatieven van Regionale en Thematische InnovatieStimulering, aan Technologische Dienstverlening, vorming van onderzoekers via de doctorale SpecialisatieBeurzen en de post-doctorale OnderZoeksMandaten, ... het past allemaal in dit rijtje.

Zonder de steun van het IWT zou dit allemaal niet tot stand komen.

Maar Open Innovatie betekent ook samenwerking over de grenzen, letterlijk dan. De inzet van het IWT in internationale en Europese samenwerkingsvormen is aanzienlijk toegenomen en dat ten behoeve van onze klanten.

Dit activiteitenverslag zal u één en ander duidelijk kunnen maken.

Paul Zeeuwts
Directievoorzitter

Paul Lagasse
Voorzitter van de raad van bestuur

Organisatie

Paul Lagasse

Paul Zeeuwts

Gino Baron

Ethel Brits

Geert Campaert

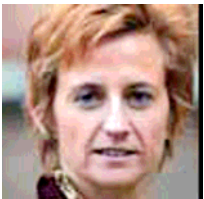
Viviane Camphyn

Renilde Craps

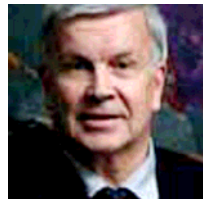
Koen Debackere

Ann Demeulemeester

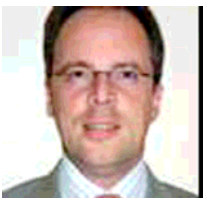
Bruno Pairon

Wilfried Van Den Heuvel
(overleden op 03.03.2007)

Dirk Van Dyck

Géry Vanlommel
(vanaf 23.03.2007)

Eric Vermeylen

Veerle Lories

Michèle Oleo

Voogdijminister

Mevrouw Fientje Moerman, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel

Raad van bestuur

Voorzitter:	Paul Lagasse
Directievoorzitter:	Paul Zeeuwts
Leden:	Gino Baron Ethel Brits Geert Campaert Viviane Camphyn Renilde Craps Koen Debackere Ann Demeulemeester Bruno Pairen Wilfried Van Den Heuvel (overleden op 03.03.2007) Dirk Van Dyck Géry Vanlommel (vanaf 23.03.2007) Eric Vermeulen
Leden met raadgevende stem:	Veerle Lories
Commissaris van de Vlaamse Regering:	Michèle Oleo

Directiecomité

Paul Zeeuwts, directievoorzitter
Bernard De Potter, directeur Innovatiestimulering (tot 01.10.2006)
Tania De Roeck, directeur Collectief Onderzoek&Kennisdifusie (vanaf 01.11.2006)
Maarten Sileghem, directeur Strategisch en Europees Onderzoek (vanaf 01.11.2006)
Leo Van de Loock, directeur Bedrijfsprojecten
Michel Vandermeulen, directeur HRM & Juridische Zaken

Deel 1 - Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten

1. 15 jaar IWT

Medio 1991 ging het IWT van start. Het jaar 2006 was dan ook een jaar van viering van 15 jaar IWT-bestaan.

Op 15 jaar was het IWT verantwoordelijk voor meer dan 2 miljard euro steun aan onderzoek en innovatie. Een ruim overzicht van de acties en de evoluties in het innovatie-instrumentarium werd gepubliceerd in de 'Speurgids Wetenschap, Technologie en Innovatie 2006' (uitgave departement EWI) en geresumeerd verspreid in een Innovatiekrant van het IWT.

Op 14 september 2006 werd een groot feest georganiseerd te Gent, in aanwezigheid van de voogdijminister, mevrouw Fientje MOERMAN, en gesmaakt door meer dan 700 genodigden.

Op 14 oktober kon het IWT-personeel dit overdoen samen met ex-personeelsleden van het IWT. De raad van bestuur nodigde voor de gelegenheid de talrijke oudgedienden van de raad uit op zijn nieuwjaarsdiner van 19 januari 2006.

2. IVA of EVA

Medio 2006 werd het Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) formeel geoperationaliseerd in het kader van de globale hervorming van de Vlaamse administratie, bekend als Beter Bestuurlijk Beleid (BBB).

In principe moest dan het IWT omgevormd worden tot een Intern Verzelfstandigd Agentschap met eigen rechtspersoonlijkheid (IVAr). Het decreet van 7 mei 2004 moest daartoe formeel in werking worden gesteld door de Vlaamse Regering.

Dit hield o.m. in dat de raad van bestuur van het IWT zou afgeschaft worden en deels vervangen door een 'raadgevend comité'.

Enkele praktische bezwaren dienden zich echter aan, inzonderheid m.b.t. de budgettaire-technische gevolgen van deze hervorming die nog geen afdoende oplossing hadden bekomen. Ondertussen werd vanuit meerdere fora, zoals de VRWB, de SERV en de raad van bestuur van het IWT zelf, uitdrukkelijk herhaald dat een EVA-statuut (Extern Verzelfstandigd Agentschap) met raad van bestuur om velerlei redenen verkieslijk was. Resultaat was dat in 2006 het IWT verder is blijven bestaan op zijn oud statuut, nl. als parastatale B (VOI). In de loop van 2007 moet het toekomstig statuut voor het IWT beslecht worden.

3. Doorlichting van het IWT

Eind 2005 werd op verzoek van minister Moerman een externe doorlichting van de werking van het IWT opgestart. Het bureau Deloitte werd met deze doorlichting belast.

De bevindingen van het bureau werden tevens voorgelegd aan een panel van buitenlandse deskundigen vertrouwd met het beheer van vergelijkbare taken als deze toevertrouwd aan het IWT. Februari 2006 werd het rapport afgeleverd. Op zijn zitting van 27 april 2006 kon de raad van bestuur zijn reflecties en reacties op dit rapport overmaken aan de minister.

Meest opmerkelijke vaststelling van deze doorlichting, is dat het IWT moet werken met te weinig personeel o.m. in vergelijking met buitenlandse innovatie-agentschappen. Zo vertegenwoordigen de apparaatskosten van het IWT inzake de steunverlening slechts 3,7% van de betreffende steunkredieten, daar waar men in het buitenland doorgaans uitgaat van een norm van ca. 5%. Dit heeft wel degelijk negatieve gevolgen o.m. inzake een meer adequate opvolging van de steun en de gepaste permanente vorming van het personeelsbestand.

4. De verruiming van het steunbaar innovatietraject

Op vraag van minister MOERMAN stelde eind 2005 de IWT-staf een Visienota op t.b.v. een ruimer debat over de mogelijke verruiming van het steunbaar innovatietraject.

Het betrof hierbij zowel het aspect **verbreding naar de niet-technologische kennis** van innovatie als het aspect **verlenging van steun in het innovatietraject**.

Op 19 januari 2006 formuleerde de raad van bestuur van het IWT hierover zijn advies.

Op hun beurt formuleerden de VRWB (24 februari 2006) en de SERV (8 februari 2006) hun respectievelijke adviezen.

Dit werd in 2006 nog niet ten volle beleidsmatig vertaald, gegeven de wens van minister MOERMAN om eerst over te gaan tot een doorlichting van het innovatie instrumentarium. Dit zou plaatsvinden tijdens het eerste half jaar van 2007.

Wel gaf minister MOERMAN toelating aan het IWT om al experimenteel over te gaan tot de steun aan innovatieprojecten met een ruimere, ook niet-technologische scope (20.12.2005).

5. Vernieuwd VIS-Besluit

Op 24 maart 2006 gaf de Vlaamse Regering haar principieel akkoord aan het voorontwerp van reglementair besluit voor steun aan projecten van Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden (VIS). Het betreft hierbij vnl. steun aan projecten van Collectief Onderzoek en van kennisverspreiding / innovatiestimulering.

Het initiële besluit dateerde van 24 mei 2002 en na een eerste cyclus van 4 jaar was het aangewezen om dit reglementair besluit op belangrijke punten te moderniseren:

- > Het **steunpercentage voor projecten van Collectief Onderzoek** diende opgetrokken te worden van 50 naar **80%**. Zodoende werd het steunpercentage meer in lijn gebracht met de steunpercentages in voege bij het collectief LandbouwOnderzoek of nog het in zijn doelstellingen aanverwante TETRA-Fonds.
- > Het voorzien van een **betoelaging van 100%** (i.p.v. 80%) **voor de (sub)Regionale InnovatieStimulering (RIS)**, gegeven de nieuwe overheidscontext met het VLAO (Vlaams Agentschap Ondernemen; zie verder).
- > Het voorzien van meer realistische indirecte kosten.
- > De mogelijkheid om voortaan grotere **geprogrammeerde initiatieven** te steunen op basis van het VIS-Besluit, zoals de Competentiepolen op basis van het Beleidskader beslist door de Vlaamse Regering op 25 juli 2005.

Op 27 april 2006 formuleerde de raad van bestuur zijn advies op dit voorontwerp. Op 20 juli 2006 gaf de Vlaamse Regering zijn definitieve goedkeuring aan het vernieuwd VIS-Besluit.

6. VLAO-RIS – Provinciale Innovatiecentra

De Vlaamse Regering wil met het VLAO, het Vlaams Agentschap Ondernemen, voorzien in een ‘*single-access*’ overheidsagentschap als wegwijs en begeleider voor ondernemingen naar de ruimere en soms complexe diensten van de Vlaamse overheid.

Het VLAO beschikt hiervoor in eerste lijn over een reeks ‘*account managers*’ per provincie, in belangrijke mate afkomstig uit de vroegere GOM’s.

De meer gespecialiseerde provinciale ‘*back offices*’ van het VLAO moeten door de bestaande gespecialiseerde agentschappen op Vlaams niveau aangestuurd worden.

Inzake innovatiestimulering komt dit het IWT toe. Eerder dan te gaan voor eigen provinciaal IWT-personeel, opteerde het IWT voor het inzetten van zijn RIS-projecten (cfr. het VIS-Besluit) als ‘quasi IWT-personeel’.

Op 16 februari 2006 keurde de raad van bestuur hiertoe de krachtlijnen goed, die in een meer gedetailleerd oproepdocument werden vertaald op 13 juli 2006.

Hierbij werd gesteld dat per provincie slechts 1 voorstel kon worden aanvaard, als samenwerkingsverband van de bedrijfsorganisaties die de 'levende krachten' vertegenwoordigden in elke provincie. Dit alles op basis van de steunmodaliteiten van het hernieuwd VIS-Besluit (cfr. vorig punt).

De raad van bestuur besliste tevens in te staan voor een mogelijk sociaal passief van de aflopende RIS-projecten en besliste op 16 november 2006 over de budgettaire vastlegging van de RIS-projecten voor de periode 2007-2011.

Op 21 december 2006 kon de raad van bestuur de voorstellen uit de provincies West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant goedkeuren. Tegelijk werden de type-steunovereenkomst en het protocol met het VLAO goedgekeurd.

7. Competentiepolen en Strategische Onderzoekscentra

Voor steun aan grotere innovatiecentra keurde de Vlaamse Regering op 22 juli 2005 een **Beleidskader** goed. Sedertdien vormt dit het referentiekader voor steun aan Competentiepolen en Strategische Onderzoekscentra en ook aan de voorbereiding van nieuwe initiatieven ter zake.

In de loop van 2006 kon de raad van bestuur zodoende volgende beslissingen nemen:

- a) De steun aan 'VIS-haalbaarheidsstudies' t.b.v. mogelijke nieuwe Competentiepolen of ruimere VIS-acties inzake:
 - > een toekomstgerichte onderzoeksketen in de fruitteelt, ingediend door het Proefcentrum Fruitteelt (RvB 15.02.2006);
 - > producten met ICT, ingediend door Agoria (RvB 16.02.2006);
 - > kunststofverwerking - Plasticvision, ingediend door FEBELPLAST (RvB 16.03.2006);
 - > lucht- en ruimtevaart, ingediend door FLAG (RvB 27.04.2006);
 - > industriële biotechnologie, ingediend door FEDICHEM en Flanders Bio (RvB 18.05.2006).
- b) Op basis van het advies van de raad van bestuur van het IWT besliste de Vlaamse Regering in de steun aan de **Competentiepool voor Productontwikkeling en Industriële Design** (13 oktober 2006). Dit gebeurde op de oude ad hoc wijze, los van het vernieuwde VIS-Besluit.
- c) Op 21 september 2006 keurde de raad van bestuur het vervolg op het traject goed van de **Competentiepool Flanders Drive 2**, althans de eerste fase ervan, waarbij een zeer ruime waaier van actoren in de automobielsector bijdroeg tot het fijnstellen van de toekomstige sleutelprojecten.
- d) Op 21 december 2006 gaf de raad van bestuur groen licht aan de verdere uitbouw van het **Vlaams Instituut voor Mobiliteit**, op basis van de voorafgaande haalbaarheidsstudie. De steun verloopt hier in cofinanciering met EFRO-middelen.
- e) Op 15 juni 2006 formuleerde de raad van bestuur zijn advies t.a.v. het nieuwe luik **Beeldverwerking van het IBBT** (Interdisciplinair instituut voor Breedband Technologie, één van de 4 huidige Vlaamse Strategische Onderzoekscentra).

8. Toegepast BioMedisch onderzoek

Op 5 mei 2006 heeft de Vlaamse Regering haar akkoord gehecht aan de modaliteiten van een nieuw reglementair besluit voor het Programma Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM). Op 18 mei 2006 kon de raad van bestuur zijn advies hierover overmaken.

Het reglementair besluit werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15 september 2006.

Teneinde nog tijdig het voorziene budget van 5 miljoen euro in 2006 te kunnen toewijzen, werd de oproep tot indiening van projecten in twee momenten gespreid. Een eerste moment voor de snelst voorbereide dossiers en waarvoor een beslissing kon genomen worden op 21 december 2006. Een tweede moment van indiening met beslissing begin 2007.

9. Additionaliteit van O&O-bedrijfssteun

In welke mate zijn overheidssubsidies voor O&O-projecten van bedrijven nodig? In welke mate zetten zij aan tot meerinvesteringen in O&O (additionaliteit) of in welke mate komen zij in de plaats van privé-financiering (substitutie)? Hoe beïnvloedt steun de aard van de ondernomen onderzoeksprojecten?

Dit zijn 'existentiële vragen' voor het innovatiebeleid. Twee benaderingen werden hierbij gefinaliseerd in de loop van 2006:

- > Een econometrische benadering, zgn. inputadditionaliteit, uitgevoerd door het Steunpunt O&O-Statistieken waarbij de IWT-gegevens inzake steunverlening werden gekoppeld aan enquêtes over de onderzoeks- en innovatieprestaties van Vlaamse bedrijven (CIS). De studie werd gepubliceerd in de reeks IWT-studies nr. 55 (*Research, Development and Innovation in Flanders 2004* o.l.v. Dirk Czarnitzki).
- > Een enquête-benadering naar de zgn. gedragsadditionaliteit van subsidies: 'wanneer en hoe kunnen deze het O&O-gedrag van bedrijven beïnvloeden?' Deze studie werd uitgevoerd door het bureau Idea Consult i.s.m. Vlerick SM. De resultaten zijn gepubliceerd in de reeks IWT-studies nr. 56 (*What difference do IWT R&D grants make for their clients?* Geert Steurs, Arnold Verbeek, Hilde Vermeulen, Bart Clarysse).

Beide benaderingen geven een redelijke positieve kijk weer op het belang van de O&O-bedrijfssubsidies van het IWT.

10. Studie en expertise t.b.v. het VIN

Vanaf 2006 kon het IWT beschikken over een 'nieuwe kredietlijn studie- en expertise-opdrachten' t.b.v. het VIN, het Vlaams InnovatieNetwerk. In het verleden moest hiertoe telkens een goedkeuring gevraagd worden aan de minister (tot 150 000 euro) of zelfs aan de Vlaamse Regering, voor grotere bedragen. Dit bemoeilijkt en vertraagde de beslissingsprocessen op onredelijke wijze.

In de loop van 2006 kon de raad van bestuur zodoende volgende studie- en expertise-opdrachten goedkeuren:

- > 'Output en effectmeting TETRA-Fonds'
- > 'Voorstudie VIN-portaal'
- > 'Opleidingsproject VIN-adviseurs (RIS, TD, TIS, ...)'
- > 'RIS-evaluatie na telefonische bevraging RIS-klanten'
- > 'Gedragsadditionaliteit van O&O-bedrijfssteun (zie voorgaand punt)'
- > 'Meting van de effectiviteit van VIS-projecten'
- > 'Handleiding voor bescherming intellectuele eigendom van kmo's'
- > 'Externe evaluatie van 3 e-VRT projecten'

Deze studie- en expertise-opdrachten ontstaan op vraag van het IWT zelf, in het kader van zijn Coördinatie-opdracht van de innovatie-actoren.

De VIN-actoren kunnen ook eigen initiatieven nemen in deze via de zgn. VIS-Samenwerkingsprojecten.

11. Nieuwe directie

Twee nieuwe directieleden dienden in 2006 te worden benoemd:

- > De toegenomen werklast vereiste de verruiming van 4 naar 5 directieleden, zoals overigens reeds langer voorzien in het Personeelsplan van het IWT.
- > In de zomer van 2006 werd de heer Bernard De Potter door de Vlaamse Regering benoemd tot administrateur-generaal van het Agentschap Economie. Zodoende moest voorzien worden in zijn vervanging als directeur van het IWT.

Na interne vacature (enkel statutair benoemde adviseurs konden formeel hun kandidatuur stellen) stelden zich 10 adviseurs kandidaat voor beide directiefuncties.

Zij werden onderworpen aan een extern assessment door het bureau GITP, hiertoe aangesteld door Jobpunt Vlaanderen en aan een intern potentieelinschatting door de huidige directie. Finaal werden zij gehoord door een mondelinge jury, samengesteld door de raad van bestuur.

Op 19 oktober 2006 benoemde de raad van bestuur twee nieuwe directieleden:

- > Tania De Roeck, als Directeur Collectief Onderzoek en Kennisdiffusie.
- > Maarten Sileghem, als Directeur Strategisch en Europees Onderzoek.

Deel 2 - Globaal overzicht van de toegekende steun

1. Steunvolume in 2006 en evolutie

Voor het overzicht van de vastleggingen (met doorgaans uitbetaling over meerdere jaren) van de toegekende steun dient onderscheid gemaakt te worden tussen:

- > De projecten binnen de instrumenten waarvoor IWT belast is met zowel de evaluatie als de steunbeslissing, gevolgd door de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging.
- > De projectsteun op beslissing van de voogdijminister en/of de Vlaamse Regering, waarbij het IWT betrokken is bij de voorbereiding van het dossier en de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging. Een deel van de betrokken budgetten zijn niet formeel in financieel beheer van het IWT.

Daarnaast dekken de werkingsmiddelen van het IWT de eigen personeels- en werkingskosten van het instituut. De middelen hiervoor zijn veelal afkomstig van de Vlaamse Regering, maar worden ook aangevuld met projectgebonden middelen, in het bijzonder van de Europese Commissie.

Het financieel verslag in deel 8 behandelt enkel de begrotingen in formeel financieel IWT-beheer.

Tabel 1: Evolutie van het totale steunvolume 2004-2006 (in K€)

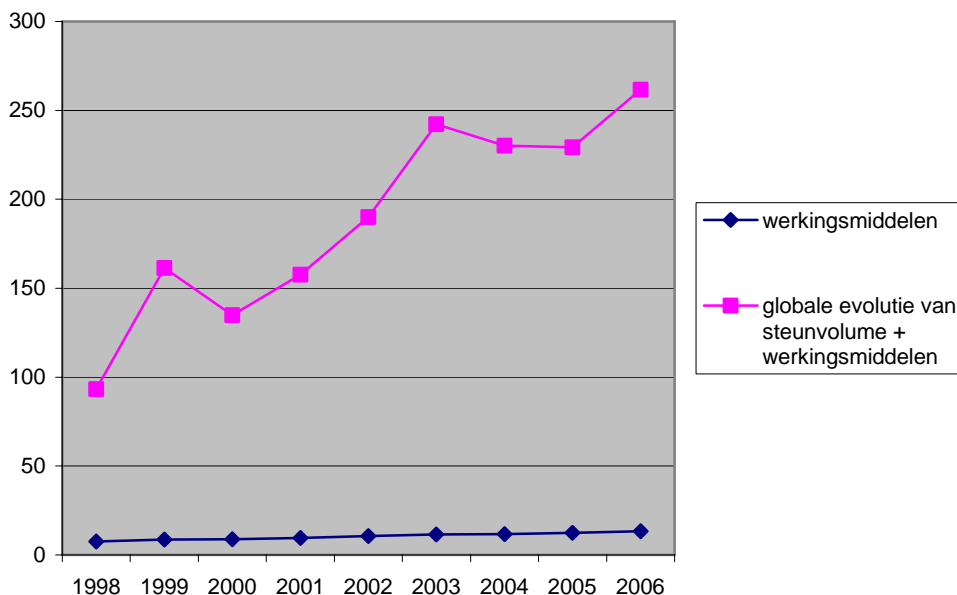
Programma	2004	2005	2006
O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-Programma en achtergestelde leningen)*	78 006	80 250	82 986
VIS en universitaire interfacediensten**	21 640	17 048	40 585
TETRA-Fonds	5 949	5 949	7 000
Doctorale SpecialisatieBeurzen (SB)	20 336	20 433	21 873
Postdoctorale OnderZoeksMandaten (OZM)	2 166	2 997	1 463
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	37 488	37 488	38 604
LandbouwOnderzoek (LO)	9 602	9 602	9 602
Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)	-	-	5 000
Subtotaal	175 187	173 767	207 113
IBBT	12 224	17 000	17 287
Competentiepolen***	14 477	12 666	7 778
Mediaprojecten (e-VRT)	13 457	11 839	10 901
Overige initiatieven Vlaamse Regering	3 068	1 522	5 128
Subtotaal	43 226	43 027	41 094
Werkingsmiddelen IWT	11 734	12 404	13 402
Totaal	230 147	229 198	261 609

* Het betreft hier de budgettair vastgelegde steun. Projecten met een belangrijke tussentijdse evaluatie kunnen voor hun vervolgttraject pas na de evaluatie budgettair vastgelegd worden. De cijfers hier betreffen dus de onmiddellijk vastgelegde periodes en de bijkomende vastleggingen gedaan in 2006 periodes na tussentijdse evaluatie van oudere projecten. De cijfers in delen 3 en 5 slaan op de toegekende steun voor de ganse projectperiode. Voor de O&O-bedrijfsprojecten is wel de steun via EFRO meegeteld (521 keuro in 2006) alsook de achtergestelde leningen voor kmo's (2 345 keuro in 2006) vanaf het VINNOF (Vlaams Innovatiefonds – PMV).

** Dit omvat in 2006 tevens 15 miljoen euro vastlegging voor de RIS-projecten (subRegionale InnovatieStimulering) voor de periode 2007-2010, en 809 keuro voor studie- en expertisep opdrachten t.b.v. het VIN.

*** Inclusief EFRO-steun aan het VIM in 2006.

Figuur 2: Globale evolutie van het steunvolume 1998-2006 (in miljoen euro)

2. Evolutie van het aantal afgehandelde steundossiers

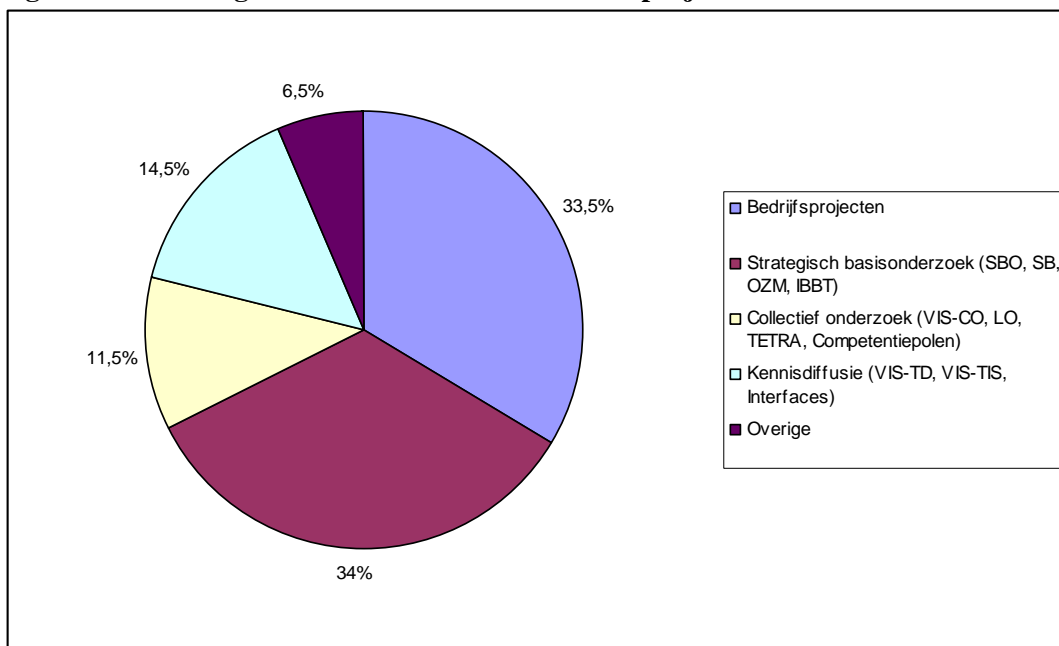
Programma	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-Programma)	190	334	426	489	486	471	460
VIS en universitaire interfacediensten	86	110	122	105	105	72	97
TETRA-Fonds	61	59	69	78	65	62	98
SpecialisatieBeurzen	562	551	703	857	727	716	717
OnderZoeksMandaten	19	16	26	38	53	71	40
Strategisch BasisOnderzoek	31	66	66	182	65	51	52
LandbouwOnderzoek	-	-	50	69	73	84	84
Initiatieven van de Vlaamse Regering	7	13	16	16	19	24	24
IBBT (GBO-projecten)	-	-	-	-	10	13	21
Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)	-	-	-	-	-	-	23
MIP(Milieu Innovatie Platform)	-	-	-	-	-	-	10
Totaal	956	1 149	1 478	1 834	1 603	1 564	1 626

Het aantal afgehandelde dossiers stijgt wat t.o.v. 2005 en ligt sedert 2003 meer dan de helft hoger dan in de periode t.e.m. 2000-2001.

3. Steunverlening over de actoren

De verdeling van de totale steun over de verschillende onderzoeks- en innovatie-actoren die optreden als projectaanvrager is weergegeven in volgende figuur.

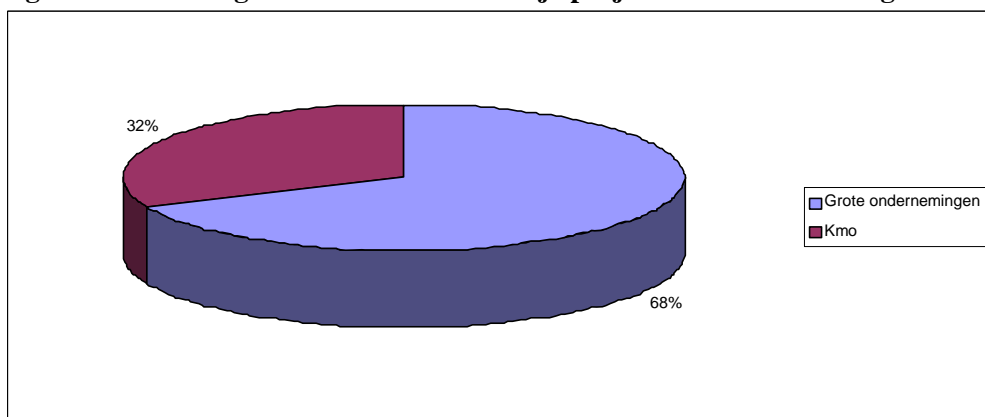
Figuur 3: Verdeling van de steun naar aard van de projectactiviteiten

In beide gevallen zijn er geen grote verschuivingen in vergelijking met 2005. Het aandeel voor strategisch basisonderzoek daalde wel van 37% naar 34%. De rechtstreekse O&O-bedrijfssteun kende een daling van 37% naar 33,5%. Dit is onder meer het gevolg van de eenmalige stijging van het aandeel voor kennisdiffusie als gevolg van de VIS-RIS-projecten.

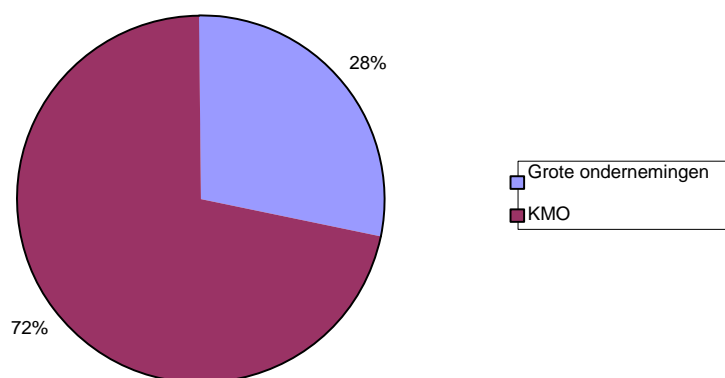
Als alleen de steun aan bedrijfsprojecten wordt bekeken (dus zowel de O&O-bedrijfssteun als het KMO-Programma), dan gaat 1/3 van de steun naar kmo's. In 2005 was de verdeling hetzelfde.

Figuur 4: Verdeling van de steun aan bedrijfsprojecten over kmo's en grote bedrijven

In termen van het aantal gesteunde projecten zijn de verhoudingen zoals gewoonlijk omgekeerd.

Figuur 5: Verdeling van het aantal bedrijfsprojecten over kmo's en grote bedrijven

4. Efficiëntie van de ingezette werkingsmiddelen van het IWT

	Steunvolume (miljoen €) incl. initiatieven Vlaamse regering	Werkingsmiddelen (miljoen €)	Werkingsmiddelen/ steunvolume
2001	148	9,581	6,5%
2002	179	10,561	5,9%
2003	231	11,480	5,0%
2004	218	11,734	5,4%
2005	217	12,404	5,7%
2006	248	13,402	5,4%

Het personeelsbestand groeide licht in 2006, maar dit kwam volledig op rekening van projecten uitgevoerd voor de Europese Commissie en (deels) door haar gefinancierd. Zoals de vorige jaren, zitten in de totale kosten van het IWT ook de inspanningen vervat die niet rechtstreeks verbonden zijn met steunverlening (dienstverlening, coördinatie van innovatie-actoren, Monitoring&Analyse, beleidsvoorbereiding, Europese projecten zoals ERA-NET en NCP's in het kaderprogramma, ...). De menselijke middelen die daarvoor ingezet worden bedragen reeds meer dan 1/3 van het IWT-personeelsbestand. Indien enkel gerekend wordt met de taken verbonden aan het steunbeheer bedraagt de apparaatskost ca. 3,7%. Dit is beduidend performanter dan buitenlandse agentschappen waar de norm en realiteit eerder 5% is.

5. Begroting 2007

Tabel 6: Beleidskredieten in IWT-beheer (in K€)

	2005	2006	2007
Dotatie werkingsmiddelen IWT	11 090	11 583	11 673
Bedrijfsprojecten, VIS-projecten en OnderzoeksMandaten	98 213	103 173	122 030
Studie- en expertiseopdrachten VIN	-	814	829
Universitaire interfacediensten	1 365	2 087	2 723
TETRA-Fonds	5 949	6 999	7 399
SpecialisatieBeurzen	20 269	21 729	22 918
Strategisch BasisOnderzoek	37 488	38 604	38 604
LandbouwOnderzoek	9 602	9 602	9 602
Innovatieve mediaprojecten	11 839	10 901	11 097

IBBT	17 000	17 287	23 098*
Acties op initiatief van de Vlaamse regering	13 750	24 150	24 073
Toegepast BioMedisch onderzoek	-	5 000	5 000
Totaal	226 565	251 929	279 046

*Vanaf 2007 wordt het beheer van de IBBT-dotatie overgedragen naar het departement (EWI) conform de geplogenheid voor de andere strategische onderzoekscentra (IMEC, VITO, VIB) en zoals voorzien in het Beleidskader van 22 juli 2005 (IWT-beheer van nieuwe initiatieven tot na de eerste tussentijdse evaluatie).

De voor 2007 weergegeven begroting geeft de getallen na budgetcontrole in het voorjaar van 2007.

De begrotingsmiddelen stijgen opnieuw in 2007 met ca. 11% (+ 27 117 keuro).

Naast deze begrotingsmiddelen moeten ook de beschikbare middelen van het VINNOF signaleerd worden (Vlaams Innovatiefonds - PMV) die deels in combinatie met IWT-subsidies voor kmo's worden ingezet (achtergestelde leningen).

Deel 3 - O&O-projecten op initiatief van de bedrijven

1 Inleiding

Een belangrijke kernopdracht van het IWT is het verlenen van steun aan innovatieprojecten op rechtstreekse vraag van bedrijven. In dergelijke projecten doen bedrijven activiteiten op het vlak van onderzoek of ontwikkeling, met de bedoeling economisch en/of maatschappelijk relevante resultaten te bereiken. Overheidssteun kan er ondermeer toe bijdragen de ingezette middelen te verhogen of de aanpak te intensifiëren. Alhoewel deze vorm van steunverlening al bestaat van bij de start van het IWT, zijn de modaliteiten sindsdien sterk geëvolueerd. De laatste grondige wijziging gebeurde bij de invoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2001, maar geregeld worden grotere en kleinere bijstellingen uitgevoerd.

Deze regeling is bottom-up en zeer open: alle bedrijven die de verwachte resultaten van de projecten kunnen exploiteren in Vlaanderen, zodat er toegevoegde waarde ontstaat, kunnen een steunaanvraag indienen. De regeling is horizontaal, er zijn dus geen a priori keuzes voor bepaalde domeinen, technologieën of sectoren, en aanvragen kunnen permanent ingediend worden. Om gesteund te kunnen worden moet een project wel aan bepaalde basisvoorwaarden voldoen: de doelstelling moet duidelijk zijn en gericht op het verzamelen van kennis ter ondersteuning van innovatie, het project moet goed uitgewerkt zijn en de nodige middelen beschikbaar. Maar anderzijds moet de aanvrager ook duidelijk maken hoe de resultaten zullen aangewend worden en bijdragen tot economisch toegevoegde waarde in Vlaanderen, mits slagen van de vooropgestelde innovatie. Het IWT wil mee risico nemen op alle vlakken, maar wil anderzijds die projecten selecteren die op termijn een voldoende hefboomeffect hebben.

Binnen de algemene regeling zijn er ruime mogelijkheden. Zowel omvangrijke projecten als kleinere projecten komen aan bod en het kan zowel om eerder langere termijn basisonderzoek als om ontwikkelingsprojecten dicht bij de markt gaan. De deelnemende partijen kunnen ook sterk variëren: soms werkt het aanvragend bedrijf alleen, maar in veel gevallen is er een onderzoeksinstelling betrokken of andere bedrijven. Hierbij is samenwerking over de grenzen altijd mogelijk en wordt het zelfs aangemoedigd binnen structuren zoals EUREKA en ERA.

Niet alleen is er geen beperking naar onderwerp, maar ook alle bedrijfstypes kunnen steun krijgen. Dit betreft dus zowel de grotere bedrijven, zowel de bedrijven met hoofdzetel in Vlaanderen als de lokaal actieve vestigingen van internationale bedrijven, als de kmo's. Kmo's kunnen met hun grotere projecten in de algemene regeling terecht, maar bovendien is er voor hen specifiek het KMO-Programma. Binnen dezelfde algemene regeling krijgen ze specifieke voordelen, zoals eenvoudigere procedures waarbij rekening gehouden wordt met de beperktere omvang van de steun en de specifieke projecttypes. De belangrijkste gegevens over de algemene regeling staan in hoofdstuk 2. Het KMO-Programma wordt verder beschreven in hoofdstuk 3.

Als basis voor de berekening van de steun worden de aanvaardbare kosten van het project genomen. De zogenaamde basissteun is een percentage van die kosten. Dit bedraagt 50% voor basisonderzoek, 25% voor ontwikkelingsprojecten en 38% voor gemengde projecten. Bovenop de basissteun kan er extra steun worden toegekend, bijvoorbeeld voor kmo's, maar ook voor projecten die specifieke beleidsaccenten ondersteunen. Deze extra steun wordt besproken in hoofdstuk 4. In hetzelfde hoofdstuk wordt ook ingegaan op de achtergestelde leningen die kunnen verworven worden naast een IWT-subsidie.

Een cijfermatig overzicht van de O&O-projecten op initiatief van de bedrijven wordt gegeven in hoofdstuk 5. In bijlage 1 worden bovendien alle projecten opgelijst.

Zoals vermeld zijn er geen fundamentele veranderingen doorgevoerd in 2006. Dit neemt niet weg dat er wijzigingen ingevoerd of voorbereid zijn. Ze worden hieronder vermeld en verder besproken in de diverse hoofdstukken:

- > aanscherping van de criteria voor economisch toegevoegde waarde (zie 2.1.1);
- > verruiming van het innovatietraject (zie 2.1.2);
- > invoering van de KMO-innovatiestudie Type 6 (zie 3.2);

- > overdracht van de achtergestelde leningen naar het VINNOF (zie 3.2);
- > invoering van de extra steun voor projecten die bijdragen tot innovatie in de automobielsector (zie 4.7);
- > extra steun voor projecten binnen ERA-NETten (zie 4.6).

2 Algemene regeling voor O&O-projecten op initiatief van bedrijven

2.1 Algemene aspecten in 2006

2.1.1 Inhoudelijke bijsturingen aan het selectiviteitsmechanisme

Zoals beschreven heeft deze steunregeling een permanent open loket waar een grote diversiteit van projecten kan ingediend worden. Om een evenwicht te kunnen bewaren tussen de aangevraagde steun en het beschikbare budget, werd in 2001 een selectiviteitsmechanisme ingevoerd. De projecten worden beoordeeld op hun wetenschappelijk-technologische kwaliteit en hun valorisatiepotentieel. Dit oordeel bepaalt, samen met een eventueel prioritair karakter, of een project onmiddellijk kan gesteund worden, op een wachtlijst komt of niet gesteund wordt.

In 2006 bleven de basisprincipes voor dit selectiviteitsmechanisme onveranderd. Naar aanleiding van de analyse van de portfolio 2005, was er echter een bijsturing van enkele van de gehanteerde deelcriteria. Voor de wetenschappelijk-technologische kwaliteit bleef dit beperkt tot enkele betere formuleringen, waarmee in het bijzonder werd getracht de impact van bepaalde tekortkomingen meer te relateren aan de slaagkans van het project en minder in algemene termen te stellen. Voor de valorisatie-as was de belangrijkste ingreep het aanscherpen van de streefwaarde voor voldoende valorisatie in Vlaanderen.

Begin 2006 bestond het vermoeden dat, bij quasi gelijkblijvende budgettaire ruimte, de gevraagde steun sterk zou toenemen. Dit kwam zowel door de belangrijke pipeline begin 2006, als door de aankondigingen van sommige bedrijven. In tegenstelling tot de voorgaande jaren werden daarom iets hogere drempels gebruikt voor onmiddellijke steun. Bij de tussentijdse evaluaties in juli en oktober bleek echter dat er voldoende ruimte was om de geschikte projecten te steunen en uiteindelijk konden dezelfde drempels gehanteerd worden als de vorige jaren.

2.1.2 Verruiming van het innovatietraject (ook voor het KMO-Programma)

Reeds in 2005 werd aangekondigd dat het innovatietraject ruimer zou gedefinieerd worden. Dit is niet doorgevoerd in 2006 maar verschoven naar 2007. Begin 2006 gaf de voogdijminister echter opdracht om binnen de bestaande regelingen enkele experimenten door te voeren. Concrete voorbeelden zijn: het aanvaarden van een kleinere studie voor een groot bedrijf als een soort van geavanceerde haalbaarheidsstudie, het ruimer interpreteren van het kennistraject waarbij aspecten van organisatorische innovatie mee gesteund worden, het steunen van werkpakketten rond usability en business development. Deze aanpak werd ook gevolgd in het KMO-Programma.

2.1.3 Overdracht van de achtergestelde leningen naar het VINNOF

Zoals verder uiteengezet voor de KMO-projecten (zie 3.2), worden de achtergestelde leningen toegekend in het verlengde van IWT-steun sinds begin 2006 beheerd door het VINNOF. Alhoewel de meeste van deze leningen gekoppeld zijn aan projecten binnen het KMO-Programma, kunnen ook kmo's met projecten binnen de algemene regeling hiervan gebruik maken.

2.1.4 Opvolging van de projectresultaten

Een analyse van een 150-tal eigen evaluaties aan het einde van het IWT-project, waarbij gekeken wordt naar het verloop van het project maar ook naar de valorisatiemogelijkheden, werd medio 2006 afgerond. Interessante conclusies waren het toch vrij hoog ingeschatte slaagpercentage (3/4 van de projecten zou in redelijke mate de verwachte resultaten en valorisatiepotentieel bereiken) en het sterke belang van valorisatie in het buitenland (voor meer dan 2/3 van de projecten wordt een valorisatie deels in het buitenland opgegeven).

2.1.5 Opvolging van de klantentevredenheid

Sinds eind 2003 wordt de tevredenheid van de klanten over het proces van steun bevraagd met een standaardfiche. De responsgraad bleef zeer goed, alhoewel iets lager dan de vorige jaren. De tevredenheid blijft stabiel en hoog.

2.2 Overzicht van de aanvragen en de gesteunde projecten in 2006

In 2006 werden opnieuw 160 nieuwe aanvragen ingediend voor een totaal gevraagde steun van €141 miljoen. Daarmee blijft de instroom constant in vergelijking met de vorige jaren. Hetzelfde geldt voor de gemiddelde gevraagde steun per project van iets minder dan €900 000 per project. Het aantal openstaande aanvragen eind 2006 en de gevraagde steun waren ook vrijwel gelijk aan eind 2005. In het algemeen zijn er dus geen belangrijke verschuivingen opgetreden in 2006 t.o.v. de vorige jaren en blijkt het indieningsgedrag stabiel. Ook de wachtlijn in de loop van het jaar bleef beperkt: ondanks de initiële hogere selectiviteit, kwamen slechts 6 projecten op de wachtlijn terecht, waarvan er in oktober 3 toch gesteund werden.

Tabel 7: Behandeling van de aanvragen

In behandeling eind 2005	Ingediend in 2006	Behandeld in 2006	Positief beoordeeld	Negatief beoordeeld	Onontvankelijk of teruggetrokken	Nog in behandeling eind 2006
48	160	145	109	18	18	63

Als gevolg van een vrij hoog aantal projecten ingediend tijdens het laatste kwartaal, was het aantal projecten in behandeling eind 2006 groter dan eind 2005.

In totaal kregen 109 projecten steun, wat iets lager is dan in 2005 (116). De toegekende steun per project bleef daarbij op hetzelfde (lage) niveau als in 2005. De slaagkans uitgedrukt als het aantal projecten dat steun krijgt t.o.v. het aantal aanvragen die ingediend worden, bedraagt 77%. Als alleen de projecten in rekening gebracht worden waarover beslist wordt (en dus niet de projecten die tijdens het traject worden teruggetrokken of uitgesloten) bedraagt de slaagkans 87%. De verhouding tussen de toegekende steun en de gevraagde steun bedraagt 48% in het totaal en 66% voor de gesteunde projecten alleen. In totaal bedraagt de toegekende steun uiteindelijk iets minder dan 22% van de budgetten van de ingediende projecten.

Tabel 8: Gesteunde aanvragen (nieuwe aanvragen)

Aantal gesteunde projecten	Aanvaarde begroting (K€)	Toegekende steun (K€)	Aantal mensmaanden	Gemiddelde steun per project (K€)	Gemiddelde steun vs. begroting
109	175 896	66 963	16 761	614	38%

Daarnaast werd in 2006 voor een veertigtal projecten die de voorbije jaren werden goedgekeurd K€11 473 vrijgemaakt voor de periodes na tussentijdse evaluatie.

Het steunpercentage is de som van het basissteunpercentage (25, 38 of 50%) en een eventueel extra steunpercentage (maximaal 25%). Het gemiddelde gevraagde steunpercentage bedraagt 46%, het gemiddeld toegekende steunpercentage 38%, waarbij de reducties vooral het gevolg zijn van een lager basissteunpercentage.

Tabel 9: Verdeling van de portfolio van O&O-bedrijfsprojecten naar basissteunpercentage in 2006

	Aandeel goedgekeurde projecten	Aandeel steun
Ontwikkelingsprojecten (25%)	47%	37%
Gemengd onderzoek (38%)	43%	50%
Industrieel basisonderzoek (50%)	10%	13%

Het aantal projecten dat als basisonderzoek wordt bestempeld is beperkt. De categorie 'gemengd onderzoek' is daarentegen groter dan het voorbije jaar.

Bijlage 1 geeft een overzicht van alle O&O-bedrijfsprojecten waarvoor in 2006 een overeenkomst werd afgesloten.

3 KMO-Programma

3.1 Inleiding

Het KMO-Programma ter stimulering van innovatie in de Vlaamse kmo's, is een deel van de algemene regeling voor steun aan O&O-projecten van bedrijven. Het omvat een aantal specifieke projecttypes en een behandelingsprocedure die beter afgestemd zijn op de kenmerken van de kmo's. Daarbij wordt in het bijzonder rekening gehouden met de kleinere omvang van de projecten en met de beperktere mogelijkheden van de doorsnee kmo op het vlak van omkadering van de O&O-activiteiten.

De huidige projecttypes zijn: KMO-Innovatiestudies, onderverdeeld in 6 types naargelang aard, omvang en samenwerking met derden, en KMO-Innovatieprojecten. De studies zijn eerder voorbereidende trajecten; de innovatieprojecten zijn meer gericht op de concrete omzetting van kennis naar nieuwe of vernieuwde producten, processen of diensten.

Tabel 10: Overzicht van de projecttypes binnen het KMO-Programma

	Korte beschrijving	Samenwerking met onderzoeks-partner	Steunpercentage (incl. KMO-steun, excl. ev. bijkomende steun)	Maximale steun per project (€)
KMO-Innovatiestudie Type 1	korte voorstudie	verplicht	60%	6 500
KMO-Innovatiestudie Type 2	haalbaarheidsstudie	nvt	60%	22 000
KMO-Innovatiestudie Type 3	haalbaarheidsstudie met belangrijke externe inbreng	verplicht	60%	33 000
KMO-Innovatiestudie Type 4	voorbereiding voor internationale samenwerking	mogelijk	60%	10 000
KMO-Innovatiestudie Type 5	aanwerving eerste hogergeschoolde voor innovatie	mogelijk	60%	33 000
KMO-Innovatiestudie Type 6		mogelijk	60% op eerste schijf van €55 000 en 35% op de rest	100 000
KMO-Innovatieproject	ontwikkelingsproject	mogelijk	35%	200 000

3.2 Belangrijke wijzigingen in het KMO-Programma in 2006

Twee belangrijke nieuwigheden werden doorgevoerd in het KMO-Programma als gevolg van de implementatie van de beslissing genomen door de Vlaamse Regering in 2005 betreffende de oprichting van een Vlaams Innovatiefonds (VINNOF) in de schoot van de PMV. De opzet van het VINNOF is het voorzien van risico-kapitaal aan startende innovatieve kmo's. De ingevoerde nieuwigheden situeren zich op het vlak van de vernieuwde steun onder de vorm van achtergestelde leningen en de introductie van het nieuwe projecttype KMO-Innovatiestudie Type 6.

Het IWT kon in het verleden reeds achtergestelde leningen toekennen aan kmo's in het kader van O&O-bedrijfsprojecten en KMO-Innovatieprojecten tot een maximaal steunpercentage van 80% van de aanvaarde projectkosten. Vanaf 2006 worden deze achtergestelde leningen gefinancierd vanuit het VINNOF en beheerd door de PMV, waarbij het IWT de evaluatie van deze projecten uitvoert en beslist over de toekenning van deze middelen. Nieuw is dat startende ondernemingen (minder dan 3 jaar ingeschreven bij de kruispuntbank voor ondernemingen) nu ook beroep kunnen doen op een achtergestelde lening in het kader van een KMO-Innovatiestudie Type 2, 3 en 6. Nieuw is tevens dat kmo's voor het gedeelte van de lening dat onder de

Europese ‘de minimis’ regeling valt (met een maximum van 300 000 euro) kunnen genieten van een verlaagde intrestvoet.

Zoals hoger vermeld is het doel van het VINNOF risico-kapitaal te voorzien aan startende innovatieve kmo’s. Aangezien een aantal typische activiteiten voor startende kmo’s niet subsidieerbaar zijn in de bestaande projecttypes werd voorzien in een nieuw projecttype, de **KMO-Innovatiestudie Type 6**. Het is hierbij de bedoeling om activiteiten aan bod te laten komen zoals de ontwikkeling van een beter uitgewerkt bedrijfsplan en de ontwikkeling van een adequaat business model. Bijkomend kan ook de eerste fase van de *proof of concept* (POC) gesteund worden. De financiële steun bestaat uit een subsidie tot een maximum van 100 000 euro, en aanvulbaar met een gelijke VINNOF achtergestelde lening, mits een beperkte eigen inbreng van de begunstigde.

Bij de introductie van de KMO-Innovatiestudie Type 6 werd voor dit specifieke projecttype de definitie van ‘innovatie’ verruimd. Innovatie wordt niet langer gekoppeld aan een technologische vernieuwing bij het bedrijf, maar ruimer aan een vernieuwing bij de onderneming die kan leiden tot een substantiële toegevoegde waarde. Het accent blijft wel gelegen op activiteiten van kennisontwikkeling ten behoeve van deze innovatie die gesteund worden. Deze kennisontwikkeling kan dus wel ook niet-technologisch van aard zijn. Een verdere implementatie van deze verruimde definitie van innovatie over alle andere projecttypes heen, werd nog niet doorgevoerd. Wel werd bij wijze van leerfase op een aantal concrete gevallen die zich aandienen, de verruimde definitie toegepast. Als voorbeeld hiervan kan een studie (Type 3) vermeld worden die kennisontwikkeling nastreeft ten behoeve van een marktinnovatie, eerder dan een product-, proces- of dienstinnovatie.

3.3 KMO-Programma in 2006: belangrijkste getallen

Met 316 aanvragen (315 aanvragen in 2005) kende het KMO-Programma een stabilisatie in 2006. Voor de KMO-Innovatieprojecten (124 in 2005) was er een lichte stijging, terwijl de KMO-Innovatiestudies op uitzondering van het Type 2 (eveneens 36 in 2005) alle een zekere terugval kenden. Vooral het aantal innovatiestudies Type 4 werd gehalveerd, wat niet verwonderlijk is gezien 2006 een overgangsjaar betekende tussen het 6e en het 7e Kaderprogramma van de EC, waarop deze studies een voorbereiding vormen. Het lager aantal studies wordt nagenoeg volledig gecompenseerd door het nieuwe projecttype KMO-Innovatiestudie Type 6, waarvoor reeds in de eerste levensmaanden een 37-tal aanvragen binnenliepen.

De verschuiving van KMO-Innovatiestudies Type 1 t.e.m. 5 naar KMO-Innovatieprojecten en de nieuwe studie Type 6 vertaalde zich wel in een hogere gevraagde steun in vergelijking met 2005.

Tabel 11: Steunaanvragen in het KMO-Programma in 2006

Projecttype	Aantal ingediende aanvragen in 2006	Gevraagde begroting (K€)	Gevraagde steun (K€)
Innovatieproject	132	44 037	17 264
Innovatiestudie Type 1	7	82	45
Innovatiestudie Type 2	36	1 389	781
Innovatiestudie Type 3	80	4 429	2 562
Innovatiestudie Type 4	10	173	95
Innovatiestudie Type 5	14	918	448
Innovatiestudie Type 6	37	6 594	2 866
Totaal	316	57 622	24 061

De instroom aan nieuwe aanvragen was in 2006 in evenwicht met de uitstroom (behandelde projecten). Het hogere gevraagde steunvolume vertaalde zich ook in een hogere toegekende steun (2,1 miljoen euro hoger) bij een nagenoeg gelijk blijvend aantal gesteunde projecten (226 in 2005). Het aantal gesteunde projecten in verhouding tot het aantal ingediende projecten blijft stabiel op 80% (in 2005 was dit 79%, in 2004 81%).

Ten gevolge van de nieuwe interessantere leningsmogelijkheden en de introductie van de KMO-Innovatiestudie Type 6, kenden de leningen een significante toename. Via het KMO-Programma werden 22

VINNOF-leningen toegekend voor een bedrag van K€2 131. In 2005 ging het slechts om K€475 verdeeld over 5 leningen.

Tabel 12: Projecten in het KMO-Programma in 2006

Projecttype	Reeds in behandeling op 31.12.2005	Ingediend in 2006	Behandeld in 2006	Nog in behandeling op 31.12.2006	Positief	Negatief	Onontvankelijk of teruggetrokken	Toegekende steun (incl. leningen) (K€)
Innovatieproject	27	132	128	31	94	24	10	12 071
Innovatiestudie Type 1	4	7	10	1	5	2	3	33
Innovatiestudie Type 2	9	36	35	10	26	5	4	557
Innovatiestudie Type 3	29	80	93	16	69	14	10	2 085
Innovatiestudie Type 4	1	10	11	0	8	0	3	74
Innovatiestudie Type 5	2	14	15	1	11	2	2	279
Innovatiestudie Type 6	0	37	23	14	12	9	2	1 182
Totaal	72	316	315	73	225	56	34	16 281

Voor de KMO-Innovatieprojecten die een minder positieve evaluatie kregen, werd ook in 2006 een wachtlijn gehanteerd. Slechts 5 KMO-Innovatieprojecten kwamen op de wachtlijn terecht, waarvan in oktober werd beslist om er 4 te steunen.

In aantal aanvragers uitgedrukt bereikten 275 individuele kmo's het IWT met één of meerdere aanvragen. Indien naast de aanvragers tevens de partners in de diverse projectvoorstellen worden meegerekend, gaat het in totaal om een populatie van 300 kmo's. Zoals de vorige jaren was ook in 2006 een beduidend hoog aantal projectvoorstellen afkomstig van bedrijven die voor de allereerste keer bij het IWT voor steun aanklopten. In totaal gaat het om 127 'nieuwe klanten'. Deze cijfers zijn zeer vergelijkbaar met deze van het jaar voordien, zodat algemeen van een stabilisatie binnen het KMO-Programma kan gesproken worden.

Zoals voor de O&O-bedrijfsprojecten worden de aanvragers van KMO-projecten bevroegd naar hun tevredenheid over het verloop van de aanvraagprocedure. De responsgraad en de gemiddelde tevredenheid zijn hoog en stabiel.

4 Extra steun in O&O-bedrijfssteun en het KMO-Programma

Projecten die voldoen aan specifieke beleidsdoelstellingen kunnen naast de basissteun ook extra steun krijgen. Naast de bestaande mogelijkheden voor kmo's, EUREKA, Duurzame Technologische Ontwikkeling en Lucht- en Ruimtevaart, werden in 2006 twee nieuwe mogelijkheden ingevoerd, namelijk de extra steun voor de automobielsector en de extra steun voor projecten uitgevoerd binnen ERA-NETten. Verder werd eind 2006 de extra steun voor projecten binnen EFRO-gebieden stopgezet.

Kmo's genieten altijd minstens 10% extra steun. Eventueel kunnen andere vormen van extra steun hiermee gecumuleerd worden, maar de totale extra steun kan maximaal 25% bedragen. Dezelfde regel geldt voor grote bedrijven.

4.1 KMO-steun

Conform de algemene beleidsaanpak om kmo's extra te ondersteunen, zijn er voor hen in de O&O-bedrijfssteun belangrijke voordelen ingebouwd. De verlaging van de drempels en de administratieve last voor de kleinere projecten in het KMO-Programma is zeker de belangrijkste. Daarnaast krijgen ze echter ook prioriteit in het selectiviteitsmechanisme en genieten alle kmo's van een extra steun van 10%. Bovendien hebben alleen kmo's toegang tot achtergestelde leningen via het VINNOF en tot de ondertussen afgeschafte extra steun vanuit EFRO.

In het KMO-Programma namen 275 kmo's aan projecten deel. Binnen de algemene regeling kregen 24 kmo's 10% extra steun.

4.2 EUREKA-steun

EUREKA is een internationale samenwerking tussen 34 Europese landen en Israël, dat reeds loopt sinds 1985. Het functioneert naast het Kaderprogramma van de Europese Commissie en heeft tot doel via grensoverschrijdende projecten van toegepaste, marktgericht O&O de innovativiteit en competitiviteit van Europese bedrijven te versterken.

IWT ondersteunt de werking van EUREKA en vertegenwoordigt Vlaanderen (en België in de clusters) binnen de beheersorganen. Daarvoor wordt verwezen naar deel 7 van het activiteitenverslag.

Individuele projecten worden opgezet door consortia met partners uit verschillende landen. De EUREKA-organisatie ondersteunt dit en geeft voor de projecten die voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen een EUREKA-label. De financiering zelf gebeurt echter door de deelnemende landen. In Vlaanderen kunnen bedrijven die deelnemen aan EUREKA-projecten steun aanvragen binnen de O&O-bedrijfsprojecten en het KMO-Programma. Ze worden daarbij onderworpen aan dezelfde voorwaarden als de andere projecten, maar krijgen wel 10% extra voor hun internationale samenwerking.

Binnen EUREKA bestaan twee pistes. In de bottom-up regeling kunnen projecten binnen alle technologieën en thema's aan bod komen. Daarnaast zijn er voor specifieke thema's de zogenaamde clusters. Een dergelijke cluster wordt geleid door de betrokken bedrijven, en organiseert calls waarvoor dan bij de overheden steun wordt gevraagd.

In de (open) bottom-up regeling werden in 2006 door het IWT slechts 3 projecten gesteund voor een totale toegekende steun van 2,2 miljoen euro. De clusters situeren zich in het veld van de ICT. Vlaanderen heeft hier traditioneel een belangrijke bijdrage. De belangrijkste evolutie in 2006 was de samensmelting van PIDEA en EURIMUS II tot EURIPIDES.

In MEDEA+ (micro- en nano-electronica) werden in 2006 3 projecten gesteund voor een totaal steunbedrag van 6 miljoen euro. Voor ITEA+ (embedded software) waren dit 6 projecten voor een totale steun van 4,9 miljoen euro. Voor EURIPIDES en CELTIC was er telkens 1 project voor respectievelijk 0,3 en 0,6 miljoen euro. Globaal blijft daarmee de inspanning binnen EUREKA constant.

4.3 ERA-projecten

Ter ondersteuning van het verwezenlijken van de European Research Area heeft de Europese Commissie in het 6e Kaderprogramma de zgn. ERA-projecten opgestart. In een dergelijk project werken lidstaten/regio's samen om transnationale projecten op te zetten. Voor zover dergelijke ERA-projecten zich in eerste instantie richten op bedrijven en het IWT deelneemt, kunnen de Vlaamse bedrijven beroep doen op de O&O-bedrijfssteun of het KMO-Programma, waarbij ze zoals de EUREKA-projecten 10% extra steun kunnen genieten. In 2006 kregen in totaal 2 bedrijfsprojecten extra steun voor ERA-samenwerking.

4.4 Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO)

De regeling voor DTO is in 2002 opgezet als rechtstreeks gevolg van de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering m.b.t. deze materie. Daarbij krijgen projecten een extra steun als ze in voldoende mate voldoen aan minstens één van de volgende milieudoelstellingen: grondstoffenbesparing, energiereductie, reductie van emissies, vermindering van afval en milieuhinder, ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en grondstoffen, hergebruik van grondstoffen en verhoging van de levensduur van producten.

Om de extra DTO-steun te verkrijgen, moeten de aanvragers een specifieke verantwoording geven. Ze is van toepassing op programma's zoals VIS, SBO en TETRA, waar sinds vorig jaar DTO-projecten een extra voordeel krijgen via de valorisatiebeoordeling, maar ook voor de O&O-bedrijfsprojecten en het KMO-

Programma. Hier kunnen specifieke werkpakketten gesteund worden en krijgen DTO-projecten een selectiviteitsbonus en 10% extra steun.

In 2006 werd aan 60 O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten het DTO-label toegekend, voor een totale extra steun van 3,6 miljoen euro. Voor de O&O-bedrijfsprojecten krijgt 24% van de projecten DTO-steun, een opmerkelijke toename in vergelijking met de vorige jaren (17% in 2004 en 2005).

4.5 EFRO-steun

Kmo's binnen bepaalde EFRO-steungebieden in Vlaanderen konden in 2006 nog extra steun krijgen voor een O&O-bedrijfsproject of een KMO-project. Deze extra steun bedroeg 5% voor een bedrijf zonder onderzoekspartner en 15% voor een bedrijf met onderzoekspartner. Deze steun valt budgettair ten laste van de Europese Commissie. In vergelijking met de voorbije jaren bleef het steunvolume en het aantal projecten vrijwel constant.

In oktober 2006 werd beslist deze regeling definitief stop te zetten, in lijn met de heroriëntering van de steunmaatregelen van de Europese Commissie.

4.6 Lucht- en ruimtevaart

Sinds 2002 worden projecten van bedrijven die (willen) deelnemen aan internationale programma's van lucht- en ruimtevaart extra ondersteund. Dit betreft zowel de zgn. kwalificatietrajecten voor het opbouwen van specifieke kennis om aan dergelijke programma's te kunnen deelnemen als de lanceringstrajecten voor het verwerven van een toegang tot een specifiek programma. In 2006 kregen 5 projecten deze extra steun.

4.7 Automobielsteun

In het verlengde van het beleid ter ondersteuning van de voertuigsector besliste de voogdijminister in maart 2006 om 10% extra steun toe te kennen aan O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten die de competitiviteit van deze sector in Vlaanderen ondersteunen. Hiervoor komen alle bedrijven in aanmerking die een goedgekeurd project uitvoeren bij toeleveranciers aan de voertuigassemblage en de assemblagebedrijven zelf. Voorwaarde is dat de resultaten primair op de voertuigsector van toepassing zijn. De extra steun werd toegekend aan alle projecten goedgekeurd sinds juli 2005. Voor 6 projecten goedgekeurd in 2005 werd nog extra steun gegeven. 11 projecten goedgekeurd in 2006 kregen eveneens bijkomende steun.

Globaal heeft de specifieke inspanning voor deze sector in 2005-2006 tot resultaten geleid. Naast de bijkomende steun werden de bedrijven uit de toeleveringssector door Flanders' DRIVE intensief aangespoord en waar nodig begeleid voor het indienen van aanvragen. De assemblagebedrijven werden bovendien individueel benaderd door Flanders' DRIVE en IWT. Ondertussen wordt bij alle constructeurs een O&O-bedrijfsproject gesteund.

4.8 Achtergestelde leningen

Sinds begin 2006 worden de achtergestelde leningen in het verlengde van IWT-projecten beheerd door het VINNOF. In 2006 werden in totaal binnen het KMO-programma voor K€2 131 achtergestelde leningen toegekend en 1 lening voor 214 keuro binnen de O&O-bedrijfssteun.

4.9 Budgettaire impact van de extra steunmaatregelen

Wanneer geen rekening wordt gehouden met EFRO en de achtergestelde leningen bedraagt de extra steun 14,4 miljoen euro t.o.v. 11,6 miljoen euro in 2005. Als de extra automobielsteun voor projecten in 2005 echter aan dat jaar wordt toegerekend, is de toename beperkter, namelijk 13,5 miljoen euro voor 2006 t.o.v. 12,6 miljoen euro voor 2005.

Tabel 13: Overzicht van de extra steun in 2006

	Aantal projecten	Bedrag extra steun (K€)
KMO-steun (10%)	246	5 604
EUREKA-steun (10%)	17	2 770
ERA-steun (10%)	2	90
DTO-steun (10%)	60	3 567
EFRO-steun (5 of 10%)*	20	521
LuRu-steun (10%)	5	295
automobielsteun (10%)**	17	2 081

* de EFRO-steun wordt betaald door de Europese Commissie

** waarvan €970 058 voor 6 projecten goedgekeurd in 2005

5 Overzichtsgegevens voor O&O-bedrijfsprojecten en KMO-Programma

5.1 Overzicht van de toegekende steun

Tabel 14: Overzicht van de steun aan bedrijfsprojecten

	Aantal gesteunde projecten	Toegekende subsidie en lening (K€)
O&O-bedrijfsprojecten	109	67 177
KMO-Programma	225	16 281
Totaal	334	83 458

Zowel het aantal projecten als de totale toegekende steun aan bedrijfsprojecten is in 2006 licht gedaald t.o.v. de vorige jaren. Daarbij is het aandeel van het KMO-Programma licht gestegen (13,7 miljoen euro in 2005).

5.2 Verdeling van de steun naar de aard van het onderzoek

O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten kunnen zowel onderzoeksactiviteiten als eerder ontwikkelingsactiviteiten of een combinatie van beide betreffen. Het basissteunpercentage is afhankelijk van de aard van het onderzoek. Over alle bedrijfsprojecten heen was de verdeling in budgettaire termen zoals aangegeven in volgende tabel.

Tabel 15: Verdeling van de steun naar de aard van het onderzoek

	Aandeel steun
Ontwikkelingsprojecten (25%)	45%
Gemengd onderzoek (38%)	40%
Industrieel basisonderzoek (50%)	15%

Als het gemengd onderzoek verdeeld wordt over het basisonderzoek, dan neemt dit laatste 35% t.o.v. 43% in 2005 en 36% in 2004.

5.3 Verdeling van de steun over aanvragers en uitvoerders

Bedrijfssteun (ook in het KMO-Programma) wordt altijd aangevraagd door een bedrijf, eventueel in samenwerking met andere bedrijven als partner. Deze bedrijven zijn de begunstigden van de steun. Het aandeel van de toegekende steun voor grote en kleine bedrijven is weergegeven in tabel 16.

Tabel 16: Verdeling van de bedrijfssteun over grote ondernemingen en kmo's

	Aandeel in de toegekende bedrijfssteun
Grote ondernemingen	68%
Kmo's	32%

Met een derde van de steun voor kmo's is de verhouding van de vorige jaren gerespecteerd. Als binnen de kmo-populatie een verdere opsplitsing naar bedrijfsgrootte wordt gemaakt, zijn de verhoudingen terug te vinden in volgende tabel.

Tabel 17: Steun voor O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten, opgesplitst naar werknemersaantal

	Aandeel in de toegekende steun
kleiner of gelijk aan 5 werknemers	8%
6 tot 10 werknemers	3%
11 tot 20 werknemers	5%
21 tot 50 werknemers	12%
51 tot 100 werknemers	2%
> 100 werknemers	2%
grote ondernemingen	68%

De aanvragers en begunstigden van bedrijfssteun zijn per definitie bedrijven. Het eigenlijke onderzoekswerk wordt uitgevoerd door de aanvrager(s) zelf, maar ook in belangrijke mate door onderzoeksinstituten en door andere bedrijven in onderaanneming. De verdeling van de steun kan dan ook bekeken worden in relatie tot de uitvoerder van de gesubsidieerde activiteiten. Hierbij wordt enkel rekening gehouden met de afzonderlijk vermelde partners en niet met kleinere onderaannemingen, die niet afzonderlijk gebudgetteerd worden.

Tabel 18: verdeling van de steun naar uitvoerder (O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten)

	Aandeel in de toegekende steun
Grote ondernemingen	57%
Kmo	30%
Universiteiten en onderzoeksinstituten	13%

Ten opzichte van het voorbije jaar is er een kleine verschuiving ten voordele van de kmo's (van 27% naar 30%).

5.4 Doorlooptijden

Voor de O&O-bedrijfsprojecten en de KMO-projecten is er een permanent open loket, wat wil zeggen dat de projecten het ganse jaar door kunnen ingediend worden. De tijd voor de behandeling van een aanvraag is dan ook een belangrijke op te volgen parameter.

Tabel 19: Gemiddelde doorlooptijden voor de projecten afgehandeld in 2006

	Aantal behandelde projecten	Tijd tussen ontvankelijkheid en beslissing (werkdagen)
O&O-bedrijfsprojecten	127	82
KMO-Innovatieprojecten	109	45
KMO-Innovatiestudies Type 1,4 en 5	28	19
KMO-Innovatiestudies Type 2 en 3	114	42

Ten opzichte van 2005 is er een lichte verhoging van de doorlooptijden voor de meeste projecttypes, beperkt tot enkele dagen.

Deel 4 - Steun aan Basisonderzoek

1 Inleiding

Naast de steun aan projecten geïnitieerd door de bedrijven, heeft het IWT een aantal steunmaatregelen die eerder gericht zijn op het verhogen van kennis tot ondersteuning van innovatie. De gesteunde projecten worden uitgevoerd door kenniscentra of vorsers. Dit omvat de volgende steunmaatregelen:

> Subsidies voor Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

Budgettair gezien is dit de omvangrijkste maatregel van deze groep. Binnen deze regeling worden projecten gesteund met een belangrijke potentiële economische of maatschappelijke impact op lange termijn. Ze worden in hoofdzaak uitgevoerd door onderzoeksinstituten. In 2006 werd de vierde oproep van SBO uitgevoerd. Inhoudelijk werd het programma niet gewijzigd.

> Beurzen voor individuele onderzoekers (OnderzoeksMandaten OZM en SpecialisatieBeurzen SB)

In tegenstelling tot SBO, dat zich richt op grotere projecten met omvangrijke consortia wordt hier de individuele vorser gesteund. Er zijn twee verschillende populaties: de ervaren onderzoeker die zijn kennis wil overdragen naar bedrijven kan beroep doen op een onderzoeksmandaat. De specialisatiebeurzen daarentegen steunen doctoraatsstudenten, in principe aan het begin van hun onderzoeksloopbaan.

> Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)

In de loop van 2006 werd een nieuw programma opgestart voor financiering van Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM). Dit programma richt zich naar biomedisch onderzoek dat zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevindt met een uitgesproken maatschappelijke maar slechts een beperkte of onbestaande industriële toepasbaarheid. Dit programma voorziet 5 miljoen euro per jaar en staat open voor alle non-profit onderzoeksorganisaties. Gezien de focus van het programma is het evenwel vereist dat er minstens één ziekenhuis aanwezig is in een consortium van aanvragers.

Buiten de boven vermelde punten bleef het instrumentarium in 2006 ongewijzigd.

2 Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

2.1 Situering

Strategisch basisonderzoek is kwalitatief hoogwaardig, op langere termijn gericht, onderzoek dat het opbouwen van wetenschappelijke of technologische capaciteit beoogt die de basis vormt voor economische en/of maatschappelijke toepassingen in Vlaanderen. Strategisch basisonderzoek situeert zich tussen het algemeen kennisverruimend onderzoek enerzijds en de specifiek georiënteerde onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten anderzijds.

Vanaf 2004 werd het SBO-Programma verruimd tot het menswetenschappelijk basisonderzoek met een economische of maatschappelijke finaliteit in overeenstemming met het reglementair SBO-Besluit van 3 oktober 2003 (B.S. 04.03.2004). Dit steunkanaal biedt aldus een instrument om strategisch belangrijke kennisplatformen te ontwikkelen met ruime economische of maatschappelijke toepassingsmogelijkheden in Vlaanderen en dit over alle wetenschapsdisciplines en toepassingsdomeinen heen.

In het economisch finaliteitsdeel wordt sinds 2004 ook invulling gegeven aan de specifieke aanbeveling van de raad van bestuur om een 'streefquotum' in te bouwen ten aanzien van projecten die inzake de valorisatiestrategie de creatie van een nieuw (nog op te richten) spin-off bedrijf beogen. Als richtwaarde wordt hiervoor 20% van het beschikbare budget voor de SBO-projecten met een primaire economische finaliteit vooropgesteld. Deze richtwaarde is eerder als een maximum te beschouwen.

Het SBO-selectiemechanisme verloopt in meerdere selectierondes. In elke selectieronde neemt de raad van bestuur een beslissing op basis van het advies van de economische of maatschappelijke overkoepelende commissie (naargelang de primaire finaliteit van het SBO-voorstel). In de eerste selectieronde wordt een

grondige voorselectie uitgevoerd. Daarna volgt een diepgaande, inhoudelijke evaluatie, met externe deskundigen.

2.2 Verloop van de SBO-oproep 2006

Het globaal voorziene budget voor de SBO-oproep 2006 bedroeg 38,604 miljoen euro met een door de voogdijoverheid vastgestelde 2/3 - 1/3 verdeling voor respectievelijk de projecten met een primaire economische finaliteit en deze met een primaire maatschappelijke finaliteit.

De SBO-oproep 2006 heeft geleid tot de indiening van 52 projectvoorstellen op 1 februari 2006. Op basis van de uitgevoerde voorselectie tijdens de eerste ronde in het voorjaar werden 34 projectvoorstellen behouden voor het verdere selectieproces. Deze werden ten gronde geëvalueerd op zowel hun wetenschappelijke kwaliteit als op hun valorisatieperspectieven. De raad van bestuur van het IWT heeft op 19 oktober 2006 beslist om binnen het voorhanden SBO-budget een portfolio van 15 projecten te steunen. Deze portfolio omvat globaal een goede diversiteit over de wetenschapsdisciplines en de toepassingssectoren heen. Meerdere projecten vertonen daarbij een sterk multidisciplinaire invalshoek waardoor ze niet eenduidig binnen één klassiek wetenschapsdomein kunnen ingedeeld worden. Van de negen primair technologisch gerichte projecten in het economisch finaliteitsdeel is er één project waarbij de valorisatiestrategie primair gericht is op de totstandkoming van een nieuwe (nog op te richten) spin-off. Daarnaast bevat de portfolio van de SBO-oproep 2006 ook zes projecten met de inbreng vanuit de menswetenschappelijke onderzoeksdisciplines in het maatschappelijk finaliteitsdeel.

De volgende tabel bevat de verdeling van de toegekende SBO-middelen over de O&O-instellingen en organisaties heen.

Tabel 20: Verdeling toegekende SBO-middelen

	Economisch	Maatschappelijk	Totaal
KULeuven	32,72%	36,03%	33,86%
UGent	23,95%	21,41%	23,08%
VUB	3,32%	5,43%	4,05%
UA	13,08%	28,54%	18,40%
UHasselt	5,57%	4,63%	5,24%
IMEC	13,51%	0,00%	8,86%
VITO	4,38%	0,00%	2,87%
Bedrijven	3,12%	0,00%	2,05%
Internationale OZI's	0,35%	0,37%	0,36%
Maatschappelijke OZI's	0,00%	3,59%	1,24%

2.3 Status van de vervroegde SBO-oproep 2007

In de begroting 2007 werd het voorziene budget voor de oproep 2007 van het SBO-Programma behouden op 38,604 miljoen euro. Voor deze oproep werd het tijds kader aangepast, namelijk met de lancering op 21 september 2006 d.i. bij het begin van het academiejaar en met de voorziene beslissing over de projectselectie tegen begin juli 2007. Deze betere aligering met het academiejaar biedt voor de projectuitvoerders van de nieuw gesteunde projecten een beter haalbaar perspectief om hun project volwaardig te kunnen opstarten met de voorziene menskracht aan gekwalificeerde onderzoekers. De verwachting is dan ook dat hierdoor de vertragingen bij de effectieve opstart en uitvoering van de SBO-projecten kunnen worden teruggedrongen.

De SBO-oproep 2007 heeft geleid tot de indiening van 42 projectvoorstellen op 25 november 2006. Deze omvatten 31 voorstellen met een primaire economische finaliteit en 11 voorstellen met een primaire maatschappelijke finaliteit. Dit aanbod is ten opzichte van de voorgaande SBO-oproepen in mindere mate in lijn met de door de voogdijoverheid vooropgestelde 2/3 - 1/3 verdeling van de budgettaire middelen voor respectievelijk het economisch en het maatschappelijk finaliteitsdeel. Eind 2006 werd er daarom ook een 'brainstorminggroep' opgezet met vertegenwoordigers uit het brede en diverse humanwetenschappelijke onderzoeksveld. De bedoeling is om een oplijsting en analyse te maken van de knelpunten en barrières die humanwetenschappelijke onderzoekers ervaren, en om voorstellen in te dienen in het SBO-steunkanaal. De aanbevelingen uit deze brainstorming kunnen dan resulteren in bijstellingen aan de modaliteiten van het

SBO-steunkanaal en/of in bijkomende meer gerichte sensibiliseringsacties vanaf de volgende SBO-oproep 2008.

2.4 Uitbouw van effectmetingen voor het SBO-Programma en zijn voorlopers (STWW, GBOU)

In het najaar 2006 heeft de raad van bestuur beslist over het plan van aanpak voor de uitbouw van effectmetingen voor het steuninstrument van het strategisch basisonderzoek. Het doel is om een onderbouwd en systematisch inzicht aan te reiken over de volgende twee kernvragen:

1. Zijn er meetbare en aantoonbare effecten/outcome in het veld? Wat is de strategische impact van de portfolio van gesteunde projecten met betrekking tot de verdere (economische en maatschappelijke) benutting van de onderzoeksresultaten door bedrijven of maatschappelijke actoren? Tot welke economische of maatschappelijke waardecreatie heeft dit geleid?
2. Hoe verlopen de interacties tussen kennisinstellingen en bedrijven in de SBO-platformen in de voorbereidingsfase, bij de uitvoering en bij verdere vervolg-O&O en valorisatietrajecten?

Binnen de krijtlijnen van deze beslissing werd een aanbestedingsprocedure opgestart voor de selectie van een externe consultant. Deze opdracht zal worden uitgevoerd in het voorjaar 2007 en worden begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordigers van het IWT en van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI), eventueel uit te breiden met vertegenwoordigers van de overkoepelende commissie van het SBO-Programma.

3 SpecialisatieBeurzen (SB)

3.1 Inleiding

In 2006 werden voor het 13de opeenvolgende jaar evaluatiecolleges georganiseerd door het IWT, waarbij aanvragers van een specialisatiebeurs aan een mondelinge ondervraging werden onderworpen door een jury van externe deskundigen, begeleid door een wetenschappelijke adviseur van het IWT. Aanvragen voor zowel een beurs eerste als tweede termijn konden on-line geregistreerd worden door de kandidaat-bursalen.

3.2 Versoepeling toelatingsvoorwaarden hogeschool Masters

Tot de najaarssessie van 2005 dienden hogeschoolstudenten over de vereiste diplomavrijstelling te beschikken om in aanmerking te komen voor een beursaanvraag bij het IWT. Deze vrijstelling werd verleend door de gastuniversiteit, doorgaans op basis van een opgelegde bijkomende opleiding met een programma van 30 tot zelfs 90 studiepunten. Zowel het herstructureringsdecreet (04.04.2003) als het flexibiliseringsdecreet (30.04.2004) van het hoger onderwijs in Vlaanderen bestendigen deze procedure. Daar deze predoctorale opleiding aan bepaalde Vlaamse universiteiten onderdeel uitmaakt van de doctoraatsopleiding, werd door het IWT beslist het Reglement op dit punt enigszins te versoepelen. In juni 2006 werd dan ook een bepaling ingevoegd waardoor de hogeschoolstudent voortaan een programma tot dertig studiepunten tijdens zijn IWT-beurs mag afwerken.

3.3 Financiële aspecten

De SB-dotatie werd verhoogd van 21 873 K€(2006) naar 24 255 K€(2007). Dit stelde het IWT niet alleen in staat de jaarlijkse herziening van de beursbedragen te implementeren, maar tevens - en voor de derde maal - 200 1ste termijnbeurzen toe te kennen. Het maandelijks nettobedrag voor een 1ste termijnbeurs (inclusief de doctoraatspremie van €24,79) werd voor 2005-2006 vastgelegd op €1 643,54, en voor een 2de termijnbeurs op €1 703,22. Maandelijks komt dit voor de bursaal overeen met een stijging van ca. 3,7% (+€58,05) en 2,5% (+€41,19) t.o.v. 2005-2006 voor resp. de 1ste en 2de termijn. Het grootste gedeelte van voorgenoemde

stijging is het gevolg van de invoering van de werkbonus (€47,94 voor 1ste termijn, €31,09 voor 2de termijn). Het bedrag van de benchfee blijft met €3 718,44 ongewijzigd sinds 1997-1998.

3.4 Evaluatie van de aanvragen

3.4.1 Deskundigencommissies

De evaluatiecommissies vonden plaats in mei (aanvragen tweede termijn) en november-december 2006 (eerste termijn). In het voorjaar werden 146 deskundigen ingezet, verdeeld over 37 commissies waarbij dus gestreefd werd naar een beperkte dossierdiversiteit én een optimale inzet van deskundigen. In het najaar werd net zoals de vorige twee jaren een maximum van vijftien dossiers per college gehanteerd en de evaluatietijd per kandidaat op maximum 30 minuten vastgelegd. Tijdens de herfstsessie van 2006 namen 287 deskundigen deel aan 64 colleges. Tijdens beide sessies werden vooral experts uit de Vlaamse universiteiten en hogescholen (voorjaar: 47,9%; najaar: 39,7%) en uit de bedrijfswereld (31,5%; 31,7%) gerecruteerd. De bijdrage van buitenlandse deskundigen (voornamelijk uit Nederland) bleek met 13,9% duidelijk groter tijdens de najaarssessie (vergelijking voorjaars sessie: 7,5%).

3.4.2 Evaluatieresultaten beursaanvragen eerste termijn (herfst 2006)

Tussen 1 augustus en 15 september 2006 dienden 543 kandidaten effectief een beursaanvraag in, waarvan er 7 onontvankelijk werden verklaard en nog eens 13 afhaakten vóór de effectieve verdediging. Finaal verschenen 523 kandidaten voor een evaluatiecollege, wat een daling van 4,6% voorstelt t.o.v. 2005. In absolute cijfers is de afname het sterkst uitgesproken bij de burgerlijk en bio-ingenieurs. Ten opzichte van 2005 daalde het aantal behandelde kandidaten aan nagenoeg alle universiteiten van -2,4% (UGent) tot -11,3% (VUB). Enkel de UA stuurde in 2006 7 kandidaten meer naar het IWT. De delegatie van de KULeuven met 218 kandidaten was terug de meest omvangrijke. Ook een extreem gedefaseerde 2dejaarsbursale die aan de voorjaars sessie niet kon deelnemen, werd in één van de najaarscolleges opgenomen.

Niettegenstaande de gemiddelde kwaliteit (kandidaatscore-ks) van de kandidaten ongewijzigd blijft tegenover 2005, lijkt uit de volgende cijfergegevens toch een geringe kwaliteitsdaling van de populatie in 2006. Het aantal niet-IWT-beurswaardige kandidaten ($ks < 14/20$) stijgt van 11,1% (2005) naar 12,4% (2006). het aantal goede kandidaten ($ks \geq 16/20$) daalt van 35,6% (2005) naar 32,9% (2006). Het aantal kandidaten met $ks = 15,5/20$ aan wie een beurs werd toegekend stijgt van 6 (2005) naar 28 (2006). De gepondereerde totaalscores van de kandidaten in de reservelijst daalt van 50-48,5 naar 47-46. Ook de projectscore (op 5) daalde enigszins (-0.1). Finaal werd aan 200 kandidaten een beurs toegekend, waarvan 164 via directe toekenning (A-quotum) en 36 na rangschikking van de best presterende B-kandidaten. Hieruit blijkt opnieuw dat de in 2004 herziene selectieprocedure voor de derde keer succesvol werd toegepast. Mede door de daling van het aantal aanvragen en de algemene kwaliteitsdaling van de kandidaten konden niet alleen alle 172 overtuigende kandidaten ($ks \geq 16/20$) maar bovendien ook 28 kandidaten met $15,5/20$ gehonoreerd worden. Het globaal slaagpercentage steeg met 1,7% tot 38,2%, waarmee een vergelijkbaar niveau werd bereikt als in de periode 1995-2001.

Biotechnologen (55%), bio-ingenieurs (47%) en informatici (45,8%) slagen in 2006 beduidend beter dan het globaal gemiddelde. Scheikundigen (38,5%), burgerlijk ingenieurs (36,8%), biomedici (32,5%) en biologen (30,8%) presteerden minder goed, maar behalen steeds een slaagpercentage boven 30%. In dit verband maakte elke discipline vooruitgang, behalve de burgerlijk ingenieurs (- 2,8%) en de biomedici (- 2,5%). Enkel de VUB en de KULeuven behalen in 2006 een slaagpercentage boven het globaal gemiddelde. Het verband tussen het slaagpercentage en de afstudeergraden is dit jaar minder uitgesproken dan vorig jaar, terwijl slaagpercentages bij mannelijke en vrouwelijke kandidaten nagenoeg identiek bleken te zijn.

3.4.3 Evaluatieresultaten beursaanvragen tweede termijn (lente 2006)

Eind februari 2006 werden 196 tweedededejaarsbursalen uitgenodigd een beursaanvraag tweede termijn in te dienen. Hiervan verschenen 194 aanvragers daadwerkelijk voor een college. De spontane, voortijdige uitval tijdens de eerste termijn bedroeg hiermee 3% wat slechts de helft is van de uitval in 2005 (- 6%). Niet-projectgebonden, persoonlijke redenen en alternatieve betrekkingen (met stopzetting van het doctoraatsonderzoek) waren de voornaamste oorzaken van de stopzettingen. Slechts één van de bovenstaande uitvallers blijkt met een aspirantschap van het FWO-Vlaanderen het doctoraatsonderzoek verder te zetten.

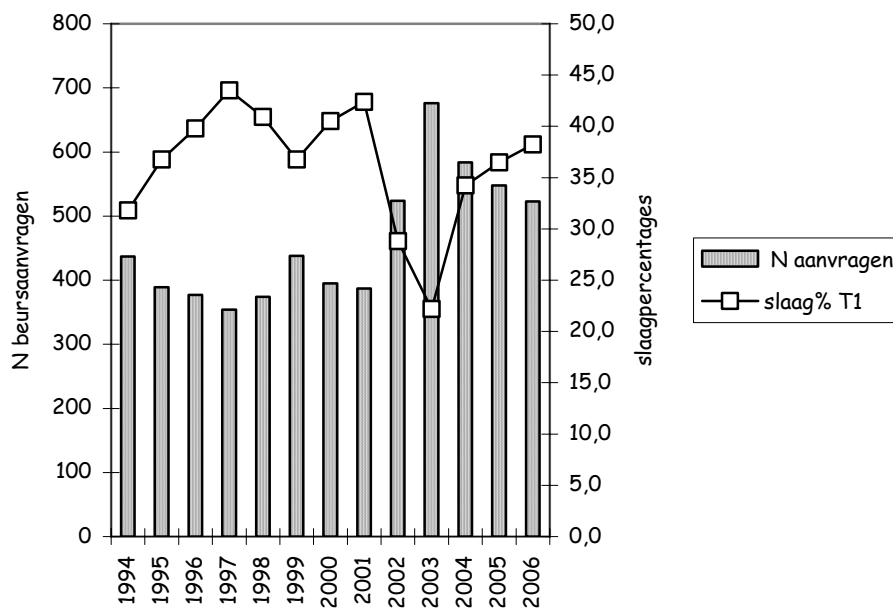
Van de 194 aanvragers bleken 14 kandidaten onvoldoende vorderingen te hebben gemaakt om in aanmerking te komen voor een verlenging. Het slaagpercentage bedroeg derhalve 92,8, wat sterk vergelijkbaar is met de score uit 2005. De doorstroming van bursalen eerste termijn naar de tweede termijnperiode bedraagt hiermee 90%, wat het best vergelijkbaar is met 2001 en 2002.

3.5 Evoluties

3.5.1 Evolutie van het aantal aanvragen, bursalen en slaagpercentage

Figuur 21 vergelijkt het aantal kandidaturen eerste termijn en de overeenkomstige slaagpercentages in de periode 1994-2006. Hierbij blijkt het directe (wederzijdse) effect van een stijging van het aantal aanvragen op de slaagpercentages tijdens 2004-2006. De geringe stijging van het slaagpercentage in 2006 ten opzichte van 2005 en 2004 is uiteraard enkel het gevolg van een verminderd aantal aanvragen.

Figuur 21: Evolutie van de kandidaat-bursalen en slaagpercentages in 1994-2006

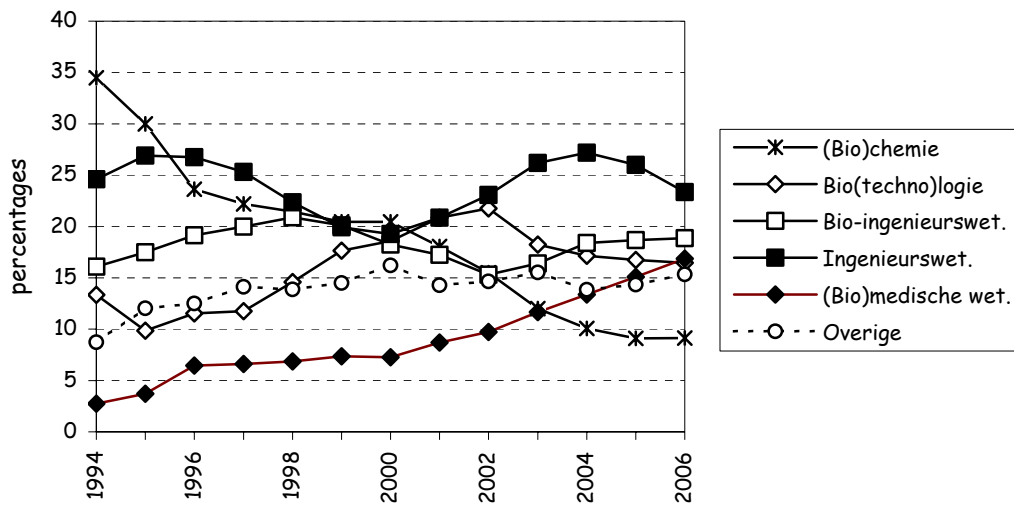
3.5.2 Evolutie over de wetenschappelijke disciplines

Figuur 22 toont de belangrijkste trends binnen de IWT-bursalenpopulaties sinds 1994.

De burgerlijk ingenieurs vertonen een bijna perfecte sinusoidale curve. Voor het tweede jaar op rij krimpt deze discipline relatief (en dit jaar ook absoluut) in, wat hoofdzakelijk te wijten is aan een daling van het aantal aanvragen tijdens de laatste twee jaren. Niettemin vertegenwoordigen zij met 166 eenheden als enige discipline nog steeds meer dan 20% van alle IWT-bursalen. Bij de bio-ingenieurs wordt daarentegen een stabiliseringsfase vastgesteld bij 134 bursalen of 18,8% van de populatie. Blijkbaar bieden de uitstekende evaluatieresultaten een voldoende compensatie voor het dalend aantal aanvragen. De afvlakking bij de (bio)chemici die vorig jaar reeds merkbaar was, blijkt voldoende stabiel. Deze discipline blijft een identiek aandeel (65 bursalen, 9,1%) van de populatie behouden. Zowel het stijgend aantal aanvragen als de redelijk goede evaluatieresultaten zijn hiervoor verantwoordelijk. De bio(techno)logen zijn de derde omvangrijke discipline waar een systematische nivellering wordt waargenomen. Ondanks de stijging van de populatie tot 117 eenheden, daalt het aandeel van deze discipline enigszins tot 16,5% (2006). Voornaamste oorzaak voor deze geringe terugval is vooral het dalend aantal aanvragen dit jaar. De biologen presteerden daarnaast aanzienlijk minder goed dan de biotechnologen. Bursalen binnen de biomedische en medische sector vertegenwoordigen de enige duidelijk stijgende discipline. Sinds 1994 liet deze groep een weliswaar geleidelijke maar gestage stijging van haar aandeel optekenen en in 2006 mag ze maar liefst 19 nieuwe bursalen (+ 1,8%) aan haar rangen toevoegen. Hiermee komt de sector op 120 eenheden of 16,9% van de totale IWT-bursalen.

Samen met de diergeneeskundige en farmaceutische wetenschappen vertegenwoordigt ze zelfs 22,9% van de bursalenpopulatie.

Figuur 22: Evolutie van het aantal bursalen over wetenschappelijke disciplines in 1994-2006

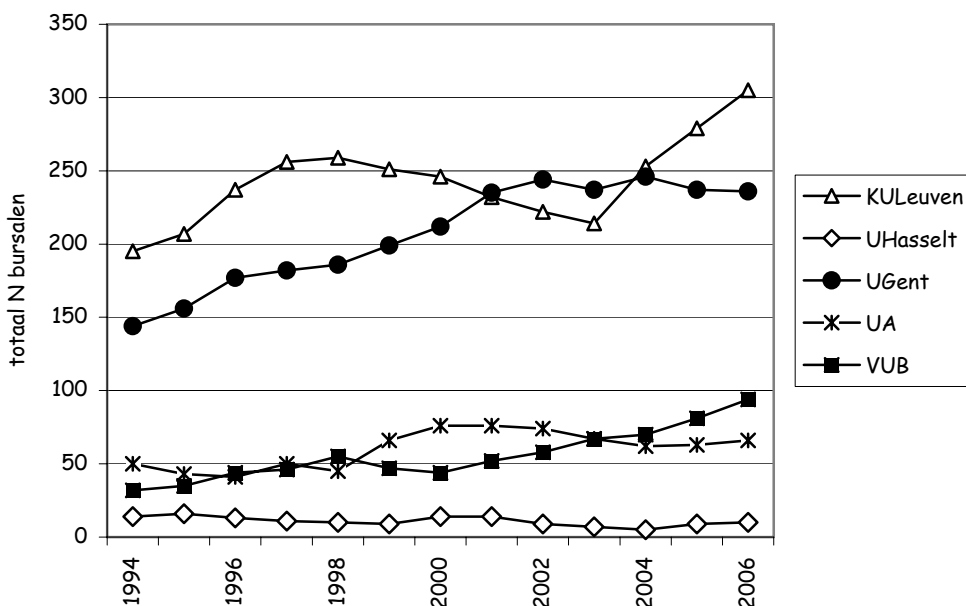

3.5.3 Evolutie over de Vlaamse universiteiten

Figuur 23 geeft een overzicht van de verdeling van de IWT-bursalen over de Vlaamse universiteiten tussen 1994 en 2006.

In het academiejaar 2006-2007 bedraagt de totale bursalenpopulatie van het IWT 711 eenheden, inclusief de nieuwe 1stejaars en geen rekening houdend met de voortijdige stopzettingen sinds de toekenning van eerste en tweede termijnbeurzen in de loop van 2005 en 2006. Dit is een stijging van 42 of 6,3% ten opzichte van vorig jaar. Het absoluut aantal bursalen bij de KULeuven is voor de derde maal op rij beduidend hoger (+52) dan dit van de UGent, voornamelijk als gevolg van de betere resultaten van zijn kandidaten (slaagpercentage 6,6% hoger dan aan UGent). Met een bijkomende 26 bursalen breidt zij haar bestand uit tot 305 of 42,9% van de IWT-bursalenpopulatie. Door de voorgenoemde redenen daalt het aandeel van de UGent dit jaar voor de derde keer sinds 1994, overeenkomstig de opeenvolgende verminderingen van het aantal aanvragen in 2004 (- 23,7%), 2005 (- 10,5%) en 2006 (- 2,4%). Net als bij de KULeuven steeg dit jaar het aantal bursalen aan de UA, UHasselt en VUB. Met dertien nieuwe bursalen brengt de VUB haar aantal IWTers op 94 of 13,2% van de volledige, huidige IWT-bursalenpopulatie.

Figuur 23: Evolutie van het aantal bursalen over Vlaamse universiteiten in 1994-2006

4 OnderzoeksMandaten (OZM)

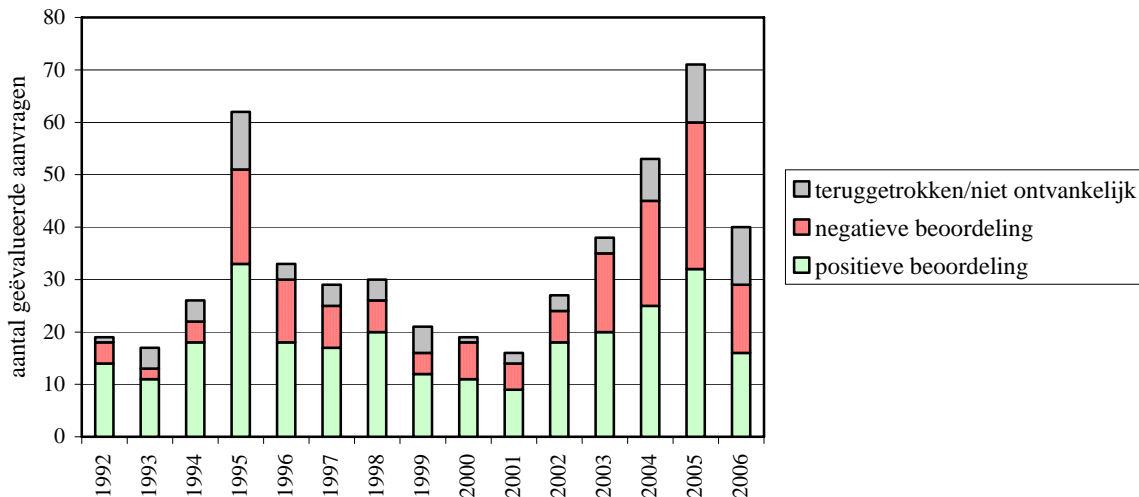
Onderzoeksmandaten van het IWT zijn persoonsgebonden post-doctorale beurzen die worden toegekend aan onderzoekers met een ruime onderzoekservaring voor het uitvoeren van projecten die kunnen bijdragen tot de industriële valorisatie van wetenschappelijke onderzoeksresultaten. Een onderzoeksmandaat duurt twee jaar en kan maximaal met één bijkomend jaar verlengd worden. Het wordt uitgevoerd onder de begeleiding van een promotor uit de academische wereld en een promotor uit de bedrijfswereld. De evaluatie ervan omvat een mondelinge verdediging van het projectvoorstel door de aanvrager voor een college van deskundigen.

Sinds begin 2003 biedt het IWT drie OZM-types aan. OZM-type 1 is vooral gericht op de valorisatie van onderzoeksresultaten in het kader van de oprichting van een spin-off bedrijf. OZM-type 2 biedt de mogelijkheid aan onderzoekers om basisonderzoek vanuit hun wetenschappelijke onderzoeksinstellingen te transfereren naar een bestaande, Vlaamse onderneming. De meeste onderzoeksactiviteiten vinden hierbij voornamelijk bij de industriële partner plaats. OZM-type 3 beoogt vooral wetenschappers die aan een Vlaamse universiteit of een onderzoeksinstelling onderzoek uitvoeren met het oog op de valorisatie van de resultaten ervan naar het Vlaamse industriële weefsel. Naast academici worden tot dit laatste type ook wetenschappers uit de bedrijfswereld toegelaten, die zich via deze sabbatical wetenschappelijk wensen te herbronnen.

In 2006 werden 38 aanvragen ingediend, waarmee een einde komt aan de systematische stijging van het aantal aanvragen sinds 2002. Ten opzichte van 2005 stelt dit een daling voor van 34 aanvragen of 47,2%, wat evenwel tien eenheden meer is dan in de periode 1992-2002, maar aanzienlijk minder dan in 2003-2005. Ongeveer 92% van de aanvragers is werkzaam aan een van de Vlaamse universiteiten, met de UGent en KULeuven als koplopers met respectievelijk 16 en 14 aanvragen. Van de 207 aanvragen die sinds maart 2003 (verruiming naar de drie OZM-types) werden ingediend, behoort 77,8% tot OZM-type 3, 14,5% tot OZM-type 2 en 7,7% tot OZM-type 1. In tegenstelling tot 2003-2005 werd in 2006 vooral een stijging van het OZM-type 1 vastgesteld (+ 5,4%) wat vooral ten koste ging van het OZM-type 3 (-4,9%), wat als een gunstige evolutie wordt beschouwd. Vrouwelijke onderzoekers vertegenwoordigden 31,6% van het aantal aanvragers, wat een stijging is van 16,3% ten opzichte van 2005. Het aandeel van de buitenlandse aanvragers daalt van 20,8% (2005) naar 13,2% (2006), alhoewel de diversiteit (van zes naar vijf verschillende nationaliteiten) nauwelijks wijzigt.

Samen met achttien aanvragen uit het laatste kwartaal van 2005 werden 22 van de 30 dossiers uit 2006 in ditzelfde jaar behandeld. Buiten elf dossiers die reeds bij indiening onontvankelijk bleken of vóór het college door de aanvragers werden ingetrokken, werden alle overige geëvalueerd. Het slaagpercentage in 2006 bedroeg ca. 55,2% wat vrijwel identiek is met de gemiddelde score uit 2003-2005 (55,3%), maar wél 16,6% lager is dan het gemiddelde slaagpercentage in de periode 1992-2002. UGent-kandidaten (slaatpercentage: 66,7%) scoorden enigszins beter dan hun collega's van de KULeuven (58,3%). Opnieuw opmerkelijk zijn de uitstekende prestaties van de vrouwelijke kandidaten (83,3%), die beduidend beter presteerden dan hun mannelijke collega's (47,8%). In 2006 werden 13/24 kandidaten voor een OZM-type 3 gehonoreerd, tegenover alle kandidaten voor een OZM-type 1 en 1/3 voor een OZM-type 2.

Figuur 24: Evolutie van de evaluatie van OZM-aanvragen tussen 1992 en 2006

5 Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM)

5.1 Situering

Op 15 september 2006 nam de Vlaamse Regering op initiatief van mevrouw Fientje Moerman, Viceminister-president en Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, de beslissing tot lancering van een nieuw financieringsprogramma, getiteld “Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit” (TBM). Het financieringskanaal werd opgestart om een oplossing te bieden voor de beperkte financieringsmogelijkheden voor toepassingsgedreven biomedisch onderzoek met een uitgesproken maatschappelijke toepasbaarheid doch met slechts een beperkt potentieel voor industriële toepasbaarheid (tengevolge van bijvoorbeeld afwezigheid van octrooieerbaarheid, kleine patiëntenpopulaties, patiëntspecifieke behandelingen, enz.). Door de beperkte financieringsmogelijkheden van dit type onderzoek geraken sommige nieuwe diagnose- en therapiemogelijkheden niet tot bij de patiënt. Het TBM-Programma werd specifiek opgestart om tegemoet te komen aan deze noden.

De drie belangrijkste criteria om in aanmerking te komen voor projectsteun in het TBM-Programma zijn:

1. Het onderzoek moet biomedisch zijn met een klinische toepassingsgerichtheid die zich richt naar innovatieve ontwikkelingen voor therapie en/of diagnose.
2. Het onderzoek moet zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevinden en moet een focus hebben op vertaling van wetenschappelijke bevindingen naar klinische toepassingen, niet op *de novo* kenniscreatie.
3. De toepasbaarheid moet een primair maatschappelijke finaliteit hebben waarvoor op ogenblik van indiening onvoldoende industriële interesse bestaat. In elk geval moet de toepasbaarheid duidelijk verschillend zijn van een economische finaliteit waarvoor vandaag redelijkerwijs industriële financiering kan verwacht worden. De toepassing moet een meerwaarde bieden voor de Vlaamse gezondheidssituatie.

Voor 2006 en 2007 werd een enveloppe van telkens 5 miljoen euro voorzien voor projectmatige steun via het TBM-Programma. Het programma staat open voor alle Vlaamse non-profit O&O-actoren, zoals universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstituten, en (universitaire) ziekenhuizen. Gezien de focus van het programma is het evenwel een vereiste dat er in een consortium van aanvragers minstens één Vlaams ziekenhuis opgenomen is. Als algemene regel worden projecten beoogd met een grootteorde van 0,5 miljoen euro begroting voor een periode van 2 tot 3 jaar. Het steunpercentage bedraagt 100%.

5.2 Oproep 2006

Voor de eerste TBM-oproep werden, wegens begrotingstechnische redenen, twee budgetjaren samengevoegd met een totale enveloppe van 10 miljoen euro (2006 + 2007). De oproep werd als één samengevoegde oproep beschouwd met een gefaseerde indiening (twee indieningsdata: 18 september en 20 november 2006), met telkens een enveloppe van 5 miljoen euro.

In de eerste indieningsronde werden 23 projectvoorstellen ingediend voor een totale begroting van ongeveer 11,9 miljoen euro. De opdeling van de aanvragen volgens affiliatie wordt weergegeven in volgende tabel.

Tabel 25: Opdeling van de ingediende TBM-voorstellen 2006-2007, eerste indieningsronde, volgens affiliatie van de coördinator

<u>Instelling</u>	<u>Aantal dossiers</u>
Erasmushogeschool Brussel	1
Hogeschool Antwerpen	1
KULeuven/UZLeuven	8
UA/UZA	5
UGent/UZGent	5
UHasselt	1
VUB/AZ-VUB	2
Totaal	23

De evaluatieprocedure van de TBM-voorstellen bestond uit een ontvankelijkheidsanalyse en de eigenlijke selectieprocedure, die beiden door de raad van bestuur van het IWT beslist werden. Gezien het thematisch karakter van het programma werd bij de ontvankelijkheidsanalyse, naast de klassieke administratieve criteria, ook rekening gehouden met de mate waarin het onderzoek behoort tot de doelgroep waar het programma zich naar richt. In het bijzonder diende het onderzoek te voldoen aan de drie hoger vermelde criteria.

Negentien projecten werden ontvankelijk verklaard. De ontvankelijke projectvoorstellen werden voor advies voorgelegd aan een expertencollege, dat door de raad van bestuur van het IWT werd samengesteld. Het expertencollege beoordeelde de projectvoorstellen op basis van hun wetenschappelijke kwaliteit en hun utilisatiepotentieel. De beslissing door de raad van bestuur steunde op het gemotiveerd advies van het expertencollege. Negen projecten werden finaal positief beslist op de vergadering van de Raad van Bestuur van 21 december 2006.

Tabel 26: Opdeling van de positief besliste TBM-voorstellen 2006-2007, eerste indieningsronde, volgens affiliatie van de coördinatoren

<u>Instelling</u>	<u>Aantal dossiers</u>
Erasmushogeschool Brussel	0
Hogeschool Antwerpen	1
KULeuven/UZLeuven	3
UA/UZA	2
UGent/UZGent	2
UHasselt	0
VUB/AZ-VUB	1
Totaal	9

De tien niet-geselecteerde projecten werden, zoals meegedeeld bij de lancering van de oproep, terug opgenomen in de selectieprocedure van de projecten die ingediend werden in de tweede indieningsronde (eveneens voor een enveloppe van 5 miljoen euro).

In deze tweede indieningsronde werden 38 nieuwe projectvoorstellen ingediend, die alle ontvankelijk verklaard werden. Momenteel zijn bijgevolg 48 aanvragen, voor een totale gevraagde steun van ongeveer 25,8 miljoen euro, in evaluatie. Een finale beslissing wordt verwacht op 19 april 2007.

Deel 5 - Steun aan collectief onderzoek en kennisverspreiding

1. Inleiding

Steun aan collectieve kennisontwikkeling en aan kennisdiffusie zijn belangrijke componenten in een uitgebalanceerd innovatiesysteem. De Vlaamse overheid ondersteunt deze processen met diverse maatregelen.

De steun aan de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden TIS, TD en CO kende een vijfde oproepronde in 2005, met selectie van projecten in 2006. In dit deel komt een uitgebreide analyse aan bod van de resultaten van deze oproepen. Verder is er ook aandacht voor de oproepronde van 2006, met projecten te evalueren in 2007. Buiten TIS, TD en CO werd in 2006 ook de oproep gelanceerd voor de nieuwe RIS-projecten 2007-2010. Belangrijk voor de nieuwe oproepronde is de herziening van het VIS-Besluit (juli 2006), wat o.a. een wijziging inhoudt van de financieringspercentages voor RIS en CO. In de toekomst zal ook de indiening van programma's mogelijk zijn. De modaliteiten hiervoor worden uitgewerkt in 2007.

Het landbouwonderzoek richt zich op de onderzoeks- en praktijkinstellingen die werken voor de collectiviteit van landbouwbedrijven in Vlaanderen. Sinds enkele jaren behandelt IWT deze projecten in opvolging van de federale overheid.

Een ander waardevol instrument is het TETRA-Fonds, waardoor interactie en kennisdiffusie tussen bedrijven en hoger onderwijs gestimuleerd wordt. Nieuw in 2006 was een speciale oproep TETRA-valorisatieprojecten.

Sinds 2003 is het IWT ook verantwoordelijk voor de steun aan universitaire interfacediensten. Zij staan in voor de kennisdiffusie vanuit de universiteiten.

De steun aan de verschillende innovatie-actoren heeft geleid tot een uitgebouwd Vlaams InnovatieNetwerk (VIN). Om de samenwerking tussen al deze actoren te bevorderen onderneemt het IWT heel wat acties. Deze worden besproken in deel 7.

2. Het VIS-Besluit

2.1 VIS – Technologische Dienstverlening (TD)

2.1.1 Algemeen kader

Projecten Technologische Dienstverlening worden aangevraagd door een Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband. Voor de uitvoering van de projecten Technologische Dienstverlening doet het Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband beroep op een kenniscentrum.

Technologische adviseerdiensten kennen een lange traditie (meer dan 20 jaar) en daardoor een sterke bekendheid bij de kmo's. De vertrouwensrelatie die de meeste adviseurs in de loop der jaren met de bedrijven hebben opgebouwd, vormt een waardevolle bron van netwerking en is een belangrijk vehikel voor innovatiestimulering, in het bijzonder naar de kleine en middelgrote ondernemingen toe.

Door de uitbreiding naar alle Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden wordt er nu ook technologische dienstverlening aangeboden in sectoren die niet aan bod komen in de collectieve en gelijkgestelde centra.

De taak van de technologische adviseur bestaat enerzijds uit prestaties naar individuele bedrijven: het verstrekken van technologisch advies, het uitvoeren van een GTA (Grondig Technologisch Advies) en innovatiestimulering; anderzijds zijn de adviseurs ook betrokken bij prestaties naar een groep van bedrijven zoals het geven van lezingen ter verspreiding van de onderzoeksresultaten van het collectief onderzoek uit het kenniscentrum waar de adviseur gehuisvest is.

2.1.2 Analyse van de prestaties in 2006

Eind 2006 waren er 71 technologische adviseerdiensten (TD) actief in 31 kenniscentra (waarvan 9 collectieve centra). In totaal betreft het een 115-tal technologische adviseurs die vol- of deeltijds werkzaam zijn. Omgerekend naar voltijds equivalenten betreft het 82 eenheden.

In Tabel 27 worden een aantal kengetallen weergegeven die de prestaties van de technologisch adviseurs in kaart brengen. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaatgerichte rapportering voor de periode januari 2006-december 2006. Zo bezoekt een voltijdsequivalent adviseur gemiddeld genomen een 50-tal bedrijven per jaar en worden er per voltijdsequivalent adviseur gemiddeld 33 technologische innovatieadviezen geleverd. Meer dan 80% van de klanten van de adviseerdiensten zijn kmo's. De totaalcijfers zijn vrij stabiel ten opzichte van vorig jaar, het aantal acties per voltijdsequivalent is lichtjes gedaald. Een hogere tijdsinvestering per actie kan positief zijn indien dit gepaard gaat met een verhoogde diepgang.

Tabel 27: Overzicht van de prestaties van de TD-adviseurs in 2006

Prestaties	Totaal	Per VTE
<i>Algemene promotie en informatieverspreiding</i>	480	5,89
<i>Aantal innovatieondersteunende publicaties/presentaties</i>	770	9,44
<i>Aantal georganiseerde seminars/workshops</i>	303	3,72
<i>Aantal bedrijfsbezoeken</i>	4112	50,43
<i>Aantal punctuele interventies/diensten</i>	7440	91,24
<i>Aantal begeleide doorverwijzingen of Partner Matching</i>	265	3,25
<i>Aantal technologieprofielen ingebracht in IRC</i>	12	0,15
<i>Aantal Technologische/Innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)</i>	2702	33,14
<i>Aantal uitgevoerde innovatie-audits</i>	30	0,37
<i>Aantal uitgewerkte innovatieplannen/trajecten</i>	402	4,93
<i>Aantal IWT-innovatiestudies waarvan de voorbereiding begeleid werd</i>	43	0,53
<i>Aantal ingediende IWT/EU-innovatieprojecten waarvan de indiening begeleid werd</i>	40	0,49
<i>Aantal innovatieplannen waarvan de uitvoering begeleid werd</i>	200	2,45
<i>Aantal klanten (KMO, GO)</i>	6463	79,26
<i>Aantal samenwerkingen met andere intermediairen</i>	498	6,11
<i>Aantal netwerkondersteunende activiteiten</i>	23	0,28

Aantal VTE-jaar TAD waarmee deze kengetallen bereikt werden: 81,5

2.1.3 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2006

Voor de oproep van 2005 werden de voorstellen voor het opstarten van nieuwe acties door het IWT beoordeeld in februari 2006.

Concreet werden 20 voorstellen geëvalueerd. Na de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op 16 februari 2006 om 20 projecten financieel te steunen voor een totaal bedrag aan steun van €7 693 021,94, doorgaans voor een projectduur van 4 jaar.

Voor 18 projecten werd eveneens een kredietlijn voor het uitvoeren van GTA goedgekeurd, voor een totaal bedrag van €443 250.

De totale voorgestelde steun voor projecten technologische dienstverlening, inclusief de kredietlijnen GTA, komt hiermee op €8 136.271,94.

Bijlage 5 geeft een overzicht van de VIS/TD-projecten die in 2006 werden geselecteerd.

2.1.4 Oproep voor projecten 2007

In 2006 werd een nieuwe oproep tot het indienen van projectvoorstellen gelanceerd. Het VIS-Programma, in het bijzonder het deel-programma technologische dienstverlening, kan bij deze zesde oproep de vruchten plukken van een groeiende bekendheid binnen het VIN. In totaal werden 46 aanvragen ingediend door 17 verschillende aanvragers. De beslissing zal genomen worden in maart 2007.

2.2 VIS - Thematische InnovatieStimulering (TIS)

2.2.1 Algemeen kader

Projecten Thematische InnovatieStimulering hebben tot doel bedrijven, in het bijzonder de kmo's, verbonden door een gemeenschappelijke technologische problematiek, op pro-actieve wijze te informeren en te begeleiden bij de omschrijving en uitdieping van hun innovatieproces. Daarbij wordt het proces van het zoeken naar en het ondersteunen van mogelijke synergieën tussen enerzijds de bedrijven onderling, en anderzijds tussen bedrijven en kennisinstellingen, ondersteund en geoptimaliseerd.

2.2.2 Analyse van de prestaties

In 2006 waren er 66 projecten van Thematische InnovatieStimulering actief. Omgerekend naar voltijds equivalenten waren 77 adviseurs werkzaam.

Alhoewel de klemtoon van de projectwerking verschilt van project tot project, kan men op basis van de gerapporteerde prestaties enkele algemene conclusies voorstellen.

Reeds in het verleden werd aan de hand van enquêtes vastgesteld dat een belangrijk gedeelte van de tijdsbesteding van deze projecten bestaat uit pro-actieve innovatiestimulering en informatieverbreiding evenals netwerkvorming.

Aan de hand van de gerapporteerde prestaties, blijkt dat de vroegere trends bevestigd te worden. De resultaatgerichte rapportering toont beperkte verschuivingen van de 'productiviteit' van de innovatieadviseurs ten opzichte van 2005. Positief is alvast dat de projecten die netwerking op het oog hebben, duidelijk meer begeleidde doorverwijzingen en partner matchings boeken (396 in totaal of 5/VTE). Er werden ook duidelijk meer innovatieplannen begeleid bij de uitvoering (32 in totaal). De nieuwe 16de indicator toont aan dat er 51 netwerkondersteunende activiteiten georganiseerd werden. De meeste andere indicatoren vertonen een status-quo of een beperkte wijziging. Een beperkte afname van enkele resultaatindicatoren hoeft niet negatief beoordeeld te worden indien het lagere aantal ondernomen acties gepaard gaat met een grotere diepgang. Een effectenanalyse van de projecten, momenteel in voorbereiding, kan hier in de toekomst meer duidelijkheid over geven.

In Tabel 28 worden een aantal kengetallen weergegeven, die de prestaties van de adviseurs in kaart brengen. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaatgerichte rapportering voor de periode januari 2006 tot december 2006.

Tabel 28: Overzicht van de prestaties van TIS-adviseurs in 2006

Prestaties	Totaal	Per VTE
<i>Algemene promotie en informatieverbreiding</i>	767	9,92
<i>Aantal innovatieondersteunende publicaties/presentaties</i>	889	11,49
<i>Aantal georganiseerde seminars/workshops</i>	425	5,50
<i>Aantal bedrijfsbezoeken</i>	2124	27,46
<i>Aantal punctuele interventies/diensten</i>	2054	26,56
<i>Aantal begeleide doorverwijzingen of Partner Matching</i>	396	5,12
<i>Aantal technologieprofielen ingebracht in IRC</i>	11	0,14
<i>Aantal Technologische/Innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)</i>	191	2,47
<i>Aantal uitgevoerde innovatie-audits</i>	54	0,70
<i>Aantal uitgewerkte innovatieplannen/trajecten</i>	100	1,29
<i>Aantal IWT-innovatiestudies waarvan de voorbereiding begeleid werd</i>	26	0,34
<i>Aantal ingediende IWT/EU-innovatieprojecten waarvan de indiening begeleid werd</i>	37	0,48
<i>Aantal innovatieplannen waarvan de uitvoering begeleid werd</i>	32	0,41
<i>Aantal klanten (KMO, GO)</i>	2607	33,71
<i>Aantal samenwerkingen met andere intermediairen</i>	363	4,69
<i>Aantal netwerkondersteunende activiteiten</i>	51	0,66

Aantal VTE-jaar TIS waarmee deze kengetallen bereikt werden: 77

2.2.3 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2006

Voor de oproep van 2005 werden 28 aanvragen van een project Thematische InnovatieStimulering door het IWT beoordeeld in februari 2006. Na de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op donderdag 16 februari 2006 uit dit aanbod 14 projecten financieel te steunen voor een totaal bedrag aan steun van €3 592 017,13.

Bij de behandeling van deze oproep werd een bijgestuurd evaluatiemechanisme voor het DTO-karakter opgenomen. Dit hield in dat het DTO-aspect als bijkomend subcriterium werd toegevoegd aan het criterium van het innovatiepotentieel.

Bijlage 7 geeft een overzicht van de VIS/TIS-projecten geselecteerd in 2006.

2.2.4 Oproep voor projecten 2007

De zesde oproep, gelanceerd in 2006, werd gekenmerkt door een verhoogd aantal ingediende projecten ten opzichte van de vorige oproepen. Het aanbod van 36 projectvoorstellen bestond uit 17 aanvragen van een verlenging van een aflopend project en 19 volledig nieuwe projectvoorstellen.

Er werd een behoorlijke respons van nieuwkomers vastgesteld: ongeveer één vijfde van de samenwerkingsverbanden waren nieuw voor het programma. Positief blijft de betrokkenheid van universiteiten, onderzoeksinstellingen en hogescholen bij de projecten. Dit toont aan dat de projectvorm Thematische InnovatieStimulering een potentieel heeft als disseminatiekanaal voor resultaten bereikt in SBO- en TETRA-projecten. TIS-projecten kunnen immers ook waardevol zijn bij de verdere ondersteuning van het valorisatietraject van dergelijke projecten. De definitieve selectie van de projecten gebeurt in maart 2007.

Omwille van het grote aanbod aan projectvoorstellen TIS, werd een bijgestuurde aanpak voorgelegd aan de raad van bestuur van december 2006 met als doelstelling het toepassen van een verhoogde selectiviteit bij deze oproepen te ondersteunen. Enkele bestaande criteria kregen een relatief hoger 'gewicht' naar een finale score en rangschikking toe. Deze criteria betroffen: de prestaties uit het verleden bij aanvragen tot projectverlengingen, de complementariteit met bestaande initiatieven en het DTO-karakter van projecten. Bovendien was het de bedoeling projectvoorstellen, die het bevorderen van samenwerkingen en synergieën op het oog hebben, voorrang te geven.

2.3 VIS - (sub)Regionale InnovatieStimulering (RIS)

2.3.1 Algemeen kader

De algemene opdracht van een project (sub)Regionale InnovatieStimulering bestaat erin alle bedrijven gelegen binnen een bepaald gebied te helpen bij het ondersteunen van hun innovatieproces en het nastreven van concrete synergie tussen de bedrijven onderling en tussen de bedrijven en de technisch-wetenschappelijke wereld. De specifieke doelgroep zijn bedrijven met een sluimerend innovatiepotentieel. Sinds begin 2003 zijn er 6 projecten actief, één in iedere provincie, met uitzondering van Antwerpen waar 2 projecten in samenwerkingsverband de regionale innovatiestimulering uitvoeren. Het aantal gesteunde VTE-adviseurs bedraagt hierbij in totaal 27 als volgt verdeeld:

- > 6,5 voor West-Vlaanderen en voor Antwerpen;
- > 5 voor Oost-Vlaanderen en voor Limburg;
- > 4 voor Vlaams-Brabant.

De projecten hadden een maximale duur van 4 jaar (met een tussentijdse evaluatie na 2 jaar). De steun bedroeg maximaal 80% van de aanvaarde kosten voor personeel (directe personeelskosten van de uitvoerders) en werkingskosten (€37 500 per VTE/jaar). De zes VIS-projecten (sub)Regionale InnovatieStimulering ondergingen eind 2004 na ongeveer 2 jaar werking zoals voorzien een tussentijdse evaluatie en liepen eind 2006 af.

Voorafgaand aan het vastleggen van de modaliteiten van een nieuwe oproep voor een nieuwe periode van 4 jaar werden de lopende projecten aan een evaluatie en behoeftenanalyse onderworpen. Deze oefening omvatte swot-analyses van de 6 projecten (zelfevaluatie), een telefonische bevraging bij zo'n 200 bedrijven en een reeks forumgesprekken (één in elke provincie met voormalige klanten van de RIS-werking en een op het IWT met andere leden van het Vlaams InnovatieNetwerk).

Rekening houdend met de resultaten van deze oefening en met de modaliteiten van het vernieuwde VIS-besluit werd de nieuwe oproep gedefinieerd en in juli 2006 open gesteld zodat de continuïteit in de werking kon verzekerd worden voor een nieuwe periode van 4 jaar (2007-2010).

2.3.2 Analyse van de prestaties en behoeften naar de verdere werking toe

Op basis van eerdere evaluaties en peer-reviews werden in 2004 reeds enkele aanbevelingen geformuleerd om de coherentie tussen de afzonderlijke RIS-projecten te verbeteren: meer aandacht voor de uitbouw van een gemeenschappelijke identiteit; sterkere afstemming van de activiteiten en diensten zodat ieder bedrijf, ongeacht de regio waarin het zich bevindt, op dezelfde kwalitatief hoogstaande diensten kan beroep doen; verdere professionalisering; de samenwerking tussen de projecten dient verder onderbouwd te worden door het uitvoeren van concrete samenwerkingsprojecten en een beter uitgebouwde coördinatiestructuur.

Deze aanbevelingen werden ook bevestigd door de evaluatie en behoeftenanalyse die we in 2006 organiseerden.

Als aanvullende algemene bevindingen van deze laatste oefening kwamen als belangrijkste conclusies naar voor:

- > De RIS-werking wordt zeer geapprecieerd door de bedrijven en door de andere leden van het Vlaams Innovatienetwerk. Er wordt algemeen gesteld dat deze werking dient verder gezet te worden.
- > Het missionarisch werk (informerend en sensibiliserend rond innovatie) blijft een belangrijke dimensie in de werking maar ook de begeleiding van de bedrijven moet de nodige aandacht blijven krijgen: het opbouwen van een langdurend goed persoonlijk contact met de innovatieadviseur wordt zeer geapprecieerd. Het behouden van een evenwicht tussen deze twee behoeften is en blijft een uitdaging.
- > De innovatieadviseurs van de RIS-werking hebben een cruciale taak in het bevorderen van de netwerking tussen bedrijven en kenniscentra en ook tussen bedrijven onderling. De leden van het Vlaams Innovatienetwerk (waaronder de kenniscentra, universiteiten, ...) vinden het heel belangrijk dat de innovatieadviseur de bedrijven hierbij goed begeleidt en blijft opvolgen eens het contact gelegd is.

Naast de resultaten en conclusies van deze evaluatie en behoeftenanalyse kunnen we stellen dat de concrete resultaten van de RIS-werking in 2006 grotendeels in lijn liggen met de resultaten die in de vorige jaren werden bereikt: gemiddeld bezochten zij ieder een 70-tal bedrijven, en per RIS-adviseur werden er ca. 4 innovatiestudies of -projecten bij het IWT ingediend. In totaal werden in 2006 een 80-tal innovatieaudits afgenomen. Tot slot dient men vast te stellen dat de RIS-adviseurs een belangrijke schakelfunctie in het netwerk blijven vervullen: in 2006 zorgden zij gezamenlijk voor zo'n 200 *partner matchings*, in het merendeel betrof het hier het begeleiden van bedrijven naar technologische kenniscentra.

2.3.3 Modaliteiten voor de verdere werking: oproep voor periode 2007-2010

De nieuwe oproep houdt rekening met de hierboven geformuleerde aanbevelingen en conclusies uit de evaluatie en behoeftenanalyse. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met een aantal wijzigingen in de randvoorwaarden: het verdwijnen van de GOM's, het opstarten van het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) en het vernieuwde VIS-Besluit.

Het vernieuwde VIS-Besluit maakt dat het steunpercentage voor deze projecten werd verhoogd: de personeelskosten worden volledig gesteund en de werkingskosten kunnen tot maximaal €50 000 per jaar per voltijds equivalent innovatieadviseur belopen. Daarnaast zal voor het uitvoeren van een effectmeting bij de tussentijdse evaluatie of bij het einde van het project gebruik gemaakt worden van de methodiek die door het IWT, in samenspraak met vertegenwoordigers van de projectuitvoerders en Idea consult, op punt werd gesteld.

In plaats van een open oproep werd geopteerd voor een gerichte oproep: het initiatiefrecht voor het indienen van een RIS-project ligt bij samenwerkingsverbanden die per provincie de meest representatieve bedrijfsorganisaties met een missie van innovatiestimulering in de provincie vertegenwoordigen. Daarnaast kunnen ook andere organisaties met een missie rond innovatiestimulering (kenniscentra, ontwikkelingsmaatschappijen, ...) als waarnemers in een samenwerkingsverband worden opgenomen. Per provincie zal één RIS-project worden opgezet dat in samenwerking met de provinciale VLAO-directie zal functioneren.

De samenwerkingsverbanden zullen werken met een opstartformatie aan innovatieadviseurs die binnen de vorige projecten positief geëvalueerd werden, eventueel aangevuld met nieuwe mensen waar nodig.

De RIS-projecten zullen inhoudelijk centraal vanuit het IWT aangestuurd worden. Om de uniformiteit in de werking te verhogen, werden er minimale streefwaarden opgelegd voor de outputindicatoren, op basis van de ervaring tijdens de eerste vier jaar. De opgelegde minimale streefwaarden zouden (op basis van de eerdere ervaringen) met ongeveer de helft van de voorziene middelen moeten kunnen bereikt worden, het is aan de projectindieners om deze minimale streefwaarden verder aan te vullen, rekening houdend met de specifieke provinciale randvoorwaarden en accenten die men wil leggen.

De oproep werd opengesteld op maandag 17 juli 2006 en sluit op het moment dat er voor iedere Vlaamse provincie een goed voorstel is onderhandeld met het IWT. De projecten zullen gesteund worden voor een periode van maximaal 2x2 jaar.

2.4 VIS – Collectief Onderzoek (CO)

2.4.1 Algemeen kader

De projecten Collectief Onderzoek omvatten activiteiten waarbij zowel elders ontwikkelde geavanceerde kennis wordt verzameld, als eigen kennis wordt opgebouwd binnen het innovatiesamenwerkingsverband. Het doel van deze projecten is door middel van een duidelijke competentieverhoging te komen tot kennis en resultaten die nuttig kunnen aangewend worden door een brede groep van bedrijven, in eerste instantie de leden van het innovatiesamenwerkingsverband.

De projecten kunnen ingediend worden door een vereniging van bedrijven (federaties, vzw's en consortia of gelijkgestelde sectoriële collectieve centra). Voor de uitvoering van het project kunnen zij beroep doen op een ruim gamma van kenniscentra (collectieve centra, hogescholen, universiteiten, grote onderzoeksinstellingen). Projecten collectief onderzoek duren typisch twee of vier (2x2) jaar. De overheid subsidieert maximum 50% van de aanvaardbare projectkosten m.b.t. het uitgevoerde onderzoek. Een project collectief onderzoek kan echter ook activiteiten dienstverlening en innovatiestimulering omvatten, voor zover deze activiteiten rechtstreeks betrekking hebben op disseminatie en sensibilisatie m.b.t. de onderzoeksresultaten. De kosten van zulke activiteiten worden aan 80% gesteund.

De wijziging van het VIS-financieringsbesluit in 2006 hield o.m. een aanpassing in van het steunpercentage voor projecten collectief onderzoek, van 50% naar 80%, en dit vanaf de oproep tot projectvoorstellen, gelanceerd in 2006 (portfolio 2007). Dit moet de bestaande discrepantie met andere steunmechanismen met dezelfde finaliteit (TETRA, Landbouwonderzoek) ten dele wegwerken. Het huidige steunpercentage blijkt immers te gering als incentive om een groep bedrijven aan te zetten tot collectief onderzoek, tenzij er reeds een structuur van een collectief of gelijkgesteld centrum bestaat.

2.4.2 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2006

De oproep 2005 (portfolio 2006), met als uiterste indiendatum 25 november 2005, was de vijfde oproep Collectief Onderzoek in het kader van het VIS-Besluit. Er werden 24 aanvraagdossiers ingediend door 7 verschillende samenwerkingsverbanden. De totale aangevraagde steun bedroeg 8,2 miljoen euro.

IWT voerde de evaluatie uit op basis van de criteria uit het VIS-Besluit. De evaluatie omvatte de beoordeling van de kwaliteit van het project en het innovatiepotentieel gegenereerd door het project, en een bijkomende appreciatie van het DTO-gehalte van het project, indien toepasselijk. Voor de evaluatie werd tevens beroep gedaan op het advies van externe deskundigen. Er werden vier colleges georganiseerd met in totaal vijftien deskundigen.

Drie aanvragen werden ingediend in het kader van een pilootprogramma binnen het ERA-NET-project CORNET. Voor deze projectvoorstellen werd het schriftelijk advies van een internationaal college van experts ingewonnen. Het Vlaamse luik van deze transnationale projecten werd op basis van deze adviezen een score op de hoofdcriteria toegekend en opgenomen in de selectierangschikking. Twee CORNET-projecten werden uiteindelijk gesteund.

Op basis van de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op 16 maart de selectie van 15 projecten voor een totaal bedrag aan financiële steun van €3 974 589,25.

Bijna alle (13) gesteunde projecten werden aangevraagd door collectieve centra (centra De Groote en gelijkgestelde centra), naast projecten van Febeltex en het Belgian Hygiene Quality Label. Ook voor wat betreft de uitvoering van het onderzoek ligt de hoofdmoot van de toegekende steun bij de collectieve centra. De collectieve centra als uitvoerder nemen meer dan 77% van de totale steun in. De universiteiten en hogescholen vertegenwoordigen 10% van de totale steun. Verder zijn er belangrijke deelnames van industriële onderzoekslaboratoria zoals OCAS en Laborelec.

Bij de behandeling van deze oproep werd het vernieuwde evaluatiemechanisme voor het DTO-karakter opgenomen. Dit hield in dat het DTO-aspect als bijkomend subcriterium werd toegevoegd aan het hoofd criterium Innovatiepotentieel. Voor 3 projecten is het DTO-criterium een substantieel element geweest in de beoordeling van het innovatiepotentieel.

Bijlage 6 geeft een overzicht van de VIS/CO-projecten in 2006 geselecteerd.

2.4.3 Oproep voor projecten 2007

Eind 2006 werd een volgende oproep voor projecten gelanceerd. Overeenkomstig het nieuwe VIS-Besluit zal het steunpercentage voor de nieuwe projecten 80% bedragen.

2.5 VIS – Haalbaarheidsstudies

2.5.1 Algemeen kader

In maart 2005 lanceerde het IWT de oproep Haalbaarheidsstudies binnen het VIS-Programma. Dit nieuwe type studies biedt Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden de mogelijkheid om de haalbaarheid van bepaalde belangrijke en omvangrijke initiatieven grondig voor te bereiden. De nadruk ligt hierbij op de voorbereiding van initiatieven gericht naar het ondersteunen van gemeenschappelijke innovatie-uitdagingen voor een zo ruim mogelijke groep van bedrijven en kenniscentra. In geval van een positieve evaluatie van de haalbaarheid, resulteren deze studies in een concreet ‘collectief’ innovatieplan.

Typische onderwerpen voor haalbaarheidsstudies zijn:

- > de uitvoering van verkenningsstudies;
- > de uitvoering van foresightstudies;
- > het opmaken van roadmaps;
- > grondige behoeftenanalyses.

De VIS-Haalbaarheidstudies vormen een belangrijk ondersteuningsmechanisme om de haalbaarheid van de oprichting van een competentiepool te onderzoeken. De ontvankelijkheidscriteria van een haalbaarheidstudie zijn daarom in overeenstemming gebracht met de ontvankelijkheidscriteria voor steun aan competentiepolen, zoals beschreven in het nieuwe beleidskader ‘Steun aan grote kenniscentra ten behoeve van innovatie’ (d.d. 22 juli 2005). Dit beleidskader geeft tevens aan dat de steun aan competentiepolen opgenomen zal worden in het VIS-Programma op basis van het nieuwe VIS-Besluit dat op 16 oktober 2006 goedgekeurd is door de Vlaamse Regering.

Haalbaarheidsstudies kunnen continue ingediend worden bij het IWT. De studies hebben een maximale begroting van €200 000, met een steunpercentage van 80%. De projectduur bedraagt maximaal 24 maanden.

2.5.2 Financiering projecten in 2006

In 2006 heeft de raad van bestuur van het IWT 5 haalbaarheidsstudies toegekend met een totale steun van € 841 423. Hiernaast is het IWT door de Vlaamse Regering gemandateerd om de resultaten van de haalbaarheidstudie voor het Vlaams Instituut voor Mobiliteit (VIM) te evalueren en de activiteiten van het VIM verder op te volgen en te monitoren. De haalbaarheidstudie en de activiteiten van het VIM worden gefinancierd uit EFRO-middelen, met co-financiering van de Vlaamse Regering.

Een overzicht van de tot 2006 gehonoreerde haalbaarheidsstudies:

- > **Voertuig van de toekomst en fabriek van de toekomst – bepaling van de differentiatiestrategie voor Vlaanderen** (Flanders' Drive, 2005)
- > **Haalbaarheidsstudie Innovatieverkenning Industriële Biotechnologie** (Fedichem, Ghent Bio-Energy Valley, FlandersBio en een cluster van industriële biotech bedrijven)
- > **Haalbaarheidsstudie Competentiepool voor Lucht- en Ruimtevaart in Vlaanderen** (FLAG, Agoria)
- > **Een toekomstgerichte onderzoeksketen in de fruitteelt: van ent tot consument** (Proefcentrum Fruitteelt (PCFruit), Fruitteeltcentrum KULeuven)
- > **Producten met ICT** (Agoria, WTCM)
- > **Haalbaarheidsstudie voor de sector kunststofverwerking in Vlaanderen (Plasticvision)** (Febelplast, Agoria, VKC, WTCM)

2.6 VIS – Samenwerkingsprojecten

Deze projecten hebben als voornaamste doel de performantie en de professionaliteit van de diensten van het Vlaams Innovatienetwerk te verbeteren. Een uitgebreid overzicht van de in 2006 gesteunde initiatieven vindt u in deel 7.

3. LandbouwOnderzoek (LO)

3.1 Algemeen kader

Het LandbouwOnderzoek heeft tot doel de productiviteit, het concurrentievermogen, de kwaliteit en de duurzaamheid in de land- en tuinbouw te stimuleren. De onderzoeksprojecten hebben een collectief karakter omdat ze gericht zijn op de bevordering van de sector en niet op het oplossen van problemen van individuele land- en tuinbouwbedrijven. De projecten worden uitgevoerd door onderzoeksploegen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen, onderzoeksinstituten en praktijkcentra .

Sinds enkele jaren behandelt het IWT deze projecten in opvolging van de federale overheid. In 2005 werd de steunregeling door de Vlaamse Regering in een definitieve plooi gelegd, door de goedkeuring van een nieuw reglementair kader voor de projectmatige financiering van het 'toegepast collectief onderzoek voor de land- en tuinbouwsector'. Voor elke aanvraag moet een gebruikerscommissie samengesteld worden die een representatieve vertegenwoordiging is van de land- en tuinbouwsector waartoe het project zich richt. De Vlaamse overheid betaalt 92,5% van de aanvaardbare projectkosten en de overige 7,5% dient bijeengebracht te worden door de leden van de gebruikerscommissie. Ook bedrijven uit de agrovoedingsindustrie kunnen mee instaan voor de cofinanciering. De gebruikerscommissie komt om de zes maanden samen voor de opvolging en eventuele bijsturing van het project. Een project kan goedgekeurd worden voor maximaal 4 jaar, met een tussentijdse evaluatie na 2 jaar.

De in de Vlaamse land- en tuinbouw erkende praktijkcentra vormen binnen dit steunprogramma een specifieke groep van innovatie-actoren. Omwille van het belang van de praktijkcentra voor de verdere ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector werd in het nieuw reglementair kader een projecttype 'praktijkonderzoek' gedefinieerd. Dit is onderzoek dat op korte termijn een oplossing wil bieden aan voor de land- en tuinbouwsector relevante problemen, alsook het bundelen en vertalen van kennis naar voor de praktijk direct bruikbare toepassingen. De evaluatiecriteria werden enigszins aangepast om met het specifiek karakter rekening te houden. Daarnaast heeft de Vlaamse minister bevoegd voor Wetenschap en Innovatie besloten om jaarlijks 25% van de budgettaire middelen voor het IWT-programma LandbouwOnderzoek prioritair te besteden aan het praktijkonderzoek, op voorwaarde uiteraard dat deze projecten kwalitatief voldoende goed bevonden worden.

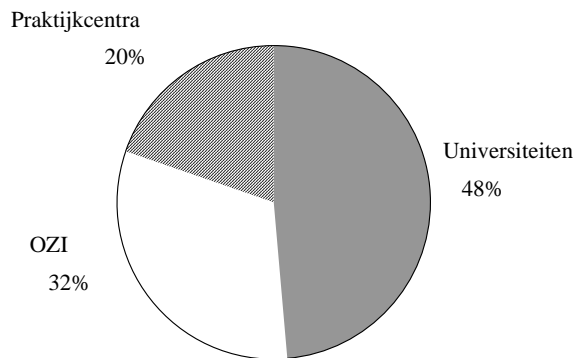
3.2 Beoordeling van aanvragen en financiering van projecten in 2006

Half juli 2005 werd door het IWT de nieuwe oproep 2005-2006 gelanceerd. De limietdatum voor indiening van projectaanvragen was 28 oktober 2005. Volgens de opgelegde kalender werden 84 projectaanvragen ingediend voor in totaal €53,5 miljoen aan gevraagde steun (waarvan €29,7 miljoen voor de eerste biënnale). Deze projectaanvragen werden volgens hun onderzoeksdiscipline ter evaluatie voorgelegd aan colleges van deskundigen, samengesteld uit onafhankelijke experts uit binnen- en buitenland. Aan elk college namen ook vertegenwoordigers van de Vlaamse landbouwadministratie deel, met name voor de beoordeling van de relevantie van de projectvoorstellen voor de land- en tuinbouwsector in Vlaanderen.

Op 27 april 2006 heeft de raad van bestuur haar goedkeuring gehecht aan de gevolgde procedure en de selectie van de projectvoorstellen. Met de voorhanden budgettaire enveloppe van €9 602 000 kon steun verleend worden aan 28 nieuwe projecten. De doelstelling om minimum 25% van deze middelen te besteden aan projecten van het type praktijkonderzoek wordt ruim gehaald. Voor elk van de 28 gesteunde projecten kon tijdig een gebruikerscommissie samengesteld worden die zal instaan voor de cofinanciering van 7,5% van de aanvaarde projectkosten.

Uit de onderstaande figuur blijkt dat bijna de helft (48%) van de toegekende steun naar de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs gaat. De onderzoeksinstituten die zich richten op specifieke toepassingen voor de land- en tuinbouwsector (Instituut voor Landbouw- en Visserij Onderzoek, Bodemkundige Dienst van België, Instituut voor Bos- en Wildbeheer) nemen ongeveer 32% voor hun rekening. Eén vijfde van de middelen gaat naar de in de Vlaamse land- en tuinbouw erkende praktijkcentra.

Figuur29 : Verdeling van de toegekende steun voor de oproep 2005-2006

3.3 Oproep projecten 2007

Half juli 2006 lanceerde het IWT de nieuwe oproep 2006-2007. De limietdatum voor indiening van projectaanvragen was 30 oktober 2006.

De modaliteiten zijn dezelfde als deze van de voorgaande oproepen. Naar analogie met het TETRA-Fonds moet de projectaanvraag niet meer vergezeld zijn van de nodige intentieverklaringen van de leden van de gebruikerscommissie. De organisatie van de gebruikerscommissie, alsook de afspraken in verband met de 7,5% cofinanciering mogen uitgesteld worden tot na de beslissing over de selectie van de projecten. In oktober 2006 werden door de raad van bestuur een aantal specifieke richtlijnen geformuleerd die naar de aanvragers toe moeten verduidelijken wat al dan niet aanvaard wordt als een bijdrage in de cofinanciering.

De voor deze oproep voorziene budgettaire middelen bedragen zoals de voorgaande jaren €9 602 000. Hiervan dient echter een deel gereserveerd te worden voor de verlenging van lopende projecten. Het steunvolume beschikbaar voor de financiering van nieuwe projecten zal bijgevolg heel wat geringer zijn dan bij de voorgaande oproepen.

In overleg met het Departement Landbouw en Visserij zijn specifieke criteria uitgewerkt om projecten die een substantiële bijdrage leveren tot een duurzame landbouw een zekere prioriteit te geven bij de selectie (cfr. DTO-regeling). Hierbij wordt uitgegaan van zowel de ecologische, de economische als de sociale aspecten van duurzame landbouw

Een beslissing over de selectie van de projectvoorstellen wordt verwacht in mei 2007.

4. TETRA-Fonds

4.1 Algemeen kader

Het TEchnologie TRAnSferFonds is een programma ter ondersteuning van toepassingsgericht onderzoek. Dit onderzoek wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door Vlaamse instellingen van hoger onderwijs. De doelgroep van

de onderzoeksresultaten zijn bedrijven en *social profit* organisaties. Het programma bestaat in zijn huidige vorm sinds 2004 en is een voortzetting van het HOBU-Fonds, met vernieuwde modaliteiten.

Het TETRA-Fonds is een platform om interactie en kennisdiffusie tussen bedrijven en hoger onderwijs te stimuleren. Typisch voor het programma is de duale doelstelling. Enerzijds wordt er gestreefd naar kennistransfer van *state-of-the-art* technologieën vanuit het hoger onderwijs naar een zo ruim mogelijke groep van bedrijven. Anderzijds wordt er gestreefd naar het verstevigen van de kennisbasis bij de instellingen van hoger onderwijs ten voordele van hun onderwijsopdracht en hun maatschappelijke dienstverlening.

De modaliteiten in het TETRA-Fonds laten toe dat hogescholen en/of universiteiten tweejarige projecten uitvoeren. Elk project wordt gekenmerkt door aspecten van technologieverkenning, technologievertaling en technologieverspreiding. De projectresultaten moeten innovatief zijn en een generisch karakter hebben waardoor ze bruikbaar zijn voor een grote groep van Vlaamse bedrijven, kmo's in het bijzonder, en eventueel ook van social profit organisaties. De financiële steun die de Vlaamse overheid aan deze projecten verleent is 92,5%. Elk project voorziet in een gebruikerscommissie van bedrijven en organisaties, samengesteld uit een representatieve groep van bedrijven ter verantwoording van de brede doelgroep van de resultaten. De bedrijven tonen hiermee hun interesse en engagement om projectresultaten te implementeren. De leden van de gebruikerscommissie financieren samen het project met een geldelijke bijdrage van 7,5% van de projectkost. De bedrijven uit de gebruikerscommissie dragen niet alleen bij in de kosten van het project, ze zijn ook actief tijdens de uitvoering van het project. Door middel van viermaandelijke vergaderingen kunnen zij feedback geven ter interpretatie van tussentijdse resultaten en ter aansturing van het verder verloop van het project. Deze gebruikers waken dan ook over de concrete valoriseerbaarheid van de resultaten.

4.2 Beoordeling van TETRA-aanvragen en financiering van projecten in 2006

De Vlaamse Regering verhoogde voor de oproep 2006 de beschikbare enveloppe van 5,949 miljoen euro tot 7 miljoen euro. Deze oproep werd gelanceerd in december 2005 en resulteerde in 78 aanvragen met een gecumuleerd budget van 22,7 miljoen euro. In vergelijking met de oproep in 2005 was dit een gevoelige stijging. Rekening houdende met de budgettaire ruimte om projecten te steunen, werden de 25 beste aanvragen gesteund. De gemiddelde projectbegroting is 280 000 euro. Het merendeel van de projectuitvoerders zijn hogescholen, maar ook de universiteiten spelen meer een belangrijke rol in de projectuitvoering.

Sinds de oproep 2005 is het toegelaten om de cofinanciering (7,5%) definitief af te spreken met de bedrijven na goedkeuring van het project. Elk van de 25 geselecteerde projecten slaagde erin deze cofinanciering te finaliseren voor einddatum 31 oktober 2006.

De effectieve steun van 4 relevante Vlaamse kmo's is nog steeds een hard criterium voor ontvankelijkheid. Sinds de oproep 2006 is een beperking van de potentiële doelgroepen ingevoerd: projecten die zich exclusief richten op de noden van de primaire land- en huisbouwsector worden doorverwezen naar het collectief landbouwkundig onderzoek. Projecten die naast de primaire land- en tuinbouwsector ook andere bedrijven als doelgroep hebben (toeleveranciers, klanten-verwerkers), komen wel nog voor steun in aanmerking als deze bijkomende bedrijven voldoende economische waarde in Vlaanderen kunnen creëren door toedoen van de projectresultaten.

4.3 TETRA-valorisatieprojecten 2006

Nieuw in 2006 was een speciale oproep 'TETRA-valorisatieprojecten'. Hiervoor werd ca. 0,5 miljoen euro uit het TETRA-budget gereserveerd. Deze oproep speelt in op de behoefte aan extra middelen om projectresultaten na afloop van een tweejarig TETRA project te kunnen valoriseren. De eerste oproep werd gelanceerd eind april 2006 en resulteerde in 20 aanvragen met een gecumuleerd budget van 2 miljoen euro. Deze eerste oproep fungeert als pilootoproep, passend in het streven van de overheid om het steunbare innovatietraject te verlengen. Er werden 3 mogelijke projectvormen toegelaten. Naast projecten ter vervollediging van het onderzoek van het voorafgaande TETRA-project, behoorden ook de projecten met

een focus op verdere, intensieve verspreiding van resultaten en projecten ter voorbereiding van de commercialisatie- en/of implementatiefase tot de mogelijkheden.

Er werden 9 projecten voor steun geselecteerd. Na evaluatie van de projecten blijkt dat er een duidelijke voorkeur is voor projecten die extra inspanningen leveren om resultaten te verspreiden en voor projecten die extra inspanningen leveren om het economisch potentieel van de projectresultaten te tonen aan het bedrijfsleven. Er werd ook expliciet gekozen voor projecten met een inzetbaarheid voor een ruime groep van bedrijven.

Het steunbedrag voor deze projecten, die gericht zijn op het verder afwerken van projectresultaten, is minder hoog en bedraagt 80%. Er werden geen bijzondere eisen opgelegd door het IWT voor de cofinanciering van de overige 20%. De gemiddelde projectbegroting bedraagt ca. 70 000 euro, de projectduur varieert van 6 maanden tot één jaar.

4.4 Oproep TETRA-projecten 2007

De Vlaamse Regering verhoogde in 2006 opnieuw het budget voor de oproep 2007 tot 7,399 miljoen euro. De TETRA-oproep 2007 werd gelanceerd in december 2006, met als uiterste indieningsdatum 15 februari 2007. Het programma blijft een groot succes kennen: er werden 76 projecten ingediend. De medewerking van de universiteiten blijft significant (~20%) zonder de hogescholen te verdringen; meer dan 400 bedrijven waren geïnteresseerd in de ingediende voorstellen. Rekening houdend met het beschikbare budget bedraagt de slaagkans ongeveer 1 op 3. De goedgekeurde projecten worden bekend gemaakt einde juni 2007.

4.5 Output en effectmeting

In 2006 werd tevens een samenwerkingsproject goedgekeurd waarin het IWT samen met de instellingen van het hoger onderwijs nagaat wat de output en effecten zijn van HOBU- en TETRA-projecten. Deze analyse kan op termijn aanleiding geven tot het bijsturen van de modaliteiten van het programma en kan ook aangeven op welke manier de projecten efficiënter kunnen opgevolgd worden tijdens en na hun uitvoering. De eerste resultaten van dit onderzoeksproject worden verwacht eind 2007. In functie van de doelgroepen (bedrijven, hoger onderwijs, beleid), zullen aangepaste publicaties voorzien worden. In deel 7 is meer informatie te vinden over dit project 'Tetra/Hobu Output en Effect Meting'.

5. Interfacediensten van de Vlaamse universiteiten

De interfacediensten vormen een brug tussen kennis en economie. De Vlaamse regio telt intussen tien interfacediensten: zes daarvan zijn verbonden aan een Vlaamse universiteit; vier zijn verbonden aan een onderzoeksinstelling.

Onderstaande tabel geeft een opsomming van de universitaire interfacediensten en hun contactpersonen.

Universiteit	Interfacedienst	Contactpersoon
KULeuven	Leuven Research & Development	Rudi Cuyvers
KUBrussel	-	Sabine Janssens
UHasselt	Interfacedienst	Ann-Pascale Bijmens
UA	Interfacedienst	Pascale Redig
UGent	Afdeling Technologietransfer	Johan Bil
VUB	Interface-cel R&D-departement	Sonja Haesen

De vier interfacediensten verbonden aan een onderzoeksinstelling zijn georganiseerd rond een bepaald thema of technologiedomein. Het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum (IMEC) uit Leuven is gespecialiseerd in micro-elektronica, nanotechnologie, ontwerpmethodes en technologieën voor ICT-systemen. De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) uit Mol is gespecialiseerd in milieu, energie en materialen, en het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB) uit Gent is

actief in het domein van de life sciences. In 2005 kwam er een nieuwe onderzoeksinstelling bij namelijk het Interdisciplinair instituut voor Breedbandtechnologie (IBBT).

Onderzoeksinstelling	Contactpersoon
IMEC	Vincent Ryckaert
VIB	Rudy Dekeyser
VITO	Gert De Vos
IBBT	Marie Claire Van de Velde

5.1 Interfacediensten en het IWT

Het IWT vervult een tweevoudige rol ten aanzien van de interfacediensten: enerzijds staat het IWT in voor het beheer van de financiële steun aan de 6 universitaire interfacediensten (Interfacebesluit van 13 september 2002); anderzijds begeestert en ondersteunt het IWT de samenwerking van de verschillende interfacediensten. Zo komen alle interfacediensten geregeld samen op het IWT (interfacewerkgroep) voor onderling overleg en uitvoering van het Interfacebesluit.

Verder zorgde de interfacegroep regelmatig voor feedback vanuit hun perspectief op de uitvoering van de opdracht rond samenwerkingsmodellen door de Vlerick Management School. Deze opdracht ging van start einde 2004 en ging gepaard met een 3-tal workshops. Ze legden elk een verschillende klemtoon nl.:

- > missie, rol en verwachtingen van de verschillende partijen;
- > ontdekken van factoren die samenwerking kunnen stimuleren en faciliteren;
- > het uitdiepen van enkele specifieke problemen die bij het onderhandelen van samenwerkingsprojecten aan bod kunnen komen.

Net als in 2005 was er ook in 2006 een informele kennismakingsdag voor de interfacediensten van de Vlaamse onderzoeksinstellingen. Na een toespraak van de heer Wim Van Haverbeke over 'Open Innovatie' en de lunch waren er verschillende werkgroepen waarin de noden van de interfacediensten aan gezamenlijke werking aan bod kwamen. De belangrijkste noden waren: training en opleiding van nieuwe medewerkers en samenwerking en gemeenschappelijke actie op internationale/Europese fora. Deze ontmoetingsdag was een succes en wordt verder herhaald.

5.2 Activiteiten van een interfacedienst

De activiteiten van een interfacedienst kunnen worden teruggebracht tot drie hoofdtypes van activiteiten:

- > bevorderen van **samenwerking** tussen universiteiten en bedrijven, bijv. contractonderzoek;
- > zorgen voor de **economische valorisatie** van het onderzoek, door het sensibiliseren en het opleiden van de eigen onderzoekers in diverse aspecten van economische valorisatie, door het opsporen van octrooieerbare zaken en het nemen van octrooien en het opstellen van licentiecontracten;
- > oprichten van spin-off-bedrijven door begeleiding bij opstellen van het businessplan, bij financiering in de opstartfase, door opleiding van het management.

5.3 Globale budgetverdeling voor het werkingsjaar 2006 voor de universitaire interfacediensten (Interfacebesluit van 2002)

<u>Universiteit</u>	<u>(€)</u>
Universiteit Gent	608 986,60
KULeuven	864 018,00
KUBrussel	245 639,90
Universiteit Hasselt	70 540,60
Universiteit Antwerpen	283 832,00
Vrije Universiteit Brussel	13 982,90
Totaal	2.087 000,00

De subsidie vormt een gedeelte van de middelen nodig voor het uitvoeren van de bovengenoemde interfaceactiviteiten.

Deel 6 - Innovatiesteun op beslissing van de Vlaamse Regering

1 Inleiding

Vanuit haar opdracht technologische innovatiestimulering is het IWT betrokken bij diverse initiatieven geïnitieerd vanuit de Vlaamse Regering.

In dit deel komen een aantal strategisch belangrijke projecten en initiatieven aan bod: de innovatieve mediaprojecten 'e-VRT', het Interdisciplinair instituut voor BreedBandTechnologie (IBBT) als strategische ondersteuning voor de ICT-sector, het Milieu Innovatie Platform (MIP) voor stimuleren van innovatie in de milieusector, het automatiseringsproject Port Community Services portal (PCS) ter ondersteuning van de logistiek in het havengebied, de 'i-City' proeftuin waar draadloze technologieën in real-life kunnen uitgetest worden.

Ook de competentiepolen spelen een belangrijke rol in het innovatiebeleid. Zij bewerken het raakvlak tussen economie en technologische innovatie. Deze competentiepolen zullen zich in de toekomst invoegen in het nieuwe beleidskader dat werd operationeel gemaakt met de aanpassing van het VIS-Besluit in juli 2006. U vindt hierna een overzicht van de competentiepolen in uitvoering: FLAMCA, Flanders'FOOD, KMO-IT, Productontwikkeling en Industrieel Design, Flanders'DRIVE, FMTC, VIL, IncGEO en VIM.

In 2006 werden ook een aantal haalbaarheidsstudies gesteund om het onderzoek naar mogelijk nieuwe competentiepolen te onderbouwen. Een overzicht hiervan vindt u in hoofdstuk 5.

Tenslotte stelt het IWT zijn competenties ook ter beschikking van andere programma's. Zo is in een protocol met de Afdeling Europa Economie afgesproken dat het IWT een technische doorlichting maakt van alle projecten binnen de maatregelen 'Technologie en Innovatie' ten behoeve van de managementcomités die EFRO-programma's beheren. Deze technische doorlichting wordt ook gemaakt ten behoeve van de voogdij-overheid, wanneer voor de financiering van deze projecten een Vlaamse cofinanciering vereist is. Deze cofinanciering komt, ook overeenkomstig het protocol, van het Hermes-Fonds. In die context heeft het IWT ook een aantal technische doorlichtingen gemaakt van INTERREG-projecten. Een analoog mechanisme geldt ook voor de ESF-projecten, zwaartepunt 3, maatregel 3, bevordering van de kenniseconomie.

Een bijzondere opdracht van de Vlaamse Regering was ook de ondersteuning van het Limburgplan, deel innovatie. In dit kader zijn een zestal projecten geformuleerd waarvan de operationalisering aan het IWT werd toevertrouwd.

Tenslotte wordt nog een overzicht gegeven van een aantal diverse initiatieven die gefinancierd worden vanuit de kredietlijn 99.11 'Acties van technologische innovaties op initiatief van de Vlaamse Regering'.

2 Innovatieve Mediaprojecten van de VRT : e-VRT

Volgens de beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap heeft de VRT een belangrijke rol te vervullen bij het optimaal inspelen van Vlaanderen op de opportuniteiten van de informatiemaatschappij. Ter bescherming van de Vlaamse culturele identiteit in het domein van de nieuwe mediadiensten, moet de VRT enerzijds zelf investeren in nieuwe mediaproducten en anderzijds een inhoudelijk verantwoord en technologisch up-to-date mediaplatform in Vlaanderen aanbieden.

In het licht van dit alles kreeg de openbare omroep een aantal opdrachten onder de noemer Innovatieve Mediaprojecten of 'e-VRT'. Het gaat met name om het proefproject 'Digitaal ThuisPlatform' (DTP), het Advanced Media Project, als opvolger van het 'MPEG'-project (Moving Picture Expert Group), het 'ASP'-project (Application Service Provider) en andere activiteiten in het kader van de e-VRT opdracht, waaronder KIC (Ketnet Interactive Community), Digitale televisie, crossmediale formats, SNIP (ontwikkeling en aan het brede publiek ter beschikking stellen van een interactieve verrijkte radiospeler), vrtnieuws.net en

onderzoek naar nieuwe toepassingsgebieden. Het Proefproject Digitaal Thuisplatform werd succesvol afgerond op 30 juni 2003. Het Advanced Media Project werd succesvol afgerond op 21 september 2005. Sinds eind 2004 heeft de VRT bovenstaande projecten afgestemd met het onderzoek binnen het Interdisciplinair instituut voor BreedBandTechnologie (IBBT) in het domein van 'Nieuwe Media' (cf. het innovatieplatform 'New Media'). Concreet gaat het in het ASP-project over de GBO-projecten 'File based Integrated Production Architecture' (FIPA) en 'Innovative Platform on Electronic Archiving' (IPEA) en in de andere activiteiten in het kader van de e-VRT opdracht over het bilaterale project 'Usability onderzoek van creatieve communities' en het GBO-project 'Multimedia Content Distribution Platform' (MCDP) waarin gebruik gemaakt wordt van de rijke multimedia-inhoud van vrtnieuws.net. In de loop van het najaar 2006 werd het e-VRT-project in opdracht van minister Fientje MOERMAN, geëvalueerd op de economische en/of maatschappelijke meerwaarden die het project voor Vlaanderen heeft gecreëerd en dit in het licht van het eventueel opnieuw toevertrouwen van een onderzoeks- en innovatieopdracht in dit domein aan de VRT.

2.1 Het ASP-project

In het kader van het ASP-project wordt een up-to-date technologisch mediaplatform uitgebouwd dat media-inhouden (zgn. content) naar de eindgebruiker brengt. Tevens wordt een dienstenplatform ontwikkeld dat kan ingezet worden voor gans de audiovisuele sector en dit volgens het zgn. ASP-model (Application Service Provider). In het ASP-model is de dienstenleverancier verantwoordelijk voor de aankoop en het onderhoud van de nodige infrastructuur en de softwaretoepassingen die tegen vergoeding ten dienste gesteld worden aan een bedrijfssector. Initieel was voorzien dat het ASP-model zou uitgewerkt worden in drie fasen. In 2003 werd het ASP-project met behulp van een studie bureau geheroriënteerd. Het initiële ASP-concept werd gepositioneerd op basis van een OnDemand strategie (branchespecifieke diensten, applicaties, platformen die door een derde partij worden geleverd) naar een concept van de Extended Media Enterprise (cluster van mediabedrijven die efficiënt samenwerken door o.a. gebruik te maken van gemeenschappelijke IT-platformen). Om een architectuur voor zo'n Extended Media Enterprise te ontwerpen (gebaseerd op een 4-lagen model) en de haalbaarheid van het model aan te tonen, werd binnen de VRT een methodologie voor O&O-projecten opgezet waarbij demonstratoren worden opgebouwd als Proof of Concept (POC) van het beoogde concept. Op basis van de resultaten van de verschillende POC's, heeft de VRT in december 2004 beslist om een gemeenschappelijke media-IT-platform op te zetten voor de eigen productie van media. Het nieuwsproject van de VRT, met zijn toepassingen, zal een van de eerste interne piloten zijn van dit platform. Bovendien heeft het onderzoek aangetoond dat dit gemeenschappelijke media-IT-platform zodanig kan opgebouwd worden dat de diensten ervan eveneens beschikbaar kunnen gesteld worden voor externe gebruikers zoals een facilitair bedrijf en een productiehuis. Dit gemeenschappelijke media-IT-platform is de noodzakelijke voorwaarde om een Extended Media Enterprise op te zetten.

In een interne piloot werden de behoeften van de nieuwsredacties, die in de loop van 2007 gereorganiseerd worden tot één enkel geïntegreerd nieuwsdepartement, eind 2006 volledig gerealiseerd en gedemonstreerd in de demonstratieomgeving 'mini-DMF'. Verdere activiteiten in 2007 richten zich dan ook op het klaarmaken voor het zeer veeleisende productiegebruik in nieuwsproductie vanaf de zomer van 2007. Aandachtspunten hierbij zijn het foutvrij maken van de software en de juiste (i.e. veeleisende) schaling van het centrale platform om de productiebehoeften te ondersteunen. In de externe piloot zullen de komende maanden gebruikt worden om een "tapeless" productieproces uit te testen met de drie proefprogramma's Thuis, De Laatste Show en Man Bijt Hond. Dit zal resulteren in een eindrapport waarin de bevindingen beschreven worden, zowel de voordelen als de problemen. Het rapport zal tevens een aanzet formuleren van de noodzakelijke verbeteringen om de proefomgeving te promoveren tot een operationele omgeving waarin de verschillende partijen van het waardenetwerk hun voordeel zien. Het ASP-project loopt nog tot 2007.

2.2 Andere activiteiten in het kader van de e-VRT opdracht

Naast het reeds vernoemde ASP-project, heeft de VRT in het kader van zijn e-VRT-opdracht zoals voorzien in de beheersovereenkomst 2002-2006, een aantal andere activiteiten uitgevoerd steeds vanuit het oogpunt van onderzoek en ontwikkeling van nieuwe activiteiten op het vlak van de media:

- > onderzoek: het bestuderen hoe ontwikkelingen of uitvindingen nieuw kunnen worden toegepast in Vlaanderen;
- > ontwikkeling: nieuwe toepassingen creëren en verspreiden, en bestuderen hoe het brede publiek hierop reageert.

Onder meer volgende activiteiten vallen onder deze noemer:

- > KIC: KIC staat voor Ketnet Interactive Community, en is de werktitel voor een innoverend project waarin, zoals voor het nieuws, een nieuw digitaal kanaal werd opgericht rond Ketnet. De doelstelling van dit kanaal is om binnen de doelgroep van Ketnet een community op te bouwen door middel van een Interactief Digitaal Multichannel Net.
- > Digitale Televisie: In het project 'Interactieve Digitale Televisie' kregen een aantal programma's zoals Canvascrack, Preselecties Eurosong for kids, Steracteur sterartiest en 1 jaar gratis een interactieve laag. In het project 'MADUF: MAXimizing Dvb-t Usage in Flanders' worden alle aspecten onderzocht voor het ontplooiën van mobiele TV-ontvangst gebaseerd op DVB-H.
- > SNIP: ontwikkeling en aan het brede publiek ter beschikking stellen van een interactieve verrijkte radiospeler.
- > Vrtnieuws.net: onderzoek naar multimedia content distributie.
- > Onderzoek naar nieuwe toepassingsgebieden zoals podcasting, blogging entertainment centers en het proefproject 16plus.be waar in de marge van de fictiereeks '16+' een vrij podium opgericht werd waar jongeren hun audiovisuele creaties met anderen kunnen delen.

3 IBBT

Met de oprichting van het IBBT (Interdisciplinair instituut voor BreedBandTechnologie), dat officieel van start ging in 2004, wenste de Vlaamse Regering een belangrijke bijdrage te leveren aan de uitbouw van Vlaanderen tot een toonaangevende en internationaal erkende speler in de toekomstige informatiemaatschappij. En dit meer in het bijzonder door te investeren in middellange termijn basisonderzoek, een gebied waarbinnen er, mede door de conjuncturele crisis in de ICTsector, een leemte ontstaan was.

De vzw IBBT functioneert als een virtueel onderzoeksinstituut op basis van een aantal bestaande onderzoeksgroepen die elk binnen hun eigen instellingen blijven, aangevuld met een beperkt aantal centrale directiefuncties en de nodige administratieve staf. De initieel aan het initiatief deelnemende onderzoeksgroepen werden door de Vlaamse Regering bij wijze van opstartbeslissing goedgekeurd. De samenstelling kan in functie van de jaarlijkse bijsturing van de onderzoeksprogrammering evenwel aangepast worden aan de actuele noden.

De basisopdracht van het IBBT bestaat in het uitvoeren van onderzoek dat een (strategische) ondersteuning moet leveren voor de applicaties van informatie- en communicatietechnologie. Dit zowel voor de verdere ontwikkeling van bestaande bedrijven als (en nog meer) voor vernieuwende initiatieven in de industrie, de dienstensector en de overheid. In dit kader voert het IBBT in eerste instantie een eigen, doch vraaggedreven, onderzoeksprogrammering uit, gericht op de ontwikkeling van generische (middellange termijn) onderzoeksresultaten en kennis, rond acht onderzoeksthema's (zes technische en twee niet-technische):

- > Fixed & Wireless;
- > Performance evaluation;
- > Distributed software;
- > Security;
- > Multimedia content technology;
- > Human computer interaction;
- > Policy, Market en Regulation;
- > User centric.

En dit binnen vijf applicatiedomeinen:

- > e-health;
- > mobiliteit;
- > nieuwe media;
- > egovernment
- > ondersteunende technologieën.

T.a.v. de Vlaamse overheid werd de vraag gelanceerd om deze onderzoeksthema's te mogen uitbreiden met onderzoek op het vlak van (medische) beeldverwerking. De definitieve beslissing hieromtrent wordt verwacht begin 2007.

De (jaarlijkse) bijstelling van de onderzoeksprogrammering gebeurt door de raad van bestuur van het IBBT, die samengesteld is uit vertegenwoordigers van zowel het bedrijfsleven als de overheid. Deze programmering omvat zowel projecten Gemeenschappelijk BasisOnderzoek (GBO) als projecten Interdisciplinair Strategisch BasisOnderzoek (ISBO). GBO-projecten betreffen (semi)precompetitief multidisciplinair onderzoek uitgevoerd door het IBBT in nauwe samenwerking met een aantal bedrijven en/of non-profit organisaties, waarbij de deelnemende bedrijven een gezamenlijke bijdrage leveren die minstens 50% van de projectkosten bedraagt. ISBO-projecten betreffen lange termijn precompetitief onderzoek met een interdisciplinair karakter en een internationale excellentieambitie. De belangstelling vanuit het bedrijfsleven en/of de overheid bij dergelijke projecten vertaalt zich in een daadwerkelijke inbreng van de deelnemende leden in de opvolging van het project.

In aanvulling op de 22 GBO-projecten die reeds in de loop van 2005 opgestart waren, gingen in 2006 9 nieuwe projecten van start. De selectie van deze projecten vond plaats in het voorjaar van 2006. In het najaar van 2006 (met beslissingsdatum in december) vond vervolgens ook de selectie plaats van de projecten met startdatum in 2007. Deze selectieronde had betrekking op 11 projecten. Naast deze GBO-projecten lopen er binnen het IBBT actueel ook twee ISBO-projecten.

Buiten het kader van zijn eigen onderzoeksprogramma's kan het IBBT ook onderzoek verrichten op basis van bilaterale onderzoekscontracten met de industrie en dienstensector en/of deelnemen aan Europese onderzoeksprogramma's.

Tenslotte is het ook verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van netwerk testlaboratoria voor bedrijven (en meer in het bijzonder kmo's) en zal het een forum opzetten en begeleiden ter bevordering van de samenwerking tussen alle betrokken actoren om zo tot een snellere ontwikkeling en implementatie van ICT en breedbandtoepassingen te komen. Deze activiteiten zijn geconcentreerd in respectievelijk het iLAB Testcenter (dat zowel een Usability Lab als een Technisch Testcentrum omvat) en het iLAB Forum.

Voor de werking van het IBBT wordt een jaarlijkse (te indexeren) dotatie van €17 miljoen voorzien. Hiervan is 2 miljoen specifiek voorzien voor e-government projecten. Deze dotatie zal in 2007 opgetrokken worden na de definitieve goedkeuring tot integratie van activiteiten rond (medische) beeldverwerking.

3.1 Rol van het IWT

Het IWT is van in het begin nauw betrokken geweest bij de uitwerking en de evaluatie van dit initiatief, zowel tijdens de eerste fase, die leidde tot de principiële goedkeuring eind 2003, als bij het opstellen van het convenant en de statuten begin 2004. In dit kader was het onder andere verantwoordelijk voor het opstellen van de nota's ter zake aan de Vlaamse Regering.

Het IWT is ook betrokken geweest bij de selectie van de GBO-onderzoeksprojecten. In dit kader werd een technische doorlichting gemaakt van de ontvangen projectvoorstellen ten behoeve van de directie en de raad van bestuur van het IBBT. Ook bij de volgende selectierondes zal het IWT betrokken blijven.

In 2006 heeft het IWT ook een advies geleverd aan de minister met betrekking tot het uitbreiden van de activiteiten van het IBBT met een luik rond beeldverwerking. Dit in het kader van de evaluatie van steun aan Strategische Onderzoekscentra zoals bepaald in de nota m.b.t. 'Een beleidskader voor de steun aan grote kenniscentra t.b.v. innovatie' (VR 22 juli 2005).

Voorlopig is het IWT ook belast met de (jaarlijkse) controle op de uitvoering van het convenant. In dit kader werd in de loop van 2006 voor de tweede maal een controle doorgevoerd.

Tenslotte zal het IWT met raadgevende stem de vergaderingen van de raad van bestuur en de algemene vergadering van het onderzoeksinstituut bijwonen.

4 MIP

De Vlaamse Regering wil de Vlaamse milieutechnologie meer kansen op innovatie en marktpenetratie geven. Daartoe werd begin mei 2004 het MIP of Milieu Innovatie Platform opgericht. Het MIP heeft als opdracht innovatie in Vlaamse milieutechnologie aan te moedigen door middel van de bundeling en onderlinge afstemming van de actoren die ertoe kunnen bijdragen.

4.1 Rol van het IWT

In 2006 heeft het IWT actief deelgenomen aan de uiteenlopende networking events die door het MIP werden georganiseerd.

In januari 2006 heeft de IWT-staf een technische doorlichting uitgevoerd van 10 MIP-projectvoorstellen. Daarnaast heeft het IWT samen met een vertegenwoordiger van het MIP deelgenomen aan de begeleidende werkgroep van het beleidsondersteunend onderzoeksproject 'Invloed van milieu- en energiebeleidsinstrumenten op milieu-innovatie' van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE). Hierbij werden de industriële leden van de MIP-gebruikersgroepen met een enquête en interviews bevroegd naar belemmeringen die zij ervaren met betrekking tot het ontwikkelen, het implementeren en het vermarkten van milieugerichte innovaties.

Op initiatief van het MIP werd ook een werkgroep opgezet met het oog op het realiseren van een actieplan milieu-innovatie, waaraan het IWT heeft deelgenomen samen met de departementen LNE en EWI. Tot slot werd het MIP actief betrokken bij de IWT-activiteiten rond 'innovatief aanbesteden'.

5 Competentiepolen

5.1 FLAMAC

Met het FLanders MAterials Centre (FLAMAC) willen de initiatiefnemers (Agoria, Agfa, Arcelor en Umicore) kennis opbouwen en een state-of-the-art platform uitbouwen rond de "High Throughput Screening Methodologies (HTS)" voor materiaalonderzoek. Daarnaast beoogt men via het centrum de samenwerking rond onderzoek en opleiding tussen (in eerste instantie Vlaamse) bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstituten m.b.t. HTS te bevorderen. Door overheidssteun kunnen de geselecteerde richtingen voldoende lang volgehouden worden, over conjuncturele schommelingen en tijdelijk minder succesvolle periodes heen.

Het FLAMAC wordt opgezet als vzw en is gedeeltelijk virtueel. De onderzoeksinfrastructuur, die binnen de projecten uitgewerkt wordt, wordt samengebracht op één plaats, het Technologiepark te Zwijnaarde. De Vlaamse Regering besliste op 28 mei 2004 om 7 miljoen euro (= 50% steun voor totale kost (investeringen + exploitatiekosten - gedurende 3 jaar) uit te trekken voor de ondersteuning van FLAMAC. De overige middelen moeten door het centrum zelf bij elkaar gebracht worden. In de eerste fase worden deze middelen volledig ingebracht door de leden-ondernemingen, die een bijdrage betalen per project waarin zij participeren. Daarnaast kan het centrum lidgeld vragen. Van zodra FLAMAC beschikt over op punt gestelde onderzoeksapparatuur kan hierop contractonderzoek gedaan worden. Hiervoor was 2006 een belangrijk kanteljaar.

Voor de uitwerking van de drie gedefinieerde projecten wordt samengewerkt met bestaande kenniscentra. Concreet zijn die projecten ook gekoppeld aan drie experimentele platformen. Begin 2006 waren de eerste labo's volledig operationeel. Twee van de drie projecten werden op kruissnelheid gebracht en validatie kon worden uitgevoerd. De samenwerking met verschillende onderzoekspartners werd een realiteit. Vooral het

eerste experimenteel platform was vrij snel operationeel, maar ook voor het tweede experimentele opzet werden belangrijke vorderingen gemaakt in 2006. De timing zoals bij aanvang voorgesteld, werd grotendeels ook gehaald. Men besliste bovendien om een aantal HT-karakterisatietechnieken in huis te operationaliseren.

FLAMAC is ondertussen gegroeid in aantal werknemers. Belangrijk is tevens dat een aantal projecten met derden in 2006 werden geconcretiseerd.

De raad van bestuur wordt samengesteld uit de leden en vergadert elke maand. Daarnaast heeft FLAMAC een Programmacomité opgericht, dat jaarlijks een advies uitbrengt aan de raad van bestuur m.b.t. de definiëring en de uitwerking van de gemeenschappelijke onderzoeksprojecten van FLAMAC.

Het IWT heeft een waarnemer in de algemene vergadering, de raad van bestuur en het programmacomité. Een eerste jaarverslag werd begin 2006 neergelegd bij het IWT. Het IWT is tevens belast met zowel de inhoudelijke als de financiële opvolging van de activiteiten.

5.2 Flanders' FOOD

Gedurende het eerste werkjaar (2006) werd de structuur van Flanders' FOOD verder uitgebouwd om op een snelle en efficiënte manier de doelstellingen te kunnen realiseren. Vooral de organisatorische aspecten kwamen daarbij aan bod.

De activiteiten en de dienstverlening van Flanders' FOOD werden ook opgestart. Een belangrijke dienstverlening is het verstrekken van wetenschappelijk en technologisch advies in het kader van kennisverspreiding. In een consortium met UGent werd, in opdracht van het Vlaams Parlement een studie uitgevoerd rond functionele voeding en functionele ingrediënten. Daarnaast vond ook nog een individuele begeleiding van 18 bedrijven rond uiteenlopende wetenschappelijk/technologische thema's plaats.

De verspreiding van bestaande kennis werd ook opgestart door het lanceren van de tweewekelijkse 'Science & Technology Watch' nieuwsbrief. Hierin worden relevante wereldwijde evoluties op vlak van voedingswetenschap en -technologie gebundeld. De verspreiding van kennis vond ook plaats via de organisatie van thematische workshops en symposia en de publicatie van twee boeken rond "voeding en gezondheid" en "voedingsingrediënten". Er werden in 2006 12 Flanders' FOOD-seminaries en -opleidingen georganiseerd met in totaal 942 deelnemers.

Een eerste reeks collectieve sectoroverschrijdende, toepassingsgerichte onderzoeksprojecten werd opgestart, in samenwerking met competente kennisinstellingen in Vlaanderen:

- > 'Vetreductie en/of -vervanging';
- > 'Verlengen van de fysico-chemische houdbaarheid';
- > 'Verlengen van de microbiologische houdbaarheid';
- > 'Suikerreductie en/of -vervanging';
- > 'Natriumreductie en/of -vervanging'.

Het totaal aantal deelnames van bedrijven komt op 127 en van onderzoeksgroepen op 11. In ieder project participeren minimum 60% kmo's.

In een samenwerkingsverband met andere analoge voedingsgeoriënteerde initiatieven (TAD-, TIS-, RIS-projecten, competentiepolen en strategische onderzoekscentra) en in een streven naar complementariteit werden heel wat activiteiten voor de Vlaamse Voedingsindustrie op touw gezet. Flanders' FOOD heeft in 2006 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met het IMEC waarbij beide partijen zich gezamenlijk wensen in te zetten voor de ondersteuning van innovatie op het vlak van proces- en productontwikkelingen in de voedingsindustrie. De contacten voor mogelijke internationale samenwerking richten zich voorlopig vooral op Nederland. Mogelijkheden voor grensoverschrijdende initiatieven rond innovatie werden geëxploreerd. Flanders' FOOD is ook betrokken bij een aantal Europese projecten: EIS (Europese InnovatieStimulering), ETP "food for life", Truefood, Novel Q en FINE.

Eind november 2006 telde Flanders' FOOD 104 toegetreden leden categorie 1 (ondernemingen), 87% van de Flanders' FOOD-leden zijn kmo's (met minder dan 250 werknemers), 61% van de leden telt minder dan 50 werknemers. Het totaal aantal leden categorie 2 (kennisinstellingen) bedroeg 25.

5.3 KMO-IT-Centrum

Midden 2006 werd het convenant tussen de Vlaamse Regering en KMO-IT vzw ondertekend, met een subsidie van maximaal 2,667 miljoen euro, gedurende de periode van 10 maart 2005 tot 31 december 2007. Dit als co-financiering van het ESF-project ICT-KMO om de meest adequate structuur te organiseren en zich in te zetten voor het bereiken van haar doelstellingen zoals vermeld in dit convenant.

KMO-IT heeft als missie: de stimulering en sensibilisering van het gebruik van ICT-middelen binnen de kmo zodat ICT de motor wordt van de Vlaamse kmo in de nieuwe economie.

KMO-IT wil dit bereiken door een werkplan uit te voeren dat gebaseerd is op de volgende doelstellingen. Bij de primaire doelgroep van Vlaamse kmo's wordt een betere benutting van het ICT-potentieel betracht. Zowel de bedrijfsvoering als de evolutie van de basisinfrastructuur vormen hierbij het startpunt voor ICT-innovatie. Door realisatie van diverse initiatieven op maat van de kmo en het voorzien in adequate interventies van meer adviseurs naar de kmo, is het de betrachting de bedrijven uit de doelgroep aan te zetten tot een meer doeltreffend en meer doorgedreven gebruik van ICT-oplossingen als realiserende kracht voor verdere ontwikkeling en groei.

Vanuit de focus op een sensibiliserende en ondersteunende werking aan deze primaire doelgroep levert "ICT-KMO" tegelijk een toegevoegde waarde voor de ICT-aanbieders. Voor deze secundaire doelgroep wordt gestreefd naar het realiseren van een betere toegankelijkheid bij kleine kmo's door het fungeren als *match maker* tussen kmo's en potentiële leveranciers in het informatiseringsvoortraject. Kenbaar maken van het ICT-aanbod en verhoging van visibiliteit van ICT-leveranciers vergemakkelijken de weg voor de aanbieders om zich beter als partner te positioneren van traditionele kmo's bij het innoveren van hun bedrijfsvoering met behulp van beter aangepaste diensten en oplossingen.

Waar nodig wordt door KMO-IT betracht op te treden als bemiddelaar voor het vestigen van vertrouwen en een goede relatie tussen kmo en aanbieder. Dit moet de slaagkans verhogen en een 'win/win'-situatie in de hand werken voor beide partijen.

Bij de activiteiten zal er bijzondere aandacht worden gegeven aan de informatieverspreiding en bijhorende stimuleringsacties naar de kmo's in verband met het onderwerp 'telewerken'.

KMO-IT zal met alle actoren die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het werkplan overeenkomsten afsluiten. KMO-IT sluit in het bijzonder een overeenkomst met de uitvoerders van de RIS-projecten in alle Vlaamse provincies af teneinde een nauwe samenwerking op regionaal vlak met de bestaande RIS-werking van het IWT te ontplooiën.

5.4 Productontwikkeling en Industrieel Design

Op vrijdag 13 oktober heeft de Vlaamse Regering de oprichting van de Competentiepoo Productontwikkeling en Industrieel Design goedgekeurd. Deze nieuwe competentiepoo wordt gevestigd in Kortrijk en is een samenwerking tussen Industrie Vlaanderen, een aantal dienstverlenende bedrijven, hogescholen en gespecialiseerde kenniscentra. Op vrijdag 8 december werd de vzw opgericht in Kortrijk.

Het initiatief komt er in de eerste plaats voor de industrie. De drie sectorfederaties die nu reeds een actieve werking hebben rond het thema - Agoria Vlaanderen, Fedustria Vlaanderen, en Fedichem Vlaanderen - engageren zich voor een belangrijke private cofinanciering. De cofinanciering en sturing door de sectorfederaties van Industrie Vlaanderen moeten garanderen dat de werking van deze competentiepoo tegemoet komt aan de noden van de industrie.

Naast Industrie Vlaanderen wordt deze competentiepoo mee opgericht door een aantal dienstverlenende bedrijven (EADC, Achilles Associates, Creax en Pars Pro Toto), drie betrokken hogescholen (Antwerpen, Genk en Kortrijk) en drie gespecialiseerde kenniscentra (Centexbel, Optimo en WTCM).

Thematisch zal de competentiepool het integrale proces van productontwikkeling bestrijken, van de vertaling van marktkennis naar productspecificaties, over het ontwerpproces zelf met integratie van industriële vormgeving, tot en met de marktintroductie. Hierbij komen zowel de technologische, economische als menskundige aspecten van productontwikkeling op een evenwichtige wijze aan bod.

Om haar taak ten volle te kunnen vervullen, heeft de Vlaamse Regering aan de competentiepool vier opdrachten toevertrouwd:

- > De uitbouw van een samenwerkingsplatform tussen alle actoren die in Vlaanderen actief zijn in het domein van productontwikkeling. Tijdens het voortraject hebben de stichtende leden de facto reeds een belangrijke stap gezet in deze richting.
- > Het stimuleren van productontwikkeling en industrieel design, voornamelijk via de innovatiecellen van de actieve sectorfederaties.
- > Adviesverlening aan individuele bedrijven over de methodiek en het proces van productontwikkeling, zowel vanuit de kenniscentra als vanuit de competentiepool zelf.
- > Vraaggericht onderzoek, dat op call basis zal worden uitbesteed aan de meest geschikte partijen, zoals hogescholen, kenniscentra, dienstverlenende bedrijven,

Concreet zal er voor de uitvoering van deze opdrachten een convenant worden afgesloten tussen het IWT en de Competentiepool Productontwikkeling en Industrieel Design.

Voor de financiering van dit voorstel heeft de Vlaamse Regering een bedrag van maximaal 1,9 miljoen euro vastgelegd voor een periode van 30 maanden. Het IWT wordt belast met een tussentijdse evaluatie van dit initiatief na 24 maanden en moet een voorstel voor verdere financiering aan de Vlaamse Regering voorleggen voor de daaropvolgende periode van twee jaar.

De Vlaamse Regering heeft tevens beslist om de competentiepool te lokaliseren in Kortrijk. Deze stad zal hierbij optreden als facilitator en gastheer voor de competentiepool. Tijdens de komende weken zullen de initiatiefnemers en de stad overleg plegen over de praktische aspecten van deze locatiekeuze.

Hoe dan ook vormt de oprichting van deze competentiepool een doorbraak. Nooit eerder werden de in Vlaanderen aanwezige competenties inzake productontwikkeling en industrieel design gebundeld tot één krachtig geheel. Dit moet toelaten de concurrentiekracht van de Vlaamse industrie verder te verbeteren.

5.5 Flanders' DRIVE

Flanders' DRIVE werd in 2002 opgestart met middelen van de Vlaamse Regering, EFRO en het Limburgfonds, samen meer dan 21 miljoen euro. Het doel was de voertuigsector in Vlaanderen te ondersteunen en de versterking van de toeleveringsketen. Flanders' DRIVE bestaat uit twee verbonden delen: het test- engineeringcentrum, dat de mogelijkheden biedt om mechanisch ontwerp en de nodige testen op onderdelen uit te voeren, en het kennisnetwerk, dat tracht innovatie bij de toeleveranciers aan te zwengelen.

2006 was het vierde werkingsjaar. De evaluatie van de eerste periode van 3 jaar in 2005 had aangetoond dat het initiatief op de goede weg zat. De activiteiten rond technologische dienstverlening, innovatiestimulering en collectief onderzoek haalden ruim de vooropgestelde indicatoren. Het aantal betrokken bedrijven was ruimer dan oorspronkelijk verwacht. Het engineeringcenter was operationeel. Bovendien was er in 2005 reeds een belangrijke uitbreiding qua scoop, zowel door bijkomende aandacht voor de automobielelectronica als door de expliciete opdracht om ook de assemblagebedrijven in Vlaanderen veel nauwer bij de werking te betrekken.

Het betrekken van de assemblagesector ging in 2006 onverminderd voort. De acties gestart naar aanleiding van de Task Force Automobiel (28 juni 2005) naar de auto-, vrachtwagen- en busassemblagebedrijven werden onverminderd verdergezet in 2006. Naast de verwachte meerwaarde van de versterking van de netwerken tussen deze bedrijven, is een tastbaar resultaat dat ze elk op hun veld er in geslaagd zijn een O&O-bedrijfsproject bij het IWT succesvol in te dienen. Er is goede hoop dat de verhoogde aandacht voor innovatie die door al deze acties ontstaat bijdraagt tot duurzame activiteiten in deze bedrijven. Daarnaast blijft Flanders' DRIVE werken voor de oorspronkelijke doelgroep. Eind 2006 waren reeds een 150-tal bedrijven actief lid van het kennisnetwerk.

Het engineeringcenter kende een tragere start omdat eerst de infrastructuur diende te worden uitgebouwd. Het verzekeren van voldoende rendement van deze investering, in de eerste plaats door diensten aan de Vlaamse bedrijven maar ook door marktconforme diensten aan buitenlandse bedrijven, bleef ook in 2006 veel inspanning vragen.

Mede als gevolg van de ontstane dynamiek en ter voorbereiding van de volgende fase van Flanders' DRIVE (vanaf 2008) werd in 2006 de VIS-Haalbaarheidsstudie afgerond rond "Voertuig en fabriek van de toekomst – Bepaling van de differentiatie strategie voor Vlaanderen". Onder leiding van Flanders' DRIVE werden door de consultants Arthur D Little (productontwikkeling) en Roland Berger (manufacturing) studies uitgevoerd in nauwe samenwerking met de Vlaamse bedrijven. Hieruit ontstond een innovatieroadmap en werden differentiatie strategieën afgeleid. In het najaar van 2006 werd dan een vervolgproject opgestart, opnieuw gecoördineerd door Flanders' DRIVE, waarbij rond 4 belangrijke thema's businesscases worden uitgewerkt en de verdere uitbouw van Flanders' DRIVE te sturen naar de opportuniteiten voor de Vlaamse bedrijven. Deze studie moet ondersteuning geven aan de beslissing van de Vlaamse Regering over de volgende fase van Flanders' DRIVE, medio 2007.

Conform zijn opdracht volgt het IWT via de raad van bestuur de activiteiten van het kennisnetwerk Flanders' DRIVE van dichtbij op. Bovendien staat het in voor de betaling van de steun en de financiële opvolging.

5.6 FMTC

Flanders' Mechatronics Technology Centre werd in 2003 door AGORIA opgericht en ging op 1 oktober 2003 van start met 3 werknemers. Sinds 2003 kende FMTC een snelle aangroei van personeel, een trend die zich ook in 2006 verder zette. Begin 2006 waren bij FMTC 16 full time onderzoekers aan de slag, dit liep op tot 19 bij het einde van 2006. Tevens werd het team ondersteund door 2 doctoraal onderzoekers bij het departement PMA van de KULeuven. Eind 2006 was dit aantal opgelopen tot 4. In 2006 plaatsten 5 van de 17 lidbedrijven eigen onderzoekers bij FMTC om de kennisoverdracht verkregen in de collectieve onderzoeksprojecten naar het moederbedrijf te ondersteunen. In totaal presteerden deze personen 113 mensdagen voor deze kennisoverdracht.

Het belangrijkste aandeel van de FMTC-activiteiten ging in het voorbije jaar naar 9 projecten van basisonderzoek en 10 projecten van collectief onderzoek. In 2006 werden 5 nieuwe projecten opgestart. De vaststelling dat 14 van de 17 lidbedrijven actief deelnamen aan deze projecten toont de nauwe band van deze onderzoeksprojecten met de industrie aan. Verder werd er nauw samengewerkt met KULeuven-PMA, WTCM, Flanders' Drive Engineering Centre, KHBO, VUB, KULeuven-ESAT en IMEC in het kader van specifieke projecten.

Het convenant tussen de Vlaamse Regering, het IWT en Flanders' Mechatronics Technology Centre schrijft voor, dat na afloop van het derde werkingsjaar een tussentijdse evaluatie zal worden opgemaakt en dat het FMTC daartoe een uitgebreide zelfevaluatie zal doorvoeren. Deze zelfevaluatie slaat op de periode van 1 oktober 2003 tot en met 31 december 2006. Deze evaluatie-oefening werd in de 2de helft van 2006 opgestart.

5.7 VIL

Het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) werd in 2003 opgericht en heeft als missie de competitieve positie van de logistieke sector in Vlaanderen te versterken. Het VIL heeft twee hoofdopdrachten: innovatiestimulering en de promotie van Vlaanderen als logistieke topregio. De Vlaamse Regering ondersteunt de werking van het VIL voor een periode van 5 jaar (2003-2008) met een bedrag van 11,125 miljoen euro. Het VIL is een vzw met statutaire en toegetroden leden en beschikt over een raad van bestuur met telkens vier vertegenwoordigers van de logistieke bedrijven, de kenniscentra en de overheid. Het IWT is waarnemer in deze raad van bestuur.

De werking van het VIL is rond vier pijlers georganiseerd:

- > **Transportmodi (kennispijler):** transport is een essentiële schakel in de logistieke keten. De efficiënte combinaties van transportmodi en -concepten in multimodale verplaatsings- en transportnetwerken gaan in grote mate het succes en de aantrekkelijkheid van een logistieke regio bepalen.
- > **Value-added Concepten en Technologieën (kennispijler):** het aanbieden van toegevoegde waarde diensten en activiteiten is belangrijk voor de competitiviteit van de logistieke sector.
- > **Partnerships (kennispijler):** ook in de logistiek zijn samenwerkingsverbanden essentieel om redenen van efficiëntie (bijv. betere capaciteitsbenutting) of van complementaire dienstverlening (bijv. geografische en functionele complementariteit).
- > **Troeven van Vlaanderen (ondersteunende pijler):** Vlaanderen beschikt over unieke competitieve voordelen als logistieke regio. Het VIL moet deze troeven duidelijk in kaart brengen met feiten en cijfers en meehelpen om deze verder te versterken. De kennisontwikkeling in de andere pijlers wordt in grote mate gestuurd vanuit deze pijler.

Het personeelsbestand van het VIL telt veertien VTE, doorgaans personen van hooggekwalificeerd niveau. Op die manier is er voldoende kritische massa aanwezig om een echte logistieke kenniscel uit te bouwen. In 2006 groeide het aantal leden van het VIL tot 159. Na de focus op kennisopbouw in de eerste werkingsjaren, werden in 2006 in toenemende mate nieuwe logistieke concepten en technologieën door middel van pilootprojecten bij bedrijven geïntroduceerd. Een 50-tal bedrijven waren betrokken in dergelijke pilootprojecten. De gerealiseerde projecten hadden onder meer betrekking op keten- en distributieconsolidatie, RFID, multimodaal transport, totale logistieke kost,

Verder zijn er strategische werkgroepen voor verdere kennisopbouw actief in de volgende domeinen: distributieconsolidatie, multimodaal vervoer, reverse logistics, real time location systems, enz. In totaal waren vijfenzeventig bedrijven in stuurgroepen betrokken. Er werd ook een doorbraakproject voor een binnenschip met containerkraan opgestart.

Het VIL leverde bijdragen op een negentigtal events in de logistieke sector en bereikte hiermee een totaal publiek van bijna 8 000 deelnemers, voornamelijk binnen de logistieke sector (Multimodale ontsluiting Zeebrugge, Trends in Supply Chain Management, Outsourcing logistics, ...), maar ook daarbuiten (Oost-Vlaams Economisch Forum 2006, Chemvision 2006, ...).

Het concept van Extended gateways, dat in het jaarverslag 2005 van het VIL werd voorgesteld, vond in 2006 ruime weerklank. Dit concept houdt in dat belangrijke gateways in Vlaanderen (zeehavens en luchthavens) door sterke hinterlandverbindingen van een permanente goederenstroom verzekerd worden. De achterlandlocaties kunnen zich door een geïntegreerde infrastructuur positioneren als een uitbreiding voor de gateway, mits het aanbieden van de juiste dienstverlening en kennis. Dit werd concreet vertaald in een haalbaarheidsstudie "Logistieke poort Limburg", om het potentieel van Limburg als strategische hinterlandregio voor de haven van Antwerpen in kaart te brengen en uit te bouwen.

In het kennisplatform logistiek, opgestart in 2005, werd verder ingezet als overleginstrument met onderzoeksactoren. Hierbij worden alle onderzoeksgroepen actief in kennisopbouw rond logistiek verzameld, wordt informatie uitgewisseld teneinde te komen tot synergie en samenwerking.

Tenslotte is het VIL ook actief in zijn promotie-opdracht en ondersteunt het de zendingen van de Vlaamse Regering met gewaardeerde bijdragen. Er werden o.m. succesvolle missies naar Japan en China georganiseerd.

In 2006 voerde het VIL de geplande zelfevaluatie uit, met het oog op de tussentijdse evaluatie van het initiatief na drie jaar. Dit omvatte een bevraging bij focusgroepen uit de verschillende doelgroepen van het VIL in verband met de bereikte resultaten en pistes voor de toekomst. De tussentijdse evaluatie die in 2007 wordt afgerond, heeft als doel het VIL verder uit te bouwen tot een performante en klantgerichte organisatie, met continuïteit op langere termijn.

5.8 IncGEO

De Vlaamse competentiepool 'Incubatiepunt voor GEO-informatie' heeft als missie onderzoek te stimuleren om het gebruik van geo-informatie te verhogen voor burgers, overheden en industrie. IncGEO is een vzw die werd opgericht in 2004 door vier onderzoekspartners: de Katholieke Universiteit Leuven, de Universiteit Gent, de Vrije Universiteit Brussel en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek. De vzw telt een 7-tal medewerkers die deels zelf ontwikkelingen uitvoeren en deels projecten begeleiden bij de onderzoekspartners. De financiële steun is afkomstig van de Vlaamse Regering en wordt beheerd door het IWT.

De hoofdactiviteiten van IncGEO zijn:

- > het ontwikkelen van Generische Geo Tools (GGT) om processen op het gebied van datafusie, veranderingsdetectie, creatie en upgrading van geografische databanken zo verregaand mogelijk te automatiseren;
- > samen met de onderzoekspartners diverse onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten uitvoeren ter voorbereiding van toekomstige GGT-modules, rekening houdend met bestaande marktfragen bij de gebruikersgroep;
- > samen met de onderzoekspartners de nodige kritische massa mobiliseren voor contractonderzoek of voor gezamenlijke deelname aan nationale en internationale onderzoeks- en innovatieprogramma's (Europese Commissie, ESA, STEREO II, ...).

De noodzakelijke marktrelevante validatie van de ontwikkelde tools gebeurt aan de hand van concrete projecten met eindgebruikers.

IncGEO heeft in 2006 een aantal interessante resultaten geboekt, waaronder de ontwikkeling van twee toolsets: IG-ART en IG-MAP, en de opstart van een 8-tal onderzoeksprojecten.

IG-ART is een co-registratietool die ervoor zorgt dat geografische informatie van diverse oorsprong en schaal automatisch op elkaar worden ingepast. Enerzijds werden de door de universitaire partner geleverde algoritmes (IP) op punt gesteld en marktwaardig gemaakt: de kernmethode werd uitgerust met o.a. bijkomende transformaties en methodieken; er werden een aantal stappen toegevoegd, zoals de automatische voorverwerking van gegevens (vb. band reductie) en de integratie van vectorgegevens; strategieën werden uitgewerkt voor een efficiënte verwerking van grote datasets (zowel naar rekentijd als geheugengebruik). Anderzijds werd een applicatie ontwikkeld met grafische gebruikersinterface voor Linux en Microsoft Windows, evenals afgeleide producten als een plugin voor ArcGIS, en COM/.Net componenten. De applicatie is opgebouwd uit een verzameling goed gedocumenteerde, herbruikbare en platformafhankelijke bibliotheken. De applicatie werd uitgebreid getest, zowel intern als in initiële demonstratoren bij verwante bedrijven en organisaties. Tenslotte werden de eerste stappen gezet richting vermarkting (handleiding, installatie, pilootgebruikers...).

IG-MAP (mobile mapping tool): de doelstelling van deze tool houdt de creatie in van geometrisch nauwkeurige 3D-modellen. De basis werd gelegd voor een krachtig en geïntegreerd generisch raamwerk voor de voorstelling en de verdere analyse van mobile mapping data en automatische scene-analyse. Het raamwerk omvat reeds volgende functionaliteiten: afhandeling, verwerking en visualisatie van mobile mapping gegevens, onafhankelijk van het captatiesysteem; systeemcalibratie voor optische en positioneringssensoren; fotogrammetrische bewerkingen; verbetering van de positie- en oriëntatiegegevens; 2D/3D modelering. IncGEO ondersteunde een aantal Vlaamse spin-off creaties in deze sector. In 2006 werden samen met AGIV een aantal externe onderzoeksprojecten gedefinieerd en opgestart.

Project	Onderzoeks Partners	Beschrijving
SUPERRES	VITO	Kwaliteitsanalyse van digitale beelden en begroting van de planimetrische nauwkeurigheid van digitale superresolutie beeldcomposieten ten dienste van een betere veranderingsdetectie en objectextractie.
IDAS	UGent en VUB	Intelligente Data-integratie Services voor Actualisatie van Spatiale data: de automatische veranderingsdetectie van GRB objecten op basis van beelddata en derivate producten.
DIFDEM	UGent	Differential Digital Envelope Model: uitwerking van een methodologie voor detectie van wijzigingen aan gebouwen aan de hand van temporele verschillen in hoogtemodellen.
VERA	KUL en VUB	Veranderingsdetectie van gebouwen en weginrichtingen aan de hand van Vector en Raster data.
LAMBERT 2005	KUL	Impactstudie Lambert 2005: Impact van de wijziging in coördinaatreferentiesysteem van GIS bestanden
ROAD DETECTOR	VUB en UGent	Het ontwikkelen van een modulaire wegendetectie applicatie.

Tot slot werden in 2006 verscheidene projectvoorstellen ingediend in het kader van het Zesde Kaderprogramma en het STEREO II-programma. Binnen elke programma werd er één project goedgekeurd.

5.9 Vlaams Instituut Mobiliteit

Mobiliteit is in de loop van de jaren uitgegroeid tot een van de pijlers van de Vlaamse economie. De goed uitgebouwde infrastructuur is voor ons land cruciaal om de internationale concurrentiepositie te behouden en te versterken. Daarnaast is het duidelijk dat de dagelijkse verkeersinfarcten enorme sociale, ecologische en economische kosten met zich meebrengen. Daarom is het streven naar duurzame mobiliteit van groot belang.

Het Vlaams Instituut Mobiliteit werd in 2006 gedefinieerd met het oog op het creëren van een netwerk dat de overheid en het bedrijfsleven ondersteunt bij het oplossen van het mobiliteitsprobleem en veranderingen op gang moet brengen die leiden tot een duurzamer transport- en mobiliteitssysteem.

Het Vlaams Instituut voor Mobiliteit (kortweg het VIM) is gevestigd aan de UHasselt, maar moet uitgroeien tot een Vlaams platform waarin bedrijven, overheid en kennisinstellingen op een blijvende, coherente manier verenigd zijn. Het instituut wil concrete antwoorden formuleren op problemen en thema's, die de verschillende partijen aanbrengen i.v.m. mobiliteit in al haar facetten. De missie van het VIM is dan ook duidelijk: de mobiliteitssector in Vlaanderen versterken door innovatie en onderzoek, door kennisoverdracht en door begeleiding van doelgroepen.

Financiering voor dit project is afkomstig uit de EFRO-middelen, met cofinanciering vanwege de Vlaamse overheid. Het IWT werd belast met het opstellen en het beheer van de VIM-convenant. In het eerste werkjaar 2006 heeft het VIM een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Op basis van de evaluatie hiervan door de raad van bestuur van het IWT op 21 december 2006 werd de VIM-werking voor de volgende jaren 2007 en 2008 verder gepreciseerd in een addendum aan de VIM-convenant. Op dinsdag 16 januari 2007 vond de officiële installatie van het Vlaams Instituut voor Mobiliteit plaats in de ambtswoning van de Limburgs gouverneur, in aanwezigheid van Vlaams Minister van Economie, Wetenschap en Innovatie, Fientje Moerman.

6 PCS

Eind 2003 besliste de Vlaamse Regering €2 491 000 steun te verlenen aan het project Port Community Services portal ingediend door het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen. Het project beoogt de automatisering van een aantal havengerelateerde informatiestromen met betrekking tot goederen- en scheepsverkeer, teneinde het logistieke gebeuren vlotter en efficiënter te laten verlopen.

Binnen het ruimer kader van de automatisering van havenprocessen richt het project zich in eerste instantie op het *frontoffice*-gebeuren met de uitbouw van een geïntegreerd interactief webportaal via hetwelk de betrokken partijen informatie kunnen bekomen en diensten kunnen aanvragen, en waarop verschillende *backoffice*-applicaties aangesloten kunnen worden. Het project richt zich op drie geselecteerde deeldomeinen die behandeld worden in drie modules:

- > E-loket: elektronisch loket voor aankomende, verhalende en vertrekkende zeeschepen;
- > Kruispunt databank voor ladingsgegevens;
- > BTS - Barge Traffic System.

Modules 1 en 3 gingen reeds van start in 2005 en de ontwikkelingen liepen voort in 2006. In 2006 werd ook module 2 opgestart, onder de vorm van een diepgaande analyse van de problematiek gekoppeld aan de gegevensuitwisseling binnen de verscheidene havenprocessen.

Zoals in 2005 heeft het IWT in 2006 de administratieve en inhoudelijke controle op de uitvoering van de overeenkomst uitgeoefend. Meer in het bijzonder had deze controle in 2006 betrekking op de tussentijdse verslaggeving voor module 3 en de projectbeschrijving voor de bijgestuurde module 2. Dit laatste met het oog op het vastleggen van de steun voor deze module.

Het IWT zetelt ook met raadgevende stem in zowel het beheerscomité als de stuurgroep van het project.

7 Proeftuin i-City

Als gevolg van de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 werd op 13 juli 2004 de vzw i-City met de stichtende bedrijfsleden (Microsoft, Siemens, Telenet, Concentra, Fujitsu Siemens en de Research Campus Hasselt) opgericht met de bedoeling het nodige voorbereidende onderzoeks- en ontwikkelingswerk voor de realisatie van een City Service Provider (CSP) te faciliteren. Het startkapitaal werd ingebracht door de stichtende bedrijfsleden en door de Vlaamse overheid via de Limburgse ReconvertieMaatschappij (LRM).

De globale doelstelling van i-City is een onderzoeksfacilitator te zijn waarbinnen draadloze (breedband) ICT-toepassingen en projecten, toegespitst op stedelijk gebruik, kunnen worden uitgetest. Een proeftuin wordt hiertoe gebouwd in de steden Hasselt en Leuven waar enerzijds een draadloze stedelijke infrastructuur gerealiseerd wordt en waar anderzijds testgebruikers op dagdagelijkse basis de applicaties zullen uittesten en evalueren. Binnen i-City wordt deze proeftuin het 'Living Lab' genoemd.

Sinds zijn oprichting werd de basis gelegd van de werking van het gehele concept en werd in de diverse deeldomeinen (proeftuin, basisplatform, alfaprogramma en partnerprogramma) gestart met de beoogde ontwikkelingen. In afwachting van de goedkeuring van de definitieve financiering van het evolutiepad naar de autonome werking (2007-2010) werd een vervolgfianciering 2006 toegekend om de bestaande initiatieven op een verantwoorde wijze verder te zetten teneinde de opgestarte processen optimaal te ondersteunen.

In 2006 lag de klemtoon op:

- > het uitwerken van het conceptueel model voor de toekomstige werking (vanaf 2007) van enerzijds de proeftuinaspecten (living lab, alfaprogramma, partnerprogramma, backoffice werking, ...) en anderzijds met een mogelijke commerciële uitbating van het basisplatform.
- > het opstellen van het projectvoorstel ter financiering van het traject 2007-2010 waarna het geheel zelfbedruipend wordt en met mogelijke uitbreiding naar andere geïnteresseerde steden.

8 Limburgplan

De Vlaamse Regering heeft in 2005 in samenwerking met de Limburgse verantwoordelijken een Limburgplan uitgewerkt. Vier assen vormen de kern ervan, waarbinnen concrete projecten voorgesteld worden:

- > het bevorderen van een nieuw economisch profiel;
- > het optimaliseren van de beschikbare ruimte;
- > het bevorderen van deelname aan opleiding, onderwijs en vorming;
- > het uitbreiden van mogelijkheden op vlak van zorg en werk.

De 4 assen zijn verder uitgesplitst in 46 projecten. Het is dus een concreet actieplan waarmee de Vlaamse Regering een nieuwe socio-economische dynamiek in Limburg wil ondersteunen. De Vlaamse Regering heeft hiervoor geen nieuwe strategie uitgetekend voor Limburg. Integendeel, ze heeft zich gebaseerd op plannen die in Limburg zelf ontwikkeld zijn en daarop verder gebouwd. In die zin kan het als een pragmatisch plan omschreven worden, dat uitvoering kent in de periode 2006-2009.

In het eerste luik is het IWT betrokken bij de implementatie, de adviesverlening of de beoordeling van een aantal projecten ter stimulering van innovatie. In 2006 werden volgende acties geëvalueerd:

- > Versterking van de interfacedienst verbonden aan de UHasselt

De Universiteit Hasselt is bijzonder actief op het vlak van toegepast onderzoek. Ter versterking van de interfacedienst, die in het verleden te krap was bemensd uit de algemene Vlaamse verdeelsleutel, voorziet het Limburgplan in de uitbreiding met 2 full-time personen. De interfacedienst zal daardoor extra activiteiten kunnen ontplooiën inzake promotie en netwerking, management van IPR en het beheer van spinoff dossiers. IWT keurde het uitgewerkte voorstel van UHasselt goed in september 2006. De extra personeelsinzet is operationeel sinds begin 2007.

> Versterking van de RIS-werking

In elke provincie loopt sinds 2003 een succesvol project 'Regionale Innovatie Stimulering' (RIS). De RIS-werking Limburg werd in 2003 opgericht in de schoot van de GOM-Limburg. De werking was gebaseerd op 5 innovatie-adviseurs die vanuit de IWT-RIS-begroting gefinancierd werden. Daarnaast was er een coördinator en een part-time secretaresse beschikbaar vanuit de gastorganisatie. Sedert 1 januari 2006 maakt de RIS-activiteit deel uit van het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) in Hasselt, wegens de herorganisatie van de GOM's.

De voorbije werking werd positief geëvalueerd en wil men in de toekomst nog versterken. Met het oog op de nieuwe vierjarige RIS-periode 2007-2010 werd in het Limburgplan een uitbreiding voorzien met 2 extra adviseurs. Dit moet een impuls geven om nog meer innovatie-activiteiten op te starten, met positieve weerslag op de economische groei en de maatschappelijke voorzieningen. De personeelsuitbreiding zal RIS-Limburg daarenboven toelaten om op een verantwoorde manier in te spelen op de andere relevante initiatieven die door het Provinciebestuur en in het Limburgcontract gepland zijn (bv. samenwerking met LRM, netwerkvorming tussen bedrijven onderling en met kennisinstellingen, grensoverschrijdende samenwerkingen, een inhaaloperatie vanuit het reconversie-tijdperk naar het innovatietijdperk, het opbouwen van een voorsprong in bepaalde speerpunten, ...).

Het nieuwe RIS-project werd einde 2006 gedefinieerd in samenspraak met 6 representatieve werkgeversorganisaties en beroepsfederaties, i.h.b. UNIZO-Limburg, VKW-Limburg en VOKA KvK-Limburg. Het voorstel werd positief geëvalueerd door het IWT begin 2007. De activiteiten worden nu voortgezet onder de noemer 'Innovatiecentrum Limburg VLAO-IWT'.

> Oprichting Vlaams Instituut voor de Mobiliteit

Het Vlaams Instituut Mobiliteit werd in 2006 gedefinieerd met het oog op het creëren van een netwerk dat de overheid en het bedrijfsleven ondersteunt bij het oplossen van het mobiliteitsprobleem en veranderingen op gang moet brengen die leiden tot een duurzamer transport- en mobiliteitssysteem.

Het Vlaams Instituut voor Mobiliteit (kortweg het VIM) is gevestigd aan de UHasselt, en wordt deels gefinancierd door de Vlaamse Overheid via het Limburgplan.

> Studie van het innovatieprofiel Limburg

Deze studieopdracht voor het uitwerken van een uitgebreid innovatieprofiel van de provincie Limburg werd opgestart einde 2006 - begin 2007. Het promotorschap van de studie wordt gedragen door de UHasselt (profn. Ludo Peeters en Wim Vanhaverbeke). Het IWT begeleidt deze studie en levert statistische gegevens aan met betrekking tot de ingediende aanvragen en tot de algemene O&O-data in Limburg. De studie zal uitmonden in een overzichtelijk rapport en tot een verdere bespreking van het speerpuntenbeleid. De officiële start van de studie werd gegeven op 22 januari 2007 tijdens een rondetafelconferentie in de ambtswoning van de gouverneur met alle betrokken actoren betreffende innovatie in Limburg.

> Toegepast wetenschappelijk onderzoek bij het Proefcentrum voor de Fruitteelt

Tot op vandaag zijn in het traject van 'productie tot consument' binnen de fruitteeltsector diverse spelers actief (fruitteeler, veredelaar, toelevering, veilingen, distributie, adviseer- en controlediensten, consument). Al deze actoren hebben eigen doelstellingen en opereren vrij onafhankelijk van elkaar. Ook het fruitteeltonderzoek en -voorlichting kennen nog heel wat grotere en kleinere spelers met verschillende missies, statuten en doelpubliek en met weinig onderlinge coherentie in hun onderzoeksinitiatieven.

Een eerste stap naar integratie en synergie in het fruitteelt praktijkonderzoek was de oprichting van de vzw ProefCentrum Fruitteelt (PCFruit vzw) op 1 januari 2006. Deze vzw vormt een aanzet naar de ontwikkeling van een geïntegreerde structuur in het fruitonderzoek. PCFruit is een fusie van 7 bestaande vzw's binnen de Limburgse proeftuinwerking in de fruitteelt. Midden 2006 werd een haalbaarheidsstudie gesteund door het IWT die naast PCFruit mede uitgevoerd wordt door het Fruitteeltcentrum (i.e. een divisie van de KULeuven). Deze haalbaarheidsstudie waarvoor AD Little werd aangetrokken als extern studie bureau moet leiden tot een actieplan en één structuur voor een performante ondersteuning van de Vlaamse fruitteeltsector op gebied van O&O. De studie is effectief gestart in oktober 2006 en heeft een looptijd van 18 maanden.

> Projecten in de Grensoverschrijdend Netwerk Automotive Regions

In het kader van Europese samenwerkingprojecten bestaan er verscheidene initiatieven. Eén ervan het 'Network of Automotive Regions' bestaat uit 16 partners vanuit 11 Europese regio's verdeeld over 7 landen. Het Partnerschap binnen het project Automotive Regions is gebaseerd op één specifieke gemeenschappelijke

eigenschap: alle regio's kennen sinds lang een sterke aanwezigheid en afhankelijkheid van de automobiellindustrie. De algemene doelstelling van het project is om een bewustwordingsproces op gang te brengen aangaande de uitdagingen waarvoor deze regio's zich geplaatst zien. Binnen het project zal de bestaande know-how te baat gemaakt worden en zullen goede praktijken worden ontwikkeld betreffende privaat en publiek beleid tezamen met initiatieven voor het aantrekken, verankeren, uitbreiden, diversifiëren, en promoten van de auto-industrie en haar toeleveringscluster. Participerende regio's vanuit Vlaanderen zijn: Limburg (Provinciale OntwikkelingsMaatschappij -POM- en stad Genk), Oost-Vlaanderen (POM en Stad Gent), Antwerpen (POM en stad Antwerpen).

Er zijn 5 werkgroepen actief rond volgende thema's: product/proces innovatie; clusterorganisatie (suppliers); arbeidsmarkt, vorming, opleiding en sociale dialoog; rol van de verschillende overheden; en diversificatie van de economie.

9 Projecten met co-financiering van Europese Structuurfondsen

9.1 EFRO-projecten

9.1.1 Consolidatie van cel kunststoffen als Limburgs kenniscentrum voor kunststofverwerking

De Hogeschool Limburg, Departement Industriële Wetenschappen en Technologie, 'Cel Kunststoffen', heeft een projectvoorstel ingediend in het kader van het Doelstelling 2-programma Limburg 2000-2006 en het Phasing-out programma 2000-2005. Het voorliggend project is reeds de zesde stap in de ondersteuning van de 'Cel Kunststoffen' voor Limburgse kunststofverwerkers en loopt over de periode juni 2006 tot eind december 2008. In het voorstel wordt voor 2006 ondersteuning gevraagd voor een dringende vervanging van een defecte rheometer en voor de aanschaf van een tweede kleine trekbank (20 kN) die complementair is aan de beschikbare 50 kN trekbank. Daarnaast wordt voor de periode 2007-2008 ondersteuning gevraagd voor respectievelijk 1,5 VTE en 0,5 VTE. In 2005-2006 (lopend EFRO-project) wordt nog respectievelijk 3 en 2,5 VTE ondersteund. Vanaf 2009 zal de EFRO-ondersteuning volledig zijn uitgedoofd. De dienstverlening in de verschillende domeinen (CAE, vloeisimulatie, materialenlabo, speciale spuitgiettechnieken en matrijzenbouw) wordt verdergezet zoals ze in de vorige EFRO-projecten is uitgebouwd. De apparatuur daarvoor werd in de vorige projecten verworven. Het IWT advies omvatte een sterkte/zwakte analyse van het voorstel.

9.1.2 Technologiecentrum Limburg

De twee Limburgse hogescholen met een ingenieuropleiding, KHLim en XIOS, stelden samen voor een Technologiecentrum te bouwen waar 7 onderzoeksgroepen kunnen gehuisvest worden in modulaire ruimtes. De EFRO-aanvraag had voornamelijk betrekking op de kost voor het nieuwe gebouw. Het IWT gaf een gunstig advies, gezien de hoge kwaliteit van het dossier en de aangetoonde toegevoegde waarde van dit nieuwe Centrum voor de betrokken onderzoeks- en opleidingsgroepen. De bouw van het Technologiecentrum werd gestart in 2006; op 2 februari 2007 vond de officiële eerste-steenlegging plaats.

9.1.3 Uitbreiding onderzoeksapparatuur XIOS Hogeschool Limburg

De XIOS Hogeschool diende drie aanvragen in voor de aankoop van bijkomende apparatuur dienstig voor onderzoeks-, onderwijs- en dienstverlenende opdrachten. Het betrof in het bijzonder:

- > uitbouw van het speerpunt gaspermeabiliteit binnen de dienstverlening van het Verpakkingscentrum, door de investering in een commercieel beschikbare machine voor het testen van de gaspermeabiliteit van verpakkingen;
- > apparatuur voor calorimetringen bij Nutec;
- > investering in twee commercieel beschikbare machines voor 3D-printing (rapid prototyping) voor dienstverlening bij de Technologiepool.

Het IWT gaf een positief advies over de complementariteit van deze aankopen t.o.v. de normale IWT-formules in het algemeen en t.o.v. het TETRA-Fonds in het bijzonder. De betrokken onderzoeksgroepen beschikken over een goede track-record in hun respectievelijke onderzoeksdomeinen.

9.1.4 Innovatieve multimediatechnologie: basisonderzoek en ondersteuning bedrijfsleven (extensie 2006-2008), UHasselt-EDM

Het Expertisecentrum Digitale Media (EDM) van UHasselt werd opgericht in 1994 en is uitgegroeid tot het belangrijkste academische onderzoekscentrum in Vlaanderen wat betreft multimedia in de informatica en in de telecommunicatie. Via het EFRO-Fonds wordt een deel van de basisfinanciering van het centrum verzorgd. Daarnaast kunnen bedrijven uit het Doelstelling 2-gebied beroep doen op een tegemoetkoming van de EDM-onderzoekskosten voor bepaalde bedrijfsgerichte studies. De extensie 2006-2008 zet deze financiering verder, zij het op een beperkter schaal dan vroeger.

De bedrijfsgerichte benadering van het contractonderzoek werd op vraag van het IWT verduidelijkt, waarna het IWT een gunstig advies verstrekke voor de verdere financiering van dit project.

9.1.5 Uitbreiding wetenschappelijke apparatuur gekoppeld aan het EFRO-project “Geïntegreerd materiaalonderzoek ter ondersteuning van ontwikkeling en toepassingen van materiaalsystemen in de automobiel sector - Fase III: 2006-2007” en het INTERREG-project “OLED+”, Instituut voor Materiaalonderzoek - IMO van UHasselt en divisie IMOMEC van IMEC

De uitbreiding sluit aan bij de genoemde projecten en betreft een uitbreiding voor investeringskosten in apparatuur. Het eerste project werd opgestart in 2002 en werd reeds twee maal verlengd (tot 2007). Het OLED+ project is een samenwerking met de universiteit van Eindhoven over organische LEDs en loopt tot maart 2008. De nieuwe apparatuur biedt meer toepassingsmogelijkheden, door beter in te spelen op industriële problemen rond de nieuwe strengere materiaaleisen en normering, vluchtige en toxische componenten, de vraag naar ondersteuning bij de productie van milieuvriendelijke producten en de ontwikkeling van smart labels. Verder kan een belangrijke bijdrage geleverd worden tot efficiëntere procesontwikkeling en procesoptimalisatie bij industriële partners, onder andere in het domein van organische LEDs, smart labels, het onderzoek in het kader van nieuwe eisen en normeringen die door de overheden worden gesteld voor de aanwezigheid van bepaalde elementen en de vervanging door “groene” producten in het kader van ROHS en REACH programma’s en het onderzoek in het kader van de vluchtige componenten en de thermische stabiliteit van materialen.

De technische doorlichting van het IWT was positief omdat deze vraag een zinvolle uitbreiding betekent bij de eerder goedgekeurde projecten. Er werden wel enkele minpunten aangegeven. Daarom werd voorgesteld om positief te oordelen over de eerste reeks van toestellen en de beslissing over het overige bedrag in te bouwen in het proces van opvolging en tussentijdse evaluatie.

9.2 INTERREG-projecten

9.2.1 BioSmile

In het kader van het INTERREG IIIB-programma Noordwest-Europa werd het BioSmile project, een transnationale cluster voor biotech bedrijven, ingediend. Het project wordt door de Gemeente Maastricht (Nederland) geleid en heeft de volgende projectpartners: de organisatie ‘FlandersBio vzw’ (Vlaanderen), ‘Biopartner Center Maastricht’ als vertegenwoordiger van de Nederlandse biotech sector (Nederland), de organisatie ‘BioLiège’ behorend tot de ‘Université de Liège’ (Wallonië), de ‘AGIT–Economic Development Agency for the Aachen Region’ (Duitsland), ‘SEEDA–South East England Development Agency’, ‘SEHTA–South East Health Technologies Alliance’ (Verenigd Koninkrijk) en ‘Eurasanté’ (Frankrijk).

BioSmile is een samenwerkingsverband tussen zes biotechnologie clusters in het Noordwest Europa gebied. Noordwest-Europa behoort momenteel op international vlak tot de subtop inzake biotechnologie.

Het project stelt zich ten doel om de competitiviteit van het Noordwest Europa gebied op het vlak van biotechnologie te versterken en te stimuleren door de betrokken ‘biotech’ clusters en -regio’s transnationaal met elkaar te laten samenwerken en te laten genieten van de aldus bekomen schaalvoordelen. Vlaanderen ligt midden in deze cluster en wordt vertegenwoordigd door FlandersBio.

9.3 ESF-projecten

9.3.1 GPS voor ondernemingen (Flanders DC - 19.01.2006)

Het genereren van strategische ideeën rond wat een onderneming in de toekomst zou willen gaan doen wordt steeds belangrijker terwijl we vaststellen dat de kmo weinig tot geen tijd spendeert aan het genereren van ideeën voor toekomstige opportuniteiten. Het is ook vaak de attitude die er voor zorgt dat enkel de bottom-line van vandaag in beschouwing wordt genomen. Hierdoor wordt er ook weinig beroep gedaan op beschikbare en bruikbare kennis vanuit de verschillende kennisinstellingen. GPS voor ondernemingen wil

kmo's sensibiliseren over de noodzaak aan ondernemingscreativiteit via een simpele methode die in een vervolgtraject aanleiding zou moeten geven tot meer samenwerking met kennisinstellingen.

De RIS-adviseurs treden ook op als contact voor het uitvoeren en begeleiden van GPS-sessies bij individuele bedrijven. Sessies bij ruimere groepen van organisaties worden door Flanders DC of de rechtstreekse partners van het project georganiseerd.

9.3.2 Innovatiecoach (UNIZO - 10.05.2006)

Eind 2005 (15.12.2005) kreeg het IWT van de voogdijminister F. Moerman, de opdracht om nadere modaliteiten en een overeenkomst met de Unie van Zelfstandige Ondernemers op punt te stellen met betrekking tot de financiering van een projectvoorstel 'innovatiecoach UNIZO'

Begin 2006, maar vooraleer de aanpassingen in overleg met het IWT werden aangebracht (zie hierboven) werd het projectvoorstel ook ingediend bij het ESF-agentschap. Op dat moment vertoonde het voorstel nog een aantal tekortkomingen voor wat betreft de projectplanning en meetbaarheid van de mogelijke effecten en resultaten. Het werd dan ook niet goedgekeurd voor ESF-financiering. Meer informatie over dit project vindt u onder § 9.1

10 Diverse projecten gesteund op initiatief van de voogdijminister

10.1 Innovatiecoach UNIZO

Eind 2005 (15.12.2005) kreeg het IWT van de voogdijminister F. Moerman, de opdracht om nadere modaliteiten en een overeenkomst met UNIZO op punt te stellen met betrekking tot de financiering van een projectvoorstel 'innovatiecoach UNIZO'.

Met dit project wil UNIZO meer dan 12 000 ondernemers bereiken via roadshows, kmo-infosessies, interprofessionele rondetafels rond innovatie en via een grootschalig evenement rond creatief ondernemen. De bedoeling van deze evenementen is de groei-kmo's vertrouwd te maken met de leden van het Vlaams Innovatienetwerk (ondermeer via promotie van de publieke website van dit netwerk). Daarnaast zal een bevraging bij zo'n 1 000 kmo's de innovatienoden, -behoeften, -onduidelijkheden en -vragen blootleggen waarop tijdens de sensibiliseringsacties kan op ingespeeld worden. Oorspronkelijk zou het project lopen van 1 januari 2006 tot 30 juni 2007 maar aangezien de publieke website van het VIN op dit moment net onderwerp vormt van een optimalisatiestudie werd het oorspronkelijke projectvoorstel in overleg met UNIZO aangepast en de looptijd verlengd tot eind 2007. In het huidige projectvoorstel wordt ook verduidelijkt hoe er zal worden samengewerkt met het VIN via de (sub)Regionale InnovatieStimuleringsverbanden.

Het totale budget van het project bedraagt €386 925 waarvan €140 000 financiering vanuit de Akties Vlaamse Regering (BA 77.3 – 99.11) wordt gevraagd. In 2006 werden in elke Vlaamse provincie een aantal roadshows, kmo-infosessies en rondetafels georganiseerd in samenwerking met de RIS-werking en het IWT.

10.2 Sensibiliseringscampagne Flanders DC

Flanders DC is de organisatie belast door de Vlaamse overheid met o.m. het sensibiliseren en stimuleren van ondernemingschap, creativiteit en innovativiteit. Met het project 'Jij bent Flanders Future!' werd volledig ingespeeld op deze missie door:

- > enerzijds het brede publiek via massa prints en radiospots bewust te maken van innovatief en creatief gedrag. De boodschap is dat iedereen innovatief en creatief kan zijn in zijn dagdagelijkse bezigheden en dat vaak al doet zonder er zich bewust van te zijn;
- > anderzijds de Vlamingen die over internettoegang beschikken via een website www.jijbentflandersfuture.be te sensibiliseren en op die manier bewust te maken van ondernemerschap en innovatief en creatief gedrag. Tegelijk werden binnen deze campagne nog andere bestaande initiatieven bekend gemaakt.

10.3 Sensibiliseringscampagne ‘De toekomst van uw kinderen: Durf en innovatie in onze cultuur injecteren’

De opzet van deze campagne was om via de organisatie van breedmaatschappelijke discussieavonden met getuigenissen van kmo-ondernemers, vakbondsmensen en ouders met schoolgaande kinderen, het vertrouwen terug te geven en aan te tonen dat ‘wetenschap en technologie’ niet enkel zorgt voor ‘werk’ maar ook kan bijdragen tot een betere wereld met een verhoogde levensverwachting en -kwaliteit.

10.4 Wetenschapspopularisering via ‘De Zondag’

Via de gratis ‘Zondagskrant’ werd in samenwerking met Technopolis die instond voor de tekstuele bijdragen, een reeks van publicaties gewijd over verschillende onderwerpen in verband met wetenschap, technologie en technologische ontwikkeling. De bedoeling hiervan was de voorgestelde wetenswaardigheden via een vaste en herkenbare pagina aan het grote publiek kenbaar te maken.

10.5 DIGIMO: DIGitale hefbomen voor Innovatie bij Micro-Ondernemingen (oktober 2006 - mei 2007)

Dit project wordt uitgevoerd door het KMO-IT-Centrum en het centrum voor Studies en Media, Informatie en Telecommunicatie (SMIT) van de VUB. Het project heeft als doelstelling om de professionalisering van micro-ondernemingen te versterken door middel van ICT-stimulering en dit gebruik makend van de ‘branche-organisaties’. In de eerste fase van het project wordt een studie uitgevoerd om na te gaan onder welke voorwaarden een Vlaams initiatief naar Nederlands voorbeeld ‘Over de digitale drempel – O3D’ mogelijk is. Naast een financieel-economische berekening behelst dit ook het proefdraaien op basis van een beperkte piloot in een bepaalde sector (zoals bouw of detailhandel).

10.6 Subsidieovereenkomst ECRN

Naar aanleiding van het bezoek van Dr. Haselhoff, minister van Economie en Werk van Sachsen-Anhalt (Duitsland) verleende de Vlaamse Regering tevens haar steun aan de realisatie van de administratief-logistieke component van een Europees interregionale knooppuntfunctie in de netwerking van chemische industrieën.

Deze knooppuntfunctie kadert binnen de interregionale samenwerking binnen de Europese Unie enerzijds en met de Europese instellingen anderzijds. Het promotorschap van de knooppuntfunctie wordt waargenomen door de beleidsverantwoordelijken van leden uit de Europese regio’s.

10.7 Spectrometer (tweede fase)

Op 10 juli 2003 besliste de Vlaamse Regering om de eerste fase van de Integratie van in-situ data en hyperspectrale afstandswaarnemingen in het kader van de monitoring en modellering van plantenproductie (kortweg IS-HS genoemd) voor een totaalbedrag van 1 miljoen euro mee te financieren. Het totaal budget van dit onderzoeks- en ontwikkelingsproject bedraagt 3 miljoen euro waarvan in 2006 ook de tweede fase voor een bedrag van 1,150 miljoen euro vanuit de Vlaamse overheid financieel werd ondersteund. De overige middelen werden gehaald uit de universitaire onderzoeksmiddelen via BOF-gelden en OT-projecten van de KULeuven. Dit totaal budget was te omvangrijk om via de traditionele onderzoeksfinanciering te worden gedragen.

Ook de reguliere financiering via het IWT was niet mogelijk aangezien de valorisatie van IS-HS binnen Vlaanderen en met Vlaamse industriële partners niet in de zeer nabije toekomst, maar wel op middellange termijn kan verwacht worden.

Omdat het IS-HS project puur om technologische innovatie gaat in een internationaal kader, was het dan ook logisch dat de financiering gebeurde vanuit de begrotingslijn ter ondersteuning van acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering.

10.8 ‘Close the gap’

‘Close the Gap’ is een initiatief waarmee men, de drempel wil verlagen voor donateurs, Vlaamse bedrijven en (overheids)organisaties, door het ter beschikking stellen van een handboek zodat zij met een minimale inspanning het geëigende ICT-materiaal kunnen doneren in een omgeving van maatschappelijk verantwoord ondernemen met een economisch potentieel. Anderzijds worden richtlijnen opgesteld voor de doelgroepen ter organisatie van projecten waardoor een win-win situatie kan gecreëerd worden die op innovatieve wijze voortbouwt op de economische marktwerking.

Dit project wenst zich duidelijk te differentiëren van andere (federale) overheidsinitiatieven door zich niet te beperken tot het in bulk ter beschikking stellen van tweedehands overheidscomputermateriaal maar door dat het een actieve (uitwisselings)platformwerking tot stand wil brengen (het DDK-platform) waar vraag en aanbod via strategische projecten met mekaar gekoppeld worden.

Om de efficiëntie van het initiatief te evalueren worden diverse indicatoren gedefinieerd (aantal nieuwe donateurs, aantal gedoneerde ICT-configuraties (inclusief softwarelicenties), aantal projectaanvragen, aantal partnerships van bedrijven met sociale organisaties).

Het zelfbedruipend karakter van het initiatief wordt verwacht na 2 jaren werking. Het ondersteunend businessplan wordt na 9 maanden werking in het vooruitzicht gesteld.

Deel 7 - Dienstverlening en Coördinatie-opdracht

1 Inleiding

Naast zijn belangrijke opdrachten in het kader van het beheer van financiële steun aan bedrijven, kennisinstituten en innovatie-actoren, heeft het IWT nog een aantal complementaire opdrachten. Deze vormen een eigen en rechtstreekse dienstverlening op het vlak van innovatiestimulering rond welbepaalde topics naar de verschillende onderzoeksactoren in het veld.

De vermelde topics kunnen worden onderverdeeld in vier grote domeinen:

- > Stimuleren van bedrijven en andere Vlaamse instellingen voor deelname aan internationale technologische programma's, en ondersteuning van hun aanvragen en projecten. Deze taak komt tot uiting in de NCP-werking voor het Europese Kaderprogramma, de ERA- en INNO-NET-projecten, en EUREKA. De NCP-werking wordt sinds 2006 volledig verzorgd vanuit het IWT, met speciale aandacht voor de kmo's.
- > Ondersteunen van technologische innovatie in bedrijven, door het tot stand brengen van samenwerking tussen technologie-aanbieders en vragers. Dit gebeurt voornamelijk binnen het kader van het Europese netwerk van IRCs.
- > Ondersteunen en coördineren van Vlaamse actoren werkzaam in het domein van technologische innovatie en aanverwante dienstverlening (zie ook deel 5).
- > Deelname aan internationale netwerken en acties met als doel de eigen competentie te verhogen, kennis op te doen en/of de Vlaamse belangen te verdedigen.

De concrete activiteiten zijn zeer divers en omvatten onder meer informatieverstrekking en sensibilisering, het beheer van informatienetwerken, adviesverlening, vertegenwoordigende opdrachten en organisatie-activiteiten bijvoorbeeld op beurzen. Naast de eigen dotatie wordt hiervoor ook dankbaar gebruik gemaakt van middelen ter beschikking gesteld door de Europese Commissie. IWT tracht deze geïntegreerd in te zetten en maximaal te profiteren van de onderlinge ondersteuning van de verschillende actielijnen.

In dit deel wordt ook aandacht gegeven aan het communicatiebeleid van het IWT, dat steeds meer visibiliteit krijgt in een brede waaier van media.

Tenslotte worden ook de activiteiten van de unit Monitoring&Analyse toegelicht, die via interne en externe studieopdrachten een bijdrage levert, zowel tot de onderbouwing van het innovatiebeleid als tot de concrete acties van het IWT.

2 Ondersteuning van de deelname aan internationale programma's

2.1 Het Vlaams ContactPunt Europees Kaderprogramma

Om de Vlaamse deelname aan het Europees Kaderprogramma maximaal te ondersteunen keurde de Vlaamse Regering in december 2002 een actieplan Zesde Kaderprogramma (6KP) goed. Dit resulteerde onder meer in de oprichting van het Vlaams ContactPunt Kaderprogramma (VCP), een samenwerkingsverband tussen de toenmalige Administratie Wetenschap en Innovatie (AWI, nu: dept EWI) en het IWT.

Het Vlaams Contactpunt had onder meer als taak: het stimuleren van de Vlaamse deelname aan het Kaderprogramma door gerichte, pro-actieve informatieverstrekking, opleiding en begeleiding, waarbij maximaal wordt gestreefd naar synergie met overige actoren. Dit is de zogenaamde NCP-werking. Vlaamse deelname aan het Kaderprogramma is belangrijk omdat:

- > het om internationale competitie gaat en aldus de kwaliteit van het Vlaamse onderzoek verder verhoogt; het kaderprogramma vormt een belangrijke bron van middelen voor de realisatie van het strategisch basisonderzoek aan de universiteiten en de onderzoeksinstellingen verricht, al dan niet in samenwerking met Vlaamse bedrijven;

- > het niet alleen een financieringsbron is, maarook de basis kan vormen voor de verkenning van nieuwe markten, de ontwikkeling van joint ventures, partnerships en internationale netwerken;
- > het een niet onbelangrijke budgettaire return voor Vlaanderen vertegenwoordigt (op basis van de verwachte financiële return van 2,2% betekent dit voor 6KP een bedrag van circa 385 miljoen euro).

De NCP-werking kadert in een Europees netwerk van National Contact Points (NCPs). Deze dienen volgens bepaalde richtlijnen (karakteristieken NCP-organisatie, te organiseren activiteiten, thematisch) door de lidstaten te worden georganiseerd en gefinancierd. Voor het Zesde Kaderprogramma werd het Vlaams Contactpunt Europees Kaderprogramma als NCP-organisatie aangeduid. Binnen een overkoepelende coördinatiestructuur stond het departement departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) in voor de coördinatie van de beleidsvoorbereiding en van de vertegenwoordiging in programmacomités en Belgische overlegstructuren, terwijl het IWT instond voor de coördinatie van de NCP-werking.

In juli 2005 werd door minister F. Moerman een voorstel van reorganisatie goedgekeurd; dit hield o.a. in dat de NCP-werking niet alleen gecoördineerd wordt door het IWT, maar dat de NCPs voor alle topics bevinden zich nu bij het IWT en vice versa voor de programmavertegenwoordiging bij het EWI.

Om die reden werd er bij het IWT geopteerd voor een vaste kern van 3,5 NCP-adviseurs. Deze kern vormt het centraal loket dat instaat voor de basisdienstverlening naar de potentiële deelnemers, zijnde in hoofdzaak: sensibilisering, algemene en gerichte informatieverspreiding, projectoriëntering en -begeleiding, zoeken van bijkomende partners en adviesverlening rond horizontale aspecten, zoals financiële en legale. Naast de reeds aanwezige NCP-coördinator werden hiertoe twee extra NCP-adviseurs aangeworven; deze laatsten zijn sinds 1 januari 2006 in dienst.

Gezien in 2006 6KP op zijn einde liep en er praktisch geen nieuwe oproepen voor het indienen van projectvoorstellen meer werden gelanceerd en daar bovendien het besluitvormingsproces naar het volgende kaderprogramma (7KP) op volle toeren draaide, werd 2006 gebruikt om de NCP-dienstverlening en -instrumenten in functie van 7KP optimaal uit te bouwen. De NCP-werking werd bovendien niet beperkt tot het kaderprogramma maar heeft zich meer en meer gericht naar het zoeken van geschikte financieringskanalen voor een bepaald O&O-project in internationaal samenwerkingsverband: dit kan zowel op regionaal (IWT-steunmaatregelen) als op Europees niveau (kaderprogramma, EUREKA, ERA-NETten, e.a.) zijn.

2.2 NCP-werking

De website van het VCP diende te worden aangepast aan de nieuwe situatie die was ontstaan bij de reorganisatie en taakhervdeling binnen het VCP (zie 2.1) alsook aan het op komst zijnde 7KP. Op basis van de eigen ervaringen (beperkingen huidige website-structuur en e-6KP applicatie) en van de resultaten van een telefonische enquête die in 2005 werd uitgevoerd bij de geregistreerden van de vroegere e-6KP applicatie, werd in 2006 een Content Management System (CMS), annex website ontwikkeld en geïmplementeerd. Midden november 2006, ruim voor de start van KP7, is de nieuwe website onder de naam e-NCP (www.europrogs.be) online gegaan.

De informatieverstrekking via deze website moet zich richten op informatie die complementair is met CORDIS, die bijv. relevant is voor Vlaanderen en/of die vroegtijdige opportuniteiten weergeeft, die werden opgevangen via contacten met de Europese Commissie of andere formele en informele fora. De informatie is niet beperkt tot het kaderprogramma maar bevat ook informatie over EUREKA, initiatieven (oa. oproepen) in het kader van ERA-NETten, artikel 169 of over buitenlandse programma's die openstaan voor deelnemers uit andere landen. Het CMS maakt vanuit gebruikersperspectief verschillende invalshoeken (informatie over Europese programma's of volgens technologiedomeinen) mogelijk. Verder vormen gepaste doorverwijzingen naar bestaande informatie- of assistentiebronnen een belangrijk element van de website.

Hierdoor biedt het CMS de kandidaat-deelnemers uit Vlaanderen de mogelijkheid aan om op één website alle nodige documenten (oproepdocumenten, gebruikershandleidingen, werkprogramma's, e.d.) in verband met Europese programma's terug te vinden en/of af te laden. Gezien daarenboven de EC voornamelijk werkt met elektronische documenten en elektronische indieningsprocedures zijn op het e-NCP Content Management Systeem ook de overeenkomende hyperlinks (naar o.a. het Electronic Proposal Submission System voor 7KP) terug te vinden. Gebruikers kunnen zich ook registreren, waardoor zij toegang hebben tot bijkomende informatie (o.a. drafts van werkprogramma's, werkdocumenten, partner verzoeken) Bovendien worden geregistreerde gebruikers via nieuwsflashes op de hoogte gebracht als er nieuwe informatie in relatie tot hun interessegebied beschikbaar is op het e-NCP.

Daarnaast is het CMS ook bruikbaar voor de verwerking van de documenten en informatie binnen het NCP-team en tussen het NCP-team en de externe EIS-experten (zie 2.3), en de 7KP-programmavertegenwoordigers van het EWI. Via een directe toegang kunnen deze laatste rechtstreeks informatie in het CMS inbrengen afkomstig van respectievelijk bedrijfsbezoeken en van de EC of de programmacomités. Op die manier beschikken alle betrokkenen rechtstreeks en snel over dezelfde informatie.

Bij het online gaan van e-NCP werden de vroegere e-6KP geregistreerden (# 732) gevraagd hun registratie voor e-NCP te vernieuwen. 251 van de 732 gingen hier op in. Belangrijk is wel dat eind december 2006 opnieuw 507 geregistreerden op e-NCP werden geteld. In de periode van midden november tot eind december 2006 werden 10 nieuwsflashes (waarbij in totaal 59 nieuwe informatie-inputs werden aangekondigd) naar de geregistreerde gebruikers verstuurd.

Naast het implementeren van de nieuwe e-NCP website en CMS werd ook nieuw wervingsmateriaal voor de NCP-werking van het IWT klaargemaakt, zoals boekwijzers, affiches en informatiemappen.

Tenslotte werd nagegaan welke informatiekkanalen, complementair aan deze website, kunnen gebruikt worden om te sensibiliseren en te werven. Hierbij werden bestaande informatiekkanalen van het IWT (Innovatiekrant, Innovatienieuwsbrief) gebruikt om de NCP-werking van het IWT en de e-NCP-website te promoten. Er werden ook afspraken gemaakt met andere organisaties, die via hun nieuwsbrieven informatie over de Europese programma's en de NCP-werking kunnen verspreiden. Zo werd in 'Het Ingenieursblad' van de Koninklijke Ingenieursvereniging een artikelreeks over 7KP en de NCP-werking gepubliceerd en besteedde ook VOKA in haar informatiekkanalen er regelmatig aandacht aan o.a. via de publicatie van succesverhalen. Tot slot werden met de verschillende Vlaamse universiteiten afspraken gemaakt rond verdere samenwerking op het vlak van informatieverstrekking.

2.3 Kmo-specifieke maatregelen

Rekening houdend met de vraag van minister Moerman om de proactieve benadering van de kmo's voor deelname aan Europese programma's te versterken, werd op 10 oktober 2005 een oproep voor het indienen van projectvoorstellen Europese InnovatieStimulering (EIS) gelanceerd. Via deze projecten zal de inschakeling van experts verbonden aan Vlaamse bedrijfsorganisaties, VISsen, kenniscentra en/of associaties van deze, worden gefinancierd. Het is de bedoeling dat deze experts:

- > kmo's op pro-actieve wijze benaderen en informeren over de mogelijkheden voor deelname aan Europese transnationale projecten (in kader van Kaderprogramma, EUREKA, COST, e.a.);
- > informatie over in ontwikkeling zijnde projectvoorstellen, waarvoor bijkomende kmo-partners gevraagd worden, tot bij de Vlaamse kmo's brengen;
- > kmo's begeleiden bij de omschrijving en uitdieping van hun rol in het transnationaal consortium en hun bijdrage aan het projectvoorstel.

Het is ook de bedoeling dat elke expert ervoor zal zorgen om minstens tien nieuwe kmo's te laten deelnemen aan een Europees projectvoorstel (Kaderprogramma, EUREKA of andere). Speciale aandacht gaat ook naar het gebruik van KMO-Innovatiestudie Type 4 voor financiële steun bij de voorbereiding van een Europees projectvoorstel.

Op basis van de evaluatie via een panel van externe evaluatoren werd begin 2006 beslist om vijf projecten te financieren (inzet van 4 VTE, waarvan 3 VTE gefinancierd via de maatregel) voor een periode van 14 maanden, hetgeen overeenkomt met een kostprijs van 460 000 euro (incl. werkingskosten). De gefinancierde projecten behandelen de volgende domeinen (met tussen haakjes de organisatie waar een expert wordt gefinancierd):

- > Manufacturing (WTCM/Centexbel);
- > ICT (IMEC);
- > Voeding-landbouw (Flanders' Food);
- > Gezondheid (FlandersBio);
- > Energie-Milieu-Transport/Logistiek (VITO).

Sinds 15 mei 2006 zijn de verschillende projecten operationeel. In het voorjaar 2007, bij het lanceren van de eerste oproepen van 7KP, zal een eerste evaluatiemoment worden ingelast.

In het kader van de sensibilisering van en informatieverschaffing naar kmo's over het Europese kaderprogramma werkt het IWT reeds jaren nauw samen met de afdeling EG-Liaison (NCP voor Nederland) van SenterNovem in Nederland. De meest concrete uiting van deze samenwerking is de gezamenlijk nieuwsbrief 'MKB in Europa', die zich richt naar innovatieve kmo's met interesse in internationale samenwerking. In Vlaanderen ontvangen een 750-tal KMO's deze nieuwsbrief. In 2006 is deze nieuwsbrief tweemaal verschenen en werd de aanpak geoptimaliseerd via o.a. een gezamenlijk redactiecomité en inschakeling van respectievelijke communicatieverantwoordelijken.

2.4 ERA-NET

Het ERA-NET-schema, één van de instrumenten van het Zesde Kaderprogramma, wenst de samenwerking en coördinatie tussen de verschillende onderzoek- en innovatieprogramma's van de lidstaten en de geassocieerde staten te bevorderen. Het is een eerste stap in de richting van initiatieven waarbij de Europese Commissie samen met de lidstaten en eventueel ook samen met partners uit de private sector, gezamenlijke programma's cofinanciert (artikel 169 en 171 initiatieven).

ERA-NET-projecten volgen in principe allemaal een gelijkaardige aanpak waarbij de volgende fasen worden onderscheiden:

- > informatie-uitwisseling betreffende de ingebrachte programma's en de wijze waarop ze worden voorbereid en uitgevoerd (leerproces);
- > identificatie van mogelijke gemeenschappelijke activiteiten inzake de coördinatie en samenwerking tussen de financieringsprogramma's;
- > uittesten van dergelijke activiteiten op een beperkte schaal met een beperkt aantal partners;
- > structureren van de samenwerking.

De projectuitvoerders zijn overheidsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor de financiering of het beheer van onderzoekprogramma's op nationaal of regionaal niveau (ministeries, agentschappen, ...), andere nationale organisaties die dergelijke programma's financieren of beheren (bv. agentschappen die door de overheid onder publiek recht zijn opgericht) en organisaties die op Europees niveau werkzaam zijn en ondermeer instaan voor de pan-Europese coördinatie van nationaal gefinancierd onderzoek.

In het totaal werden binnen het ERA-NET-schema 80 coördinatie-projecten opgestart, het IWT is actief betrokken bij 9 ervan.

In 2006 werd, binnen het merendeel van deze projecten, volop geëxperimenteerd met gemeenschappelijke oproepen tot internationale projectvoorstellen. De deelnemers aan dergelijke projecten krijgen steun via de financieringsprogramma's van hun eigen land of regio (grensoverschrijdende financiering is hier in principe niet aan de orde). Het IWT heeft actief meegewerkt aan dergelijke oproepen binnen de projecten CORNET, ERA-SME, Etranet, MATERA en MNT.

2.5 INNO-NET

In het najaar van 2005 werd, in het kader van 6KP, een oproep tot voorstellen gelanceerd voor zogenaamde INNO-NET en INNO-actie-projecten. Naar analogie van het ERA-NET-schema wenst de Commissie via dit initiatief afstemming en coördinatie te bewerkstelligen tussen de verschillende innovatieprogramma's en -maatregelen van de lidstaten en geassocieerde staten. INNO-NET-projecten zijn gelijkaardig aan ERA-NET-projecten maar specifiek gericht op innovatieprogramma's. Inno-acties wensen de ontwikkeling van internationale initiatieven ter ondersteuning van innovatie te stimuleren. Deze initiatieven hoeven niet noodzakelijk geïntegreerd te zijn in nationale/regionale innovatieprogramma's. Naast innovatieagentschappen kunnen ook kamers van koophandel, industriële associaties en private innovatie-actoren betrokken zijn bij de uitvoering van de INNO-acties.

Het IWT was actief betrokken bij de indiening van 8 projectvoorstellen, 5 ervan (3 INNO-NET-projecten en 2 INNO-acties) werden weerhouden voor financiering. Uiteindelijk werd beslist om verder te gaan met de 4 volgende projecten:

- > DEFINE is een voorbereidend project (SSA) dat moet toelaten een volwaardig INNO-NET-project te ontwikkelen rond de vraag hoe regionale/nationale steunmaatregelen kunnen samenwerken teneinde maximaal in te spelen op de toenemende globalisering van de economie.
- > INNET is een INNO-NET dat ernaar streeft om via de afstemming van de nationale/regionale steunmaatregelen grensoverschrijdende samenwerking tussen kmo's binnen technologieclusters te bevorderen.
- > VALOR streeft ernaar om op Europees niveau een coördinatie tot stand te brengen tussen de diverse maatregelen ter stimulering van de valorisatie van onderzoekresultaten. Het beoogde eindresultaat is een Europees actieplan voor valorisatieprocessen.
- > IP4INNO wenst de kennis en het gebruik van intellectueel eigendom door kmo's te stimuleren door een aangepast vormingspakket te ontwikkelen en aan te bieden.

2.6 EUREKA

Het IWT vertegenwoordigt het Vlaams Gewest in het EUREKA-Programma. Dit houdt een betrokkenheid in bij de dagelijkse werking van het netwerk, en een gepaste vertegenwoordiging in de beleidsstructuren.

Het IWT organiseert hiervoor een aanspreekpunt voor Vlaamse bedrijven en instellingen. Potentiële organisatoren of deelnemers aan EUREKA-projecten kunnen bij dit aanspreekpunt terecht voor advies bij het opzetten van een internationale samenwerking en de daarmee gepaard gaande procedures en keuzes qua steunmodaliteiten.

De dagelijkse werking houdt ook in dat het IWT de kwaliteitscontrole op de individuele projecten waarneemt (de EUREKA-labeling), deelname van Vlaamse partners aan projecten stimuleert, en dat het zelf deelneemt aan de activiteiten van het EUREKA-netwerk. In 2006 betrof dit bijvoorbeeld een inbreng bij de organisatie van het evenement ter informatie over het 20-jarig bestaan van EUREKA. Bij de viering tijdens de European Business Summit in 'Tour & Taxis' werden in de EUREKA-stand een 10-tal projecten voorgesteld door de deelnemende Vlaamse bedrijven.

Het IWT vertegenwoordigt Vlaanderen in de EUREKA Bestuursorganen, en in de EUREKA-Clusters MEDEA+, ITEA2, EURIPIDES en CELTIC.

In 2006 nam het IWT ook de overheidsvertegenwoordiging waar in ENIAC en ARTEMIS, 'European Technology Platforms' die gericht zijn op ICT, en het raakvlak vormen voor samenwerking tussen de Eureka Clusters MEDEA en ITEA en het 7e Kaderprogramma.

Het IWT heeft ook een rol als financier voor Vlaamse deelnemers aan EUREKA-projecten.

3 Ondersteuning van innovatie en valorisatie

3.1 IRC-Vlaanderen

3.1.1 Situering

Het IRC-netwerk is een dynamisch netwerk van 243 innovatiestimulerende organisaties. Zij vormen 71 IRC's, verspreid over 33 landen: de Europese Unie, Israël, Turkije, Chili, Noorwegen en Zwitserland. Meer dan 1 000 experts begeleiden kmo's en andere organisaties met een portfolio aan innovatiediensten. Het IRC netwerk is opgericht door de Europese Commissie in 1995 met als doel investeringen in innovatie, publiek én privé, te helpen omzetten in duurzame economische groei in Europa, en aldus de zgn. *innovation gap* te dichten. De missie van het netwerk is het samenbrengen van kennis, technologie en mensen met als doel een positief economisch resultaat.

Het IRC-netwerk vormt een hecht onderdeel van de regionale innovatieondersteuning. Het combineert lokale toegankelijkheid met kwaliteitsstandaarden en coördinatie op Europees vlak. Het IRC-netwerk werkt als een actief samenwerkingsverband tussen:

- > De Europese Commissie, die 45% van de kosten financiert evenals de kost van een centraal 'secretariaat'.
- > Elk IRC wordt gehuisvest door een regionale innovatie-ondersteunende organisatie. Zij staan garant voor de lokale inbedding van het IRC en dragen 55% van de kosten.
- > Het IRC secretariaat staat onder contract met de EC en is verantwoordelijk voor de animatie van het netwerk, interne opleiding en IT dienstverlening.

IRC-Vlaanderen vormt het Vlaamse knooppunt in het IRC-netwerk, als onderdeel van de dienstverlening van het IWT. Het huidige IRC-contract met de Europese Commissie loopt van 1 april 2004 tot 31 maart 2008.

3.1.2 Sensibilisatie en communicatie

Een betere bekendmaking van de diensten bleef ook in 2006 een prioriteit. Naast algemene verspreidingsmechanismen werd verder geïnvesteerd in een samenwerking met het Vlaams InnovatieNetwerk. In de maandelijkse e-nieuwbrief naar het netwerk wordt telkens uitvoerig over de IRC-activiteiten bericht.

IRC-Vlaanderen ontwikkelde eerder al een webinterface voor de lokale innovatie-actoren, die hen toelaat om op één pagina van de eigen website de voor hun doelgroep belangrijkste topics van de IRC-website over te nemen, in een structuur aangepast aan de eigen site lay-out. Dit vergemakkelijkt niet alleen de communicatie naar hun eigen klanten, het biedt tevens een multiplicatie-effect wat bekendmaking van IRC betreft. Einde 2006 was de webinterface bij 16 organisaties geïnstalleerd. Verdere uitbouw van dit systeem wordt gekaderd in het INNOV7 project Stakeholder, waar IRC-Vlaanderen als partner aan deelneemt (zie verder)

3.1.3 Innovatiepartnering activiteiten

Individuele dienstverlening

IRC-Vlaanderen ondersteunt de contacten die tot stand komen tijdens het volledige traject tot transnationale technologische samenwerking.

Vlaamse innovatievragen en -aanbiedingen

Vlaamse bedrijven, universiteiten en onderzoekscentra kunnen hun aanbod of vraag naar technologie via het IRC kenbaar maken in Europa. IRC-Vlaanderen helpt bij het opstellen van een goede beschrijving (technologieprofiel) en bij het zoeken naar Europese partners voor technologische samenwerking of voor de commercialisering van innovatieve technologieën. Deze benadering is veeleer 'bottom-up'. Er is op het vlak van aanbrenge van leads vanuit het veld reeds een goede samenwerking met een aantal RIS-adviseurs, terwijl ook verder geïnvesteerd wordt in de samenwerking met Flanders Investment and Trade.

Europese innovatievragen en -aanbiedingen

IRC-Vlaanderen helpt Vlaamse bedrijven bij de invulling van hun technologische behoeften en signaleert opportuniteiten vanuit de kennis en expertise die via het IRC-netwerk beschikbaar is. De 'technologiemarkt' is een elektronisch platform waarop technologievragen en -aanbiedingen uit andere Europese regio's bekendgemaakt worden. Men heeft de mogelijkheid om in te tekenen op een gratis e-mailservice over interessante ontwikkelingen in het eigen vakgebied. De webinterface zorgt hier ook voor een multiplicatie-effect bij het kenbaar maken van deze samenwerkingsopportuniteiten.

IRC-Vlaanderen publiceerde in 2006 23 Vlaamse technologievragen en -aanbiedingen via het IRC-netwerk intranet (17 in 2005). Er werden in totaal 2 786 Europese technologieprofielen verspreid via de technologiemarkt. IRC-Vlaanderen volgde 228 interessebetuigingen op en bracht beide partijen in contact.

Organisatie van en deelname aan partnering events

IRC-Vlaanderen is ook zeer actief in partnering (matchmaking) events, waar vraag en aanbod elkaar op een veel meer directe manier, door persoonlijke ontmoetingen, kunnen vinden. Events, vaak zeer themagericht, kunnen gebruikt worden om eerder geformuleerde vragen of aanbiedingen nog eens extra in de kijker te zetten, en trekken tevens nieuwe organisaties aan op zoek naar innovatiegerichte transnationale samenwerking. Partnering events worden meestal georganiseerd in de marge van een toonaangevende vakbeurs of conferentie en lokken dan ook vaak heel wat geïnteresseerden en potentiële partners. Ook bedrijvenmissies en bedrijfsbezoeken in samenwerking met de leden van het IRC-netwerk en de lokale actoren vormen een gericht partnering instrument voor het IRC-netwerk.

Na het grote eigen brokerage event in 2005 (Textile Valley in Kortrijk) koos IRC-Vlaanderen in 2006 voor een aantal kleinere zeer gerichte events, en testte hierbij ook nieuwe formules uit. Er werd een bedrijvenmissie uitgevoerd naar Beieren (22-24 januari, thema: koolzaad als biobrandstof, 21 deelnemers, 6 bezoeken). Op de Smagua watertechnologiebeurs (11-14 maart) te Zaragoza werden in samenwerking met het lokale IRC extra contacten georganiseerd voor de 3 Vlaamse TNAV-standhouders op de beurs (10 meetings). Deze missies leidden reeds tot 3 concrete transnationale samenwerkingsovereenkomsten. In Leuven werd t.g.v. het 2-jaarlijkse ISMA-congres, één van de grootste conferenties in Europa op het gebied van trillingen, geluid en structuurdynamica (550 deelnemers, waarvan één derde uit de industrie), een Technology Seminar georganiseerd. Onderzoekers uit de academische wereld en de industrie lanceerden er 10 technologie-aanbiedingen, op zoek naar Europese technologiepartners om hun vindingen te toetsen aan de industriële realiteit, algoritmes om te zetten naar marktrijpe software of marktrijpe technologie op grotere schaal te verspreiden. In totaal woonden zo'n 50 belangstellenden het seminarie bij, en de aanbieders noteerden achteraf reeds verschillende beloftevolle bilaterale contacten. De profielen werden gelijktijdig in het volledige IRC-netwerk gelanceerd en gepubliceerd, wat ook meteen reeds verschillende interessebetuigingen uitlokte. Deze seminarieformule, gekoppeld aan een grote wetenschappelijk-technologische conferentie biedt voor academische onderzoekers, maar ook voor kleine nichegerichte kmo's een uitgelezen forum om innovatieve technologie te valoriseren. De eerste reacties op deze aanpak zijn alvast positief en IRC-Vlaanderen zal deze formule dan ook verder optimaliseren. Ook tijdens de milieubeurs IFEST in Gent (oktober) werd gekozen voor een seminarieformule. In samenwerking met Flanders Investment & Trade werd door IRC-Vlaanderen, voor een 30-tal deelnemers, een aantal markten geselecteerd waar zij interessante opportuniteiten zien voor Vlaamse milieu-bedrijven. IRC's uit Verenigd Koninkrijk, Griekenland en Hongarije werkten hieraan mee. Vanuit IRC-Vlaanderen werd aan 10 partnering events, georganiseerd door andere IRC's deelgenomen:

- > Cebit, Hannover, 9-12 maart;
- > Ceramitec, München, 16 mei;
- > Construtec, Madrid, 9 oktober;
- > Entsorga, Keulen, 27-30 oktober;
- > Iufost, Nantes, 20 september;
- > JEC, Parijs, 28 maart;
- > Matelec, Madrid, 24-28 oktober;
- > Microtech, Munchen, 8 maart;
- > Innovact-okt 'Non food uses of crops', Reims, 18 oktober;
- > Wireless brokerage event, Londen, 17 mei.

In totaal werden 45 Vlaamse aanbiedingen of vragen op events voorgesteld.

3.1.4 Netwerking ter ondersteuning van de dienstverlening

IRC-Vlaanderen geniet een uitstekende reputatie binnen het IRC-netwerk. Het neemt actief deel aan werkgroepen/trainings sessies en stelt de eigen kennis en ervaring ter beschikking van het netwerk. IRC-Vlaanderen maakt deel uit van de 'Advisory Group', een kerngroep van 12 IRC's die instaat voor de voorbereiding en toetsing van nieuwe initiatieven, gedachtewisseling met de Europese Commissie en overleg met het IRC-secretariaat. Deze groep wordt verkozen vanuit het IRC-netwerk. Ondersteunend aan de directe partnering activiteiten is IRC-Vlaanderen ook sterk actief in een aantal subgroepen binnen het IRC-netwerk. De netwerking in thematische groepen, de SRG en Grande Région biedt kansen om de Vlaamse klanten sneller en efficiënter aan de juiste partner te helpen, en op die manier ook mee bij te dragen aan de verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering van het IRC-netwerk zelf.

INNOV7 verbeteringsprojecten

In die context is IRC-Vlaanderen ook partner in projecten in het kader van de Europese call FP6-2005-INNOV-7, met het oog op verdere verbetering van de IRC werking.

- > Lean TTT: 'Eliminating waste and boosting productivity in transnational technology transfer.' Tijdens het project zal een methodologie ontworpen worden, gebaseerd op het bekende Toyota Production System (TPS, lean production), om productiviteit, kwaliteit en lead-tijd in het technologietransferproces te verbeteren.
- > IRC-Stake-tool: 'Stakeholders tool – a software platform for TTT stakeholders to bridge SMEs with IRCs at lower costs and higher success.' Het project draait om de ontwikkeling en het gebruik van een

tool die stakeholders moet toelaten om IRC informatie te gebruiken of te verspreiden met het oog op hun eigen doelgroep. Het project is voor IRC-Vlaanderen een verderbouwen op de reeds geleverde inspanningen op dit vlak.

Selected Request Group

De Selected Request Group (voorheen ‘Star request netwerk’) is een sub-netwerk binnen het grotere IRC-netwerk dat door IRC-Vlaanderen gecoördineerd wordt: in eerste instantie startte dit initiatief (in 1997) om na te gaan hoe het best kon worden ingespeeld op het grote aantal en de variabele kwaliteit van de technologie-opportunities die in het netwerk circuleren.

Momenteel zijn 8 IRC’s aangesloten op dit netwerk. Deze groep heeft gaandeweg haar eigen methodologie en onderlinge afspraken voor het behandelen van technologieovername-projecten ontwikkeld. Centraal hierin staat het bewaken van de kwaliteit van de technologieprofielen. De groep vergadert drie maal per jaar en bezoekt bij die gelegenheden een aantal bedrijven uit de betreffende regio die hun technologieprofiel voorstellen. In het afgelopen jaar werden in Finland, Duitsland en Zweden 19 bedrijven bezocht. Drie Vlaamse organisaties sloten vorig jaar een overeenkomst af met organisaties die in de context van het SRG bezocht werden.

Thematische groepen

Binnen het netwerk van de Europese IRC’s bestaan een aantal thematische groepen met als doel de technologische samenwerking en uitwisseling binnen bepaalde domeinen extra te bevorderen. Vaak gebeurt dit door de organisatie van partnering events en missies in deze sector of door gerichte uitwisseling van technologieprofielen.

IRC-Vlaanderen is actief lid van de thematische groepen Materialen, Textiel, Milieu en Agrofood, en observer in de thematische groepen Biotechnology, Renewable Energy en Automotive. Lidmaatschap houdt in dat de teamvergadering op regelmatige basis wordt bijgewoond, en dat wordt deelgenomen aan een aantal gezamenlijke activiteiten. De samenwerking tussen IRC-Vlaanderen en het FLAG in de aerospace sector werd verdergezet het afgelopen jaar.

Tijdens de bijeenkomst van de thematische groep Materialen op 2 december 2006 bij het IWT kregen drie Belgische organisaties de gelegenheid hun technologie-aanbod gedetailleerd toe te lichten aan een 15-tal IRC-vertegenwoordigers, specialisten in het domein. Op die manier kregen deze de nodige achtergrond om in hun eigen regio efficiënter mogelijke partners op te sporen.

Grande Région cluster

IRC-Vlaanderen maakt deel uit van deze groep IRC’s, gelokaliseerd in de zogenoemde ‘blauwe banaan’ regio in Europa (Duitsland, België, Luxemburg, en Frankrijk). Het initiatief werd opgestart in april 2004. Doelstelling is het nauwer samenwerken met het oog op technologieovername: informatie-uitwisseling, ondersteunen van events, verspreiding van technologieprofielen etc. De brokerage events op Achema (Hessen) en Innovact (Reims) werden ondersteund vanuit Grande Region.

3.1.5 Resultaten

Er werden in 2006 16 transnationale samenwerkingen met Vlaamse partners gerealiseerd m.b.v. het IRC-netwerk. Hiermee werden de doelstellingen voor het project (30) reeds gerealiseerd, 2 jaar en 9 maanden na de start van het huidige contract.

De tabel hieronder geeft alle resultaten voor 2006 weer, in vergelijking met de vorige jaren. Deze wijzen op een in het algemeen stijgende tendens, rekening houdend met een piek bij de partnering event profielen in 2005, wegens het eigen brokerage event.

	2004 (9m)	2005	2006	Totaal
Nieuwe IRC-klanten	69	110	118	297
Vlaamse technologieprofielen verspreid in IRC-netwerk voor individuele partnersearch	11	16	23	50
Vlaamse technologieprofielen in Partnering events	38	61	45	144
Interessebetuigingen ^(*)	110	182	228	520
Transnationale samenwerkingen	6	10	16	32

^(*) reacties op Europese en Vlaamse profielen voor individuele partnersearch (excl. events)

De personeelsinzet voor deze periode bedroeg 728 mandagen (ca 3,5 VTE).

3.2 Rechtstreekse dienstverlening op het vlak van intellectuele eigendom

De valorisatie van onderzoeksprojecten en vooral het voorafgaandelijke bedenken van mogelijke strategieën op dit vlak zijn topics die alsmear meer bovenaan de innovatieagenda staan opgelijst. Onder meer aspecten van intellectuele eigendom spelen hierbij een belangrijke rol en vormen ook de basis voor de rechtstreekse dienstverlening die het IWT ten behoeve van de innovatieve bedrijfs wereld ontwikkelt. Interne en externe informatieverspreiding, advisering en doorverwijzing blijven een noodzaak voor een goede rechtstreekse dienstverlening op het vlak van intellectuele eigendom. Voor alle duidelijkheid vermelden we dat de dienstverlening die het IWT aanbiedt een complementair karakter heeft ten opzichte van wat andere actoren (octrooigemachtigden, intermediairen, andere overheden, enz.) in het veld doen en waarnaar desgevallend verder wordt verwezen. Naast deze dienstverlening biedt het IWT ook financiële ondersteuning voor de octrooi-onderzoek en de bescherming van know how. Meer hierover is te vinden in de kostenmodellen bij de verschillende subsidieprogramma's die het IWT beheert.

De dienstverlening inzake aspecten van intellectuele eigendom situeert zich deels op juridisch en deels op strategisch vlak. Wat de juridische dienstverlening betreft, kan men bij het IWT terecht voor advies inzake overeenkomsten en depots tot geheimhouding, O&O-samenwerkingsovereenkomsten, aspecten van octrooirecht en van valorisatie van de intellectuele eigendom (gebruiksrechten, licenties, royalties) in het algemeen. In 2006 gingen er op het IWT een 10-tal opleidingsmomenten i.v.m. intellectuele eigendomsrechten door. Zij werden praktisch georganiseerd door verschillende gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's, ondertussen omgevormd tot VLAO's), strategische onderzoekscentra of universiteiten. Het merendeel van deze trainingen betrof de maandelijkse cursus 'Datamining op gratis consulteerbare octrooidatabanken op het internet' voor innoverende bedrijven en onderzoeksinstellingen. Deze training heeft als doel op interactieve wijze zowel onderzoekers als personen uit het managementsniveau de basisinzichten en een aantal praktische technieken bij te brengen in verband met de opzoekingsmogelijkheden op de hogergenoemde octrooidatabanken (o.m. de Esp@cenet databank). Het perspectief van de opleiding is dat van een kleine of middelgrote innoverende onderneming die zelf niet werkt met octrooibeschermt waarbij wij nagaan wat dergelijke onderneming noodzakelijkerwijze van de octrooimaterie moet weten om te vermijden dat zij – eenmaal in exploitatiefase – inbreuk maakt op bestaande rechten van derden. Verder is het in deze tijd van duurzaam ondernemen ook meegenomen dubbele onderzoeksinvesteringen te vermijden en om dus zoveel mogelijk op bestaande innovaties voort te bouwen in plaats van alles zelf te willen "uitvinden". Ter illustratie geven we mee dat werd uitgerekend dat de Europese industrie jaarlijks 20 000 000 000 euro spendeert aan het heruitvinden van bestaande uitvindingen, het uitdenken van producten die niet meer gecommmercialiseerd kunnen worden of het zoeken naar oplossingen van problemen die reeds opgelost zijn. Redenen genoeg om de bestaande octrooi informatie voorafgaandelijk en op regelmatige basis te consulteren.

4 Coördinatie van innovatie-actoren

4.1 Algemene Coördinatie-opdracht

Het Innovatiedecreet voorziet voor het IWT in een Coördinatie-opdracht van de gesteunde innovatie-actoren. Vlaanderen heeft geopteerd om innovatiestimulering uit te bouwen volgens het 'samen-doen' principe. Hierbij worden actoren gesteund die verankerd zijn in samenwerkingsverbanden van bedrijven, in (sub)regionale verbanden of binnen bestaande onderzoekscentra. Deze optie vertoont ongetwijfeld heel wat voordelen t.o.v. een meer gecentraliseerd dienstenaanbod. Het komt er immers op aan om dit geheel aan innovatie-actoren afdoend te laten samenwerken en te laten doorverwijzen, ten bate van de uiteindelijke doelgroep: de ondernemingen en inzonderheid de kmo's.

In totaal wordt via TAD, TIS, RIS-projecten en de steun aan de universitaire interfacediensten een capaciteit gesteund van ca. 250 VTE, belast met taken van innovatiestimulering. Deze adviseurs vormen de kerngroep van de Coördinatie-opdracht van het IWT. Doel is deze intermediairen efficiënt inschakelen ten bate van de ondernemingen en de integratie van dit netwerk in het ruimere Vlaamse Innovatienetwerk.

De opvolging van de werkzaamheden van de Coördinatie-opdracht werd door de raad van bestuur aan de Centrale Overleggroep toevertrouwd. De concrete activiteiten kunnen in principe in twee grote categorieën

worden ingedeeld: overleg en samenwerkingsprojecten. Het overleg met de betrokken actoren gebeurde via een aantal werkgroepen en overlegplatformen. De concrete samenwerking wordt verder bevorderd via de participatie aan concrete samenwerkingsprojecten.

4.2 Innovatienetwerk

Het Innovatienetwerk is een internet-applicatie die moet toelaten om de beschikbare expertise rond technologische innovatie bij de intermediairen gemakkelijker aan te spreken en die daarnaast de communicatie tussen de verschillende intermediairen moet ondersteunen.

Het netwerk heeft een publiek toegankelijke module <http://www.innovatienetwerk.be>, waar de bedrijven informatie kunnen vinden over het opzet van het netwerk, haar leden, een evenementenkalender en een faq-lijst. De bedrijven kunnen hier eveneens concrete vragen stellen rond technologische innovatie: deze vragen komen in eerste instantie bij het IWT terecht en worden pas aan het netwerk voorgelegd indien dit relevant blijkt.

De publieke website heeft enkel een informatief en wervend karakter: het is de bedoeling dat bedrijven zo snel mogelijk worden doorverwezen naar de intermediair die hen het beste kan helpen (one-stop shop principe).

Eind 2005 werd vanuit de communicatiewerkgroep van het VIN gesuggereerd om dit publieke gedeelte verder uit te bouwen en te optimaliseren tot een volwaardige webtoegangspoort tot het VIN. In 2006 werd hierrond een studieproject uitgevoerd dat resulteerde in een functionele blauwdruk van een nog te ontwikkelen digitale toegangspoort tot het VIN (zie 4.6.4)

Voor de intermediairen zelf is er een webmodule die enkel mits gebruikersnaam en paswoord toegankelijk is: deze module wordt vooral als communicatietool voor de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden gebruikt. Het aantal deelnemende organisaties en het aantal contactpersonen blijft een stijgende trend vertonen: eind 2006 telde het netwerk respectievelijk 108 organisaties en 489 contactpersonen.

De onderstaande tabel geeft aan de hand van een aantal cijfers de evolutie over de laatste jaren weer.

	Situatie eind 2002	Situatie eind 2003	Situatie eind 2004	Situatie eind 2005	Situatie eind 2006
Aantal organisaties	58	73	90	97	108
Aantal contactpersonen	175	292	364	446	489
Aantal gestelde vragen	64	143	263	346	427
vragen volledig opgelost	27	60	108	154	196
vragen gedeeltelijk opgelost	2	11	44	63	76
vragen onopgelost	6	17	29	43	50
vragen nog in behandeling	29	55	82	86	130
gegeven antwoorden	223	597	1364	1995	2534
aangekondigde evenementen	122	296	516	747	962
aantal geposte documenten	10	111	145	164	179

Uit deze cijfers blijkt dat de vraagrubriek nog steeds goed wordt gebruikt: vorig jaar werden 81 vragen op het netwerk gepost en hierop werden 539 antwoorden geregistreerd. Van alle afgesloten vragen werden er 66% volledig opgelost, 26% gedeeltelijk opgelost en bleef slechts 8% onopgelost: dit is een verbetering tegen de vorige jaren (toen bleef zo'n 16% van de vragen onopgelost). Ook de evenementenkalender wordt nog steeds intensief gebruikt om mekaar te informeren.

Het studieproject rond het uitbouwen van een verbeterd publiek toegankelijk gedeelte dat in 2006 werd afgerond moet in 2007 toelaten om de ontwikkeling van de 'digitale toegangspoort tot het VIN' grotendeels af te ronden (zie 4.6.4).

4.3 Platformwerking

4.3.1 Voedingsplatform

Het Voedingplatform is een overleggroep die in 2005 in onderlinge afspraak opgericht werd door FEVIA-Vlaanderen, Flanders' FOOD, en het IWT. De drie organisaties zorgen tevens voor een gezamenlijke aansturing.

Het Voedingplatform richt zich naar alle uitvoerders van door het IWT gesteunde projecten in groepsverband, met activiteiten ten dienste van bedrijven in de voedingssector. Hiermee mikt het platform op een 30-tal actoren.

Het platform heeft tot doelstelling de innovatiestimulering, dienstverlening, en collectieve uitvoering van activiteiten in onderzoek & ontwikkeling verder te bevorderen ten bate van de Vlaamse voedingssector. Het platform tracht invulling te geven aan deze doelstelling via het aanmoedigen en begeleiden van een verbeterde netwerking van de actoren, en dit met als oogmerk een optimaal dienstenaanbod voor de sector. Dit gebeurt o.m. via presentaties door de betrokkenen, met inhoudelijke informatie over lopende projecten, bespreking van de organisatorische problematiek van groepsprojecten, en afstemming van evenementenkalenders.

Zoals in het jaar van oprichting, vonden in 2006 twee meetings plaats met een goede opkomst. In dit tweede werkjaar werd gestart met een VIS-samenwerkingsproject ter onderzoek naar de mogelijkheden voor verbetering van de performantie en de professionaliteit van de aangeboden diensten vanuit het VIN-netwerk aan de voedingssector.

Het betreft een studieproject dat mikt op de ontwikkeling van een best practice voor coordinatiemechanismen, mogelijke samenwerkingsverbanden, procedures en taakafspraken, en dit met het oogmerk de complementariteit in het netwerk te versterken zodat de zichtbaarheid en de transparantie van het aanbod naar de bedrijven toe wordt bevorderd.

4.3.2 IT-KMO platform

Gelet op het toenemend strategisch belang van de informatietechnologie werden er in Vlaanderen een aantal initiatieven gestart die gericht zijn op de ondersteuning van IT bij de kmo. Hierbij denken we o.a. aan de IT-gerelateerde projecten die uitgevoerd worden in het kader van programma's zoals: de Thematische Innovatiestimulering, het Collectief Onderzoek, TETRA-Fonds, enz.. Gezien de projecten uitgevoerd worden door verschillende organisaties werd het, conform de decretale Coördinatie-opdracht van het IWT zinnig geacht om een overkoepelend IT-KMO platform te organiseren om de netwerking tussen de verschillende actoren te bevorderen. In maart 2002 werd het voorstel met betrekking tot een IT-KMO platform goedgekeurd door de raad van bestuur van het IWT.

Het eerste werkjaar werd vooral ingevuld door netwerking tussen de leden onderling terwijl er in 2003 en 2004 meer gewerkt werd op een specifiek thema. Uit een bevraging van de leden van het IT-platform bleek immers dat er interesse was met betrekking tot een modulaire methodiek om, op een gestructureerde manier, de IT-opportunities te bepalen bij traditionele industriële kmo's. Samen met vijf leden van het KMO-IT platform werd dit concept verder uitgewerkt. De activiteiten van deze werkgroep resulteerde in een project dat gekend is onder het acroniem KOMPAS. In het kader van dit project werd een tool uitgewerkt die op een snelle en gestructureerde manier een informatiestroomanalyse kan uitvoeren bij de kmo-doelgroep. De pilootfase van KOMPAS werd afgerond in april 2005 en eind 2005 werd de KOMPAS-IT audit opgeleverd aan het IWT. In 2006 werd een opleiding voorzien worden voor de RIS-adviseurs die met de IT-KMO problematiek vertrouwd zijn zodat ze de tool op een correcte manier kunnen aanwenden in de praktijk (zie ook 4.6.1). Verder werden er in de schoot van het IT-KMO platform informatie verstrekt over enerzijds de steunprogramma's van het IWT zoals het TETRA-Fonds en het SBO-Programma en anderzijds de Europese initiatieven zoals het ERA-NET (European Research Area NETWORK) en het IST (Information Society Technologies) programma.

4.3.3 Coatingplatform

Het coatingplatform, opgericht in 2003, werd ook in 2006 verdergezet. De vergaderingen worden met een tussentijd van ongeveer 6 maanden georganiseerd. Coatingtechnologie in de brede zin van het woord, heeft zeker aan belang gewonnen gedurende de laatste jaren. Voorbeelden hiervan zijn zowel terug te vinden in corrosiebescherming, decoratieve aspecten, functionele deklagen voor optische en andere applicaties, e.a. Niet alleen in Vlaanderen maar ook internationaal gezien, blijft dit een belangrijk thema.

Het coatingplatform werd opgezet met als doel de informatie-uitwisseling en de samenwerking tussen de Vlaamse actoren, die actief zijn in onderzoek, ontwikkeling of dienstverlening in coatingtechnologie, te bevorderen, inclusief de industriële wereld in Vlaanderen. Het heeft als doel de gemeenschappelijke problematiek te identificeren en kan een bijdrage leveren om verschillende initiatieven op elkaar af te stemmen.

Het platform telt een 20-tal leden uit onderzoeksinstellingen, universiteiten en bedrijven die allen coatingtechnologie gemeenschappelijk hebben. De opkomst was voor elk van de meetings behoorlijk hoog. Nieuwe leden werden verwelkomd. Voor elke vergadering werd een lid bereid gevonden om zijn eigen activiteiten in dit domein toe te lichten. Niet alleen de onderzoeksinstellingen, maar ook verschillende bedrijven hebben zich hiertoe geëngageerd.

Het IWT heeft uiteraard de vergadering aangegrepen om een aantal thema's op de agenda te zetten.

Als gevolg van de discussiesessies rond gemeenschappelijke initiatieven en mogelijke synergie, is in 2004 een samenwerkingsproject opgestart met als naam 'Virtueel loket: een vakkundig instrument resulterend in een betere toegang tot en utilisatie van de expertise en ervaring van de onderzoekslaboratoria in het domein van karakteriseringstechnieken voor coatings'. Concreet gaat het om een webapplicatie met als doel te komen tot een 'intelligente' inventaris en een doorwijsfunctie vanuit de probleemoplossing van de kmo. De website is nu operationeel (www.coatingloket.be). Na de lancering ter gelegenheid van de Eurofinish beurs in Gent in oktober 2005, werd de database verder aangevuld en extra mogelijkheden van consultatie toegevoegd. Er werd hierover ook op het coatingplatform gerapporteerd met inbegrip van de consultatiefrequentie die wordt opgevolgd.

4.3.4 Logistiek platform

Het Vlaams Logistiek Kennisplatform (VLOK) werd in december 2005 opgestart door het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL), in samenspraak met het IWT. Het VLOK heeft als missie het opbouwen van een gecoördineerd en internationaal erkend kennisplatform op vlak van logistiek in Vlaanderen. Drie hoofddoelstellingen zijn: het realiseren van interfaces naar de beschikbare publieke logistieke kennis; inventarisatie van de kennis en expertise van de betrokken partijen, met het oog op synergie; en complementariteit en een betere ontsluiting van de beschikbare kennis naar economische actoren in Vlaanderen. Het VLOK staat open voor publieke onderzoeksinstellingen die een bijdrage leveren tot de creatie van kennis op vlak van logistiek in Vlaanderen, in het bijzonder universitaire vakgroepen of afdelingen, departementen van hogescholen, onderzoeksinstellingen (IMEC, IBBT, ...) en de respectievelijke steunpunten.

In 2006 werden drie vergaderingen van het VLOK georganiseerd met telkens een tiental aanwezigen. De voorstelling van lopende onderzoeksprojecten door een van de partners vormt een vast agendapunt. Onder meer projecten van het IBBT rond mobiliteit en logistiek en een TETRA-project rond mobiele datacommunicatie in wagenparken kwamen hierbij aan bod. Er werd ook een portaalwebsite voor uitwisseling van informatie opgestart. Daarnaast werden gesprekken gevoerd om de werking van het VLOK te concretiseren en om tot samenwerkingsprojecten te komen, bvb. de organisatie van een logistiek event, het uitbouwen van een virtueel platform of het uitwerken van een collectief onderzoeksproject. Deze pistes worden door het VIL verder uitgewerkt in overleg met een beperkte werkgroep binnen het VLOK. In het kader van de marktbevraging voor de tussentijdse evaluatie van de werking van het VIL na 3 jaar werden focusgroepen uit de diverse doelgroepen van het VIL bevestigd. Het VLOK trad hierbij op als focusgroep voor de kennisinstellingen.

4.3.5 Bouwplatform

Het Vlaamse Bouwplatform is een overleggroep, in onderlinge afspraak opgericht en aangestuurd door het WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf) en het IWT. De startvergadering vond plaats in juli 2006.

De overleggroep richt zich in eerste instantie naar alle uitvoerders (en potentiële uitvoerders) van door het IWT gesteunde collectieve projecten (VIS, TETRA, SBO) met activiteiten ten dienste van en met nut voor bedrijven in de bouwsector. De feitelijke leden van de overleggroep vormen een representatieve deelgroep van deze betrokkenen. Ook andere innovatie-actoren uit de bouwsector vonden sindsdien aansluiting met het Vlaamse Bouwplatform.

Doelstelling is het verder bevorderen van innovatiestimulering, technologisch georiënteerde dienstverlening en collectieve uitvoering van activiteiten in onderzoek & ontwikkeling, technologietransfer en

kennisverspreiding ten bate van de Vlaamse bouwsector. Het Vlaamse Bouwplatform zorgt tevens via een vertegenwoordiging in het Belgisch Bouwplatform 'Bouwen en Innoveren' (<http://visie2030.wtcb.be>) voor aansluiting met het European Construction Technology Platform (<http://www.ectp.com>) dat opgericht werd om de belangen van de bouwsector binnen de Europese Kaderprogramma's aan de orde te stellen. Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door, via het aanmoedigen en begeleiden van een verbeterde netwerking van de actoren in de collectieve projecten, te streven naar een verhoogde zichtbaarheid, een maximale synergie/samenwerking tussen alle lopende initiatieven en een optimaal dienstenaanbod voor de sector.

In een eerste fase ligt het accent vooral op informatie-uitwisseling tussen de leden, omtrent de doelstellingen en resultaten van lopende activiteiten, om hieruit een aantal gemeenschappelijke problemen en noden te kunnen identificeren. Het platform kwam hiervoor in 2006 twee keer samen, met telkens een 25-tal deelnemers. Tijdens deze vergaderingen lag het accent vooral op informatie-uitwisseling over lopende IWT-projecten evenals over de activiteiten vanuit het ECTP. Tevens werd de aanzet gegeven tot de definitie en voorbereiding van VIN-samenwerkingsprojecten of andere gemeenschappelijke acties, in overleg met het IWT.

4.4 Centrale OverlegGroep (COG)

De opvolging van de werkzaamheden van de Coördinatie-opdracht werd door de raad van bestuur aan de Centrale Overleggroep toevertrouwd. In 2006 kwam deze één maal samen op 30 juni. Op de agenda stonden volgende punten:

- > Toelichting bij het vernieuwde VIS-Besluit;
- > De VIS-oproepen 2006;
- > Bespreking van de stand van zaken aangaande de Platformwerking;
- > Een overzicht van de Collectieve Samenwerkingsprojecten (Vernieuwing van het innov@tienetwerk voor bedrijven, de projecten Monitoring en Analyse (RAP, Effectmeting, Innovatieprofiel), de studie aangaande samenwerkingsmodaliteiten tussen kennisinstellingen en bedrijven;
- > Een overzicht en toelichting bij de overige samenwerkingsprojecten: Voedingsplatform, Waterkennis, projectopvolgingstool voor kleine VIS-projecten, Kennisvalorisatie via ter beschikking stellen van afstudeerwerken en de studie aangaande 'Vraaggedreven onderzoek';
- > Tot slot werd ook even van gedachten gewisseld over het concept van de VIN-dag.

4.5 VIS-Samenwerkingsprojecten en -Studieopdrachten

Al de actoren die vanuit de Vlaamse Overheid steun ontvangen voor innovatiestimulering en innovatie-ondersteuning werden onder één noemer samengebracht: het Vlaams Innovatienetwerk - VIN.

Dit netwerk is in de voorbije jaren verder uitgebouwd zowel naar technologische domeinen, bereik van bedrijven als betrokken actoren.

Een belangrijke taak voor het IWT bestaat er in van deze actoren te ondersteunen om een performant innovatie-ondersteunend netwerk te vormen zodat de beschikbare expertise optimaal ten dienste kan gesteld worden van de Vlaamse bedrijven.

Een belangrijk middel om de samenwerking tussen innovatie-actoren te bevorderen, vormen projecten met een gemeenschappelijk belang die al dan niet in een samenwerkingsverband van innovatie-actoren worden uitgevoerd.

Verder kan de efficiëntie van het netwerk sterk verhogen door de gemeenschappelijke ontwikkeling van een aantal hulpmiddelen of het uitvoeren van een aantal gemeenschappelijke activiteiten. Het betreft hier hulpmiddelen en activiteiten die voor iedere intermediair op zich nuttig zijn, maar waarbij de samenwerking met meerdere intermediairen een grote toegevoegde waarde zou bieden of waarvan de ontwikkeling ook bijzondere positieve spill-over effecten heeft op de werking van een meerderheid van andere intermediairen. Om deze projecten te ondersteunen werd een gepast kader uitgewerkt en een aparte kredietlijn voorzien. Volgende projecten werden in 2006 afgerond of opgestart.

4.5.1 VIN-samenwerkingsprojecten

Opstellen van een handleiding voor het bepalen van vraaggedreven gemeenschappelijke onderzoeksprojecten

Centexbel, FLAMAC, Flanders' FOOD, Flanders' DRIVE, FMTC, IBBT, IMEC, MIP, VIL, VITO, WTCM

In Vlaanderen houden diverse partijen zoals onderzoekscentra, competentiepolen en collectieve centra zich bezig met onderzoeksprogrammering. Vele van deze organisaties hebben een mechanisme opgesteld om hun doelgroep te betrekken bij het ontwerpen en soms ook uitvoeren van haar onderzoeksprogramma. Een goede bevraging van de doelgroep is daarbij essentieel om het onderzoek af te stemmen op de vraag van de bedrijven en zo innovatie te bevorderen.

De processen van vraagsturing verlopen echter, naar de mening van een 11-tal van deze organisaties, nog niet optimaal. Daarom heeft men gezamenlijk een Vlaams Innovatie Systeem project (VIS-project) opgezet om deze processen en mechanismen te verbeteren.

De doelstelling van het project is een handleiding op te stellen 'voor het bepalen van vraaggedreven gemeenschappelijke onderzoeksprojecten' en zo de werkwijzen van de betrokken organisaties te kunnen verbeteren. De finale handleiding zal midden april 2007 op een workshop voorgesteld worden. In hoofdstuk 1 wordt kort weergegeven waarom gezamenlijke vraaggedreven onderzoeksprogrammering belangrijk is voor de VIS-partners, en wordt een 'ideaal' programmeringsproces beschreven. Ook worden kort de kernbegrippen gedefinieerd en helpt de leeswijzer het handboek interpreteren. Hoofdstuk 2 tot en met 5 geven stap voor stap de onderdelen van het programmeringsproces weer, en gaan in op de keuzes die de programmerende instantie, al dan niet met gebruikers en stakeholders, kan maken om het programma vraaggedreven te maken, en de wijze waarop dat te doen. Hoofdstuk 6 tenslotte bevat een zogenaamde toolbox waarin een aantal programmeringhulpmiddelen nader worden toegelicht en waaruit de VIS-partners kunnen putten om het programmeringsproces samen met de stakeholders en gebruikers te organiseren.

Ontwikkeling van een tool voor projectopvolging in kleine VIN-organisaties

Clusta, VEI en KaHo St.-Lieven

Het IWT vraagt aan VIS-organisaties verslag uit te brengen van hun werking. Om dit te kunnen doen, moet elke organisatie op zich, en ook het geheel van het VIN-netwerk kunnen aangeven welke acties ondernomen worden (wat is de output), wat de respons van de bedrijven (resultaat) is en wat de effecten zijn. Bij gebrek aan voldoende werkmiddelen per organisatie bestaat het risico dat elke organisatie op zich een oplossing gaat zoeken in de vorm van eigen gebricoleerde toepassingen of een verhoogde administratieve druk die ten koste gaat van de inhoudelijke technische werking van het project.

Dit project heeft als doel een eenvoudige, een algemeen bruikbare webgebaseerde tool te ontwikkelen om VIS-projecten en andere projecten in kleine organisaties te kunnen opvolgen. In tegenstelling tot de meeste RAP-tools (waar de actie centraal staat), zal het project uitgaan van de bedrijven. Aan een eenvoudige bedrijvendatabank, worden VIS-acties (bezoeken, adviezen, seminaries, ...) gekoppeld. Hierdoor is het niet enkel mogelijk een beeld te hebben van de RAP-getallen of de effecten, maar is de eerste ingang steeds 'Wat hebben we voor een bepaald bedrijf gedaan en hoe evolueert hun vraagstelling en innovatief denken.' Om deze tool te maken, hebben de drie aanvragende organisaties (uit totaal verschillende sectoren met een zeer ruime ervaring in adviesverlening via VIS) gezamenlijk een lastenboek opgesteld dat duidelijk omschreef waaraan de tool moest voldoen. Grosso modo zijn de wensen:

- > Input
 - + Bedrijvendatabank voor elke VIS afzonderlijk met internettoegang;
 - + Eenvoudig koppelen van typische VIS acties aan bedrijven (bezoeken, projecten, ...);
 - + Opvolging van de acties per adviseur;
- > Output

- + RAP-gegevens per project eenvoudig te verzamelen;
- + Effecten eenvoudig te verzamelen;
- + Contactpersoon, meest vertrouwde adviseur en gepresteerde acties per bedrijf steeds opvolgbaar.

Het lastenboek werd met de softwarepartner omgezet in gedetailleerde specificaties en vervolgens geïmplementeerd. Na een fase van proefdraaien werd een opleidingspakket ontwikkeld, en een verduidelijkende handleiding voorzien voor andere gebruikers. Inmiddels zijn een 20-tal organisaties in overschakeling naar deze opvolgingstool.

Kennisvalorisatie van eindwerken als opstap naar innovatie KATHO, PIH en KHBO

Het project heeft als doelstelling om instrumenten, methodes en procedures te ontwikkelen voor het beter valoriseren van eindwerken in hogescholen. Achterliggend doel is het ondersteunen van innovatie bij latente innovatoren (i.e. bedrijven met innovatiepotentieel, maar die de stap naar innovatie niet zetten). Door bedrijven op een laagdrempelige manier te laten kennismaken met de samenwerking met kenniscentra (in casu hogescholen) willen we hen bewust maken van hun innovatiepotentieel, en van de kracht van samenwerking met kenniscentra.

In dit samenwerkingsproject zullen de volgende elementen uitgewerkt worden:

- > Definiëren van instrumenten voor het zo vroeg mogelijk detecteren van eindwerken met valorisatie- en innovatiepotentieel. Hierbij wordt o.a. gedacht aan het definiëren van een aantal uitbreidingen van het DoKS-project, en aan het in kaart brengen van tools die de samenwerking tussen bedrijven en de hogescholen kunnen bevorderen.
- > Uitwerken van methodes om bedrijven te ondersteunen bij de valorisatie van eindwerken. Er moeten zowel methodes uitgewerkt worden voor studenten (hoe zorg ik ervoor dat mijn eindwerk zo valoriseerbaar mogelijk is, ...), bedrijven (hoe definieer ik een eindwerk in functie van een maximale valorisatie, hoe begeleid ik een dergelijke eindwerk, hoe kan ik vervolgotrajecten aanpakken, ...) en docenten die eindwerken begeleiden (hoe detecteer ik valorisatiepotentieel, hoe zet ik een transdisciplinair eindwerk op, hoe kan ik samenwerken met bedrijven, ...).
- > Definiëren van procedures om tot eindwerken te komen met een hogere valorisatiegraad. Voorbeelden zijn bvb. procedures om samenwerking tussen verschillende departementen van (verschillende) hogescholen te stimuleren (bvb. via transdisciplinaire eindwerken).

Essentieel is dat deze instrumenten, methodes en procedures moeten toelaten om de valorisatie van de eindwerken reeds tijdens de uitvoering van het eindwerk zelf te stimuleren. Via de associaties, het Innovatienetwerk, en via het organiseren van een seminarie op het einde van het project zullen de resultaten ter beschikking gesteld worden van het ruime VIN-netwerk.

Opstellen van een afspraaknota voor een structureel samenwerkingsverband tussen verschillende VIN-spelers in de voedingssector

Flanders' FOOD

De algemene doelstelling van dit project is het onderzoek naar een verbetering van de performantie en de professionaliteit van de aangeboden diensten vanuit het VIN-netwerk. Daarbij staat de ontwikkeling van coördinatiemechanismen, mogelijke samenwerkingsverbanden, procedures en duidelijke taakafspraken centraal om de complementariteit en de werking binnen het VIN-netwerk te versterken en overlapping te vermijden. Het gaat hierbij uitsluitend om de TIS-, TD-projecten en Flanders' FOOD. De betrokkenheid van en de interactie met de bedrijven uit de doelgroep en/of sector is daarbij uiterst belangrijk.

Dit studieproject beoogt het opstellen van een pragmatische afspraaknota met een *best practice* (coördinatiemechanismen, mogelijke samenwerkingsverbanden, financiering, procedures en duidelijke taakafspraken) voor een optimale en effectieve samenwerking tussen de TIS-, TD-projecten en Flanders' FOOD en dit ter ondersteuning van de Vlaamse voedingsbedrijven inzake innovatie. Deze *best practice* benadering moet de steun en goedkeuring meedragen van de bedrijven uit de doelgroep/sector. Dit kan ook leiden tot een rationalisatie van sommige activiteiten, een versterking van de complementariteit van de verschillende spelers, een transparantere dienstverlening en taakverdeling en moet overlapping vermijden. Indien opportuun, kan het samenwerkingsproject ook modulair opgevat en aangepakt worden.

Dit samenwerkingsproject zal daarom bijdragen tot een meer performant en doelgericht innovatie landschap in Vlaanderen dat ten dienste staat van de Vlaamse voedingsbedrijven.

Deze afspraaknota dient gebaseerd te zijn op economische motieven met een sterke klantenbenadering en dient het algemene doel te dienen namelijk de (wetenschappelijke en technologische) innovatie in de Vlaamse Voedingsindustrie stimuleren en implementeren. Het dient ook de dienstverleningsactiviteiten en de taakverdeling naar de bedrijven toe transparanter te maken.

Deze best practice zal geconsolideerd worden in een praktische afspraaknota met duidelijke en specifieke taakverdelingen voor een transparantere dienstverlening naar de bedrijven.

De resulterende afspraaknota met het coördinatiemechanisme is een belangrijk instrument voor het IWT, de VIN-spelers en de bedrijven van de Vlaamse Voedingsindustrie met als doel de kloof tussen de VIN-spelers en de bedrijven te verkleinen.

Opleidingsprogramma innovatieadviseurs (RIS)

RIS-projecten

RIS-adviseurs zijn eerstelijns-innovatieadviseurs die als missie hebben om bedrijven en ondernemers aan te moedigen en te helpen/begeleiden om efficiënt te innoveren. De kerntaken van de RIS-adviseurs zijn:

- > informatie verschaffen omtrent het Vlaams InnovatieNetwerk (VIN);
- > sensibiliseren en stimuleren: de doelgroep aanzetten tot vervolgactiviteiten;
- > adviesverlening: innovatieadvies, management en aanpak van innovatie;
- > individuele innovatiebegeleiding;
- > ondersteunen van de netwerking binnen het VIN;
- > meten van de innovatiekracht van bedrijven en identificeren van verbeteropportunities.

Om al deze taken succesvol te kunnen uitvoeren, dienen de RIS-adviseurs te beschikken over een zeer brede basis van kennis en competenties. Deze basis kan opgesplitst worden in:

- > inhoudelijke kennis (innovatie, strategie, financieel management, IPR, creativiteit, etc.);
- > interpersoonlijke skills (communicatie, luisteren, netwerking, overtuigingskracht, etc.).

Deze basis kan opgedaan zijn via ervaring in het bedrijfsleven, maar er moet ook de mogelijkheid bestaan om innovatieadviseurs een opleidingstraject aan te bieden dat hen in staat stelt om deze basiscompetenties, skills en kennis te vergaren.

Naast deze basis is er ook behoefte aan een professionaliseringspakket dat innovatieadviseurs kunnen volgen om hun werking nog verder te professionaliseren en om nog meer toegevoegde waarde te kunnen creëren bij de klanten (kmo's).

We zien het opzetten van een dergelijk opleidingsprogramma in twee stappen:

- > stap 1: studiefase;
- > stap 2: het organiseren van de opleidingsprogramma's.

Voor de studiefase (stap 1) werd beroep gedaan op een externe partner (dienst Postacademische vorming KULAK–KULeuven) die via een beperkte offerteaanvraag werd geselecteerd. Voor de begeleiding van dit studieproject werd gebruik gemaakt van een adviesgroep met mensen uit zowel de academische als de bedrijfswereld. Ook de innovatieadviseurs zelf werden uiteraard in het opstellen van het opleidingsprogramma betrokken.

Deze studieopdracht werd eind 2006 opgeleverd en resulteerde in een functionele blauwdruk van het opleidingsprogramma. Deze functionele blauwdruk laat toe om zonder verder inhoudelijk of vormelijk onderzoek het opleidingsprogramma te organiseren. Het opleidingsprogramma voorziet in een aantal *kennismodules* en in een aantal *skills modules*, zoals hieronder opgelijst. Naar tijdsplanning toe is het de bedoeling om een eerste cyclus te starten in september 2007.

Kennismodules

- > Innovatiemanagement, ondernemerschap en kmo-bedrijfsvoering
- > Detecteren van innovatie-opportunities
- > VIN, kenniscentra en samenwerkingsvormen
- > Innovatiedossiers en subsidieadvies
- > Sectorinwerking, prospectie en efficiënt zoeken naar kennis en partners
- > Financieel management
- > Creativiteit en het faciliteren van creativiteitsessies
- > Intellectuele eigendom
- > Project management
- > Change management
- > Internationaal ondernemen
- > Kennis management

Skills modules

- > Adviseren, kennisoverdracht, begeleiden en coachen
- > Presenteren en rapporteren
- > Netwerken
- > Onderhandelen en vergaderen
- > Effectiviteit en time management
- > Leiderschap

4.5.2 VIN-studieopdrachten

KOMPAS ICT-audit

In de schoot van het IT-platform ontstond een aantal jaren terug de idee om een ICT-procesaudit te ontwikkelen. Hierrond werd dan ook in 2003 een samenwerkingsprojectvoorstel uitgewerkt, de budgetten voor het project werden eind 2003 goedgekeurd.

In het najaar van 2005 werd de KOMPAS ICT-audit afgewerkt en opgeleverd aan het IWT. KOMPAS staat voor Kmo Ondersteunende Methodiek voor Proces informatiestroom AnalyseS.

Met de KOMPAS audit kan de eerstelijns innovatie-adviseur bij kmo's opportuniteiten identificeren om mits introductie en gebruik van aangepaste ICT een positieve bijdrage te leveren tot de competitiviteit van Vlaamse kmo's.

Deze positieve bijdrage kan zich situeren in een verhoging van de effectiviteit, een verhoging van de efficiëntie bij de uitvoering van bedrijfsprocessen en in een verbetering van de prestaties van het bedrijf.

Als eerstelijns innovatie-adviseurs voor het afnemen van KOMPAS ICT-audits zullen vooral de RIS-adviseurs en de KMO-IT adviseurs fungeren. De RIS-adviseurs kregen in 2006 de kans om deel te nemen aan de opleidingen rond gebruik van deze tool, daarnaast zijn het echter vooral de adviseurs van het KMO-IT centrum die de tool gebruiken. Bedrijven kunnen er nu in gans Vlaanderen mee bediend worden. De tool zelf evolueert nog verder in functie van de reacties uit het werkveld: eind 2006 werd nog een verbeterde versie ontwikkeld.

Innovatie-audit

Het merendeel van de projecten uit het RIS-programma voorzag van bij hun aanvang in het uitvoeren van innovatieaudits bij bedrijven uit de doelgroep. Om tot een uniforme aanpak te komen werd besloten een gemeenschappelijke audit te laten ontwikkelen.

De ontwikkeling van deze audit gebeurde in twee fasen: vooreerst werd aan een externe consultant de opdracht gegeven om een lastenboek voor de eigenlijke ontwikkeling van de audit uit te werken. Het concept van de audit en het lastenboek voor de ontwikkeling ervan werd in het najaar van 2003 opgeleverd. Begin 2004 werd de eigenlijke ontwikkeling gestart.

Op 1 juni 2005 werd de Innovatie-audit voorgesteld aan de pers: de Innovatie-audit meet de innovatieslagkracht van een productiegerichte kmo. Op basis van een interview van 2 uur worden 49 beste managementspraktijken rond innovatie afgetoetst. Na afloop van de audit krijgt de bedrijfsleiding een overzichtelijk Auditrapport, en wordt samen met de innovatieadviseur een plan opgemaakt om de innovatieslagkracht van het bedrijf te verhogen. Parallel aan de eigenlijke audit werd een boek '49 beste

praktijken voor de innovatieve KMO' gepubliceerd, werd een softwaretool ontwikkeld voor de verwerking van de auditgegevens en werd een website rond de audit opgezet: <http://www.innovatieaudit.be>.

Eind 2005 werd dan ook een werkgroep 'kwaliteitsborging' voor deze innovatie-audit opgezet. Een van de eerste taken was het uniformiseren van de auditrapporten die op het einde van een audit met de bedrijven besproken worden. Dit werd met succes uitgevoerd en met hulp van externe expertise werd ook de opbouw van het auditrapport (structuur, standaardformuleringen, ...) geoptimaliseerd.

Ondertussen is de innovatie-audit een beproefde methode geworden voor het in kaart brengen van een bedrijf inzake innovatiemanagement en behoort hij tot het standaardinstrumentarium van de innovatieadviseurs van de RIS-werking.

Juridische aspecten van samenwerking tussen onderzoeksinstellingen en bedrijven

In opvolging van de onderlinge uitwisseling in 2003 tussen de interfacediensten van gedachten en aanpak op het vlak van wetenschappelijke dienstverlening en mede op vraag van diverse vertegenwoordigers uit de bedrijfs wereld schreef het IWT in het voorjaar 2004 een opdracht uit op het vlak van modellen van O&O-samenwerking tussen bedrijven en onderzoeksinstellingen. De uitvoering van de opdracht is toegewezen aan de Vlerick Management School Gent. Deze opdracht gaat gepaard met een studieopdracht die de VRWB lanceerde rond dezelfde materie. In het najaar 2004 is met de uitvoering van de opdracht gestart.

Ondertussen zijn er drie workshops georganiseerd: een verkennende workshop op 18 april 2005 en een workshop met praktijkgevallen op 13 oktober 2005 en een derde workshop op 24 april 2006.

De eerste workshop behandelde de rol, missie en verwachtingen van de Vlaamse industrie en kennisinstellingen bij O&O-samenwerkingsverbanden. Tijdens het debat werden verschillende knelpunten aangekaart.

Tijdens de tweede workshop gaven personen die rechtstreeks bij de geselecteerde cases (twee bilaterale akkoorden en twee raamakkoorden) betrokken waren een voorstelling van hoe het samenwerkingsverband tot stand is gekomen, wat de uitdagingen waren, hoe deze werden aangepakt, hoe de samenwerking is verlopen, welke doelstellingen werden bereikt, etc. De vertegenwoordigers van de verschillende betrokken partijen en de overige aanwezigen gingen met elkaar in gesprek over de factoren die belangrijk zijn om verschillende vormen van samenwerking in de toekomst te stimuleren en te vergemakkelijken. Samenwerking blijkt zeer context- en sectorspecifiek waardoor de meeste afspraken ad hoc (moeten) gebeuren. Hoewel bedrijven waar ook ter wereld op zoek zijn naar de beste expertise en competenties, blijkt dat er een sterke lokale component blijft spelen. Nationale en internationale samenwerking hebben een versterkend effect op elkaar.

De doelstelling van de derde workshop, die doorging op 24 april 2006, was de dieperliggende motieven te expliciteren die aan bepaalde standpunten, die in de onderhandeling van onderzoeksovereenkomsten aan bod komen, ten grondslag liggen. In deze workshop brachten de deelnemers praktijkgetuigenissen over (1) vertrouwelijkheid/publicatievrijheid, (2) intellectuele eigendom, inclusief exclusiviteits- en niet-concurrentiebedingen en (3) billijke vergoeding.

Deze oefening rond samenwerkingsmodellen heeft een aantal organisaties uit de bedrijfs wereld en uit de academische onderzoekswereld samen rond de tafel gebracht. Van beide kanten heeft men bijgeleerd op het vlak van praktijken en handelwijzen. Sinds de start van het project zijn ook veel nieuwe ontwikkelingen gebeurd en een aantal knelpunten zijn inmiddels opgelost. Zo was er recent de oprichting van de IOF-raad en neemt de regering initiatieven om bijvoorbeeld de postdoctorale onderzoeksmandaten bij het FWO-Vlaanderen te laten toe nemen en hierdoor ook te zorgen voor een sterker onderzoekskader aan de universiteiten.

VIN-portaal

Reeds sinds 1997 heeft het IWT in de schoot van de toenmalige KMO-stuurgroep een initiatief gestart om via internet een aantal instrumenten ter beschikking te stellen voor de innovatie-actoren met het oog op de verbetering van de kwaliteit van hun dienstverlening. Het IWT-KMO-netwerk was met een eerste prototype operationeel sinds maart 1997 en bundelde de kennis en expertise van de toenmalig aangesloten intermediaire organisaties (een 40-tal), ten behoeve van de Vlaamse bedrijven. Het instrument liet toe om op

een snelle en doelmatige manier vragen rond technologische innovatie dichterbij een oplossing te brengen middels het aanreiken van expertise uit het netwerk. Hierbij is het belangrijk op te merken dat dit instrument enkel toegankelijk was voor de netwerkleden zelf: vragen van bedrijven werden via een van de netwerkleden ingebracht voor verdere behandeling.

Dit elektronisch netwerk werd later verder geoptimaliseerd tot het huidige Innov@tienetwerk, bestaande uit een tweetal webapplicaties waarvan de eerste enkel toegankelijk was voor de leden van het netwerk en de tweede publiek toegankelijk.

Voor de eerste applicatie (<http://www.innovatienetwerk.be/net/>) werd in de schoot van dit optimalisatieproject degelijker uitgebouwd en aangevuld met een aantal functies die de communicatie tussen de netwerkleden ondersteunde (evenementenkalender, documentatiecentrum). Voor de publieke website (<http://www.innovatienetwerk.be>) werd enkel een eerste rudimentaire aanzet ontwikkeld. Deze biedt tot op heden slechts een rudimentaire toegang tot de leden van het netwerk.

Er was dan ook al langer vraag naar een degelijker uitgewerkt publiek toegankelijk ‘venster’ op het VIN, dat in eerste instantie de expertise rond innovatie uit het VIN op een gebruiksvriendelijke manier moet bereikbaar maken voor de Vlaamse bedrijven maar daarnaast ook moet voorzien in een aantal innovatieve applicaties die de informatie-, communicatie- en samenwerkingsbehoeften van de Vlaamse bedrijven inzake innovatie ondersteunen.

Eind 2005 heeft de communicatiewerkgroep van het VIN hierrond dan ook een samenwerkingsproject geformuleerd en ingediend. Men voorziet in een gefaseerde aanpak:

- > fase 1: studiefase;
- > fase 2: vertaling naar technische specificaties en ontwikkeling.

Rond fase 1 werd in 2006 een offerteaanvraag uitgeschreven en een opdracht toegekend aan Fishtank bvba die instond voor het uitvoeren van de studie. Deze studie resulteerde in een realistische, innovatieve maar haalbare functionele blauwdruk van de in een 2e fase te ontwikkelen digitale toegangspoort tot het VIN. Het studieproject werd begeleid vanuit een stuurgroep waarin verschillende organisaties uit het VIN vertegenwoordigd waren.

De functionele blauwdruk voorziet in een expertendatabank en een kennisplatform. Voor dit laatste zal gewerkt worden met een WIKI-achtige aanpak voor wat betreft de kennis en informatie met (semi)-permanente relevantie en met een BLOG-aanpak voor de snel wijzigende zeer actuele informatie en kennis. De toegang, opbouw en functies in de digitale toegangspoort zullen sterk afhangen van het profiel van de individuele bezoekers. Afhankelijk van hun profiel zullen ze voor hen gepersonaliseerde informatie zien en/of kunnen opvragen.

In 2007 zal een nieuwe aanbestedingsprocedure worden opgestart voor het toewijzen van de opdracht tot ontwikkeling van deze digitale toegangspoort tot het VIN, uitgaande van deze functionele blauwdruk. Naar alle verwachting zal deze toegangspoort rond eind 2007 operationeel zijn.

Het VIRTUEEL loket Karakteriseringstechnieken voor Coatings

Het virtueel loket is ontstaan als gevolg van de discussiesessies rond gemeenschappelijke initiatieven en mogelijke synergie in het coatingplatform. Het project is in 2004 opgestart met als naam ‘Virtueel loket: een vakkundig instrument resulterend in een betere toegang tot en utilisatie van de expertise en ervaring van de onderzoekslaboratoria in het domein van karakteriseringstechnieken voor coatings’. Concreet gaat het om een webapplicatie met als doel te komen tot een ‘intelligente’ inventaris en een doorverwijsfunctie vanuit de probleemoplossing van de kmo. In oktober 2005 -het project was toen halverwege- werd de website officieel (www.coatingloket.be) gelanceerd ter gelegenheid van de Eurofinish beurs in Gent.

In 2006 werd de tool nog verder aangevuld op gebied van instrumenten en karakterisaties maar vooral met case studies. Het project liep af in 2006, maar de website wordt verder up-to-date gehouden. Nieuwe partners kunnen nog toetreden en de tool zal nog verder evolueren i.f.v. reacties uit het werkveld en het coatingplatform.

VIN-Effectmetingen op projectniveau

In samenwerking met IDEA Consult werd eind 2005 een methodiek uitgewerkt voor het uitvoeren van metingen van de effecten van innovatiestimuleringsactiviteiten van projecten uitgevoerd in het kader van de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden (VIS). Doel van deze projecten bestaat erin om Vlaamse bedrijven te stimuleren tot technologische innovatie, te ondersteunen bij hun innovatieproces, en het

stimuleren van concrete synergie tussen enerzijds bedrijven onderling en tussen anderzijds de bedrijven en de technisch-wetenschappelijke wereld.

In het VIS-Programma wordt voorzien in een eindevaluatie van aflopende projecten met het oog op een eventuele verlenging ervan. In het bijzonder dienen de resultaten en effecten van deze projecten op een objectieve en meetbare wijze in kaart gebracht te worden. Ten einde deze effectmeting voor te bereiden, was het wenselijk om een methodologisch kader en plan van aanpak te ontwikkelen ter ondersteuning van de leiding van de VIS-projecten voor de beoordeling van de effecten van deze projecten/acties ten behoeve van het IWT. Het meten van 'actie – reactie' staat hierin centraal: de 'actie' van de intermediaire organisaties in het kader van specifieke VIS-projecten, versus de 'reactie' van de bedrijven. Bij de ontwikkeling van deze methodiek is gestreefd naar het inbouwen van maximale flexibiliteit die de inpassing in de intermediaire organisaties en hun processen op een zo efficiënt mogelijk manier mogelijk moet maken.

De ontwikkeling van een evaluatiemethodiek is geen activiteit die geïsoleerd kan worden uitgevoerd, evenmin als het evaluatieproces zelf dat is. Daarom is vanaf het begin van dit project de betrokkenheid van de actoren uit het veld gevraagd. Deze betrokkenheid heeft zich op een aantal manieren gemanifesteerd. Allereerst is er een zogenaamde begeleidingsgroep samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van intermediaire organisaties, verantwoordelijk voor de sturing en uitvoering van diverse VIS-projecten, en afgevaardigden van het IWT. De volgende organisaties zetelden in deze begeleidingsgroep: WTCM, WTCB, Centexbel, VIGC, Fladers' DRIVE, Clusta, DSP, VOKA-KvK, GOM-Limburg. De begeleidingsgroep is op gezette tijdstippen (4 keer in totaal) samengekomen in werkgroepvergaderingen met als doel het bediscussiëren van de voortgang en het toetsen van de bevindingen aan de dagdagelijkse praktijk. In de opstartfase van dit project zijn vertegenwoordigers uit elk van deze organisaties geïnterviewd in 'face-to-face' gesprekken (gemiddeld 2-uren per gesprek).

Naast de werkvergaderingen van de begeleidingsgroep, is er eveneens een serie testmetingen uitgevoerd met als doel het valideren en toetsen van de ontwikkelde methodiek in de praktijk. Een selectie van projecten, uitgevoerd en gemanaged door een van bovengenoemde organisaties, zijn betrokken bij deze testmeting. Een speciaal ontwikkelde registratietemplate en rapporteringsfiche hebben dit proces verder ondersteund. In elk van deze activiteiten heeft IDEA Consult de nodige *real time* ondersteuning verleend. Begin 2006 werden de nodige infosessies voor de betrokken projecten georganiseerd en werd het concept opgenomen in de toekomstige rapportering van deze projecten.

VIN-effectmetingen op organisatieniveau

In de vijf voorbije oproepen werden in het kader van het VIS-Programma (Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden) een 200-tal TIS, TD en RIS-projecten geselecteerd die aangevraagd werden door een 80-tal verschillende organisaties. Deze vormen het onderwerp van de studie met dien verstande dat voor de RIS-projecten gebruik zal gemaakt worden van de eerder uitgevoerde evaluatiestudie (zomer 2006).

Het IWT wil met de effectmeting van het VIS-Programma (TIS, TD en RIS) een dieper inzicht krijgen in de effectiviteit en de efficiëntie van deze programma's en van het VIS-Programma in zijn geheel.

Hiertoe wenst het IWT de opdracht te lanceren tot:

- > een inventarisatie van de huidige status van de betrokken programma's;
- > het uitvoeren van een aantal case-studies en het uitvoeren van een analyse hierop;
- > voorstellen ter verbetering en best practices;
- > het uitwerken van een methode voor zelf-beoordeling van effecten op organisatieniveau;
- > het uitwerken van een leidraad voor het IWT voor de operationele optimalisatie van het VIN in zijn geheel.

De organisatie van deze effectmeting zal gebeuren op basis van een door het IWT, i.s.m. externe experts, uitgewerkt onderzoeksschema waarbij de vragenlijsten voor interviews en surveys ter beschikking zullen gesteld worden van de uitvoerders van deze studieopdracht.

TETRA/HOBU Output en effectmeting

Sinds 1997 verleent het IWT steun voor toepassingsgericht onderzoek aan het hoger onderwijs via het HOBU- en het TETRA-Fonds. Dit gebeurt aan de hand van concrete projecten, op initiatief van de begunstigden, waarvan de resultaten zowel het hoger onderwijs als het Vlaamse bedrijfsleven ten goede komen.

De voorbije 10 jaren heeft het IWT 233 projecten goedgekeurd uit 662 aanvragen, dwz. 35%, voor een totaal steunvolume van €54 miljoen. Sommige projecten lopen nog tot 2009. Er zijn meer dan 3 000 geïnteresseerde organisaties betrokken (geweest) in de positieve projecten.

In 2004 heeft de Vlaamse Regering het HOBU-Fonds omgevormd tot het TETRA-Fonds met een uitbreiding van de modaliteiten. Vanaf 2006 wordt de jaarlijkse steunveloppe opgetrokken met €1-1,5 miljoen.

Beide programma's zijn succesvol, maar er was geen doorgedreven analyse gemaakt van alle effecten en hun impact, o.a. omdat de programma's zo breed zijn. Toch leeft de vraag tot een sterker inzicht in de succescategorieën, in een waardemeting van de projectresultaten, in een nieuwe tussentijdse programma-evaluatie en in een verdere stimulering van toekomstige successen via gepaste instrumenten. Zowel de Vlaamse hogescholen, de universiteiten als het IWT zijn geïnteresseerd een dergelijke studie op te zetten om de resultaten ervan te benutten bij het beheer van toekomstige projecten.

Daarom werd in 2006 een samenwerkingsproject gedefinieerd voor een analyse van de succesindicatoren voor toegepast onderzoek zoals gepleegd in het HOBU- en het TETRA-Fonds. De studieresultaten zullen bruikbaar zijn voor alle projectleiders, voor de verdere stimulering van succesvolle samenwerkingen tussen het hoger onderwijs en het Vlaamse bedrijfsleven, en voor de programma-evaluatie. Het werk omvat:

- > een inventaris van bekomen successen in het HOBU- en het TETRA-Fonds;
- > een analyse van de belangrijkste effecten van de projecten en de impact ervan bij alle stakeholders, leidend tot enerzijds een verbeterde methodologie i.v.m. succesindicatoren en anderzijds een waardebeoordeling van dit soort resultaten;
- > een evaluatieverslag dat later kan uitmonden in een publiek 'document';
- > beleidsideeën voor bijsturing van het TETRA-Fonds of van andere initiatieven.

De studie wordt geheel of gedeeltelijk uitgevoerd door de HS Gent, de KULeuven, de HWK-De Nayer), en het VIK, onder begeleiding van een stuurgroep met daarin vertegenwoordigers van de betrokken organisaties, van andere academische instellingen en van het IWT. De resultaten zullen afgewerkt worden in de zomer van 2007.

IP (Intellectual Property)-handleiding voor innovatieve kmo's

Intellectuele eigendom is voor menige onderneming een complexe aangelegenheid waar misverstanden en onduidelijkheid troef zijn. Nochtans zijn sommige acties op dit vlak onontbeerlijk om een goed onderzoeks- en ontwikkelingsbeleid te voeren als voor het uitstippelen van een optimale commerciële strategie. Grote ondernemingen met een belangrijke O&O-activiteit kennen meestal de belangrijkste hindernissen, weten wanneer en waar ze terecht kunnen/moeten voor verdere dienstverlening, maar bovenal beschikken ze over de nodige middelen indien actie nodig mocht blijken.

Dit ganse scenario gaat in veel gevallen niet op voor de kmo. Bovendien dienen zij veel meer creativiteit aan de dag te leggen voor het uitdenken van een geschikt en verantwoord beschermingsregime. Toegankelijke informatie en praktische tools kunnen de zoektocht van de innovatieve kmo terzake in een grotere versnelling brengen. De opdracht voor het uitwerken van een geschikte handleiding werd in december 2006 toegewezen aan iFORi en zal opgevolgd worden door een stuurgroep. De uitvoeringstermijn is 6 maanden.

De doelstelling van deze handleiding is in eerste instantie sensibiliserend en gericht op een eerste kennismaking met de IP-materie. De ultieme bedoeling moet zijn dat de zaakvoerder van een innovatieve kmo met deze handleiding:

- > zich bewust is van de IP-aspecten van zijn activiteiten;
- > weet welke IP-beschermingsmogelijkheden voorhanden zijn ;
- > zich een idee kan vormen over de IP-beschermingsmogelijkheden (incl. bescherming door geheimhouding) die aangewezen zijn voor de bescherming van zijn technologie/procédé en welke

beschermingsstrategie op commercieel vlak het beste aansluit bij de algemeen gevolgde strategie van zijn bedrijf;

- > weet welke organisatorische veranderingen in zijn/haar bedrijf vereist zijn indien er voor de IP-bescherming gekozen werd;
- > de eerste beginselen kent van de basisrubrieken van O&O-samenwerkingsovereenkomsten tussen bedrijven onderling en tussen bedrijf en publiek gefinancierde onderzoeksinstituten;
- > weet tot welke deskundige hij zich verder best kan richten en welke taken hij aan deze instantie kan uitbesteden;
- > weet hoe hij een opgeleverde taak van zo'n deskundige op zijn merites kan evalueren en eventueel kan bijsturen.

SBO-Effectmeting

Het IWT wil met een effectmeting van het SBO-Programma een dieper inzicht krijgen in de effectiviteit en de efficiëntie van dit programma en van de bijsturingsmogelijkheden naar volgende oproepen.

Hiertoe lanceerde het IWT de opdracht voor:

- > het uitvoeren van een analyse van de huidige portfolio van de gesteunde projecten van strategisch basisonderzoek;
- > het uitvoeren van een aantal diepte-interviews en het uitvoeren van een analyse hierop - het uitwerken van aanbevelingen voor operationele verbeteringen in de uitvoering en het beheer van het SBO-Programma.

In het bijzonder dient een onderbouwd antwoord geformuleerd op de volgende onderzoeksvragen:

- > Zijn er meetbare en aantoonbare effecten/outcome in het veld? Wat is de strategische impact van de portfolio van gesteunde projecten met betrekking tot de verdere (economische en maatschappelijke) benutting van de onderzoeksresultaten door bedrijven of maatschappelijke actoren? Tot welke economische of maatschappelijke waardecreatie heeft dit geleid?
- > Hoe verlopen de interacties tussen kennisinstellingen en bedrijven in de SBO-platformen in de voorbereidingsfase, bij de uitvoering en bij verdere vervolg-O&O en valorisatietrajecten?
- > Op welke wijze kan de doelmatigheid en de strategische impact van het SBO-Programma verbeterd worden? Welke bijstellingen zijn wenselijk aan de modaliteiten en het beheer van het SBO-Programma?

De opdracht werd toegewezen aan Technopolis, oplevering midden 2007.

5 Internationale Netwerken en acties

5.1 Six Countries Programme (6CP)

Het IWT neemt sedert 1993 deel aan het oudst bestaand internationaal innovatienetwerk (opgericht in 1975).

Het netwerk verenigt een diversiteit aan actoren (onderzoeksinstituten; ministeries; subsidie-agentschappen; enz.).

Het netwerk richt zich op de kritische analyse van het internationaal gevoerde innovatiebeleid en werkt daarom aan zijn eigen expansie, ook buiten Europa en Canada.

Sedert 2002 is de directievoorzitter van het IWT chairman van de stuurgroep. Het secretariaat wordt waargenomen door het Nederlandse TNO.

Elk jaar worden een tweetal seminars of grotere conferenties georganiseerd volgens een beurtrol. In 2006 kwamen aan bod:

- > 'Innovation Policy Learning: Change in thinking - change in doing?' - 23-24 mei 2006, Stockholm;
- > 'Going Global: the Challenges for Knowledge Based Economies' - 21-22 september 2006, Helsinki.

Voor meer info zie www.6cp.net.

5.2 TAFTIE

TAFTIE (The Association For Technology Implementation in Europe) is het Europese netwerk van instellingen die in overheidsopdracht technologische innovatie ondersteunen. Er zijn 19 leden, waaronder naast het IWT agentschappen uit Finland, Zweden, Oostenrijk, Nederland, Frankrijk, Ierland, Spanje, Portugal en Italië. Van de nieuwe lidstaten zijn er agentschappen uit Estland, Hongarije en Slovenië. Binnen de ruimere Europese context zijn er agentschappen uit Turkije, Noorwegen, IJsland en Zwitserland. PERA en VDI/VDE, respectievelijk uit Engeland en Duitsland, beheren innovatieprogramma's voor hun overheden. Het wisselend voorzitterschap werd in 2006 uitgevoerd door Zweden en ligt in 2007 bij TTGV in Turkije.

De activiteiten van TAFTIE spelen zich af op 3 niveau's. Het meeste werk wordt gedaan in de *Task Forces*, tijdelijke werkgroepen van leden, waarin *good practices* worden uitgewisseld en specifieke thema's worden behandeld. Het IWT is zeer actief in deze werkgroepen. Deze activiteiten worden gecoördineerd door de *Working Group*. Daarnaast is TAFTIE een forum voor overleg tussen de leidinggevenden van de betrokken agentschappen.

In 2006 werden een aantal belangrijke thema's behandeld. In de context van de evoluties op Europees vlak werd een standpunt geformuleerd over de nieuwe kaderregeling voor staatssteun en werd ervaring uitgewisseld rond de deelname aan ERA-NETten. Rond dit item werd medio 2006 een bespreking gehouden tussen de leidinggevenden en werd eind 2006 een speciale ad hoc groep opgestart die onder leiding van het IWT tracht een gemeenschappelijk standpunt van de agentschappen uit te werken naar de Europese Commissie toe. Een ander belangrijk item is de additionaliteit van de agentschappen. Het IWT speelt een actieve rol in een Task Force die een instrument ontwikkeld om deze additionaliteit te meten.

Door de groei en de veelheid van thema's heeft TAFTIE nood aan een herdefiniëring van de missie en aanpak. Een project hieromtrent werd opgestart eind 2006.

Het IWT blijft TAFTIE zeer actief opvolgen op de verschillende niveau's, zodat maximaal voordeel kan gehaald worden uit de gezamenlijke inspanningen en anderzijds door de samenwerking met de zusterorganisaties mee richting kan gegeven aan de ontwikkelingen in Europa.

5.3 IRE-Netwerk

Het Innovating Regions in Europe (IRE) netwerk tracht de ervaringsuitwisseling tussen Europese regio's, geïnteresseerd in strategieën voor regionale innovatie te faciliteren. Het IRE-netwerk omvat meer dan 200 leden, waarvan er meer dan 100 een specifieke strategie ontwikkeld hebben.

In 2004 werd een IRE-subgroep opgestart rond het thema cluster ontwikkeling. De projectduur bedroeg 24 maanden, met als einddatum juni 2006. De doelstelling van de werkgroep bestond erin een inzicht op te bouwen in het ontwerp, het implementeren en de impact van cluster initiatieven. De deelnemende leden aan de werkgroep konden op deze manier een modulair leerproces doorlopen. Het IWT neemt naast de regio's Oost-Lombardije, Funen, Letland, Litouwen, Laag-Oostenrijk, Tsjechië, Rhône-Alpen, Zuid-Oost Engeland, West Pannon, West-Zweden en Silezië deel aan dit project.

De projectwerking bestond grotendeels uit een viertal sessies, telkens voorbereid door een werkgroep, waarbij elke regio deel uitmaakte van één werkgroep. Deze sessies werden aangevuld door een tweetal aanvullende sessies en een open conferentie om de resultaten te dissemineren in de eerste jaarhelft van 2006. De weerhouden thema's waren 'Clusters als een instrument in het regionale innovatiesysteem', 'Clustergedrag' met onder andere een analyse van de succesfactoren, 'Cluster management' met onder andere monitoring en evaluatie van output, levenscycli van clusters en strategische planning en tot slot 'Voorstellen voor regionale strategieën' met onder andere algemene versus sectorspecifieke programma's, financiering en de rol van regio. In de loop van 2005 gingen de eerste drie sessies door.

Het IWT nam deel aan de voorbereiding en organisatie van de vierde sessie met als focus 'Cluster Management', die doorging op 29 mei 2006 te Brussel. Er werden bezoeken georganiseerd aan Flanders' Mechatronics, WTCM en het Leuvense bedrijf Materialise. In samenwerking met IRE werd aansluitend op 30 en 31 mei de jaarlijkse open conferentie georganiseerd rond de thema's 'Regional Cluster Policies' (panel I), 'Cluster management: examples from the IRE Cluster Subgroup' (panel II) en tot slot 'How innovative clusters can be stimulated and promoted at the regional level?' (panel III). Er waren sprekers van de Europese Commissie, MERIT, IRE, IWT, Yorkshire Forward, South East of England Development Agency, Micromega Network, Toolmakers Cluster of Slovenia, Wood Cluster in Upper Austria en Technology Centre Teknia. Er werden 120 deelnemers uit de meeste Europese regio's geregistreerd, de inschrijvingslijsten dienden weken vóór het event afgesloten te worden.

5.4 Diverse vertegenwoordigingen

5.4.1 Algemeen

Vanuit zijn expertise aan kennis omtrent innovatie in brede zin wordt het IWT ook regelmatig gevraagd een bijdrage te leveren aan allerhande initiatieven. Te vermelden zijn:

- > een bijdrage tot de opvolging van de projecten die kaderen binnen de afspraken van de Nederlandse Taalunie (Corpus gesproken Nederlands, project NL-Translex);
- > evaluatie-opdrachten voor de projecten die kaderen binnen het ondersteunen van het Ondernemerschap (zwaartepunt 3, doelstelling 3 van het programma binnen het Europees Sociaal Fonds);
- > deelname aan en ondersteuning van de de initiatieven die kaderen binnen het Grindsfonds, Presti en BBT-EMIS.

Verdere zijn er ook nog een hele reeks externe vertegenwoordigingen. Ter illustratie:

- > deelname als waarnemer aan de statutaire organen van de collectieve en gelijkgestelde centra;
- > deelname aan en ondersteuning van de acties van VLOOT. Dit is een forum waar een aantal onderzoekscentra in Vlaanderen, met name de collectieve en gelijkgestelde centra, IMEC, VITO en aantal clusterinitiatieven hun activiteiten coördineren.

5.4.2 Externe vertegenwoordiging in domein Lucht- en Ruimtevaart

In navolging van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de tegemoetkoming van de overheid in de deelname van het Belgische bedrijfsleven aan het programma Airbus A380 werd in 2006 door het IWT deelgenomen aan zes vergaderingen van het opvolgingscomité.

Het IWT is eveneens vertegenwoordigd is het begeleidingscomité van het federaal meerjarig onderzoeksprogramma voor aardobservatie door teledetectie "STEREO". In 2006 werd het programma STEREO II gelanceerd met een eerste oproep.

6 Infoloket

De communicatie en informatieverstrekking over de verschillende producten van het IWT gebeurt op diverse wijzen.

Via de IWT-website wordt een uitvoerig overzicht gegeven over de verschillende steunmaatregelen en diensten. Naast de belangrijkste kenmerken, evaluatiecriteria en FAQ's van elke maatregel, kunnen de actuele handleidingen er geraadpleegd en bekomen worden.

Potentiële gegadigden voor steunmaatregelen die aan vaste jaarlijkse oproepen verbonden zijn, of geïnteresseerden in specifieke diensten kunnen terecht bij de respectievelijke coördinatoren.

Decentraal wordt eerstelijns hulp en advies verstrekt via de talrijke Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden.

Het infoloket van het IWT coördineert de vragen die gesteld worden met betrekking tot de steunmaatregelen van het IWT, meer specifiek deze die bedoeld zijn voor een breed industrieel spectrum, nl. het KMO-Programma en de O&O-bedrijfssubsidies (waarvan de belangrijkste vragen gebundeld worden en te vinden zijn op de website).

Het infoloket organiseert ook voorbesprekingen ten behoeve van potentiële steunaanvragers. Bij de voorbesprekingen worden door een adviseur van het IWT aan een potentiële aanvrager van een projectvoorstel, nadere toelichtingen gegeven over de procedurele aspecten van een aanvraag en de behandelingsprocedure. Er kan van gedachten gewisseld worden over de inhoud van een naderhand op te stellen projectvoorstel, over het best passende IWT-projecttype, over samenwerking met externe kenniscentra, enz. Deze voorbesprekingen zijn steeds vrijblijvend en engageren noch het IWT noch de aanvrager.

De informatieverstrekking door het infoloket geschiedt buiten het behandelingstraject van steunaanvragen. Voor dossiers die in evaluatie zijn of voor gesteunde projecten tijdens de projectopvolging, verzorgt de behandelende adviseur de communicatie met de aanvrager.

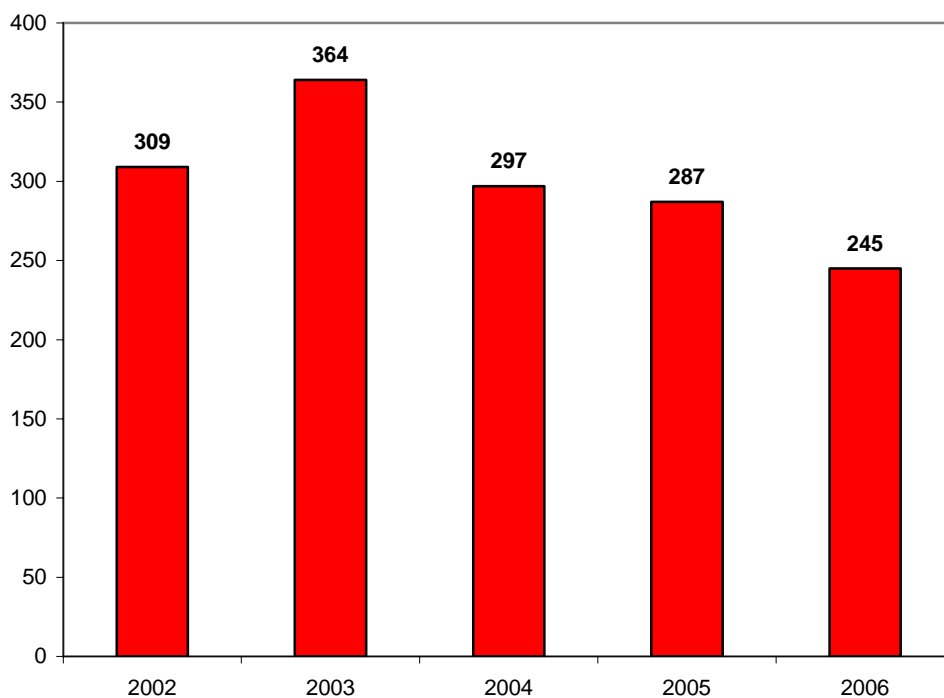
Het infoloket is eveneens het centraal aanspreekingspunt voor een algemene kennismaking met het IWT. Meer en meer wordt hiervoor ook doorverwezen naar de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden.

Tenslotte werd ook in 2006 de coördinatie van klachten met betrekking tot de behandeling van steunaanvragen en diensten, behartigd door het infoloket.

In 2006 gingen er 245 voorbesprekingen door. De dalende trend van de laatste jaren wordt hiermee verder gezet als gevolg van de actieve inzet van de verschillende Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden. Het merendeel van deze voorbesprekingen werd aangevraagd door kmo's (80%); het resterende deel werd aangevraagd door grote ondernemingen (17%) en onderzoekinstellingen, universiteiten, hogescholen of verwante instellingen (3%). Figuur 30 toont de evolutie van het aantal voorbesprekingen gedurende de laatste 5 jaar.

Van 54 voorbesprekingen werd naderhand een projectvoorstel ingediend, waarvan 45 in het KMO-Programma en 9 in de regeling O&O-bedrijfssubsidies.

Figuur 30: Evolutie voorbesprekingen over de laatste vijf jaar

7 Externe communicatie

De externe communicatie werkt aan de ruime bekendheid van het IWT en van zijn subsidie- en dienstenaanbod.

Als organisatie communiceert het IWT met veel verschillende doelgroepen, waaronder: O&O-actieve bedrijven, innovatie-intensieve bedrijven in het algemeen, traditionele kmo's met innovatiebehoeften, onderzoeksinstellingen, bursalen en ex-bursalen, de externe arbeidsmarkt, innovatie-actoren en -intermediairen, het gehele maatschappelijke draagvlak voor het technologisch innovatiebeleid en voor de instelling in het bijzonder, de politieke en de sociaal-economische organisaties (stakeholders), de administraties, IWT-homologen in binnen- en buitenland, potentiële partners in internationale samenwerkingsverbanden.

Het is niet alleen noodzakelijk om binnen de bestaande doelgroepen, de nieuwe (potentiële) klanten te informeren over het IWT-aanbod, maar ook de bestaande klanten en de stakeholders moeten op continue basis op de hoogte gehouden worden van de snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten.

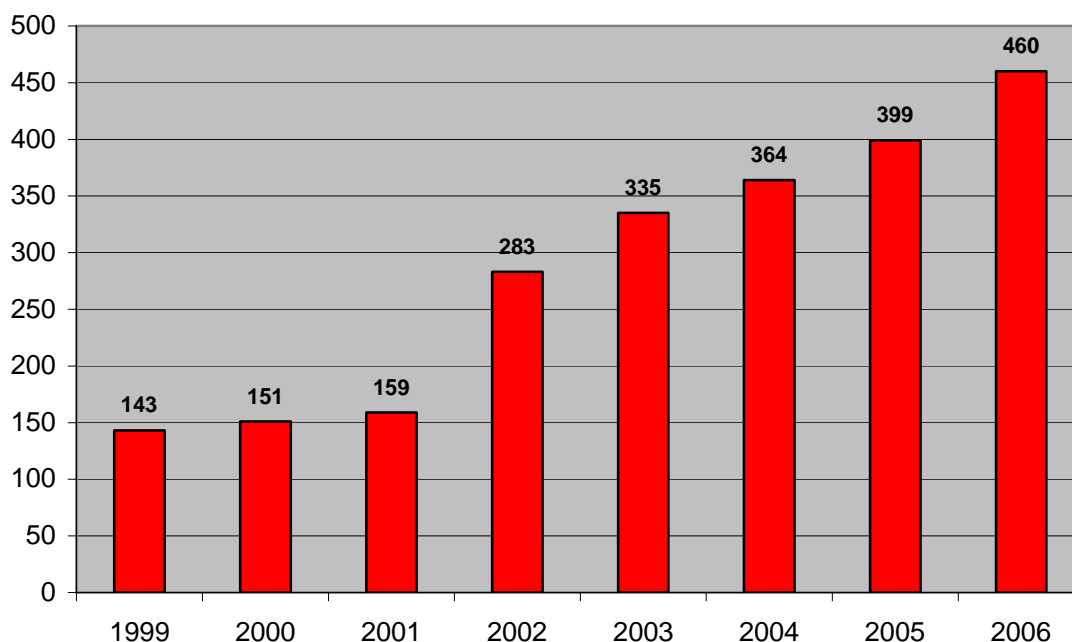
De belangrijkste acties in 2006 waren gericht op:

- > het onderhouden van mediabelangstelling;
- > de regelmatige publicatie van De Innovatiekrant;
- > de regelmatige publicatie van de e-Nieuwsbrief;
- > de viering van **15 jaar IWT**;
- > de deelname aan beurzen.

7.1 Onderhoud van mediabelangstelling

- > De samenwerking op retainer-basis met een vast PR-bureau werd reeds in 2005 stopgezet. Voor de verdere uitbouw en het onderhoud van haar persrelaties opteerde het IWT om enkel nog op projectbasis samen te werken met een bureau. De uitdaging bestond erin om de eigen contacten met de pers warm te houden om zodoende de mediaweerslag op peil te houden.
- > Er werden 3 persberichten uitgestuurd naar de Nederlandstalige pers. Het ging om aankondigingen van programma's, besluiten, events, ... of om succesverhalen over gesteunde projecten. Persberichten vormen de ideale manier om een grote groep journalisten in één keer te bereiken. Afhankelijk van het onderwerp werd bekeken welke journalisten de informatie moest krijgen.
- > De aandacht wordt meer en meer verschoven naar het uitlokken van interviews. Er werden 12 one-to-one interviews georganiseerd, hetzij met de verantwoordelijke bij het IWT of met een klant. Interviews laten toe, naast de aankondiging ook het achtergrondverhaal van IWT te schetsen. Daarenboven kan het verhaal worden aangepast aan de interesse en de achtergrond van de journalist. Interviews geven ook aanleiding tot langere artikels dan persberichten, aangezien de informatie selectiever wordt overgebracht.
- > Er werd 1 persconferentie georganiseerd in de kantoren van het IWT, rond het thema: 15 jaar IWT.
- > Er werd een 10-tal keer geadverteerd in bladen die themanummers uitbrachten waarin speciale aandacht ging naar o.a. steunmaatregelen en diensten voor de kmo, industriële innovatie, ... wat telkens als een opportuniteit voor het IWT werd aanzien.
- > Al deze acties en de persoonlijke contacten met journalisten leidden in 2006 tot 460 knipsels uit dagbladen, week- en maandbladen en gespecialiseerde pers; 41 daarvan waren volledige artikels, 419 waren vermeldingen.

Figuur 31: Aantal knipsels, vergelijking van 1999-2006

Uit deze figuur blijkt dat het aantal knipsels blijft stijgen. In 2006 was er nogmaals een toename van meer dan 15% t.o.v. 2005. De exponentiële stijging vanaf 2002, valt samen met de start van een actief persbeleid sinds midden 2002.

De IWT-knipsels zijn te situeren in de verticale pers die op specifieke verticale doelgroepen van lezers zijn gericht. Voorbeelden zijn Vraag&Aanbod en de vlaamse ondernemer. Opmerkelijk scoort het IWT ook beter en beter in business pers en in de grote dagbladen waar onder andere Trends, De Tijd, KMO/PME, De Standaard en Het Belang van Limburg onder vallen.

7.2 Regelmatige publicatie van de Innovatiekrant

Het concept van De Innovatiekrant ligt vast. Naar vorm is het een 8 pagina's (uitzonderlijk: 12 pagina's) tellend krantje in A4-formaat, en in de IWT-huisstijl. Naar inhoud zijn er een aantal vaste rubrieken voorzien:

- > **Voorwoord:** in relatie tot het hoofdthema van de editie;
- > **Actueel:** laat 1 of meerdere IWT-medewerkers aan het woord over een actueel thema;
- > **Casestudy:** een getuigenis onder de vorm van een interview van een bedrijfsleider of programmaverantwoordelijke, over een IWT-project;
- > **IWT-nieuws:** een rubriek met diverse kleine weetjes over de instelling;
- > **In de Kijker:** wanneer een bepaald onderwerp bijzondere aandacht verdient;
- > **Agenda:** de opsomming van events waaraan het IWT op één of andere manier meewerkt; voor de eigen evenementen wordt een afzonderlijk kaderartikeltje voorzien.

In 2006 verschenen er 3 nummers, waarvan 1 extra editie (in mei) met het relaas van 15 jaar IWT. De verspreiding van de krant gebeurt op ca. 12 000 exemplaren.

7.3 Het maandelijks uitsturen van de innovatienetwerk e-nieuwsbrief (IN) voor intermediären

De snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten vraagt een goede en continue communicatie met de verschillende doelgroepen waar het IWT mee samenwerkt.

De Innovatienetwerk e-Nieuwsbrief is een initiatief dat zich richt tot de doelgroep van de intermediairen & innovatie-actoren. Om de interne communicatie binnen het VIN-netwerk te stimuleren verstuurt het IWT op maandelijks basis een e-nieuwsbrief naar alle leden van het netwerk met 6 vaste rubrieken:

- > **Algemene info:** algemene informatie betreffende het netwerk en zijn activiteiten;
- > **IWT-nieuws:** nieuws vanuit het IWT rond de IWT-producten en -diensten specifiek gericht naar de intermediairen;
- > **IRC TT-opportunities:** de 5 meest actuele en interessantste technologieoverdracht mogelijkheden vanuit het IRC-netwerk (bron: database IRC-Technologiemarkt);
- > **Nieuws Europese Programma's:** nieuws m.b.t de Europese programma's en Europese netwerken waar het IWT actief aan deelneemt;
- > **Kalender:** geeft een overzicht van alle evenementen die plaats vinden in en door het netwerk verdeeld over 2 sub-rubrieken:
 - + **Netwerkagenda:** ter bevordering van de netwerking tussen de innovatie-adviseurs organiseert het IWT in samenwerking met de intermediairen een aantal formele netwerksessies; deze worden telkens voor de volgende maand opgesteld met een korte inhoudelijke toelichting;
 - + **Evenementenkalender:** biedt een overzicht van de evenementen geregistreerd op het innovatienetwerk voor de volgende maand (bron: database Vlaams InnovatieNetwerk);
- > **VIS'sen in de actualiteit:** plaats maandelijks rond een actueel thema de mensen en hun projecten in de kijker die daar in het netwerk innovatiegewijs mee bezig zijn.

Elk van de rubrieken wordt per IN, gemiddeld met 3 tot 5 artikels gevuld en uitgestuurd rond het einde van de maand met uitzondering van de vakantiemaanden. In 2006 werden er 10 Innovatienetwerk e-Nieuwsbrieven verstuurd. Alle nieuwsbrieven zijn ook on-line ter beschikking via het archief op de Innovatienetwerk-website.

7.4 Viering 15 jaar IWT

Op 14 september vierde het IWT zijn vijftiende verjaardag in de Handelsbeurs te Gent. De basislijn in het communicatieconcept suggereerde met een knipoog dat Innoveren de eeuwige jeugd garandeert. Het werd een echt verjaardagsfeest waar 'entertainment' centraal stond, maar waarbij de boodschappen toch hun doel niet misten.

Het academisch gedeelte werd gebracht in de vorm van een nieuwsuitzending, met een aaneenschakeling van korte videopresentaties, en met VRT-journaliste Annelies Van Herck als nieuwsanker. De talrijke aanwezigen - een 600-tal! - vernamen er van Fientje Moerman, 'life' aanwezig in de nieuwsuitzending, welke innoverende trends de toekomst voor het IWT in petto heeft. Cabaretier Dirk Denoyelle zorgde voor de ontspannende toets tussen de boodschappen door.

Uiteraard werd er achteraf door de aanwezige 'decision makers', academici en ondernemers uitgebreid nagekaart bij een hapje en een drankje. Tijdens de receptie konden de gasten nog genieten van een Hommage aan Django Reinhardt, uitgevoerd door een uitzonderlijk septet van de groep Django. Het IWT vierde deze verjaardag in stijl.

7.5 Deelname aan beurzen

Het IWT nam in 2006 met een stand deel aan een 5-tal beurzen/seminaries/events van derden.

De communicatiedienst gaf de logistieke ondersteuning voor de organisatie van een internationale workshop in het kader van het IRE-project.

7.6 Actueel houden van de algemene informatiebrochure

Deze publicatie beantwoordt aan een veel voorkomende vraag om, zowel in het Nederlands als in het Engels, een compleet overzicht te krijgen van het IWT-producten en -dienstenaanbod aan klanten en potentiële klanten, aan partners zowel in binnen- als buitenland, aan andere overheidsinstanties, aan de media, enz. Het is dus ook een zeer nuttig instrument voor de innovatie-intermediairen voor gebruik op het terrein.

De publicatie bestaat uit 2 delen: een algemeen informatief deel over het IWT, ingebonden met ringen, en een losbladig gedeelte waarin alle producten en diensten van het IWT in fichevorm worden gepresenteerd. Op de voorzijde van elke fiche komt de omschrijving van elk product/dienst; op de achterzijde wordt het product of de dienst geïllustreerd met voorbeelden uit de praktijk. Beide delen zijn ook in het Engels verkrijgbaar. De volledige publicatie is ook downloadbaar van de website. Een aantal fiches uit het losbladig gedeelte werden in 2006 geactualiseerd.

7.7 Tweede fase redesign IWT-website gaat van start (2006)

De website van het IWT is een communicatiemiddel naar alle verschillende doelgroepen toe voor het verstrekken van informatie en het leveren van bepaalde (e-)diensten.

De 1ste fase in de renovatie van de IWT-website, die gefinaliseerd werd in 2005, richtte zich voornamelijk op het actualiseren, beter structureren en presenteren van het informatie aanbod rond de IWT-steenmodaliteiten en diensten. Dit door onder andere het werken met een centrale tekstkrant op de homepagina en topic-gerelateerde prikborden (diensten, steun, IWT, opdrachten Vlaamse Regering) die de bezoeker enerzijds snel op de hoogte brengen van de meest actuele oproepen, handleidingen en nieuwigheden m.b.t. de organisatie alsook rechtstreeks doorverwijzen naar specifieke informatietopics.

Sinds de lancering van de nieuwe IWT-site nam de Vlaamse Regering in het kader van het beschikbaar maken van de Vlaamse overheidsinformatie voor alle burgers het Toegankelijk Web initiatief. Het doel is om tegen 2007 ervoor te zorgen dat alle Vlaamse overheidswebsites toegankelijk zijn voor mensen met een handicap.

Om in de toekomst aan deze nieuwe criteria te voldoen en meer doel(groep)gericht te kunnen communiceren werd er alvast gewerkt aan een ontwerp voor de tweede fase in de herwerking van de IWT-site naast het dagelijks actueel houden van ons informatieaanbod. Het online resultaat van deze 2de fase is voorzien voor eind 2007.

7.8 Promotiemateriaal voor het VCP (IWT-NCP)

Naar aanleiding van de vernieuwde VCP-werking werd promotiemateriaal aangemaakt om deze unit meer bekendheid te geven bij de bedrijfs- en onderzoekswereld.

Er werd gezorgd voor beurspanelen voor gebruik in binnen- en buitenland, stickers, bladwijzers en posters.

7.9 Promotiemateriaal voor ERA-COMPERA

Het IWT als coördinator en trekker van het ERA-NET-project COMPERA draagt ook de verantwoordelijkheid voor het leveren van gepast promotiemateriaal.

Er werd een brochure aangemaakt met een algemene duiding over wat COMPERA precies is, en waarin de deelnemende partners afzonderlijk worden voorgesteld. Als gadget werd er ook een bladwijzer aangemaakt.

8 Monitoring&Analyse, kortweg M&A

8.1 Met M&A neemt het IWT de pols van innovatief Vlaanderen

De unit Monitoring&Analyse, opvolger van het IWT-observatorium, bestaat nu anderhalf jaar. In die anderhalf jaar werd M&A uitgebouwd als stafdienst. Om zich te positioneren in het innovatielandschap werd een duidelijke missie uitgewerkt.

“M&A wil het IWT en zijn stakeholders ondersteunen bij het aantonen en verhogen van de doelmatigheid van hun innovatie-opdrachten.” Deze missie en doelstellingen van M&A liggen vervat in onderstaande tekening.

Om deze opdracht te kunnen vervullen, verzamelt en analyseert M&A indicatoren over de innovatie-inspanningen van zowel bedrijven als intermediaire organisaties in Vlaanderen. M&A wil tevens er toe bijdragen dat in Vlaanderen voldoende strategische intelligentie ontwikkeld wordt op het vlak van innovatie en dit:

- > door het verzamelen en opvolgen van innovatie-indicatoren en het ontwikkelen van een monitoring-apparaat ten behoeve van het IWT en zijn stakeholders;
- > door het vertegenwoordigen van het IWT in Vlaamse, federale en internationale organen of netwerken en door het evalueren en ondersteunen van het innovatiebeleid.

De IWT-studie nr.57 over strategische intelligentie over innovatie (SI2) geeft een eerste aanzet om dit gedistribueerd netwerk van SI2 beter te helpen afstemmen.

M&A organiseert verder op regelmatige tijdstippen workshops over innovatiethema's met beleidsrelevantie en publiceert zij studies van het Vlaams Innovatiesysteem. Het merendeel van deze activiteiten gebeuren in samenwerking met een netwerk van onderzoeksgroepen en organisaties in binnen- en buitenland.

8.2 De projectstapel van M&A in vogelvlucht

8.2.1 ROI² van het VIN

Het Vlaams InnovatieNetwerk (VIN) telt op dit ogenblik honderden innovatie-adviseurs die dagelijks in de weer zijn om bedrijven te ondersteunen bij hun innovatie-inspanningen. Dit netwerk wordt ondersteund door het IWT via de zogenaamde Vlaamse innovatiesamenwerkingsverbanden. Om de slagkracht van het innovatiebeleid te verhogen is het dus van groot belang dat de dienstverlening van dit netwerk zo optimaal mogelijk wordt uitgebouwd. Deze dienstverlening in kaart brengen, praktische tools en vorming aanreiken aan de adviseurs, feedback geven over hun prestaties en de effecten ervan, is één van de concrete opdrachten van M&A. Kortom allerlei activiteiten die kunnen bijdragen tot een verhoging van de Return on Innovation Investment (ROI²) in Vlaanderen. Typische M&A-activiteiten zijn de opvolging van de resultaatgerichte rapportering, de effectmetingen van de VIS-adviseurs ea. Voor een aantal van deze activiteiten werden specifieke tools of methodes ontwikkeld die hieronder kort worden toegelicht.

8.2.2 Innovatieprofielen: Wie doet Wat voor Welk soort bedrijf?

Het project Innovatieprofielen ontwikkelde een webtool waarmee de innovatie-adviseurs hun diensten aan bedrijven kunnen registreren. Tezelfdertijd maken zij ook een innovatie-portret van het bezochte bedrijf en noteren eventuele bijkomende noden van het bezochte bedrijf. Op basis hiervan kan het aanbod van diensten

worden afgestemd op de specifieke noden van de bedrijven. In IWT-studie nr.53 “Wie zijn onze klanten? Het innovatieprofiel als bron van inspiratie” analyseerde M&A het materiaal uit de eerste lichting van 939 innovatieprofielen (voornamelijk ingebracht door RIS-adviseurs). Hieruit bleek alvast dat innovatiebereidheid gelijkstaat met innovativiteit. Deze analyse bood een eerste reeks van verrijkende inzichten in hoe innovatieadviseurs het innovatiepotentieel van bedrijven inschatten en wat volgens hen de minimale drempels zijn om van een innovatief bedrijf te kunnen spreken. Dit heeft te maken met een zekere robuuste bedrijfsgrootte – hoe groter het bedrijf hoe meer goesting om te innoveren - de beschikbaarheid van voldoende cash flow – onder een drempel van €52 000 dooft de innovatievlam en boven de drempel van € 117 000 slaat de innovatiegoesting opnieuw toe - en een toegevoegde waarde per werknemer die met een mediaan van €57 000 een stuk boven het gemiddelde van €42 000 bij de niet-innovatieven ligt. Uiteraard zijn dit geen harde wetenschappelijke drempelwaarden, maar deze parameters geven op zijn minst een indicatie van de kritische waarden die voor elk bedrijf gelden dat zich in een O&O-avontuur wenst te kunnen storten dat op lange termijn ook de toegevoegde waarde creatie en verdere investeringen in materiële vaste activa kan ondersteunen.

Midden 2006 werd deze oefening herhaald waarbij ruim 1 100 profielen geregistreerd werden dit maal door een 60-tal verschillende organisaties. Deelresultaten werden gebruikt als input voor de studie gedragsadditionaliteit en de segmentatiestudie (zie verder), de volledige verwerking is nog aan de gang. De gegevens werden ook aan externe onderzoeksgroepen overgemaakt voor verdere analyse en integratie in hun eigen datasets.

8.2.3 Segmentatie van innovatie

Nauw hierbij aansluitend is het Segmentatie-project, waar het IWT er naar streeft meer inzicht te krijgen in het innovatiepotentieel van individuele bedrijven om zodoende meer gericht diensten en producten te kunnen aanbieden. Om dit te kunnen doen moet het IWT niet alleen de bestaande klanten beter leren kennen (bijv. via de studie over de gedragsadditionaliteit, zie IWT-studie nr. 56), maar ook de potentiële klanten of doelgroepen van klanten beter in kaart brengen. Daarom introduceerde M&A in overleg met een aantal experts een segmentatiemethode die innovatie-adviseurs en andere innovatiedeskundigen moet toelaten om hun doelgroep van innovatieve en succesvolle bedrijven op een meer efficiënte en gerichte manier af te bakenen en tegelijk een meer aangepast dienstenpakket op maat aan te bieden. De resultaten van deze oefening zullen in het voorjaar van 2007 in een IWT-studie (IWT-studie nr. 58) worden gepresenteerd.

8.2.4 Ontwikkeling van een methode voor VIS-projecteffectmetingen.

Een logische stap na de invoering van de resultaatgerichte rapportering voor de VIS dienst-verlenende projecten, was de ontwikkeling van een project-effectmetingsmethode. Immers alle VIS-projecten zijn contractueel verplicht bij het einde van hun project een effectmeting voor te leggen. Vele projecten ondervonden, bij gebrek aan methode, echter problemen om deze meting uit te voeren. Daarom werd geopteerd om in samenwerking met vertegenwoordigers van het VIN, één gemeenschappelijke methode uit te werken. In essentie komt de methode er op neer dat voor iedere actie die uitgevoerd wordt door de VIS-adviseur er wordt opgevolgd of er ook een reactie is van het bedrijf. Bijvoorbeeld bij het afleveren van een advies wordt nagezien of het bedrijf dit advies ook effectief gebruikt, of wanneer de VIS-adviseur een seminarie organiseert dan wordt opgevolgd hoeveel bedrijven naar aanleiding van dit seminarie nadien nog contact opnemen met de adviseur. Deze responsmetingen geven de adviseur een goed beeld van de zinvolheid van zijn activiteiten. Een stap verder gaat het recent opgestarte project VINEM waarbij de effecten van de verzamelde activiteiten van een VIN-organisatie op haar doelgroepbedrijven in kaart gebracht wordt.

8.2.5 VINEM: de innovatieimpact van het VIN ontleed

Met het VINEM-project wil M&A een beter inzicht krijgen in de effecten van de door de innovatie-adviseurs geleverde diensten. Dit moet het IWT en het management van de uitvoerende organisaties toelaten om projecten met onvoldoende effecten bij te sturen. Op 22 september 2006 lanceerde de raad van bestuur van het IWT hiertoe een openbare aanbesteding voor het uitvoeren van de VIN-effectmetingen. De studie zal een inventarisatie geven van de huidige status van de betrokken VIS-Programma's TD en TIS, een aantal case-studies maken en een effectiviteitsanalyse hierop uitvoeren, en tot slot voorstellen doen ter verbetering aan de hand van best practices en een methode voor zelf-beoordeling van effecten op organisatieniveau. Het geheel moet het IWT in staat stellen om de VIN-werking in de toekomst verder te optimaliseren.

8.2.6 Impactscan: Europese benchmarking van het VIN

Het IWT is projectleider van het Europese project Impactscan4innopol (afgekort IMPACTSCAN) waarbij het de bedoeling is om het Vlaams Innovatiesysteem dat sterk steunt op intermediaire organisaties te benchmarken met innovatiesystemen in andere Europese regio's. Dit moet toelaten om de eigen aanpak continu in vraag te durven stellen. In het project werd een methode ontwikkeld om de samenhang tussen beleidsobjectieven, intermediairen, geleverde diensten en impact op de innovatiemogelijkheden van bedrijven te modelleren. Op dit ogenblik loopt de data-collectie, in de loop van 2007 zal de concrete benchmarking uitgevoerd worden.

8.2.7 Gedragsadditionaliteit: IWT-subsidies maken wel degelijk een verschil

Eind 2005 lanceerde het IWT ook een studieopdracht over de zogenaamde gedragsadditionaliteit van innovatiesteun. Door een grondige bevraging van ondernemingen ging M&A met behulp van Idea consult na in welke zin de innovatiesteun die ze in de periode 2001-2004 hebben ontvangen een toegevoegde waarde heeft gehad op niveau van de onderneming: heeft dit hun innovatiestrategie beïnvloed, impact gehad op het management, aanleiding gegeven tot een vergroting van hun innovatiecapaciteit, enz. In de zomer van 2006 werden de resultaten bekend en gebundeld in IWT-studie nr. 56 "A look into the black box".

Door een kijkje te nemen in de 'black box' van niet minder dan 300 IWT-klanten, met 194 IWT-gesteunde projecten en nog eens 88 niet IWT-gesteunde projecten, aangevuld met 100 niet-IWT klanten als controlegroep, gaf deze studie een heldere kijk op de toegevoegde waarde van de IWT-steun. Dank zij deze op zich reeds innovatieve onderzoeksmethode kregen we inzicht in het verschil dat IWT-steun kan realiseren op zowel project- als bedrijfsniveau. Samengevat: IWT-subsidies maken wel degelijk het verschil. Zo zou 4 projecten op 10 nooit zijn doorgegaan zonder het IWT, nog eens 2 à 3 projecten op 10 zouden hun budget terugschroeven en de overige projecten gaan desalniettemin door met hetzelfde budget. Deze laatste zijn doorgaans zeer innovatieve bedrijven waar de beslissing om door te gaan met het project afhankelijk is van de leefbaarheid van de business case eerder dan van de eventuele IWT-steun voor het project. Het IWT zet ruim 90% van de gesteunde klanten en zelfs nog 60% van de afgewezen klanten aan om meer regelmatig te innoveren en zich hierop te organiseren. 40% van de projecten zijn echte doorbraakprojecten (technologisch en/of in de markt) die met maar liefst twee derden van de fondsen aan de haal gaan, wat erop wijst dat het IWT bedrijven aanzet om hun projecten iets ambitieuzer (meer basisonderzoek met hoger risicoprofiel) in te vullen en iets grootser op te vatten dan ze zelf zouden hebben voorzien. De impact op netwerking dank zij het IWT is ook duidelijk, aangezien sommigen duidelijk aangeven dat de steun wordt gebruikt om de partners in het consortium te vergoeden, wat in vele gevallen toelaat om meer basisonderzoek te doen waardoor de projectambities opnieuw hoger komen te liggen. Dankzij de projectmanagement ervaring en de samenwerking met partners, verwerven bedrijven extra competenties en soms nieuwe structurele partners. Tot slot leidt IWT-steun ook tot een hogere succesgraad inzake de introductie van nieuwe of vernieuwde producten of processen en is er een duidelijke erkenning van de rol van het IWT voor de ondersteuning op lange termijn van het O&O-gebeuren in Vlaanderen en soms ook het behoud van O&O-activiteiten tout court in Vlaanderen.

8.2.8 IWT-Vooruitzichten en IWT-studies: kennis delen is van levensbelang

Naast deze vele onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, waarbij externe ondersteuning niet geschuwd wordt, werkt het IWT ook verder aan de vormingssessie op hoog niveau, onder de naam van IWT-vooruitzichten. Naast de klassieke IWT-studies organiseert M&A hiermee elke twee maanden een thematisch vormingsmoment met het crème van de Vlaamse innovatie-experten. Dit jaar ging het over delokaliseren of internationaliseren, de innovatieparadox, open innovatie, gedrags- en inputadditionaliteit en het nut van toekomstverkenningen. Deze sessies moeten vooral de gedachtewisseling over beleidsrelevante thema's voor innovatie helpen aanwakkeren.

8.2.9 OESO-TIP project over "Open innovatie en globalisering"

Sinds juni 2006 is er onder leiding van Nederland en België en met extra steun van Noorwegen en Japan een nieuw OESO-project gelanceerd over Open Innovatie en Globalisering. Bedoeling is om vanuit het nieuwe denkkader over open innovatie, zoals gelanceerd door Henry Chesbrough in 2003 en verder ontwikkeld in meer recente publicaties, voldoende case studies te verzamelen om het concept verder inhoud en draagvlak te geven. Rusland, Verenigde Staten, Finland, Zweden, Denemarken, Duitsland, IJsland en Polen hebben zich al bereid verklaard om case studies aan te leveren in de loop van 2007. Bedoeling is dat elk land minstens 3 cases aflevert. Nu is de tijd immers aangebroken om het fenomeen meer diepgang te geven door verschillende verschijningsvormen uit de bedrijfspraktijk in kaart te brengen (bijv. in Nederland en België

zijn dit Procter & Gamble, Janssens Pharmaceutica, Unilever, Solvay, DSM). Met de steun van een projectteam onder leiding van twee Vlamingen Koen Debacker (OESO) en Els Van de Velde (Vlerick) zijn de landen na een succesvolle OESO-conferentie eind 2006 van wal gestoken.

De ambities zijn immers niet gering. Voor de OESO kan open innovatie een ijsbreker zijn om nationale innovatiesystemen te gaan herdenken. Een aantal mogelijke beleidsaanbevelingen werden reeds bij wijze van voorzet door het OESO-team gedistilleerd uit de *STI-outlook 2006 questionnaire on Policy responses to Globalisation of R&D*:

- > de hervorming van de publieke O&O-infrastructuur als verdeler van basisonderzoek in samenwerking met de private sector;
- > het uitbouwen van netwerken via clusters of excellentiecentra;
- > het bewaken van de innovatiemiddelen via steun voor KMO's en startups en door het vormen van onderzoekers;
- > het verbeteren van de basis voor kennisdiffusie via een IPR-beleid en systemen van open toegang tot publiek onderzoek;
- > aandacht voor 'democratisering' van innovatie door het betrekken van de klanten bij de start.

Het eindrapport met de beleidsaanbevelingen zal klaar zijn tegen eind 2007.

8.2.10 TAFTIE ontwikkelt effectiviteits-tool voor agentschappen

Sinds 2004 zocht de TAFTIE werkgroep additionaliteit naar een methode om agentschappen op een vlotte manier hun toegevoegde waarde in kaart te laten brengen. Of beter: om programma-managers of -coördinatoren toe te laten de toegevoegde waarde van hun programma en alle deelactiviteiten te 'assessen'. Eind 2006 was het zover: de *TAFTIE-Additionaliser* is geboren: deze assessment tool laat toe om programma's van agentschappen te ontleden tot in hun deelactiviteiten, hun effecten in te schatten (op systeem, organisatie en projectniveau) en er een beheerskwaliteitsniveau aan te geven. Binnen elk agentschap staat de *facilitator* garant voor de kwaliteit van de hele assessment-procedure. Deze analyse laat toe om vanuit een toegevoegde waarde strategie de zwakke plekken in het programma te detecteren en desgevallend een verbeterplan te ontwikkelen. Deze analyse en planning kan desgewenst nog verder besproken worden met een review panel van interne of externe deskundigen en stakeholders. Deze aanpak kan agentschappen helpen om vlot een toegevoegde waarde strategie te ontwikkelen en zichzelf om te vormen tot ware *smart agencies*. In de loop van 2007 wordt de tool en aanpak verder geprofessionaliseerd en wordt het nut voor de vergelijking binnen Europese programma's (bijv. ERA, INNO-NETten) afgetoetst.

Deel 8 – Financieel en administratief verslag

1 Inkomsten

Het begrote krediet aan gewone ontvangsten voor de uitvoering van de beleidsdoelstellingen en de operationele taken van het instituut werd voor 2006 initieel vastgesteld op:

- > 11 978 keuro aan werkingsmiddelen;
- > 99 579 keuro aan dotatie voor de steunverlening aan O&O- en innovatieprojecten (de vroegere zgn. autonome functie);
Tevens werd het IWT ertoe gemachtigd om in het kader van de O&O-steun voor een totaal bedrag van 106.286 keuro nieuwe verbintenissen aan te gaan waarvan de vereffening deels in 2006, deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd;
- > 36 003 keuro aan dotatie voor de steunverlening aan acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering;
Het totaal aan beleidsmiddelen dat voor het technologisch innovatiebeleid van de Vlaamse regering werd voorzien bedroeg 28 741 keuro te vereffenen deels in 2006, deels in de volgende jaren;
- > 14 658 keuro als dotatie voor de Innovatieve mediaprojecten (e-VRT) gekoppeld aan 10 901 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- > een bedrag van 2 084 keuro aan subsidies voor de universitaire interfacediensten;
- > 8 401 keuro betalingskrediet voor het contractueel landbouwkundig onderzoek met een totaal van 9 602 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- > 21 873 keuro aan subsidies voor het wetenschappelijk administratief en financieel beheer van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- > 6 990 keuro speciale dotatie voor de acties ter bevordering van technologie en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA) gekoppeld aan 6 999 keuro beleidskrediet;
- > 6 726 keuro betalingskrediet voor het vereffenen van de verbintenissen die werden aangegaan in het kader van het vroegere programma Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten (GBOU);
- > 16 000 keuro betalingskrediet voor het Strategisch Basisonderzoek (SBO) met 38 604 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- > 17 255 keuro aan dotatie voor het Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie (IBBT) gekoppeld aan 17 255 keuro beleidskrediet;
- > 5 000 keuro aan dotatie voor het preklisch toegepast onderzoek met maatschappelijke finaliteit (TBM) met daaraan gekoppeld 5 000 keuro als beleidskrediet.

Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2006:

- > werd het budget werkingsmiddelen, na indexatie en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2005 ten belope van 402 keuro, verhoogd met de 18 keuro aanvullende dotatie uit de centraal beheerde indexprovisie herleid tot 11 601 keuro;
- > verder werd het budget met de beleidskredieten in het domein van het technologisch innovatiebeleid als volgt verdeeld:
 - + de dotatie voor projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden, verhoogd met de extra middelen afkomstig uit de terugstortingen van teveel ontvangen steun door bedrijven en onderzoeksinstellingen minus het begrotingsoverschot 2005 t.b.v. 276 keuro, werd herleid tot 96 004 keuro met een totaal van 103 173 keuro aan financiële steunmogelijkheden;
 - + de dotatie voor ‘Acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering’ werd na aanpassing en rekening houdend met het begrotingsoverschot 2005 verlaagd tot 17 450 keuro met de mogelijkheid om voor 24 150 keuro aan nieuwe verbintenissen aan te gaan;
 - + de dotatie voor de Innovatieve Mediaprojecten werd na correctie met het begrotingsoverschot 2005, op basis van het aangepast thesaurieplan en de hierin voorziene steunverlening voor de uitvoering van de verschillende projecten met 4 555 keuro verlaagd tot 10 103 keuro gekoppeld aan een vastleggingsmachtiging van 10 901 keuro;
- > het budget voor het toekennen van specialisatiebeurzen werd met 144 keuro verlaagd tot 21 729 keuro met een voorafname van 2% of 445 keuro als vergoeding voor de beheerskosten;

- > de speciale dotatie IWT voor de actie ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs werd na aanpassing en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2005 met 147 keuro verlaagd tot 6 843 keuro (GOK) gekoppeld aan 6 999 keuro (GVK) vastleggingskrediet;
- > het krediet ‘Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten’ werd na het in mindering brengen van het begrotingsoverschot vorig dienstjaar verlaagd tot 6 351 keuro;
- > bij het programma ‘Strategisch Basisonderzoek’ werd het vereffeningskrediet verhoogd tot 16 321 keuro. Hierbij bleef het vastleggingskrediet onveranderd vastgesteld op 38 604 keuro;
- > het krediet voor het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel waarvoor in het kader van de uitvoering van het Lambermontakkoord een bedrag van 8 401 keuro (GOK) was voorzien met hieraan gekoppeld een beleidskrediet van 9 602 keuro (GVK) werd opgetrokken tot 8 824 keuro (GOK) met behoud van 9 602 keuro (GVK) als beleidskrediet;
- > het krediet voor de universitaire interfacediensten werd na indexatie met 3 keuro verhoogd tot 2 087 keuro;
- > en de dotatie voor het Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie werd na herindexatie vastgesteld op 17 287.

Naast de voorziene kredieten voor de werking en de budgetten onder IWT-beheer waren er nog de ontvangsten uit de Europese gesteunde programma's ter ondersteuning van de deelname aan internationale programma's (waaronder de ERA-en INNO-NET-projecten, Impactscan, de ontvangsten ter ondersteuning van de innovatie en valorisatie activiteiten in het kader van het IRC-netwerk), de inkomsten uit de terugbetalingen van teveel ontvangen steun door bedrijven, onderzoekers en onderzoeksinstituten, de terugstorting van vergoedingen en verzekeringspremies, de middelen voor de betaling van de EFRO-steun, de overdracht van de saldi vorige dienstjaren en de gelegenhedenontvangsten.

Aldus bedroeg het totale beschikbare budget, door het IWT zelf te besteden voor 2006: 240 544 keuro tegenover 232 804 keuro in 2005.

Tabel 32: Inkomsten van het IWT - Overzicht van sluiting 2005 en 2006

	2005 (in K€)		2006 (in K€)	
	begroot	aangerekend	begroot	aangerekend
I. Ontvangsten werkingsmiddelen (*)	11. 129	11 129	11 594	11 601
II. Dotatie O&O en innovatieprojecten	96 651	96 651	96 004	96 004
III. Dotatie voor acties van technologische innovatie	17 .512	17 512	17 450	17 450
IV. Innovatieve Mediaprojecten	11 048	11 048	10 103	10 103
V. Specialisatiebeurzen	20 269	20 269	21 729	21 729
VI. HOBU/TETRA-Fonds	5 686	5 686	6 843	6 843
VII. Generisch Beleidsonderzoek (GBOU)	10 357	10 357	6 351	6 351
VIII. Strategisch Basisonderzoek (SBO)	5 257	5 257	16 321	16 321
IX. Landbouwkundig onderzoek	8 159	8 159	8 824	8 824
X. Universitaire interfacediensten	1 365	1 365	2 190	2 084
XI. Studie- en expertiseopdrachten VIN	0	0	814	814
XII. IBBT	17 000	17 000	17 287	17 287
XIII. Toegepast Biomedisch Onderzoek (TBM)	0	0	5 000	0
XIV. EFRO	425	637	296	311
XV. Inkomsten uit het FFEU	803	803	0	0
XVI Inkomsten uit het HERMES-Fonds	9 372	9 371	4 284	4 284
Subtotaal	215 033	215 244	225 090	220 006
XVII. Ontvangsten uit EU gesteunde acties				
~ IRC + afgeleide acties	138	139	202	212
~ Impactscan	66	0	642	260
~ ERA- en INNO-NET-projecten	1 664	1 520	619	354
~ ERIK – plus	0	0	13	5
Subtotaal	1 868	1 659	1 476	831
XVIII. Terugbetaalde steun bedrijven	1 300	1 57	1 123	1 495
XIX. Inkomsten uit terugbetalingen van privaatrechtelijke instellingen	10	0	16	15
XX. Terugvorderingen steun uit landbouwkundig onderzoek + specialisatiebeurzen en generisch basisonderzoek	96	142	135	116

XXI. Overdracht saldi vorige dienstjaren				
~ Werking	275	275	402	402
~ O&O en innovatieprojecten	298	298	276	276
~ Specialisatiebeurzen	74	74	535	535
~ HOBU/TETRA-Fonds	263	263	148	148
~ Innovatieve mediaprojecten	4004	4 004	9 155	9 155
~ Universitaire Interfacediensten	269	269	273	273
~ Acties van technologische innovatie	2 340	2 340	5 588	5 588
~ GBOU	131	131	255	255
~ SBO	5 896	5 896	314	314
~ Landbouw	341	341	61	61
~ Europese acties (IRC + ERA-NET)	328	328	800	801
~ EFRO	-41	-41	-65	-65
Subtotaal	15 584	15 477	19 016	19 369
XXII. Gelegenheidsontvangsten + CFO	425	424	334	338
Subtotaal	425	424	334	338
Totaal	232 910	232 804	245 917	240 544

(*) door loonindexering verhoogd met een aanvullende dotatie van 18 keuro uit een (centraal beheerd) provisioneel krediet.

2 Uitgaven volgens jaarrekening

De aangerekende betalingen op de inkomsten 2006 betreffen:

- > de werkingskosten;
- > de uitgaven op de dotatie voor O&O- en innovatieprojecten;
- > de uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering;
- > de uitgaven voor de Innovatieve Mediaprojecten (IM);
- > de uitgaven voor de Universitaire Interfacediensten (UI);
- > de uitgaven voor de studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams InnovatieNetwerk (VIN)
- > de uitgaven voor de GBOU-projecten;
- > de uitgaven voor het Strategisch BasisOnderzoek (SBO);
- > de uitgaven in het kader van de acties ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA);
- > de specialisatiebeurzen (SB);
- > de uitgaven voor wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO);
- > de uitgaven ten behoeve van het Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie (IBBT);
- > de uitgaven voor acties in het kader van de Europese programma's (dienstverlening);
- > de uitgaven in het kader van het HERMES-Fonds;
- > de EFRO-steun.

2.1 Werkingskosten

Deze omvatten zowel de personeels- en centrale beheerskosten gedekt door de werkingsdotatie als de loon- en werkingskosten van het contractueel wetenschappelijk en administratief personeel vergoed lastens de middelen die in het kader van de opdrachtstelling rond de deelname aan Europese programma's en het beheer van het specialisatiebeurzenstelsel aan het IWT werden toegekend.

Voor de kosten verbonden aan de opdrachten in het kader van het netwerk van Europese IRC's (Innovation Relay Centres), het ERA- (European Research Area) en INNO-NET gebeuren en het beheer van de specialisatiebeurzen werd telkens een afzonderlijk krediet voorzien.

Tabel 33: Overzicht van de geboekte uitgaven op basis van de voorlopig afgesloten jaarrekening en balans

	Uitgaven 2005		Uitgaven 2006	
	in K€	in %	in K€	in %
Dotatie werkingsmiddelen				
> Personeel	8 070	65,10	8 729	65,1
> Werkings- en uitrustingskosten	3.357	27,0	3 487	26,0
Subtotaal	11 427	92,1	12 216	91,1
IRC + ERA-Net + Impactscan				
> Personeel	484	3,9	707	5,3
> Werkings- en uitrustingskosten	188	1,5	160	1,2
Subtotaal	672(*)	5,4	867	6,5
Specialisatiebeurzen				
> Personeel	145	1,2	147	1,1
> Werkings- en uitrustingskosten	160	1,3	172	1,3
Subtotaal	305	2,5	319	2,4
Totaal	12 404	100	13 402	100

(*) exclusief de doorstorting van de beheersvergoeding aan de buitenlandse partners

De totale uitgaven voor de organisatiemiddelen en werking van het instituut 13 402 keuro (exclusief de 171 keuro beheersvergoeding buitenlandse partners ERA-NET) bleven ruimschoots beneden het beschikbare budget van 13 798 keuro (11 601 keuro dotatie + 402 keuro overgedragen saldo vorig dienstjaar + 445 keuro beheersvergoeding specialisatiebeurzen + 550 keuro diverse ontvangsten + 800 keuro diverse ontvangsten uit beheersvergoedingen voor deelname aan Europese acties: IRC, ERA-NET en INNO-NET projecten en Impactscan) en liggen circa 998 keuro hoger dan de uitgaven in 2005. Deze stijging wordt verklaard door het gecombineerd effect van:

- > enerzijds de hogere personeelsuitgaven (+ 884 keuro) samen met de globaal gestegen beheerskost (+ 189 keuro), de hogere kosten voor deelname aan beurzen en tentoonstellingen (+ 94 keuro) en de stijging (+ 23 keuro) voor de huisvestingskosten;
- > anderzijds de minder uitgaven ingevolge de lagere investeringsuitgaven voor informatica (- 129 keuro) en het totaal aan besparingen (- 63 keuro) gespreid over een aantal kleinere uitgaveposten.

De uitgaven voor lonen en wedden, ten belope van 9 583 keuro, stegen tegenover 2005 met 884 keuro. De werkings- en uitrustingskosten stegen met 3% keuro tot 3 819 keuro. Het aandeel van de personeelsuitgaven in het geheel van de werkingskosten bedroeg 71,5% tegenover 70,1% in 2005.

De werkings- en uitrustingskosten in 2006 bedroegen in totaal 3 819 keuro tegenover 3 707 keuro in 2005. Deze stijging met 3% ten opzichte van vorig jaar staat in direct verband met de gestegen operationele kost onder meer ingevolge de verdere uitbreiding van de beheerstaken, het toegenomen personeelseffectief, het inflatie-effect,

De kosten voor de uitvoering van de opdrachten gedeeltelijk gefinancierd vanuit de EC zoals het IRC-programma, de ERA- en INNO-NET-projecten, Impactscan, ... zijn t.o.v. vorig jaar met 195 keuro gestegen voornamelijk ingevolge de hogere personeelskosten (+223 keuro). De beheerskosten daarentegen zijn t.o.v. 2005 met 23 keuro gedaald. Dit in tegenstelling met de beheerskosten voor de specialisatiebeurzen die t.o.v. 2005 met 12 keuro zijn gestegen.

2.2 Uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek met een economische finaliteit

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling omvatten specifiek de volgende actielijnen:

- > O&O-projecten van bedrijven, ingediend op eigen initiatief, in alle industriële sectoren samen met de projecten van collectief onderzoek en van technologische dienstverlening en de postdoctorale onderzoeksmandaten;
- > de acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering.

2.2.1 Uitgaven voor steun aan O&O- en innovatieprojecten

Het betreft de uitgaven die werden aangerekend op het krediet (Pr. 71.3 - b.a. 99.12 en 41.01) dat de middelen groepeerd die volgens art. 5 van het Innovatiedecreet worden toegekend aan de raad van bestuur van het IWT binnen de reglementaire klijlijnen zoals bepaald door de Vlaamse Regering.

Het bedrag dat hiervoor in het aangepaste begrotingsdecreet 2006 werd voorzien bedroeg 96 004 keuro. Dit bedrag dient alsnog verhoogd met het niet aangewend saldo vorig dienstjaar t.b.v. 276 keuro plus de 1 452 keuro aan terugstortingen, kredietaflossingen en intrestontvangsten uit de eerder toegekende achtergestelde leningen, samen 97 732 keuro.

Hierbij werd voor een totaal van 119 272 574 euro aan nieuwe verbintenissen aangegaan waarvan de vereffening deels in 2006 deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd.

Tabel 34: Vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen volgens aard van de toegekende steun voor 2005 en 2006:

	2005	2006
Steun aan industrieel basisonderzoek (BO)	7 108 718	9 053.921
Steun aan prototype onderzoek (PO)	9 102 640	16 405 832
Steun aan gemengd onderzoek (GO)	33 514 .311	21 996 057
Steun aan KMO-haikbaarheidsstudies (KH)	---	---
Steun aan KMO-innovatieprojecten (KI)	11 292	---
Onderzoeksmantatarissen (OZM)	2 030 615	2 273 204
Collectieve centra	19 850	13 725
EUREKA	18 579 331	15 520 645
VAL (Actieprogramma Luchtvaart)	---	29 529
KMO-studies	2 752 224	2 906 892
KMO-Innovatieprojecten	8 283 685	8 952 381
Achtergestelde leningen	1 631 599	1 061 942
VIS-projecten	13 812 087	17 721 611
Andere (vroegere FIOV-steun, Proef- en Groenteteelt, ...)	1 137 765	1 261 850
Totaal	97 984 117	97 197 589

Uit dit overzicht blijkt dat de IWT-uitgaven in termen van betalingen t.o.v. 2005 nagenoeg gelijk zijn gebleven.

Naast de betaling van de projecten waarvan het inhoudelijk en administratief beheer door het IWT wordt waargenomen waren er ook de betalingen van de dossiers waarvan het inhoudelijk beheer omwille van de continuïteit in dossierbehandeling door andere diensten dan het IWT wordt verzekerd (EFRO-dossiers, proeftuinen, ...).

2.2.2 Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering

Deze actielijn omvat de uitgaven voor acties die sinds midden 2000 binnen het kader van het Innovatiedecreet door de Vlaamse regering worden beslist en waarvan het administratief en financieel beheer aan het IWT werd toevertrouwd (Pr. 71.3 - b.a. 99.11 en 41.02).

De rol van het IWT in dit kader verschilt van actie tot actie. Afhankelijk van de opdracht blijft de rol van het IWT beperkt tot ofwel een opvolgings- en kassiersfunctie ofwel beheert het de volledige actie met inbegrip van de selectie, de opvolging en de evaluatie van de individuele projecten.

De uitgaven ten belope van 14 923 keuro werden aangerekend op de hiervoor voorziene begrotingsmiddelen ten bedrage van 22 908 keuro. Hierin zijn begrepen het dotatiebedrag van 17 450 verhoogd met het begrotingsoverschot 2005 ten belope van 5 588 keuro na aanpassing herleid tot 22 908.

Van het hieraan gekoppelde krediet van 24 150 keuro aan machtigingen verhoogd met 702 500 euro aan extra middelen voor de uitvoering van het luik Innovatie en Mobiliteit uit het Limburgplan en een kredietoverdracht van 16 101 keuro ten behoeve van de projectsteun aan bedrijven, onderzoeksmantaten en innovatieve samenwerkingsverbanden werd eind 2006 voor een totaal van 7 643 keuro aan nieuwe verbintenissen aangegaan te vereffenen deels in 2006, deels in de eerstvolgende dienstjaren.

Tabel 35: Vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen in 2005 en 2006

Acties	2005	2006
KMO-Programma	465 799	96 693
Generisch BasisOnderzoek	1 532 794	1 712 932
Strategisch BasisOnderzoek	4 391 793	3 614 968
GIS-Vlaanderen	0	0
IDTV	-1 233 816	0
Diverse (Epigoon - Proeftuinen – Landbouw)	1 054 205	716 133
VIS-projecten	3 939 369	2 197 689
Portcommunity System Services Portal	1 286 120	0
Studieopdrachten	177 00	40 000
Competentiepool“FLAMAC	2 610 000	1 852 905
Competentiepool Flanders’ FOOD	0	1 800 000
Competentiepool KMO-IT	0	689 940
Specifieke acties 2006	0	2 202 077
Totaal	14 223 264	14 923 337

Na de eerste betalingen in 2000 van de dossiers die in het kader van de economische netwerkvorming en de collectieve centra hetzelfde jaar waren goedgekeurd volgden in 2001 de eerste vereffeningsdossiers van het nieuwe KMO-Programma, de innovatieve mediaprojecten en van een aantal kleinere specifieke acties die in de loop van 2001 door de Vlaamse Regering positief werden beslist.

In 2002 werden ook de eerste betalingen geboekt voor de VIS-projecten en de achtergestelde leningen als voorfinanciering van de verwachte projectkosten bij kmo's.

Vanaf 2003 werden de subsidies voor e-VRT en de innovatieve mediaprojecten via een aparte kredietlijn (Pr. 71.3 - b.a. 41.04) uitbetaald. Daarnaast hechtte de Vlaamse Regering op 18 juli 2003 haar goedkeuring aan het project 'Vlaanderen Interactief: Onderzoek en Ontwikkeling van interactieve Digitale Televisie in Vlaanderen (iDTV)'. Een project dat liep over 17 maanden met een totale steun van 12 387 keuro waarvan het grootste deel (9 288 keuro) reeds in 2003 werd vereffend, het saldo 3 098 keuro in 2004.

Binnen het geheel van nieuwe acties dat in 2004 door de Vlaamse Regering werd geëvalueerd en goedgekeurd was er onder meer de nieuwe Competentiepool Flanders' Material Center (FLAMAC) gericht op materiaalonderzoek, dat kon rekenen op 50% steun (7 miljoen euro) vanuit de Vlaamse overheid.

Op 25 november 2005 besliste de Vlaamse Regering de oprichting van de competentiepool 'Flanders' FOOD' met een totaal budget van 12,56 miljoen euro waarvan 80% of 10 miljoen euro gefinancierd vanuit de Vlaamse Gemeenschap, het saldobudget van 20% of 2,5 miljoen euro vanuit de bedrijven. Tevens werd op 16 december 2005 de co-financiering beslist van het project 'ICT-KMO' ten gunste van het KMO-IT centrum ten belope van maximaal 2,667 miljoen euro.

Begin mei 2006 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de vervolgfianciering van het I-City project, een proeftuin op het vlak van mobiele data communicatie met testgebruikers, testtoestellen en softwareplatform rond stadsdienstverleners in Hasselt en Leuven, voor een bedrag van 2,3 miljoen euro.

De andere initiatieven waaraan door de Vlaamse Regering in 2006 innovatiesteun werd toegekend betroffen met name:

- > de oprichting van de competentiepool Industriële Productontwikkeling en Design voor een bedrag van 1,9 miljoen euro;
- > de ondersteuning van de tweede fase van het project Integratie van in-situ data en hyperspectrale afstandswaarnemingen in het kader van de monitoring en modellering van plantenproductie (IS-HS), voor een bedrag van 1,150 miljoen euro;
- > de uitbouw van een Vlaams Instituut voor de Mobiliteit, ten belope van 0,6 miljoen euro;
- > een aantal gerichte sensibiliseringsacties en pilootprojecten inzake innovatie, voor een totaal van 1,7 miljoen euro.

2.2.3 Innovatieve Mediaprojecten (e-VRT)

Het IWT beheert ten behoeve van de Vlaamse Regering de middelen toegewezen aan de VRT voor het project e-VRT, zijnde het onderzoeks- en ontwikkelingsforum dat gericht is op het organiseren, begeleiden, verspreiden en opvolgen van nieuwe activiteiten op het vlak van de media.

Met de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT 2002-2006 verbond de Vlaamse Gemeenschap zich ertoe om drie e-VRT-projecten en de algemene werking van e-VRT te steunen. Het gaat om het proefproject Digitaal Thuisplatform, het onderzoeksprogramma MPEG voor de Vlaamse audiovisuele sector en het project oprichting van een ASP voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Twee e-VRT-projecten zijn sinds het afsluiten van de overeenkomst Innovatieve Mediaprojecten reeds afgewerkt. Het proefproject Digitaal Thuisplatform werd afgerond op 30 juni 2003, terwijl het MPEG-project op 30 september 2003 met goede resultaten kon worden afgesloten. Inmiddels werd een nieuw project goedgekeurd dat logisch aansluit bij het MPEG-project: @MEDIA-project (Advanced Media) - Project voor geavanceerde media in België.

De financiering van zowel de algemene werking e-VRT als de vergoeding van de e-VRT-projecten gebeurt vanuit de begrotingslijn 'Innovatieve Mediaprojecten' waarvoor in de begroting 2006 een budget van 10 901 keuro werd voorzien om nieuwe verbintenissen aan te gaan. Het vereffeningskrediet, initieel vastgesteld op 14 658 keuro, werd naar aanleiding van de begrotingscontrole 2006 verlaagd tot 10 103 keuro.

Met dit bedrag werden voor een totaal van 10.169.478 euro aan betalingen uitgevoerd nl.:

	Afrekening 31.12.2005	Jan.-feb. 2006	Mrt.-apr. 2006	Mei-juni 2006	Juli-aug. 2006	Sept.-okt. 2006
Algemene werking e-VRT	603 167	569 667	569 667	744 667	628 000	628 000
MPEG	0	0	0	0	0	0
ASP	606 495	432 073	891 871	561 668	1 393 250	2 268 827
@MEDIA	272 126	0	0	0	0	0
Totaal	1 481 788	1 001 740	1 461 538	1 306 335	2 021 250	2 896 827

2.2.4 Universitaire interfacediensten

De verdeling van de financiële steun over de 6 universitaire interfacediensten vindt zijn basis in het reglementair besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2002. Voor 2006 werd het basisbedrag dat met uitzondering van de indexatie jaarlijks was vastgesteld op 1.240 keuro met 700 keuro verhoogd tot 2.084 keuro waarvan volgend bedrag werd uitbetaald:

- > een eerste schijf van 80% of 1.667 keuro (het saldo wordt vereffend na verslaggeving in 2007);
- > verhoogd met het saldo 2005 t.b.v. 273 keuro of 20% van de projectsteun vorig dienstjaar dat pas het volgende jaar, na goedkeuring van de jaarlijkse verslaggeving, wordt uitbetaald.

Als volgt verdeeld:

	2005 (in €)			2006 (in €)		
	Voorzien	vereffend	saldo	Voorzien	vereffend	saldo
KUBrussel	9 146	7 317	1 829	13 962,80	11 170,24	2 792,56
KULeuven	565 110	452 088	113 021	862 776,00	690 220,80	172 555,20
UHasselt	46 137	36 910	9 227	70 439,20	56 351,36	14 087,84
Universiteit Antwerpen	185 640	148 512	37 128	283 424,00	226 739,20	56 684,80
Universiteit Gent	398 307	318 646	79 661	608 111,20	486 488,96	121 622,24
VUBrussel	160 661	128 529	32 132	245 286,80	196 229,44	49 057,36
Totaal	1 365 000	1 092 001	272 999	2 084 000	1 667 2000	416 800

2.2.5 Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams InnovatieNetwerk (VIN)

Tot eind 2005 werden de noodzakelijke middelen voor studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams Innovatienetwerk - naargelang hun aard en omvang - gehaald uit de IWT-werkingsmiddelen begroting ofwel uit de begrotingslijn bedoeld voor innovatieve acties vanwege de Vlaamse Regering. Om een meer structurele oplossing te geven aan dit probleem werd vanaf 2006 met middelen afkomstig uit de kredietlijn van de Vlaamse Regering, een nieuwe kredietlijn ingevoerd ten belope van 814 000 euro. Hiermee konden volgende welomschreven studie- en expertiseopdrachten gefinancierd worden:

- > HOBU en TETRA-fonds: een output en effectmeting;

- > VIN-portaal: een publiek toegankelijke webtool ter ontsluiting van de expertise in het ‘Vlaamse InnovatieNetwerk’;
- > Opleidingstraject VIN adviseurs (RIS, TD, TIS, ...);
- > Moderne RIS-evaluatie en telefonische bevraging van de RIS-klanten;
- > Ondersteuningsinstrumenten voor de EIS-adviseurs;
- > Gedragsadditionaliteit Vlaamse innovatiesteun;
- > Performantie VIS-Programma: studie naar de effectiviteit en performantie;
- > IP-acties voor de Vlaamse innoverende kmo;
- > e-VRT evaluatie.

2.3 Strategisch en beleidsgericht onderzoek

In de initiatieven ter ondersteuning van het Strategisch Basisonderzoek zijn onder meer begrepen:

- > het programma Generisch BasisOnderzoek (GBOU);
- > het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO);
- > het programma voor de acties ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA);
- > de specialisatiebeurzen voor doctoraatsstudenten;
- > het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO)
- > het onderzoekscentrum voor BreedBand Technologie (IBBT);
- > het toegepast biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM).

2.3.1 Generisch BasisOnderzoek (GBOU)

Om aan de eerder aangegane verbintenissen en de hieruit resulterende betalingsverplichtingen van het vroegere GBO-Programma te kunnen voldoen werd in de initiële begroting 2006 een bedrag voorzien van 6 726 keuro.

Naar aanleiding van de budgetcontrole 2006 werd dit betalingskrediet na aanpassing herleid tot 6 351 keuro.

Dit bedrag dient nog verhoogd met het saldobedrag 2005 t.b.v. 255 keuro plus 45 keuro teveel uitbetaalde steun samen: 6 651 keuro als totale middelen-enveloppe 2006. Met dit bedrag werd voor een totaal van 5 934 keuro aan projectsteun gefinancierd.

	Vereffend in 2001	Vereffend in 2002	Vereffend in 2003	Vereffend in 2004	Vereffend in 2005	Vereffend in 2006
KUL	2 650 905	5 778 724	4 944 112	7 370 998	5 732 916	2.100.413
UA	375 736	721 220	133 393	384 402	182 820	1.179.438
UGent	1 322 455	2 175 030	1 540 730	2 703 487	1 496 805	756.522
VUB	828 .889	1.271 645	1 745 733	1 428 682	2 439 717	1.795.274
Tropische geneeskunde	176 280	176 280	88 140	29 950	---	---
UHasselt	206 577	575 737	369 160	575 737	369 160	103.289
Totaal	5 560 842	10 698 636	8 821 267	12 493 255	10 221 418	5 934 936

2.3.2 Strategisch Basisonderzoek (SBO)

In 2003 werd voor de eerste keer steun toegekend vanuit het nieuwe financieringskanaal voor Strategisch Basisonderzoek. De voorloper van dit nieuwe financieringsinstrument was hogervermeld GBOU-Programma (Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten). De belangrijkste nieuwigheden in vergelijking met het vorige (GBOU) programma hebben betrekking op:

- > de verruimde indieningsmogelijkheden waarbij naast universiteiten ook bedrijven projecten kunnen indienen;
- > de voorziene incentives bij organisatie-overschrijdende samenwerking.

Het beheer van dit nieuwe financieringskanaal werd toevertrouwd aan het IWT. Verder werd ervoor geopteerd om de eerste SBO-oproep 2002-2003 te beperken tot wetenschappelijk-technologische projecten

met een economische of maatschappelijke finaliteit. Dit beantwoordt in een eerste fase aan een continuïteit met het GBOU-Programma.

Om aan deze basisdoelstelling te kunnen voldoen werd voor de eerste SBO-oproep 2003 een budgettaire enveloppe voorzien van 35 000 keuro aan steunmogelijkheden waarvan 16 840 keuro op de kredietlijn SBO (Pr. 71.3 - b.a. 12.30) en 18.160 keuro op de kredietlijn Vlaamse Regering (Pr. 71.3 - b.a. 99.11) met hieraan gekoppeld een vereffeningskrediet van 1 263 keuro.

In 2004 werd het SBO-Programma zowel inhoudelijk als budgettair verruimd tot het menswetenschappelijk basisonderzoek met een economische of maatschappelijke finaliteit. Voor 2005 werd het steunbudget bepaald op 37 488 keuro met een vereffeningskrediet dat, rekening houdend met het begrotingsoverschot 2004, werd vastgesteld op 11 153 keuro.

In 2006 werd voor een totaal bedrag van 38 604 keuro aan steunmogelijkheden voorzien gekoppeld aan een vereffeningskrediet van 16 321 keuro verhoogd met het begrotingsoverschot vorig dienstjaar 313 keuro, tot samen 16 634 keuro

Dit resulteerde in volgende uitgaven:

	Oproep 2003		Oproep 2004		Oproep 2005	
	Vastlegging in 2003	uitbetaald in 06	Vastlegging in 2004	uitbetaald in 06	Vastlegging in 2005	uitbetaald in 06
KUL	7 155 383	1 431 074	10 196 736	1 861 000	13 968 006	2 274 000
UA	0	0	3 78 288	778 000	2 464 942	469 000
UGent	1 801 068	487 716	9 709 392	1 718 000	6 349 093	999 000
VUB	1 957 862	391 572	6 897 792	1 193 000	5 490 098	499 000
UHasselt	2 001 229	400 246	1 087 152	224 000	0	0
Hogescholen + Coll. centra	953 295	190 657	299 904	60 000	672 257	0
Vlaamse OZI	1 442 413	160 978	2 399 232	96 000	0	929 000
Bedrijven	1 124 000	224 800	1 836 912	650 000	2 427 595	509 000
Buitenlandse OZI	398 266	79 652	1 274 592	174 000	2 240 857	171 000
Totaal	16 833 516	3 366 695	37 488 000	6 754 000	37 347 608	5 850 000

2.3.3 HOBU/TETRA

Sinds 1997 loopt deze actie voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (HOBU-Fonds). Het doel van dit initiatief was, zoals eerder aangegeven, het opwaarderen van technologisch onderzoek aan de Vlaamse hogescholen en anderzijds het bevorderen van de verspreiding van technologie kennis via de hogescholen naar Vlaamse bedrijven en kmo's in het bijzonder.

Zoals voor het HOBU werd het beheer van dit TETRA-Fonds aan het IWT toegewezen dat ook de modaliteiten voor het organiseren van de oproepen en de selectie van de projectvoorstellen uitwerkte.

Het beschikbaar budget voor de actie bedroeg voor elk van de begrotingsjaren:

	Gesplitst Vastleggingskrediet (GVK)	Gesplitst ordonnanceringskrediet (GOK)
1996		1 239
1997		1 239
1998		4 090
1999		4 090
2000		4 303
2001		6 951
2002		4 732
2003		5 941
2004		5 755
2005		5 686
2006		6 843

Sinds de oprichting van dit fonds werden 10 "calls for proposals" gelanceerd.

Voor de oproep 2006 werden de steunmogelijkheden verhoogd tot respectievelijk 6.999 keuro (GVK) aan betoelagingsmogelijkheden en 6843 keuro aan betalingsmiddelen (GOK).

Van het globale budget aan steunmogelijkheden werd, in overleg met de voogdijoverheid 0,5 miljoen euro gereserveerd voor een bijzondere oproep inzake 'TETRA-valorisatieprojecten'.

Dit resulteerde in 25 geselecteerde projecten uit de gewone oproep, voor een totaal van 6 500 keuro toegezegde financiële steun, en 9 positief beoordeelde aanvragen uit de bijzondere oproep, voor het resterend bedrag.

Met het vereffeningskrediet ten belope van 6 843 keuro plus 147 keuro overgedragen saldo 2005 samen 6 990 keuro werd voor een totaal van 6 042 keuro aan steun uitbetaald zodat de rekening 2006 met een begrotingsoverschot van 948 keuro werd afgesloten.

2.3.4 Specialisatiebeurzen

Onder de voorwaarden bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 1994 is het IWT sinds 1 oktober 1994 belast met het wetenschappelijk, administratief en financieel beheer van het stelsel van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Voor het bekostigen van deze beurzen werd in de begroting 2006 van de Vlaamse Gemeenschap een bedrag ingeschreven van 21 723 keuro. Dit bedrag dient nog verhoogd met het saldo 2005, ten bedrage van 534 keuro tot 22 263 keuro.

Op basis van:

- > het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toekenning van de specialisatiebeurzen door het IWT en de wijziging van dit Besluit goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29.06.1994;
- > het reglement voor het toekennen van de specialisatiebeurzen;
- > de adviezen van de commissies van externe deskundigen;
- > de toepassing van de rangschikkings- en selectieprocedure voor kandidaatbursalen zoals goedgekeurd door de raad van bestuur van het IWT;

bedraagt het totaal van de aangerekende betalingen op dit krediet (inclusief beheerskosten): 21 210 keuro. Het begrotingsoverschot 2006 voor de specialisatiebeurzen bedraagt aldus 1 052 keuro.

2.3.5 Het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel

Bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden in het kader van het Lambermontakkoord werd in 2001 het contractueel landbouwkundig onderzoek door de Vlaamse Regering toegewezen aan het Beleidsdomein Wetenschappen en Technologische Innovatie.

Het beheer en de opvolging van het contractueel landbouwkundig onderzoek werd opgedragen aan het IWT. In het begin werd voor de projecten uit de oproepen 2002 tot en met 2004 steun verleend op basis van een ad hoc regeling waarbij de maximale projectduur telkens werd beperkt tot twee jaar.

Op basis van de conclusies en de aanbevelingen van een externe doorlichting van de onderzoeks- en praktijkcentra in land- en tuinbouw in Vlaanderen werd een nieuwe aanpak voor de organisatie en de financiering van het landbouwkundig onderzoek uitgewerkt. Dit resulteerde in een nieuw reglementair besluit dat op 18 februari 2005 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

Voor de oproep 2006 werd een budgettaire enveloppe voorzien van 9 602 keuro (GVK) om nieuwe verbintenissen aan te gaan en 8 824 keuro, verhoogd met het begrotingsoverschot 2005 en de extra ontvangsten uit de terugstortingen van teveel uitbetaalde steun tot 8 936 keuro (GOK) aan betalingskrediet, om het peil van het onderzoek op dezelfde hoogte te houden als de voorbije jaren.

Er werden 84 projectaanvragen ingediend voor een totaal van 53,5 miljoen euro aan gevraagde steun. Met de beschikbare enveloppe van 9 602 keuro konden uiteindelijk 28 projecten voor een bedrag van 9 587 keuro voor financiering worden geselecteerd. Samen met de vergoeding van de projecten uit de vorige oproepen werd voor een totaal van 8 862 keuro steun aan landbouwkundige projecten uitbetaald.

2.3.6 Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie.

Op 24 oktober 2003 besliste de Vlaamse Regering principieel tot de oprichting van het IBBT een strategisch onderzoekscentrum dat virtueel wordt onderbouwd door de samenbundeling en versterking van bestaande onderzoeksgroepen actief in ICT, in het bijzonder breedbandcommunicatie.

Als startvoorzieningen werden voor 2003 een bedrag van 500 000 euro aan werkingsmiddelen en 1,094 miljoen euro aan investeringsmiddelen voorzien.

Voor 2004 werd gezien de effectieve opstart van het instituut op 1 maart van dit jaar een bedrag voorzien van 10,224 miljoen aan werkingsmiddelen en werd het IWT belast met de financiële en administratieve opvolging van dit project.

Sinds 2005 gebeurt de financiering van het IBBT via een aparte begrotingslijn waarvoor in de begroting een jaarlijkse basisdotatie wordt voorzien van 17 miljoen euro (waarvan 2 miljoen euro specifiek gericht op e-government projecten). Dit bedrag werd in 2006, na indexatie, verhoogd tot 17 287 keuro waarvan 17 255 keuro effectief werd uitbetaald.

2.3.7 Toegepast biomedisch onderzoek met maatschappelijke finaliteit

Op 15 september 2006 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de lancering van dit nieuwe financieringsprogramma bedoeld om meer inzicht te verwerven in de basis van ziekte en gezondheid bij de mens. Omdat voor dergelijk onderzoek onvoldoende financieringsmogelijkheden bestaan wenste de Vlaamse Regering in 2006 dit nieuwe TBM-Programma op te starten.

Voor de eerste oproep werden om begrotingstechnische redenen 2 budgetjaren samengevoegd met een totale middelenenveloppe van 10 miljoen euro (2006 + 2007). De oproep werd als één samengevoegde oproep beschouwd met een gefaseerde indiening en twee sluitingsdata. Na het afsluiten van de vroege indieningsperiode werd een eerste enveloppe van 5 miljoen euro aan projectsteun toegekend met een grootteorde van 0,5 miljoen euro begroting per project voor een periode van 2 tot 3 jaar en een steunpercentage van 100%.

2.4 Ondersteunen van deelname aan internationale programma's

2.4.1 IRC-Vlaanderen

IRC (Innovation Relay Centres) is een initiatief ter stimulering van de verspreiding en exploitatie van O&O-resultaten in de Europese Unie waarbij het IWT optreedt als Vlaams knooppunt in het IRC-netwerk. Enkele belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

- > stimuleren van meer kmo's tot internationale samenwerking en bepaling van hun noden op het vlak van innovatie;
- > gebruik van technologie-import om de Vlaamse industrie te versterken en promotie van de Vlaamse onderzoeksresultaten en technologie in het buitenland;
- > groeiende samenwerking met de bestaande actoren in het Vlaamse innovatielandschap teneinde het aantal Europees samenwerkende bedrijven te vergroten.

De hieruit voorkomende kosten worden gedekt door een vergoeding vanwege de Europese Gemeenschap. De beheerskost van deze actie bedroeg in 2006: 177 keuro. De aanrekening gebeurde lastens de vergoeding (376 keuro) die in 2006 en vorige jaren door de Europese Gemeenschap aan het IWT werd toegekend.

Met het oog op de verdere verbetering van de IRC-werking heeft het IWT in 2006 als partner ook deelgenomen aan twee bijkomende projecten: Lean TTT en IRC-Stake-tool waarvoor samen respectievelijk 13 keuro als ontvangst en 11 keuro als uitgave in de rekeningen 2006 werd opgenomen.

2.4.2 ERA-NET

ERA-NET is één van de activiteiten die werd opgezet in het kader van het Europese Zesde Kaderprogramma met als doel het stimuleren en ondersteunen van netwerken, de coördinatie van nationale en regionale maatregelen en het uitwerken en implementeren van gezamenlijke activiteiten.

Het IWT nam in 2006 deel aan 9 van deze projecten, voor één ervan vanuit een coördinerende rol voor de andere acht met een ondersteunende functie. Elk van de projecten wordt voor 100% gefinancierd vanuit de EC.

Het totaal van de hiervoor ontvangen beheersvergoedingen bedroeg in 2006 1 031 keuro waarop voor een bedrag van 514 keuro aan beheerskosten werd aangerekend.

2.4.3 INNO-NETten

Om de coördinatie tussen nationale/regionale innovatieprogramma's en -maatregelen van de lidstaten te bevorderen heeft de Europese Commissie (DG Industry and Enterprise) in 2005 het PRO INNO EUROPE initiatief gelanceerd. Vlaanderen is, via het IWT, actief betrokken bij verscheidene projecten die in deze context in 2006 werden opgestart (INNO-NET en INNO-Action) en vooral gefocust zijn op valorisatie van onderzoeksresultaten, technologieoverdracht en de optimalisering van de interacties tussen de innovatie-actoren (interactieve netwerking).

Rekening houdend met het feit dat sommige projecten (INNO-Action) slechts gedeeltelijk gefinancierd worden door de Europese Commissie, wordt voorzien in een cofinanciering van het openstaande deel van de projectkosten. In 2006 werd voor een totaal van 34 keuro aan beheerskosten voor de INNO-NET-projecten in rekening genomen.

2.4.4 Impactscan

De opzet van dit project dat gedeeltelijk vanuit de Europese Commissie wordt gefinancierd is het analyseren van de impact van het innovatiebeleid op regionaal vlak en het ontwikkelen van een systeem dat moet toelaten een interregionale benchmarking uit te voeren om te resulteren in een fundamentele verbetering van de effectmeting op (sub-) regionaal vlak.

Het IWT treedt in dit project op als coordinator van een ruim internationaal netwerk waarvoor in 2006 een beheersvergoeding werd toegekend van 199 664 euro. Tegenover dit bedrag stond een totaal van 288 177 euro aan uitgaven waarvan 170 926 euro werd doorgestort aan de buitenlandse partners het resterend gedeelte 117 251 euro werd benut voor het dekken van de beheerskosten.

2.5 Andere initiatieven

2.5.1 Hermes-Fonds

In 2003 werden bij beslissing van de Vlaamse Regering een aantal nieuwe excellentiecentra ('Vlaams Instituut voor de Logistiek', 'Flanders' Mechatronics Technology Center' en 'Incubatiepunt GEO-informatie') opgericht met financiering vanuit het Hermes-Fonds of Fonds voor het Flankerend Economisch Beleid (Pr. 51.2 – b.a. 41.41).

Het IWT dat van in het begin nauw betrokken is geweest bij zowel de uitwerking en de evaluatie van elk van deze initiatieven, de opmaak van de betreffende convenanten als de controle op de uitvoering ervan werd ook belast met de uitbetaling van de toegekende steun. Het IWT heeft in 2006 ten behoeve van deze excellentiecentra voor een totaal van 4 283 keuro aan uitgaven gefinancierd lastens de kredietlijn van het Hermes-Fonds.

2.5.2 EFRO-initiatieven

Betreft de steun die als toeslag wordt toegekend aan technologie- en innovatieprojecten die worden uitgevoerd in de doelstelling 2-gebieden en binnen het kader van INTERREG in aanmerking komen voor een bijkomende steunverlening. In 2006 werd aan 20 projecten voor samen 573 783 euro EFRO-steun toegekend waarvan 302 898 euro effectief werd uitbetaald.

2.6 Samenvattend overzicht van de totale uitgaven volgens jaarrekening 2005 – 2006

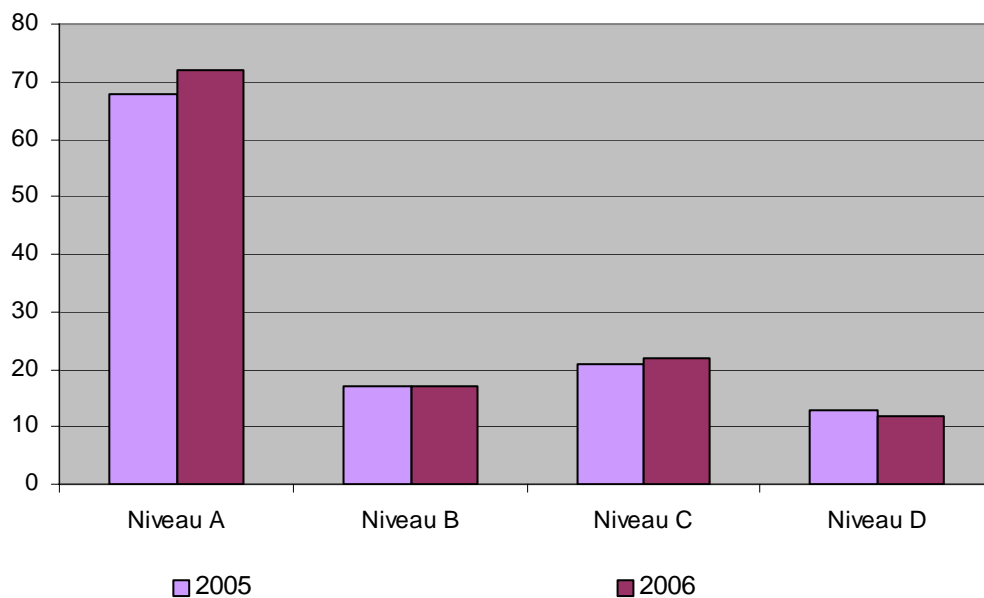
	2005 (in K€)	2006 (in K€)
Wedden en vergoedingen		
> Statutair en contractueel personeel	8 070	8 729
> EG gesteunde projecten	484	707
> Specialisatiebeurzen	145	147
> Andere vergoedingen (raad van bestuur)	15	17
Subtotaal	8 714	9 600
Werkingskosten		
> Decretale opdrachten	3 132	3 369
> EG gesteunde projecten (incl. beheersverg. t.b.v. 171. keuro aan de buitenlandse partners)	680	328
> Specialisatiebeurzen	160	172
Subtotaal	3 972	3 869
Investeringskosten		
> Meubelen en kantoormachines	32	7
> Informatica (hard- en software)	201	62
> Dienstvoertuigen	0	26
> Inrichting kantoren	0	8
Subtotaal	233	104
Uitgaven voor steun aan projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden		
> Steun aan industrieel basisonderzoek	7 109	9 054
> Steun aan prototype onderzoek	9 103	16 406
> Steun aan gemengd onderzoek	33 514	21 996
> Steun aan KMO-haalbaarheidsstudies	---	---
> Steun aan KMO-innovatieprojecten	11	---
> Onderzoeksmantatarissen	2 030	2 273
> Collectieve centra	20	14
> ITA (Actieprogramma Informatietechnologie)	---	---
> VLIET (Impulsprogramma Energietechnologie)	---	---
> EUREKA	18 580	15 521
> VAL (Actieprogramma Luchtvaart)	---	29
> KIV	---	---
> KMO-Studies	2 752	2 907
> KMO-Innovatieprojecten	8 284	8 952
> Achtergestelde leningen	1 631	1 062
> VIS-projecten	13 812	17 721
> Andere (vroegere FIOV-steun, Proef- en Groenteteelt, ...)	1 138	1 262
Subtotaal	97 984	97 198
Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering	14 223	14 923
Universitaire interfaces	1 361	1 940
Innovatieve mediaprojecten	5 897	10 169
Studie- en expertisepdrachten ten behoeve van het VIN	---	502
Uitgaven voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (HOBV)	5 801	6 042
Uitgaven voor de financiering van het Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten (STWW/GBOU)	10 221	5 935
Strategisch Basisonderzoek	10 840	15 971
Specialisatiebeurzen	19 503	20 891
Wetenschappelijk en Technologisch onderzoek met landbouwkundig doel	8 477	8 863
Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie	17 000	17 255
Hermes-Fonds	9 371	4 284
EFRO-toeslag	662	303
Uitgaven met FFEU-middelen	803	---
Totaal	215 062	217 849

3 Personeel en prestaties

3.1 Personeelseffectief* per 31.12.2006

	2005	2006
Niveau A	68	72
Directie	4	5
Adviseur	58	60
Directeur	2	2
A1	4	5
Niveau B	17	17
Niveau C	21	22
Niveau D	13	12
Totaal	119	123

* voltijdse loopbaanonderbrekers en verlofgangers in opdracht niet inbegrepen (5 personen)

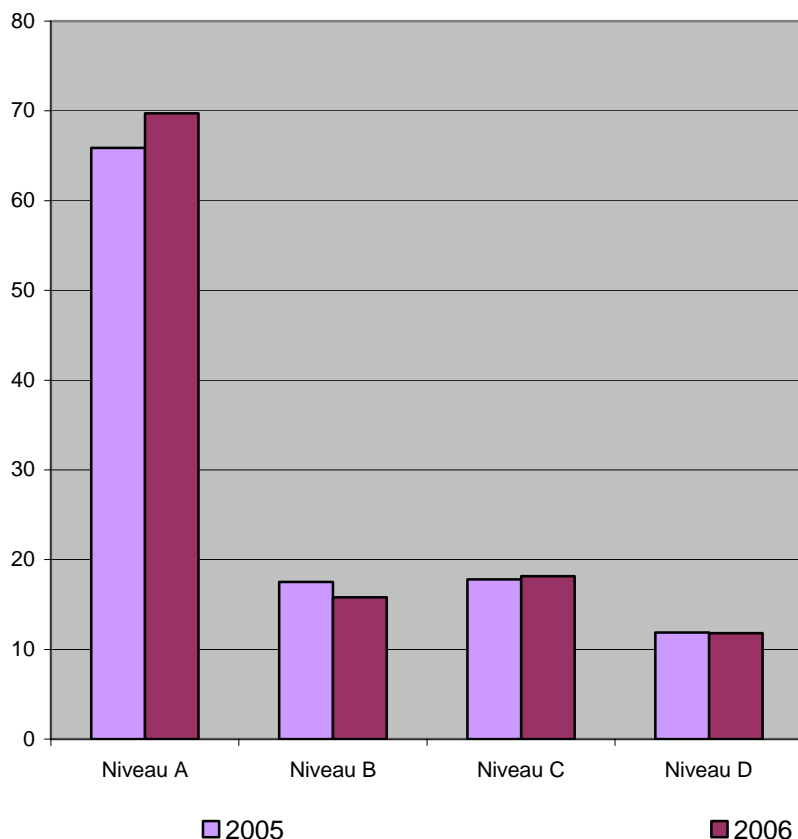

3.2 Evolutie van het beschikbaar effectief* in VTE (stand op 31.12.2006)

	2005	2006
Niveau A	65,87	69,74
Directie	4	4,88
Adviseur	55,73	57,86
Directeur	2	2,00
A1	4,14	5,00
Niveau B	17,5	15,81
Niveau C	17,8	18,15
Niveau D	11,89	11,81
Totaal	113,06	115,51

* contractueel personeel op externe kredieten inbegrepen

Beschikbaar effectief in VTE op 31.12.2006

Bovenstaande cijfers geven de toestand met inbegrip van alle betaalde afwezigheden. Wanneer enkel de effectief gewerkte tijd voor het IWT in aanmerking wordt genomen, is het beschikbaar netto-effectief op 31.12.2006 gelijk aan 104,46 VTE.

3.3 Evolutie van het personeelsbestand in 2006

3.3.1 Nieuwe personeelsleden in dienst gekomen in 2006

Contractueel		Statutair		Totaal	
Voltijds	Deeltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds	Voltijds
8	0	0	2	0	10

Het betreft 5 adviseurs, 1 adjunct van de directeur, 2 statutaire deskundigen en 2 medewerkers.

3.3.2 Personeelsleden uit dienst gegaan in 2006

Contractueel		Statutair		Totaal	
Voltijds	Deeltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds	Voltijds
3	0	0	1	0	4

Het gaat om 1 adviseur, 2 deskundigen en 1 medewerker.

3.4 Naamlijst van de medewerkers die in 2006 prestaties leverden

Deze lijst vermeldt de naam van de personen, ongeacht of hun tewerkstelling voltijds of deeltijds was, voor zover zij presteerden in 2006.

3.4.1 Directiecomité

ZEEUWTS Paul
DE POTTER Bernard tot 01.10.2006
DE ROECK Tania aangeduid als directielid per 01.11.2006
SILEGHEM Maarten aangeduid als directielid per 01.11.2006
VAN DE LOOCK Leo
VANDERMEULEN Michel

3.4.2 Adviseurs

ALLEWIJN Kristel
ARENTS Inge
BAETEMAN Monique
BILSEN Greet
BORGERS Jozef
BRUYNSEELS Ria
CALLENS Mia
CARCHON Donald
CAUWENBERG Veerle
CELEN Jozef
COUCKE Peter
DE BRABANDERE Anne in dienst vanaf 01.01.2006
DE BUYSER Luc
DE CAESEMAEKER Bart
DE CLERCQ Elsie
DE CLERCQ Lieven
DE COCK Olivier
DE DONCKER Lieve
DE MAEYER Annelies
DE RIDDER Luc in dienst vanaf 01.01.2006
DE VOS Johan
DE VUSSER Frederik in dienst vanaf 13.02.2006
DE WILDE Willy
DE WITTE Hilde
DELEENER Alain
DEMESMAEKER Els verlof voor proef vanaf 01.08.2006
DEZITTERE Dries
DUBOIS Thierry in dienst vanaf 01.10.2006
FAIGNET Stephane
GORIS Kathleen
KLOECK Ben
KREKELS Bruno
LEGERMANN Barbara
LUCAS Carine
MAES Jan
MASYN Yvon
MENTEN Patricia
MICHIELS Johan
MONTENY Frank
OTTE Dirk
PARENT Magali
POLLET Marc
RENDERS Annie
SCHAMP Tom in dienst vanaf 01.09.2006
SCHREURS Paul
SLEECKX Eric

SOORS Ferdi
STASSIJNS François
STEEMAN Herman
STEVENS Rudi
STRUIJK Corien
THEVISSSEN Peter
VAN BAUWEL Herman
VAN DEN BOSCH Anne
VAN ISACKER Filip
VAN RANSBEECK Bart
VAN STEENKISTE Danny
VAN WASSENHOVE Fredy
VEELAERT Dirk
VERSTRAETEN Peter uit dienst vanaf 31.12.2006
VOET Marnix

3.4.3 Ander universitair personeel

COLLIER Jochen
LOOSVELT Micheline
MAECKELBERGHE Dirk
POLLET Hans
POLLEUNIS Ludo
VANDE VYVERE Danny
WYNS Helga in dienst vanaf 01.04.2006

3.4.4 Administratief-technisch personeel

BAEYENS Liesbeth
BAUWENS Patrick
BRUYLANDT Deborah uit dienst vanaf 12.09.2006
BUGGENHOUDT Karen
DE GREVE Karine
DE MAESSCHALCK Ria
DE MARREZ Philip
DE MEERSMAN Leslie in dienst vanaf 01.02.2006; uit dienst vanaf 31.07.2006
DE SMEDT Kurt
DE VOS Christine
DE VOS Joeri in dienst vanaf 16.10.2006
DERUYTTERE Astrid
DEVOLDERE Nathalie
DRIEGHE Karlien
FRANCO Herlinde
GHYS Nand
GIES Luc
GOOVAERTS Gerllinde werkhervatting na verlof voor proef vanaf 01.07.2006
GRIETEN Bart
JANSSENS Jan
JORIS Ann
LAUWERYS Annelies
LELEUX Corine
LIETAERT Rik
MELS Johan in dienst vanaf 15.07.2006
MERCKX Gerda
MIGO Mohamed
MORET Erwin
PIOT Wim

PODEVYN Gerthy
 RAES Marleen
 ROSVELDS Marcel
 SCHELFHOUT Els
 SCHOOF Nancy
 SERNEELS Ingrid
 TORSIN Jan
 VAN DE GAER Dirk in dienst vanaf 01.08.2006
 VAN DE VELDE Conny
 VAN DEN BOSSCHE Lutgarde
 VAN DEN BREMT Ann verlof voor proef vanaf 01.10.2006
 VAN DEN BREMT Sandra
 VAN MOL Evi uit dienst vanaf 28.02.2006
 VAN NIJLEN Grietje
 VANDERSTRAETEN Suzy
 VEKEMANS Anita
 VERMEIR Annemie
 VERVOORT Carmen
 VOETS Ann
 WATTEZ Katty
 WIJNS Fabienne

3.4.5 Onderhoudspersoneel

VANDEBORNE Fabienne
 MEIRLEVEDE Luc
 AMMARTI Fatima
 DE RIDDER Jacqueline
 DONGLEUR Dominique

3.5 Personeel zonder prestaties

COSAERT Donaat verlof voor opdracht
 GOOSSENS Karel verlof voor opdracht
 LAROSSE Jan verlof voor opdracht
 VANDE BERGH Monique voltijdse loopbaanonderbreking
 VAN GASTEL Marc verlof voor opdracht

3.6 Situatie op 31.12.2006

	Deeltijds*	Voltijds	Voltijds verlof**	Totaal
Niveau A	13	59	6	78
Niveau B	5	12		17
Niveau C	10	11	1	22
Niveau D	4	9	1	14
Totaal	32	91	8	131

* inclusief gecontingenteerd verlof (20 d)

** niet meegeteld in puntje 3.1

3.7 Situatie van de personeelsbezetting in VTE over het jaar volgens niveau en geslacht incl. personeel op externe fondsen

	Man			Vrouw			Totaal
	Niveau A	Niveau B tot D	Subtotaal	Niveau A	Niveau B tot D	Subtotaal	
Jan	46,82	15,00	61,82	21,55	31,57	53,11	114,93
Feb	47,80	15,00	62,80	21,48	32,03	53,50	116,30
Mr	47,78	15,00	62,78	21,28	29,96	51,24	114,02
Apr	47,80	15,00	62,80	22,05	30,00	52,05	114,85
Mei	47,83	15,00	62,83	22,33	30,15	52,48	115,30
Jun	47,32	15,00	62,32	22,52	29,73	52,25	114,57
Jul	47,29	16,00	63,29	22,21	31,02	53,24	116,52
Aug	46,13	16,61	62,74	19,61	30,33	49,93	112,67
Sep	48,21	16,52	64,74	20,19	30,50	50,69	115,43
Okt	48,52	17,00	65,52	20,34	29,11	49,45	114,98
Nov	48,68	17,00	65,68	20,45	29,11	49,57	115,25
Dec	48,67	17,24	65,90	21,07	28,53	49,61	115,51

De effectieve prestaties in december 2006 komen overeen met 104,46 VTE.

3.8 Tewerkstelling volgens juridische grondslag^o (situatie per 31.12.2006)

	Contractueel onbepaalde duur*	Statutair	Totaal
Niveau A	27	51	78
Niveau B		15	15
Niveau C	5	19	24
Niveau D	6	8	14
Totaal	38	93	131

^o incl. voltijdse loopbaanonderbrekers en personeel met verlof voor opdracht

* in niv. A inclusief de opstartformatie die een vaste betrekking in de personeelsformatie bezetten

3.9 Afwezigheid wegens ziekte

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Dagen afwezigheid*	539	544,8	887	565,5	786,5	872
Voltijdse equivalenten (VTE)	93,3	101,09	107,73	108,49	113,05	115,51
Gemiddeld per personeelslid (VTE)	5,78	5,39	8,23	5,21	6,96	7,55

* de afwezigheid ingevolge ziekenhuisopname, zwangerschap of arbeidsongeval niet meegerekend maar inclusief deeltijdse werkhervatting om gezondheidsredenen

De arbeidsongeschiktheid is gestegen van 6,96 dagen naar 7,55 dagen gemiddeld per personeelslid-VTE. Deze stijging is hoofdzakelijk te wijten aan de toename van ambtenaren met deeltijdse prestaties wegens ziekte (aantal = 3, ten belope van 174 dagen in 2006).

De hospitalisatie zelf zit niet in de cijfers van het verzuim, de revalidatie wel voor zover het geen aaneensluitende periode met de hospitalisatie betreft.

Ook de afwezigheden als gevolg van een arbeidsongeval zijn niet opgenomen in deze cijfers.

Het verzuimcijfer van het niveau A-personeel ligt lager dan dat van het niet-A personeel.

4 Vorming

4.1 Algemene cijfers

	Aantal betrokken werknemers	Aantal gevolgde opleidingsuren	Kosten voor het IWT (€)
Contractuelen	22	781,80	12 981
mannen	15	597,20	12 107
vrouwen	7	184,60	874
Statutairen	42	1 106,90	19 540
mannen	22	686,10	11 889
vrouwen	20	420,80	7651
Totaal	64	1 888,70	3 2521

De vormingsinspanning wordt geduid aan de hand van begrotingsuitgaven en het formeel geregistreerde aantal opleidingen en vorming. De uitgaven voor vorming bedroegen in 2006 €32 521. Dit bedrag is 1/3de minder dan het bedrag in 2005 en 55% lager dan in 2004.

Het aantal uren vorming en opleiding bedroeg 1 888,70 uren of ongeveer 248,5 dagequivalenten.

4.2 Toelichting

Volgende berekeningen betreffen de momenten van formele vormingsregistratie (betalend, door het IWT besteld of tegen betaling afgenomen bij derden alsook interne opleidingsmomenten). Dit is een vrij formeel beeld van de vormingsinspanning, maar ook de gemakkelijkste vorm voor de presentatie ervan. Overigens blijkt uit de activiteitenregistratie van IWT-adviseurs (niveau A) dat de formele registratie zo'n 50% is van de totale vormingstijd. Die totale vormingstijd omvat dan ook de tijd voor vakliteratuur, externe kosteloze seminars, vakbeurzen, e.a. De trendanalyse gebeurt hier dus alleen op de formele vormingactiviteiten (zoals vorige jaren).

In deze cijfers zit ook het statutaire vormingsverlof, te weten maximum 120 uur per jaar voor individuele trajecten.

Omschrijving	Besteed bedrag (€)		Dagen vorming	
	2005	2006	2005	2006
Individuele opleidingsinitiatieven	29 770	21 887	108	168,5
Collectieve opleidingsinitiatieven	898	190	73	23
Seminaries/studiedagen buitenland	6 272	2 685	25	14
Seminaries/studiedagen binnenland	12 617	7 759	89	43
Totaal	49 557	32 521	295	248,5

De meest uitgesproken verschillen met 2005 betreffen de individuele opleidingsinitiatieven. Deze zijn in aantal dagen fel gestegen, maar het besteed bedrag is sterk gedaald t.o.v. 2005. Het aantal en de kost voor collectieve opleidingen was bijzonder laag. Dit komt omdat er voor deze initiatieven gewacht werd op een studie in samenwerking met het VLEKHO, zodat er in 2007 terug echt doeltreffende collectieve opleidingen kunnen georganiseerd worden.

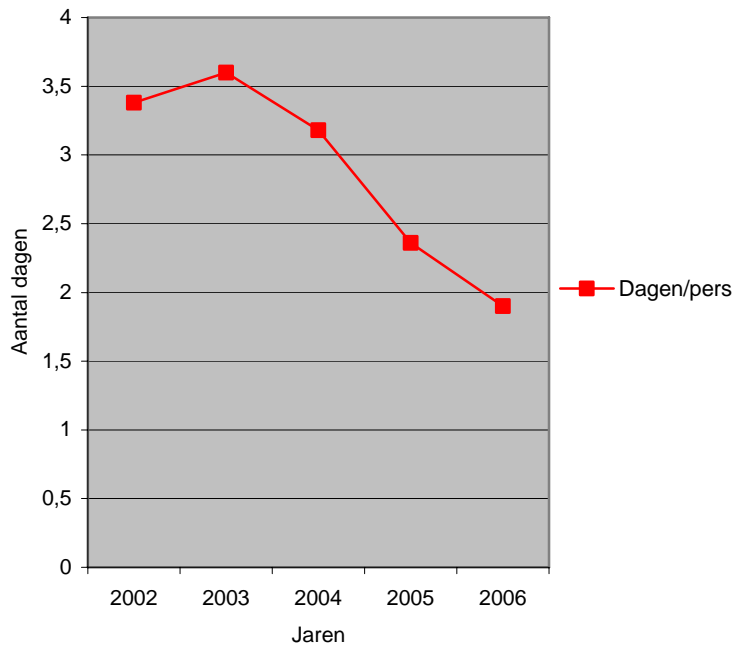
Het totale aantal dagen vorming is afgenomen t.o.v. 2005. Dit wordt voor een groot gedeelte verklaard door de daling van het aantal collectieve opleidingen en van de studiedagen.

Het totaal aantal dagen opleiding is gedaald, maar het aantal dagen per 'vormingnemer' is sterk gestegen.

Jaar	Uitgave (€)	Dagen	Kost (€)/dag	Dagen/pers
2002	72 307	378,5	191	3,38
2003	57 449	408	141	3,6

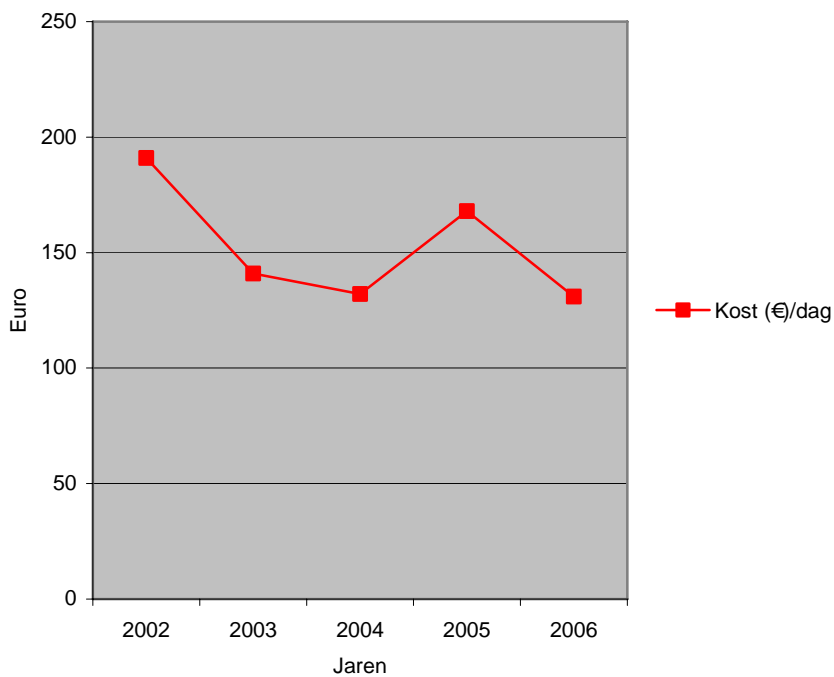
2004	49 678	376	132	3,18
2005	49 557	295	168	2,36
2006	32 521	248,5	131	1,90

Dagen/pers vorming

Er moet opnieuw worden vastgesteld dat in vergelijking met vorige periodes het aantal formele uren vorming laag blijft. Het aantal vormingsdagen per persoon is nu zelfs lager dan 2. De doelstelling van de directie was bij de uittekening van het goedgekeurde personeelsplan om gemiddeld minstens 5% expliciete vormingstijd te voorzien per personeelslid. Dit objectief is dus nog verder weg.

Kost (€/dag)

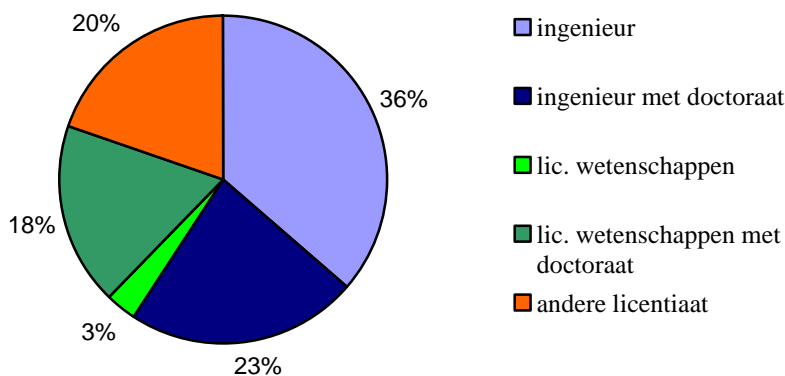
De kost per opleidingsdag is terug gedaald t.o.v. 2005. Het aantal dagen opleiding per personeelslid blijft dalen. Dit is het gevolg van twee evoluties: vermindering van collectieve opleidingsmomenten (lage kost per deelnemer) en toename van de individuele opleidingen (hoge kost per deelnemer).

4.3 Externen die in 2006 meewerkten aan collectieve vorming en opleiding

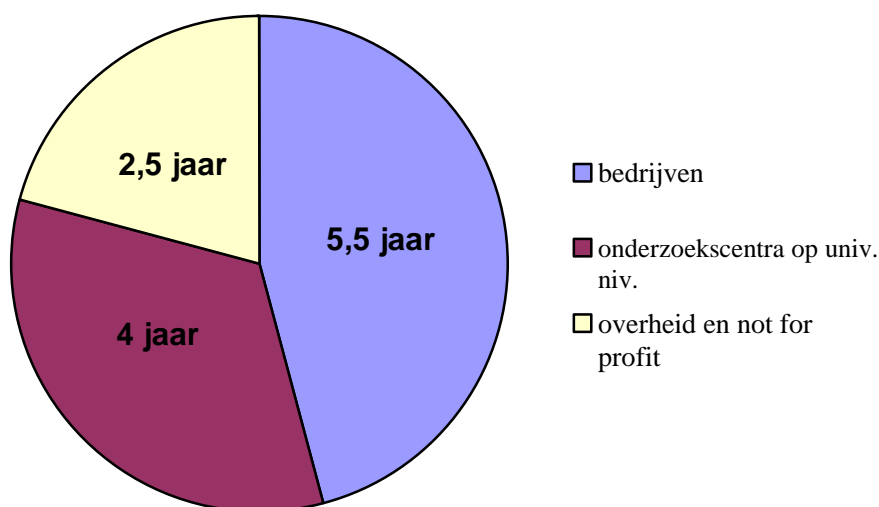
Onderwerp	Docent	Organisatie
Upgraden Office	CIO-docenten	CIO
IWT-Vooruitzichten		M&A
Kerntalenten	Danielle Krekels	

5 Competenties in het IWT

Opleiding van IWT-adviseurs

Ervaring van IWT-adviseurs
buiten het IWT

Er zijn slechts geringe verschillen vergeleken met de situatie eind 2005.

6 Toelichting bij de HRM-aspecten

6.1 Invulling van de personeelsformatie

Sinds begin 2002 beschikt het IWT over een goedgekeurd personeelsplan, gesteund op proces- en takenanalyse, situatie 2001, met volgende inhoud (in VTE):

	Niveau					
	A3	A2	A1	B	C	D
algemene leiding	2					
directie*		2*				
adviseur		51,7**				
directeur		2				
informaticabeheerder		1				
applicatie- en databeheerder			2			
adjunct van de directeur			2			
documentalist			1			
deskundigen				16,5		
secretariaatsmedewerkers					17,8	
logistiek medewerker						7
onderhoudsmedewerker						5***
Totaal per niveau	2	56,7	5	16,5	17,8	12

Totaal

110

* 3de functie ingevuld door een directeur

** inclusief interne controller en externe communicatie, en 1 adviseur landbouw die het federaal takenpakket landbouw naar het IWT volgde

*** ingevolge uitbreiding vloerbezetting

Effectieve bezetting (alle personeel, in VTE) per 31.12.2006

Functie	Niveau					
	A1	A2	A3	B	C	D
Adj. Dir. Fin. & boekhouding	1					
Adj. Dir. HRM en Juridische Zaken	1					
Adm. Medewerker					1,5	
Adviseur		58,1				
Algemene leiding			1			
Applicatie en databankbeheerder	2					
Desk. Boekhouding				2	1	
Desk. HRM en personeelsadm.				2		
Desk. Specialisatiebeurzen					0,8	
Desk. Verificatie				4		
Directeur Financiën en logistiek		1				
Directeur HRM en Juridische Zaken		1				
Directiemandaat		2,9				
Directiesecretariaat				3,3	1	
Documentatieverantwoordelijke	1					
Informaticabeheerder		1				
Log. en onthaalmedewerker						6,6
Onderhoud en catering						3,85
Secretariaatsmedewerker				16,15	0,9	

Systeembeheerder					3	
Totaal per niveau	5	64	1	14,3	20,45	11,35
Totaal						116,1

Deze cijfers zijn inclusief de VTE's tewerkgesteld op externe opdrachten.

6.2 Loopbanen

Het aantal statutaire personeelsleden bedraagt op 31.12.2006 93 op 124 of 75% (op 31.12.2004: 72% op 31.12.03: 69%, op 31.12.2002: 65%).

6.3 Syndicale relaties

Het syndicaal BasisOverlegComité (BOC) vergaderde 4 keer. Deze vergaderingen behandelden onder meer:

- > opvolging van de werkzaamheden van de suborganen WECOM en IPC;
- > de opvolging van de personeelsbezetting met het oog op vervangingswervingen;
- > de opvolging van de contractuele aanwervingen in functie van bijkomende externe opdrachten;
- > diverse reglementen en procedures rond deze aanwervingen en bevorderingen (IVA-rp en gevolgen voor personeel);
- > de praktische toepassing bij het IWT van reglementaire regelingen zoals de glijdende uurregeling;
- > de toekomst van het IWT, gegeven de beslissingen van Beter Bestuurlijk Beleid;
- > opvolging van de thuiswerkregeling, gegeven het instellings specifiek beleid en de CAO Vlaamse overheid;
- > de aanduidingsprocedure voor de nieuwe directieleden;
- > het vormingsbeleid bij het IWT;
- > opvolging van het vormgeven van een specifiek instellingsbeleid inzake anders werken;
- > besluiten uit diverse enquêtes (personeelstevredenheidsenquête en belevingsbarometer);
- > de stand van zaken met betrekking tot de uitrol van het nieuwe loonpakket;
- > het arbeidsreglement, inzonderheid voor wat betreft de werkuurregeling, de overuren, de prikklok, de verloven, en de dienstvrijstellingen.

6.4 Veiligheid en preventiebeleid

De praktische voorbereiding en gecoördineerde uitvoering van het veiligheids- en preventiebeleid wordt geadviseerd door de Interne PreventieCommissie (IPC). Dit is een gemeenschappelijk werkorgaan van de directie, vakverenigingen en interne preventieadviseur. Dit overlegorgaan vergaderde 7 keer.

Als voornaamste acties kunnen worden vermeld:

- > voorbereiding en inplanning van de nodige informatiesessies voor de jaarlijkse evacuatieoefening;
- > de actualisering van de interventie- evacuatie en EHBO-ploegen, en van hun opleiding;
- > de samenwerking met de externe preventiedienst, de externe preventie-adviseur psycho-sociale aspecten en arbeidsgeneesheer;
- > bijsturing van de risico-analyse en van het meerjarenplan inzake preventie;
- > opvolgen van de luchtkwaliteit en aanpassing van de airco;
- > opvolging van het onderhoud en de hygiëne van de sanitaire installaties;
- > actie i.v.m. de hygiënische, anti-bacteriële dieptereiniging van toetsenborden, telefoons en bekleding van de kantoorstoelen;
- > werkkledij en veiligheidsschoenen bij bepaalde risico's;
- > een volledig rookvrij kantoorgebouw;
- > veiligheid in het gebouw (o.a. verlichting, plafondtegels);
- > voorzien en selectie van de gepaste koeltoestellen (lunches).

6.5 Evaluatiegebeuren

De jaarlijkse evaluatie werd normaal afgewerkt. Er werden geen onvoldoendes of loopbaanvertragingen toegekend.

Voor het eerst werd de toekenning beslist van functioneringstoelagen: een dergelijke toelage is ingevoerd als blijk van waardering voor de goede invulling van toegewezen extra verantwoordelijkheden die de normale functie-invulling substantieel overschrijden.

De toelage werd toegekend aan 18 personen (15 van A-niveau, en 3 andere personeesleden). Ze bedroeg € 300 bruto, behalve voor medewerkers van niveau D waarvoor het statuut het minimum voorziet van 5% van het jaarloon.

6.6 Welzijns-, emancipatie-, en diversiteitsbeleid

WECOM, letterwoord voor de Welzijns- en EmancipatieCOMmissie bij het IWT, vergaderde in 2006 9 maal, met als belangrijkste agendapunten:

- > beleid inzake pesten: rol vertrouwenspersoon en aanpak WECOM rond aanpak klachten;
- > bespreking personeeltevredenheid;
- > aanbeveling tot aankopen bij NGO's en andere goedbedoelinstellingen;
- > beleidslijn inzake reactie van het IWT bij familiale gebeurtenissen (wie doet wat);
- > opvolging anders werken;
- > organisatie van een middagsessie omtrent kerntalent, gegeven door Danielle Krekels;
- > actievoorstel tot oproep vrouwelijke experten;
- > uitwerken van een WECOM-webstek;
- > de combinatie werk/gezin.

6.7 Vriendenkring

Tijdens het voorbije jaar kwam het bestuur van de Vriendenkring een zevental keer samen om hun activiteiten voor te bereiden.

Zoals elk jaar waren er, verspreid over het ganse jaar een aantal korte gemeenschapsactiviteiten. Verder waren er het Sinterklaasfeest en de Kerst/hobbymarkt.

De IWT-personeelsdag ging dit jaar door in Hoegaarden. De vriendenkring organiseerde tevens een heus jubileumfeest te Mechelen naar aanleiding van het 15 jaar bestaan van het IWT.

6.8 Sociale dienst

Het IWT is zoals vorige jaren lid van de vzw Sociale Dienst van de Vlaamse Gemeenschap. Naast juridisch advies betekent dit voor het personeel ook toegang tot culturele activiteiten en evenementen tegen verlaagde kostprijs, en tot financiële ondersteuning, wanneer nuttig en nodig.

Meer weten?

Wenst u meer informatie over het IWT? Of bent u geïnteresseerd in onze instrumenten en diensten?

Contacteer ons dan op:

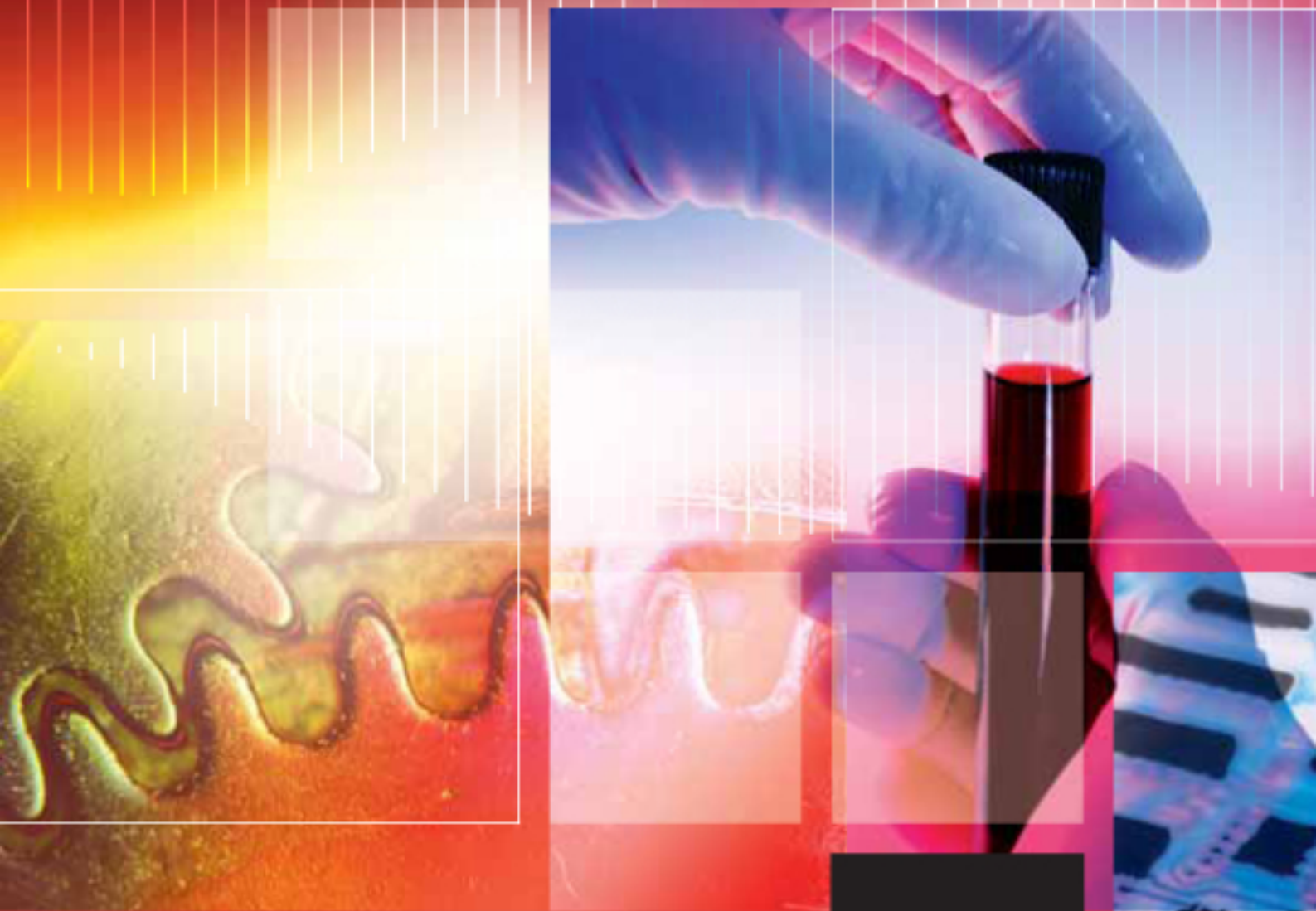
Bischoffsheimlaan 25
1000 Brussel

Tel. +32 (0)2 209 09 00
Fax +32 (0)2 223 11 81
info@iwt.be

Of bezoek onze site op

www.iwt.be

Bijlagen Activiteitenverslag 2006

Open
innovatie

Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie
door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen

Inhoud

Bijlage 1: Onderzoek en ontwikkeling	2
Bijlage 2: KMO-Programma	11
Bijlage 3: Onderzoeksmandaten	27
Bijlage 4: Specialisatiebeurzen	29
Bijlage 5: VIS/Technologische Dienstverlening	50
Bijlage 6: VIS/Collectief Onderzoek	52
Bijlage 7: VIS/Thematische Innovatie Samenwerkingsverbanden	53
Bijlage 8: TETRA-Fonds	55
Bijlage 9: SBO-Programma	63
Bijlage 10: LandbouwOnderzoek	68
Bijlage 11: Toegepast BioMedisch onderzoek	71

Bijlage 1: Onderzoek en ontwikkeling

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)	Extra steun
BEKAERT NV – BTC <i>ACOW: Advanced coatings on wire</i>	866.255	
ALCATEL BELL NV <i>ACTIVATE: Admission and resource control in a TISPAN evolution for ATM and Ethernet Networks</i>	261.834	
BEKAERT NV - BTC <i>ADLC: Advanced research on diamond like carbon coatings</i>	527.766	
PICANOL NV <i>ARVPS: Adaptive relay valve pressure systems</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	435.038	DTO
MATERIALISE NV <i>Basic numerical models for simulation of dental treatments: orthodontics, prosthodontics and orthognatics</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	327.302	KMO
ANL-PLASTICS NV <i>Bioplastics in de verpakingsindustrie</i>	175.964	DTO
NMDG Engineering BVBA <i>Calibration, hardware and software technology for the characterisation of nonlinear HF Components under broadband modulation stimulus</i>	534.810	KMO
BEKAERT NV - BTC <i>CARCORD: Superior Carcass Cords for truck and bus tires</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.729.329	AUTOMOBIEL
BARCO NV Projection Division Presentation & Simulation <i>CASID: Computer Aided Simulator Design</i>	120.965	
TEEPAK NV <i>Celluloseverpakking met anti-schimmel eigenschappen</i>	62.143	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>COMPO II: Platform development for compact power lamps for digital display</i>	337.385	DTO
UGINE & ALZ BELGIUM NV <i>Concurrent optimisation of process metallurgy and slag handling with respect to stainless steel slag valorisation</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	949.591	DTO
TELEVIC NV <i>COPLINTHO: Innovative Communication platforms for interactive e-homecare</i> ANDROME NV ARTEC ELECTRONICS NV CUSTODIX NV	559.428	
EMERSON & CUMING MICROWAVE PRODUCTS NV <i>Creatie van een platform voor de karakterisatie en het ontwerp van vlakgelaagde absorbers</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	230.066	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV	367.457	DTO

Philips Innovative Applications Turnhout
CYRO: Understanding the Chemical Cycle and enhancing its Robustness

WIENERBERGER NV <i>DAIBIB: Duurzame, akoestische innovatieve bouwsystemen in baksteen</i> D.D. RECYCLING NV KULeuven, Faculteit Wetenschappen Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	396.633	DTO, KMO
GENZYME Flanders NV <i>De ontwikkeling en opschaling van een nieuw en verbeterd tweede generatie proces voor de commerciële productie van een therapeutische monoklonale antistof en de implementatie ervan</i>	2.559.248	
BASF ANTWERPEN NV <i>DEPIPL: Pilot plant voor Deacon-proces in MDI-keten</i> BASF GmbH	669.090	DTO
AJINOMOTO OMNICHEM NV <i>Derivativering van fenolische verbindingen met als doel hun eigenschappen te veranderen en hun toepassingsgebied te vergroten</i>	484.088	
BARRIER THERAPEUTICS NV <i>Design and Synthesis of Fungicidal ROS inducing Compounds with a novel Mode of Action</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen Universiteit Maastricht - Instituut GROW	1.253.474	KMO
UMICORE NV UMICORE Research <i>Development of nano CeO2 for CMP applications</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW	401.246	
PEMCO BRUGGE BVBA <i>Development of special glasses for hot processing of carbon & stainless steels</i> ARCELOR STEEL BELGIUM NV Centre for Research in Metallurgy (CRM)	284.890	DTO
MATERIALISE NV <i>Digital CAD II</i>	515.504	KMO
DREDGING INTERNATIONAL NV <i>DIORITE: Ontwikkeling van een prototype on-line meetsysteem ter bepaling van de grondeigenschappen van het te baggeren gesteente enkele meters voor de snijkop</i>	395.877	
TENNECO AUTOMOTIVE EUROPE NV <i>DISCO: Distributed suspension control</i> FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	237.262	AUTOMOBIEL
ATMI PACKAGING NV <i>Disposable flexible process vessel</i>	132.073	
PsiControl Mechatronics NV <i>DITC: Ontwerpplatform voor de directe koppelregeling van SR-motoren - Integratie van sensorloze en geluidsarme aansturing</i> Hogeschool West-Vlaanderen Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen	458.844	
RECTICEL NV <i>DUCOTECH: Duurzame COLO-FAST technologie</i>	271.458	AUTOMOBIEL, DTO

ESSENSIUM NV <i>ELOCA: Embedded location awareness in wireless modules</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW	485.984	KMO
EMC BELGIAN DEVELOPMENT GROUP BVBA <i>Enterprise CAS</i>	390.539	
ESKO-GRAPHICS NV <i>Enterprise-server for packaging production</i>	565.712	
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>ETHIAS: Electro-thermal investigation for automotive systems</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW	938.851	
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>FIETS: Future I2T/I3T ESD-optimized technology and protection structures</i>	915.465	
STMicroelectronics Belgium NV <i>FlexMobTV: Flexible architectures and design methodologies for mobile TV</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW	587.579	
HERAEUS ELECTRO-NITE INTERNATIONAL NV <i>FTA: Fast Thermal Arrest</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	154.655	DTO
PURATOS NV <i>Fundamentele studie van de kristallisatiekinetiek en het polymorfe gedrag van complexe mengsels van glyceriden en afgeleide producten</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	144.430	
LVD COMPANY NV <i>Gereedschapsbeheer bij plooi persen</i>	87.149	
FUJI OIL EUROPE NV <i>Gestructureerde vetten</i>	91.488	
MICHEL VAN DE WIELE NV <i>Gras _weave: Ontwikkelen van geweven kunstgras voor voetbaltoepassingen</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	231.976	
CORUS ALUMINIUM NV <i>Hard anodising of lead free machining alloys</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	203.725	AUTOMOBIEL, DTO
THOMSON TELECOM BELGIUM NV <i>HDTV - DSL: Advanced Multi-DSL platform supporting HDTV distribution in the home network</i>	891.751	
BEKAERT NV - BTC <i>HEX: Heat Cell Technologies</i>	416.200	
BARCO NV Projection Division Media & <i>HVPLEDD: High Visual Performance LED Displays</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	341.449	

ARCELOR STEEL BELGIUM NV TAILORED BLANK GENT <i>Hybrid laser-plasma welding of tailored blanks</i> Arcelor Automotive Research Center OCAS NV UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	769.929	AUTOMOBIEL
BARCO NV Projection Division Presentation & Simulation <i>iConnect</i> 4C TECHNOLOGIES NV ANDROME NV Barco Electronics Systems Pvt. Ltd Barco GMBH	321.497	EFRO, KMO
AVALON AUTOMATION NV <i>IDAS: Integrated Distributed Automation Solution</i> Hogeschool West-Vlaanderen	379.351	EFRO, KMO
COCHLEAR TECHNOLOGY CENTRE EUROPE <i>Improving the perception of speech and music in cochlear implants</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	283.632	
BARRY CALLEBAUT NV <i>Invloed van de startercultuur op de cacaofermentatie en de cacaooverwerking in functie van een optimaal aromaprofiel voor chocolade</i> VUB, Faculteit Wetenschappen	360.225	DTO
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>I-STARs: Geïntegreerd startmotor alternator reversibel systeem</i>	1.503.828	DTO, EUREKA
BARCO NV BarcoView BARCO AVIONICS <i>ITEA 04006 MARTES: een model-gedreven aanpak voor de ontwikkeling van real-time embedded software</i> BARCO NV KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.304.050	
SIEMENS NETWORKS NV <i>ITEA 04012 LOMS: Local Mobile Services</i> CONCENTRA MEDIA NV I-CITY VZW INTESI GROUP Belgium NV	668.558	EUREKA
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE <i>ITEA 04027 HD4U: High definition TV for Europe</i> EURO1080 NV NEWTEC CY NV	806.328	
BARCO NV BarcoView BARCO AVIONICS <i>ITEA 05018 GENE-AUTO: Automatic software code generation for real-time embedded systems</i>	306.633	EUREKA, LuRu
ALCATEL BELL NV <i>ITEA 05022 SODA: Service oriented device & delivery architecture</i> Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie VZW	685.618	EUREKA
ALCATEL BELL NV <i>ITEA 05024 SmartTouch: Browsing through smart objects around you</i> KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen	1.061.644	EUREKA

BARCO NV BarcoView <i>ITEA CANTATA: Content aware networked systems towards advanced and tailored assistance</i> Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie vzw TRAFICON NV	1.250.592	EUREKA, KMO
BARCO NV Barco Control Rooms <i>ITEA SERKET: Securisation Keeps Threats</i> 4C TECHNOLOGIES NV CAPVIDIA BVBA VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.633.055	
BARCO NV Projection Division Presentation & Simulation <i>I-Windowing</i>	163.116	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE <i>JAGUAR 3rd Spin: Programmeerbaar Platform voor hybride TV</i>	1.664.588	
MÖBIUS Business Redesign NV <i>LOTUS: Ontwerp en bouw van de logistieke optimalisatie-simulatie suite</i>	192.720	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Home Control Leuven <i>MAESTRO: IP Platform for advanced home control</i>	545.252	
MATERIALISE NV <i>MAM4RM: Mammoth for Rapid Manufacturing</i>	272.416	KMO
ICMS Group NV <i>McKnow-E</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	325.168	
SIEMENS NETWORKS NV <i>MCMDP: Multimedia Content Management & Distribution Platform</i>	485.935	
ELBION BIOSCIENCE NV <i>Mechanism of action and enhancement of in vivo efficacy of the inhibitors of T-cell activation</i>	332.690	KMO
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ 2-A202: UPPERMOST: Universal platform for power efficient reconfigurable mobile systems and terminals</i> AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen PITS NV TARGET COMPILER TECHNOLOGIES NV	2.910.205	EUREKA, KMO
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ 2-A204: SWANS: Silicon platforms for wireless advanced networks of sensors</i> AnSem NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW LMS INTERNATIONAL NV VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV	2.332.793	EUREKA, KMO
DE CLERCQ ENGINEERING BVBA <i>MEDEA+ 2-T302: MUSCLE: Masks through users supply chain: leadership bij excellence</i>	208.138	
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ 2-T304: LIQUID: Lithography based on quite extreme ultra high NA optical immersion development</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW	1.414.495	

COMSOF NV	275.644	KMO
<i>MediaDRAIN: Multimedia archiving on a distributed redundant architecture of independent storage nodes</i>		
Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie vzw		
SBS Belgium NV		
VIDEOHOUSE NV		
HistoGeneX NV	276.420	
<i>Methods, reagents and instrumentation for preparing paraffin-embedded tissue samples suitable for histopathological and molecular biology studies</i>		
UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen		
LVD COMPANY NV	287.083	
<i>MonALaC 2: Monitoring for adaptive laser cutting</i>		
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen		
AGFA-GEVAERT NV	627.772	
<i>M-PRESS: a global, concurrent engineering approach to the design and development of digital screen printing engines</i>		
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen		
BEKAERT NV - BTC	387.295	
<i>MuNaCo: Multifunctional Nanoparticulate Coatings</i>		
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen		
AGFA-GEVAERT NV	1.481.168	
<i>NePaL-CR: High performance needle- and powder storage phosphor plate technology for an increased longevity and competitiveness of computed radiography made in Flanders</i>		
UGent, Faculteit Wetenschappen		
Universität Erlangen		
Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen		
PICANOL NV	314.835	
<i>Onderzoek naar meetcomponenten toe te passen op weefgetouwonderdelen met als doel de levensduur van deze weefgetouwonderdelen te verhogen, en de productiesnelheid van het weefgetouw op te voeren</i>		
ICsense NV		
Ford-Werke Aktiengesellschaft Fabrieken te Genk	558.597	
<i>Ontwikkeling en implementatie van de parameterset voor de totale procesketting t.b.v. het optimaal laserbrazeren van het dakpaneel met de zijwand subassembly bij het nieuwe model Ford Mondeo CD345</i>		
CIRATEC NV		
FLEXIBLE FERTIGUNGSTECHNIK GmbH		
FORD FTEP GmbH		
ABLYNX NV	1.175.367	KMO
<i>Ontwikkeling van een nieuwe methode voor de identificatie van nanobodies gebaseerd op de selectie van B-lymfocyten van geïmmuniseerde lama's</i>		
OROTECH NV	212.645	
<i>Ontwikkeling van een sneloplosbare drinkwaterformulatie met florfenicol en nagaan van de klinische efficaciteit van florfenicol bij varkens en vleeskippen</i>		
UGent, Faculteit Diergeneeskunde		
UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen		
INZA CVBA	256.702	
<i>Ontwikkeling van snelle en statistisch onderbouwde beoordelingsmethoden voor de selectie van functionele ingrediënten in vloeibare zuivelproducten</i>		
ILVO - Eenheid PLANT		

ALPRO NV <i>Opbouw van basisinzicht in okara, een co-product van de sojamelkproductie</i> KULeuven, Campus Kortrijk KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	710.661	
WESTVLEES NV <i>Optimalisatie van de vleeskleur door identificatie van dier- en slachtlijn parameters die snelle grijsverkleuring bij varkensvlees induceren</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	37.786	
NEWTEC CY NV <i>OSLU: Optimizing Satellite Link Usage</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie vzw	552.334	KMO
UMICORE NV UMICORE Electro-Optic Materials <i>PIMS: Pedestrian Injury Mitigation System</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	282.152	EUREKA
PORRHUS NV <i>PN 1985: Ontwikkeling tot prototype</i>	1.424.512	
AVIAPARTNER SERVICES NV <i>Procesautomatisatie en -optimalisatie voor de cargo- en bagageverwerking op luchthavens</i>	163.107	
TELE ATLAS DATA GENT NV <i>Quality Gate</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot KULeuven, Campus Kortrijk	618.785	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>RAMSES: The development of a rapid multiple sealing equipment set-up</i>	256.293	
COLRUYT NV <i>RFID-project</i> INFOCO NV	90.520	
BEKAERT ADVANCED COATINGS NV <i>R-ITO: Rotatable ITO</i>	452.114	
deVGen NV <i>RNA Interference & PBD Mediated pest resistance: novel strategies for plant-pest</i> VIB - Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie, Dept Moleculaire en Cellulaire Interacties, VUB VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie, Dept Planten Systeem Biologie, UGent	3.289.718	
SIEMENS NETWORKS NV <i>RORUCON: Research on optimum resource use in converged networks</i>	280.255	
NUTRITION SCIENCES NV (Afd. van Vitamex) <i>SAFEFEED: Groeibevorderende stoffen en effectieve micro-organismen voor de verrijking van veevoeder</i>	61.294	EUREKA
BARCO NV BarcoView <i>SCAD: Safety Critical Avionics Display</i>	894.539	
TENNECO AUTOMOTIVE EUROPE NV <i>SMAVASS: Smart valves for semi-active suspensions</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	145.180	

ALCATEL BELL NV	783.484	
<i>SOPHIA: Stabilization and optimization of the physical layer to improve</i>		
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen		
NYNAS BELGIUM AB	238.485	
<i>Studie van technieken voor asfaltproductie bij verlaagde temperaturen en hun impact op de prestaties van het asfalt</i>		
Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw		
EOC BELGIUM NV	39.750	
<i>Styreen-butadieen latices met een hoog droge stof gehalte</i>		
Universität Ulm		
DE CEUSTER Meststoffen NV	276.440	DTO
<i>Tannine als vertrager van stikstofvrijstelling uit eiwitrijke grondstoffen voor slow release organische meststoffen</i>		
Scientia Terrae VZW		
XPLANATION TECHNOLOGY SERVICES NV	26.592	
<i>Terminologiegebaseerde kwaliteitszorg en productiviteitsverhoging</i>		
XPLANATION LANGUAGE SERVICES NV		
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV	193.327	
Philips Innovative Applications Turnhout		
<i>The MPP-project: the development of a lamp system that enables a digital personal projector powered by mini power projection technology</i>		
ALCATEL BELL NV	555.682	EUREKA
<i>TIGER: Together IP, GMPLS and ethernet reconsidered</i>		
Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie vzw		
GALAPAGOS NV	1.765.295	KMO
<i>Translation science in bone disease</i>		
UA, Faculteit Geneeskunde		
UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen		
VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie		
ALCATEL BELL NV	3.037.157	
<i>TREASURE: Triple play enhanced access solutions for new unparalleled user experience</i>		
ALCATEL BELL NV	1.512.420	
<i>U²MPIRE: User-centric unified multiple play incorporating roaming experience</i>		
PUNCH GRAPHIX INTERNATIONAL NV	2.701.548	
<i>WARHOL: New technology platform for color digital printing presses</i>		
KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen		
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen		
Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen		
BEP Europe NV	422.921	AUTOMOBIEL
<i>Wheel and Tyre: new concept for tyre soaping, loading, mounting, inflating and balancing</i>		
JANSSEN PHARMACEUTICA NV	1.964.432	
<i>X & Y: Ligand-gated Ion Channels (X) versus G protein -coupled receptors (Y)</i>		
KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen		
KULeuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen		
UMICORE NV UMICORE Research	294.899	DTO
<i>ZAMAKIT: Development of a toolkit to create a new generation of zinc high pressure die castings</i>		
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid		

Bijlage 2: KMO-Programma

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)	Extra steun
VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV <i>Aanvraag tot innovatiestudie voor een nieuwe, draagbare en mobiele schouderrevalidatie-unit</i>	22.000	KMO
SDS BVBA <i>Aerodynamische studie van een dakkoffer</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	6.000	KMO
CITYBEL <i>Afdichting van een brandkraan</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	24.631	KMO
ARRAKIS NV <i>Algoritmes en processen voor volgende generatie virtuele werelden</i>	200.000	KMO
CONSTRUCTIE BRUYNOOGHE NV <i>Aligneren en optisch sorteren van individuele groenten</i>	75.414	KMO
EggCentris NV <i>Analyse en aanpassing van de embryonale stamcel test</i>	22.000	KMO
BENES International BVBA <i>Applicatie van Coating</i>	127.807	DTO, KMO
DEBREUCK & NEIRYNCK BVBA <i>Athena 2.0 studieproject</i> Hogeschool West-Vlaanderen	26.291	KMO
HAESEVOETS NV <i>Automatic Waste Safety Gate</i>	22.000	KMO
Vleesbedrijf P. Wils NV <i>Automatisatie van tracking en tracing, studie nieuwe producten</i>	22.000	KMO
SAPAC PACKAGING & RECYCLING NV <i>Automatisch PU zakken verpakkingsautomaat en randapparatuur</i>	369.714	KMO
MAENE NV <i>Balustradesystemen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	28.373	KMO
CREVETEC BVBA <i>Behandeling van koolzaadproteïnen voor voeding van garnalen</i>	12.000	DTO, KMO
BELFRU NV <i>Belflower</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	20.718	KMO
JEMACO NV <i>Biodegradeerbare bodybags</i> Vlaams KunststofCentrum vzw	30.043	DTO, KMO
VO TAN BVBA	26.119	DTO, KMO

Biodegradeerbare verpakking

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot

QUALITY AUTOMATION CVOH <i>Bouw van een universele contactweerstandmeter voor weerstandlastoepassingen</i>	22.680	KMO
ALFATEX NV <i>Brandvertragende klittenband</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	34.172	DTO, KMO
SOMATI VEHICLES NV <i>Brandweervoertuig met opbouw in geschroefde aluminium profielen</i>	20.106	KMO
RAGOTEX NV <i>Brandwerende hoogtechnologische meubelstoffen voor de contractmarkt</i> CHT-Belgium NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	95.629	KMO
RANO NV <i>Complexiteitsreductie en modularisering van Rano schrijnwerksystemen en het ontwerpproces voor complexe 3D</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	33.000	KMO
TELETASK BVBA <i>Conceptstudie firmware update</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	6.502	KMO
BIOSOLIDAIR NV <i>Conceptuele ontwikkeling en wetenschappelijke onderbouwing van de PuttArt</i>	257.143	DTO, KMO
ALPHAPLAN BVBA <i>Conceptuele uitwerking van de Floor Shaver betonslijpmachine voor het supervlak slijpen van rijsporen voor heftruck</i> OPTIDRIVE NV	32.700	KMO
EggCentris NV <i>Contractiliteit van de uterus, een belangrijke parameter in reproductie</i>	22.000	KMO
The 8ighth Day <i>Creatie van niet-lineaire interactieve multimediale verhalen op mobiele toestellen</i> Innovatiecentrum West-Vlaanderen vzw	25.025	KMO
BOONE NV <i>CU*BI*ST: tijdelijke en mobiele leefruimte voor passagiers in luchthavens, internationale stations, havens; voor evenementen of rampgebieden</i> Dhaeze Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	30.625	EFRO, KMO
BOONE NV <i>CU°BI°ST: tijdelijke en mobiele leefruimte voor passagiers in luchthavens, internationale treinstations, beurzen en congressen, voor evenementen of rampgebieden</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	74.807	KMO
IKAN Software NV <i>CWD4ALL-ETL4ALL: instrumenten voor integrale data kwaliteitszorg</i>	161.406	KMO
METIS INSTRUMENTS & EQUIPMENT NV <i>De HyMac III hysteroograaf, een geavanceerd meetsysteem voor magnetisch blik</i>	21.207	KMO
ZOUTMAN INDUSTRIES NV <i>De ontwikkeling van alternatieven voor de E435/E536 antiklontermiddelen als additief bij de productie van zout</i>	16.875	KMO

DPO BELGIUM BVBA <i>De Schaarbeekse kreek</i> Centrum voor Botanische Verrijking KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	24.961	
OPTIDRIVE NV <i>Definiëren van aangepaste slijpstrategieën en bijhorende slijpgereedschap voor robotslijpen</i>	22.000	KMO
SAGA CONSULTING NV <i>Dingo II</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	239.314	EFRO, KMO
EURAM NV <i>DINO 2nd Generation</i> Apogado CVBA	28.512	KMO
TELETASK BVBA <i>Domotics 2nd Generation</i>	32.203	KMO
FOAMFLEX BVBA <i>Dubbele PU-injectiemachine met variabele debieten</i>	26.422	KMO
VERO DUCO NV <i>DUCOSENSE ADC - Nieuw ventilatiesysteem met een autonome stroomvoorziening, een draadloze communicatie en een CO2-luchtkwaliteitsensor</i>	220.596	
VERHAERT CONSULTANCIES NV <i>Early stage assessment van hoogtechnologische productinnovaties in het kader van de succesvolle opzet van een private corporate venturing faciliteit en dienst voor de Vlaamse industrie en ondernemers</i> UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen	33.000	KMO
PORTHUS NV <i>eDEC Solutions in Europe</i>	10.000	KMO
INDIGOV BVBA <i>eDemocracy platform 2.0</i> LODGON BVBA	33.000	KMO
CTI EUROPE NV <i>Eenvoudige identificatie van thermische problemen bij zuurbestendige tanks vervaardigd uit kunststofbeton</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	31.122	KMO
INCOPACK NV <i>Energie efficiënt steriliseren van slagroomsputbussen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	27.384	EFRO, KMO
B.S.C. NV <i>Evaluatie- en optimalisatiestudie van biereigen schuimstabilisatoren in een variabele biermatrix</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	29.898	KMO
Brouwerij BOSTEELS NV <i>Evaluatie van crossflowfiltratie van speciale bieren</i>	22.000	KMO
SILICOS NV <i>Evaluatie van microcalorimetrie als technologie voor de bepaling van binding van moleculaire fragmenten aan eiwitten</i> VIVACTIS NV	33.368	EFRO, KMO

GROUP 2000 BVBA <i>Evasion - Evade the paperflow</i>	182.757	KMO
HALM BVBA <i>FastCat</i> Microwave Energy Applications Consult NV	36.649	DTO, KMO
SAEY HOME & GARDEN NV <i>Flat Heater</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	120.408	DTO, KMO
ALPHAPLAN BVBA <i>Floor Shaver betonslijpmachine voor het supervlak slijpen van rijsporen voor heftrucks</i>	97.672	KMO
OneSparrow BVBA <i>Framework for Dynamic Wizards</i>	22.000	KMO
RGB Systems NV <i>FRaNS: Fault Restriction and Notifying System</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	183.884	DTO, KMO
NetworkMining BVBA <i>Future proofing of NetworkObjects</i>	52.480	KMO
BECEWA NV <i>Gebruik van Ultra Fast GC en MASE bij de analyse van bodemstalen</i>	63.244	
DEBAL NV <i>Gemodificeerde samenstellingen van houtlakken en beitsen in functie van microbiologie filtratietechnieken</i>	9.683	KMO
BioMARIC NV <i>Generation and development of a highly sensitive mouse monoclonal antibody to compose a sensitive capturing assay for the detection of HIV-1 core protein in human samples</i>	30.408	KMO
DEWA NV <i>Graankuilmachine</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	18.336	
Design Engineering and System Integration NV <i>Graphic Engine 8</i>	194.639	KMO
ELAUT NV <i>Grijpkraan met gevoel</i>	38.977	KMO
KREON NV <i>Haalbaarheid "Up Pro"</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	27.087	
VINVENTIVE NV <i>Haalbaarheid nieuw concept voor het bewaren van wijn in geopende flessen</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen	24.520	KMO
DELTA LIGHT NV <i>Haalbaarheid spot met tientallen selectief activeerbare LED's</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	29.617	KMO
HARTEX NV <i>Haalbaarheid van het digitaal transfereren van decoratiestoffen</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	33.000	KMO

JACOBS KOELING NV <i>Haalbaarheidsanalyse en validatie van het zeoliet-waterzuiveringssysteem in fruitsorteerbedrijven</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer STAS BELGIUM NV	30.741	EFRO, KMO
LIPCAS NV <i>Haalbaarheidsstudie met betrekking tot het geautomatiseerd beladen van de dieptrekmaschine met stapeltjes pannekoeken</i> DD Engineering BVBA	26.700	KMO
TRAFICON NV <i>Haalbaarheidsstudie naar de miniaturisering van een intelligente camera voor videoverkeersdetectie</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW	25.245	KMO
INAGRA BVBA <i>Haalbaarheidsstudie naar de ontwikkeling en introductie van een automatisch wikkel- en palletiseermachine voor hooibaaltjes in de hobby sfeer</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Innovatiecentrum West-Vlaanderen vzw	40.447	KMO
SOFEL BVBA <i>Haalbaarheidsstudie naar de ontwikkeling van een corrossie-remover</i> Clusta VZW ZD-SERENDIPITY IN CHEMISTRY	29.816	KMO
Covess NV <i>Haalbaarheidsstudie naar innovatieve verbindingstechnieken voor kunststof drukvaten</i> Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	41.250	EFRO, KMO
ABG CONSULTING NV <i>Haalbaarheidsstudie naar nieuwe methoden en technieken in het domein van betonherstellingen</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	33.000	KMO
NMC Works NV <i>Haalbaarheidsstudie naar ontwerp van een volautomatische entmachine-entrobot</i> Charle & C° BVBA Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen, Campus Kortrijk	32.076	KMO
MAES INTERNATIONAL NV <i>Haalbaarheidsstudie Soft Poles Benelux</i> Clusta VZW Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	33.000	KMO
AEROTECS NV <i>Haalbaarheidsstudie voor een Grip Measurement System (GMS), een contactloos meetsysteem voor dieptemeting van verbindingsgaten aangebracht in vliegtuigstructuren</i> VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV	31.303	EFRO, KMO, LuRu
G.I.M. - GEOGRAPHIC INFORMATION MANAGEMENT NV <i>Haalbaarheidsstudie voor Informatie-extractie uit RADAR</i>	21.054	KMO
DAIRCO BVBA <i>Haalbaarheidsstudie betreffende de mogelijkheden om een gestandaardiseerde geluidsdempende omkasting voor airconditioningtoestellen te produceren in het bedrijf</i> INDUMO	29.636	KMO
PROJECT ENGINEERING AND	25.476	DTO, KMO

VONDELMOLEN NV <i>Het snijden van peperkoek</i>	106.200	KMO
CREA PRINTING INDUSTRIES NV <i>Het verhogen van de plooibaarheid van de rillen in kunststofdozen door middel van modificaties in het vormgevingsproces (deel 1)</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHWW	6.150	KMO
SOLIFORT BVBA <i>Hoogrendement stralingsklimatisatie voor woongebouwen en verblijfsgebouwen</i> Bureau M.F.J. BOCKSTAEL NV Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer	108.464	DTO, KMO
SEGRS & BALCAEN NV <i>Horloge</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW	21.224	KMO
CORDONNIER BVBA <i>Hot Socks</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	27.675	KMO
COGEN Vlaanderen VZW <i>IEEA - Call 2005 ASPECT - Opstellen en indiening van een EU project in het kader van IEEA</i>	7.008	KMO
Sequoyah International Restructuring nv <i>I-Gate: Interoperable Intermodal Information Gateway</i>	10.000	KMO
CRV CORTHOUTS NV <i>Implementatie nieuwe productiefaciliteiten</i>	22.000	KMO
LIEBAERT Marcel NV <i>Implementatie van de digitale druktechnologie voor de creatieve productie van hoogwaardige PA/PUE</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	123.819	DTO, KMO
MASUREEL INTERNATIONAL NV <i>Implementatie van de digitale druktechnologie voor de creatieve productie van hoogwaardige textielmaterialen</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	121.958	DTO, KMO
GymnaUniphy NV <i>InCoRA-FIT - Prototype van een FITvibe trilplaat met innovatieve motor en Intelligente Continu Regelbare Amplitude/frequentie sturing</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	89.576	EFRO, KMO
BECONA NV <i>Innovatie in de bekistingstechnologie</i>	200.000	KMO
EXCELLIGENT NV <i>Innovatie User Interface AAA Business</i>	273.179	KMO
WACO NV <i>Innovatie via projectgerichte armatuurontwikkeling</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	29.250	KMO
DAIRCO BVBA <i>Innovatieve klimaatsregeling bij gesloten kas</i>	25.667	DTO, KMO

Freedom of Movement VZW <i>Instaphulp voor andersvaliden</i> Business-Integrated Intellectual Property Innovatiecentrum voor Huisvestiging met Aangepaste Middelen Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	29.605	KMO
LA MOSCA GCV <i>Interactieve Citygames</i> KULeuven, Onderzoeksbeleid	33.152	KMO
GOVAERTS RECYCLING NV <i>Intrusie van vezelcompounds</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL RENSON PROJECTS NV	71.842	DTO, KMO
VAN LERBERGHE A. NV <i>Invloed van de oxidatie tijdens het productieproces voor de aanmaak van Non-Ferro Metaalpigmenten en de invloed daarvan op de optische kwaliteit ervan</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	6.500	KMO
AGRIMEX NV <i>Invloed van een bacterieel endo-1,4-B-xylanase op stikstofextractie bij varkens</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen PRG Odournet NV	29.519	KMO
TELEVIC NV <i>Inzetbaarheid van JPEG2000 als standaard voor video distributie op de Televic constant bitrate conferentiewerken</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	23.500	KMO
ROLTEX NV <i>Inzetbaarheid van zelfversterkend PP voor dienbladen</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	33.469	DTO, KMO
LANGUAGE & COMPUTING NV <i>IOSSIM</i>	440.000	KMO
BANAMA BVBA <i>IP Based Wireless Point-to-Multipoint Connection for Rural Services (IPP2MP-RURAL)</i>	22.000	KMO
INTEGRI NV <i>ITEA 05008 EPAS: Electronic Protocols Application Software</i>	188.965	EUREKA, KMO
ANUBEX NV <i>JavaBeans framework for the incremental modernisation of map-oriented legacy systems</i>	122.190	KMO
SMO BVBA <i>Kippenvangconcept "systeem Lapère"</i>	181.165	KMO
DECAM BVBA <i>Koeltunnel voor frieten</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	23.520	DTO, KMO
METIS INSTRUMENTS & EQUIPMENT NV <i>Kwantitatieve analyse van re-entrant gedrag en Eddy currents in HymPulse hysteresismetingen</i>	13.398	KMO
Tulip Laser Processing BVBA <i>Lasergraveermachine</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	32.205	KMO

FLEURBAEY MANAGEMENT BVBA <i>LEDnet- the development of the next generation LED lighting systems</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen SERGE CORNELISSEN BVBA	197.764	DTO, ERANET, KMO
AVC NV <i>LumiWall</i>	25.667	DTO, KMO
SOMATI VEHICLES NV <i>MABS - Multifunctionele Autopomp Binnen Stedelijk Gebied</i>	18.047	
ECONCORE NV <i>Machine and PROcess Innovations for thermoplastic honeycomb CORE production (PROINCORE)</i>	267.760	KMO
VAN AELST STONE PRODUCTS BVBA <i>Machine voor het zagen van kasseien</i>	92.820	DTO, KMO
CLOCK-O-MATIC NV <i>Magneethamer met regelbare aanslagsterkte</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	31.365	KMO
MATCO NV <i>Matco-Innovation</i> ROBIN POST VAN DER BURG	38.500	DTO, KMO
MEDIA ACCESS BVBA <i>Migratie draadloos</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW SHORTCUT-IT TES ELECTRONICA	33.000	KMO
ALL INOX CENTER NV <i>Mogelijkheden tot integratie van een Maklad-stoominjector in apparatuur voor verwerking van vloeibare voedingsprducten</i> ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	9.900	KMO
MARCOPLANTS BVBA <i>Mogelijkheden voor embryo-rescue in veredeling van geelbloemige Clivia</i> ILVO - Eenheid PLANT	21.257	KMO
FIBERTEX NV <i>Moonlight</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	29.290	KMO
Sequoyah International Restructuring nv <i>Motorways of the Sea</i>	10.000	KMO
V.F.M. FLAM NV <i>Multi-biobrandstofhaard met automatische voeding</i>	220.087	DTO, EFRO, KMO
ELIET NV <i>Multifunctionele verbrijzelmodule</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	30.480	KMO
ARISTO MUSIC NV	265.476	EFRO, KMO

Music Metadata Generation

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen

KULeuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen

KERKSTOEL 2000+ NV <i>Nieuw concept van wapening van Kerkstoel 2000+ dubbele wanden</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	28.839	KMO
STONE TECHNOLOGY BVBA <i>Nieuw concept voor plaatsing van natuursteen: bestudering van de drager, aanpassing aan de steen en de combinatie/interactie van drager t.o.v. steen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw	25.614	KMO
FEMONT NV <i>Nieuw concept voor 'scrap wash' en 'anode preparation' machine</i>	166.700	KMO
GymnaUniphy NV <i>NO-PAIN@REHAB: Studie naar de haalbaarheid van een nieuw concept gewrichtsrevalidatietoestel met gewichtsdrukcontrole</i> CUSTOM8 NV UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	33.000	KMO
Lambers-Seghers NV - Veevoerders <i>Omega-3 varkensvlees als grondstof voor de productie van langerijpte, gedroogde hammen</i>	8.856	KMO
VERSTRAETE-HAHN NV <i>Onderzoek betreffende de realisatie van een uniform en zacht aanvoelend tapijt</i> BEL-TUFT BVBA KOEHL & BORKELMANS NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	165.874	KMO
SYMPATE BVBA <i>Onderzoek naar de geautomatiseerde productie van kwaliteitspasteien in kleinverpakking</i> Hogeschool Limburg Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot PELL-MATH BVBA	33.000	KMO
TRAFICON NV <i>Onderzoek naar de haalbaarheid van de ontwikkeling van een performant video detectie algoritme voor de automatische detectie van vuur in tunnels</i> DEKIMO PARTNERS NV	32.400	KMO
TREVI NV <i>Onderzoek naar de haalbaarheid van verneveling of versproeiing van olie (VVO) als stof-, ammoniak- en geuremissiereductietechniek bij vleeskuikenstallen</i>	22.304	DTO, KMO
MICROBIOTESTS NV <i>Onderzoek naar de kwaliteit van gelyofyliseerde luminescerende bacteriën in recipiënten voor éénmalige toxiciteitsbepalingen</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	5.914	KMO
VINVENTIVE NV <i>Onderzoek naar de marktaspecten oxidatiemechanismen en breadboarding van innovatief wijnbewaringsysteem</i>	94.271	KMO
EXCENTIS NV <i>Onderzoek naar FPGA-implementatie test systeem voor de DOCSIS Timing Interface</i>	21.214	KMO

Onderzoek naar, definitie van en preliminaire evaluatie van de verschillende componenten van een modulair embedded platform voor audio processing

DD Engineering BVBA <i>Ontgeuringsinstallatie bakoven voor frites</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	23.208	DTO, KMO
TOPLIGHT NV <i>Ontwerp van een verlichtingstoestel met onafhankelijk van elkaar beweegbare asymmetrische reflectordelen voor de winkelverlichting</i>	21.007	KMO
VISION BVBA <i>Ontwikkelen van een applicatie voor het aanmaken van e-learning</i>	13.444	KMO
FTB RESTORATION BVBA <i>Ontwikkeling en onderzoek van een innovatieve nanobescherming van niet- tot laagporeuze minerale bouwmaterialen (gevels en vloeren)</i> Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	22.214	KMO
All Crump NV <i>Ontwikkeling van een broodsmeersel met een lagere calorische</i>	157.459	KMO
VISYS NV <i>Ontwikkeling van een bulk sorteer platform</i>	269.867	KMO
TRIAKON NV <i>Ontwikkeling van een digitale kleurendrukmachine op 300 mm</i>	200.810	DTO, KMO
@RROW-UP NV <i>Ontwikkeling van een eID platform voor multifunctionele toepassingen</i> AGILESOFT BVBA POLYCON CONSULTING BVBA	176.906	
MESware NV <i>Ontwikkeling van een Generiek MES-platform voor de integratie van een real-time, collaborative scheduling & control system op maat van productgeoriënteerde, hybride processen</i>	129.723	KMO
SPRONKEN Orthopedie NV <i>Ontwikkeling van een nieuw, universeel loophulpmiddel voor personen met neuromotorische aandoening</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	166.288	EFRO, KMO
AERO SIMULATORS BVBA <i>Ontwikkeling van een nieuwe JAA-STD-2H certificeerbare helikopter-vluchtsimulator type FTD III voor een MD902 helikopter</i>	257.143	KMO, LuRu
CURANA BVBA <i>Ontwikkeling van een prototype van een kunststofbagagedrager voor een fiets</i> CBOK vzw Vlaams KunststofCentrum vzw	86.310	DTO, KMO
DEPOORTERE NV <i>Ontwikkeling van een zelfrijdende 1-rijige continue (vlas)oprolpers</i>	136.051	KMO
Leuven Air Bearings NV <i>Ontwikkeling van hoge snelheid luchtlagers voor nieuwe industriële toepassingen</i>	207.999	KMO
Laboratorium ECCA NV <i>Ontwikkeling van identificatie en/of kwantificatieprocedures van diverse groepen residuencontaminanten in een verscheidenheid van matrices dmv Fast LC-MSMS conform de criteria 2002/657/ec</i>	80.348	KMO
DEMEYERE NV	38.500	DTO, KMO

TULINCO NV <i>Ontwikkeling van nieuwe coating en coatingstrips voor toepassing bij de fabricatie van technisch textiel voor rioolrenovaties</i> Vlaams KunststofCentrum vzw	21.683	KMO
MEPHISTO DESIGN AUTOMATION NV <i>Ontwikkeling van nieuwe methodes voor optimalisatie van analoog ontwerp op basis van Pareto fronten</i>	139.200	KMO
ARETS GRAPHICS NV <i>Ontwikkeling van nieuwe vernissen voor industriële toepassingen</i>	91.665	DTO, KMO
DAIRY NUTRIENTS MARKETING DIVISION NV <i>Ontwikkeling van polaire zuivellipiden als nieuw functional food</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	27.142	KMO
LAMPE TEXTILES NV <i>Op punt stellen van speciale apprets voor interieurstoffen in een nieuw op te richten afdeling</i>	22.000	KMO
UNIMEX NV <i>Optimalisatie en herontwerp van vloeiboren</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	41.250	EFRO, KMO
METIS INSTRUMENTS & EQUIPMENT NV <i>Optimalisatie van kritische stroommetingen in supergeleidende draden en tapes met het CryoPulse-BI meetplatform</i>	21.810	KMO
WM-TRACKING NV <i>Optimalisatie van tracking toepassingen voor trailers, containers en andere voorwerpen of goederen zonder eigen stroomvoorziening</i>	121.528	KMO
ELSYCA NV <i>Optimisation methodology and process technology for realising low-cost, high-precision integrated electronic components by electrochemical pattern replication</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	227.180	ERANET, KMO
MOLMO SERVICES BVBA <i>Opzetten van een computermodel voor het in-silico ontwerp van remmers van Influenza-A NI-neuraminidase</i>	42.607	KMO
METAFOX NV <i>Opzoeken en invoeren van nieuwe producttechnologieën en materialen</i> Vlaams KunststofCentrum vzw Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	33.000	KMO
ONTRACK NAVIGATION BVBA <i>Ortelius</i> GEO SOLUTIONS NV	44.000	KMO
INVENTIVE DESIGNERS NV <i>Pagina-georiënteerde bewerkingen gestuurd door een workflow engine gebaseerd op BPEL</i>	200.000	KMO
TRIPHASE NV <i>Power Electronics off the shelf</i>	179.325	KMO
VAN REMOORTEL NV <i>Productie van bio-ethanol uit aardappelafval</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	38.500	DTO, KMO

Cypress Diagnostics CV <i>Productie van klinische Reagentia</i> BETA VENTURES NV	33.000	KMO
GOVI PRODUCTION COMPANY NV <i>Productie van wax en silicone emulsies en minerale oliedispersies met magnetische emulsie technologie</i> M4E NV	80.981	DTO, KMO
ATELIER 93 BVBA <i>Productiemachine gordijnen</i> HOLDING2 BVBA	19.616	KMO
Werkhuizen JACOBS NV <i>Prototypebouw van een hulpraam voor vrachtwagenkraan</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	98.156	EFRO, KMO
VENTILEC NV <i>Prototyping van een innovatieve paletstapelaar/ontstapelaar</i>	37.115	KMO
De Webfabriek CVBA <i>Realtime visualisering opbrengst fotovoltaïsche zonnepanelen op het internet</i>	20.913	KMO
BASCULES ROBBE NV <i>Repeteerbare gewichtsbepaling</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	32.535	KMO
CAPTOR NV <i>RFID Pen</i>	36.512	KMO
PARTS & COMPONENTS NV <i>Robotisatie en automatisatie van de productie van vloeistoftanks</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek	32.604	KMO
PATIENTWEB NV <i>Safety & Health Application Middleware (SHAMe)</i>	20.151	KMO
EUROSENSE BELFOTOP NV <i>SARPI: studie naar de haalbaarheid van een procesinnovatie voor de verwerking van hogere resolutie SAR satellietdata en een "roadmap" ter verwezenlijking ervan</i>	22.000	KMO
LUON BVBA <i>Self-Service Customer Intelligence & Campaign Platform voor Interactieve Marketingcommunicatie</i>	93.876	KMO
OSTA CARPETS NV <i>Shading</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	29.290	KMO
DOE STILLE VOORT VZW <i>Studie basismodel KELSTICK</i> IDEWE GITS	33.000	KMO
CUB BVBA <i>Studie en ontwerp van een breek- en zeeftank en een grondstabilisatiesysteem</i>	22.000	KMO
CID LINES NV <i>Studie naar chemische middelen ter bestrijding van de oöcysten van Eimeria (coccidiose)</i> CREAX NV	33.583	EFRO, KMO
TC-MATIX BVBA	33.000	KMO

VIACATT NV <i>Studie naar de verspaanbaarheid van PDCPD</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	8.016	EFRO, KMO
HET TULDERHOF NV <i>Studie naar nieuwe technische mogelijkheden van luchtinlaat in pluimveestallen</i> KOOYMANS INDUSTRIEEL/ONTWERP	27.585	KMO
BELGIAN SEWING THREAD NV <i>Studie van de haalbaarheid van de ontwikkeling van innovatieve indigo naaigarens</i>	22.000	KMO
ENERGY ICT NV <i>Studie van energiebeheer en energiemanagement van low power dataloggers in een ATEX omgeving</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	21.211	KMO
DIGITAL CELL IMAGING LABS BVBA <i>Studie voor de ontwikkeling van commerciële digitale beeldverwerkingssoftware voor cell en weefselherkenning</i> KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen UA, Faculteit Wetenschappen	29.682	KMO
WEVERIJ BULCKAERT NV <i>Tapijttegels in wol/polyamide of polyester voor residentieel gebruik</i>	52.376	DTO, KMO
EXE-Plan BVBA <i>Techniek in de tandheelkunde voor echte "immediate loading" van implantaten</i>	51.679	
SANTANA INTERNATIONAL NV <i>Technische voorstudie tbv. de ontwikkeling van een flexibele proceslijn voor het aanbrengen van hoge kwaliteit vernislagen op kurktegels</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	33.000	KMO
IVACO CVBA <i>Tertiaire nazuivering van de dunne fractie van varkensmest tot loosbaar effluent in het kader van optimalisatie van mestverwerking in Vlaanderen</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	58.410	DTO, KMO
XenICs NV <i>Time Resolved Imaging Cameras</i>	22.000	KMO
ID-NUTRITION BVBA <i>Toepassing van glycerol in de diervoeding</i> ILVO - Eenheid DIER	26.160	KMO
MULTICAP BVBA <i>Totaal beheerssysteem voor automatische detectie en alarmering in het kader van ongediertebestrijding.</i> ONDES	70.540	
Entelec Control Systems NV <i>Universal embedded Network Video Server (UNVS)</i>	58.657	
CRAVERO BVBA <i>Universele meet- en verpakingslijn voor koudgewalste profielen</i>	110.841	KMO
THINFACTORY NV <i>Van traditioneel ASP Model naar een geautomatiseerde en communicatieve virtuele werkplekinfrastructuur</i>	130.139	KMO
Z-Monitoring BVBA	147.945	EFRO, KMO

Verbetering van een veiligheidsbewakingssysteem voor turnarounds en onderhoudswerkzaamheden in de petrochemie

Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC

A-ENGINEERING NV <i>Verwerving van kennis voor de ontwikkeling van systemen voor de behandeling van vloeistoffen dmv elektromagnetisme</i> ECS GMBH	24.876	KMO
Design Engineering and System Integration NV <i>Voice Controlled Wearable PC</i>	180.814	
E.S. TOOLING NV <i>Volautomatische productie titanium tandprotheses</i>	65.313	EFRO, KMO
LUXILON INDUSTRIES NV <i>Vorbereitung MATERA Project: CONDUCTFIL: Development of electrical conductive monofilaments based on C-nanotubes and Intrinsic Conductive polymers</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	8.155	KMO
DSPC NV- De Sweemer Precision Casting <i>Voorspellen van de karbidevorming in gietstukken uit nodulair gietijzer bij middel van simulatietechnieken</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	33.000	KMO
DECRUY NV <i>Voorstudie ten behoeve van een geschikt ontwerp voor een eenvoudig te installeren systeemwand</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	24.189	
ONTRACK NAVIGATION BVBA <i>Voorstudie voor de ontwikkeling van een ontwerpomgeving voor digitale routes en tracks</i> GEO SOLUTIONS NV	44.000	KMO
GEBOTECH BVBA <i>Warmtecollector/warmtewisselaar</i> Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel	25.276	KMO
TELEVIC NV <i>WiCoS</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	156.500	KMO

Bijlage 3: Onderzoeksmandaten

AANVRAGER	Onderzoeksinstelling	Projecttitel
Beliën Tim	KULeuven	Engineering van het familie 11 endoxylanase van <i>Bacillus subtilis</i> ter verbetering van zijn stabiliteit
Cosyn Peter	UGent	Kleine UAV systemen voor observatie en data-acquisitie
De Bodt Stefanie	UGent	Identificatie en analyse van plant miRNAs en miRNA-targets voor de ontwikkeling van nieuwe strategieën in genetische studies en genetische engineering van planten
De Buck Stijn	KULeuven	Real-time elektro-anatomische mapping voor ablatie door integratie van pre-operatieve 3D modellen, radioscopie en intracardiale cathetertracking
De Preter Vicky	KULeuven	Studie van de effecten van pre- en probiotica op het patroon van fermentatiemetabolieten in het colon bij gezonde vrijwilligers en bepaling van het metabolietenpatroon bij patiënten met inflammatoire darmziekten en uremisch syndroom
Famelaer Ivan	VUB	Toepassing van mismatch repair deficiëntie in kruisingsveredeling
Haex Bart	KULeuven	Intelligent geïndividualiseerd ontwerp
Kalogiannakis Georgios	KULeuven	Nonlinear optical detection of cracks and delaminations with speckle pattern interferometric techniques
Linten Dimitri	VUB	Technology-Aware Reliable Design in sub-90nm RF and microwave broadband CMOS Circuits with ESD functionality
Londers Elsje	KULeuven	Opstellen van een gevoeligheidsindex voor bladschade bij Bromeliaceae
Luyssaert Bert	UGent	Ontwikkeling van een microspectrometermodule bestemd voor integratie met een microdruppelanalysator
Naudet Joris	VUB	ALTACRO : Automated locomotion training using an actuated compliant robotic orthosis
Nelissen Hilde	UGent	Onderzoek naar groeibevordering en stressbestendigheid van planten met gewijzigde Elongator activiteit of specificiteit
Van Leeuwen Thomas	UGent	Maternaal overerfbare bifenzaat resistentie in <i>Tetranychus urticae</i> : opheldering van het activeringsmechanisme en moleculaire identificatie van de target-site

Vande Voorde John	UGent	Numerieke stromingsberekeningen in olievrije en oliegeïnjecteerde schroefcompressoren
Verlent Isabel	KULeuven	Relatie tussen pectineconversies en wijzigingen in de textuur van wortelen na een hoge druk en / of temperatuurbehandeling

Bijlage 4: Specialisatiebeurzen

BURSAAL	Univ	Doctoraatsprojecttitel
Aarts Arno	KULeuven	Driedimensionale integratie voor biomedische probes
Abeel Thomas	UGent	Structuur van de eukaryote promotor en toepassingen in promotorpredictie
Aelterman Peter	UGent	Microbiële brandstofcellen voor de behandeling van afvalstromen met energierecuperatie
Aerts Caroline	KULeuven	Ontwikkeling van microporeuze silica materialen voor gecontroleerde vrijgave van oraal toegediende geneesmiddelen
Alaerts Katrijn	UA	Karakterisering van natuurlijke fenotypes van tamarinde (<i>Tamarindus indica</i> L.) in West-Afrika en hun ecofysiologische respons op droogte- en zoutstress
Ampoorter Evy	UGent	Bodemverdichting door bosexploitatie: kwantificeren van ecologische responsen en evalueren van sturende factoren voor het herstelproces
Andries Vanessa	UGent	Functionele analyse van de NBPF-genfamilie met een mogelijke tumor-suppresserende rol in verschillende humane kankers
Appels Lise	KULeuven	Parameter- en modelstudie van de biogasproductie bij de afvalwaterzuivering
Back Patricia	UGent	Oxidatieve stress en veroudering: experimenteel onderzoek bij <i>Caenorhabditis elegans</i> door middel van genetische en farmacologische interventies
Baeten Kurt	UHasselt	MRI studie van de migratie van pathogene T-cellen tijdens het EAE ziekteproces
Baeten Lander	UGent	Herstelmogelijkheden van bosplantengemeenschappen op met fosfor aangerijkte landbouwgronden
Baets Joris	KULeuven	Nieuwe productietechnieken voor continu basaltvezelversterkte thermoplastische composieten door in-situ polymerisatie van cyclisch-butyleentereftalaat
Beckers Sigri	UA	Genetische studie van obesitas en ermee geassocieerde insuline resistentie
Beels Dominique	UA	Gebruik van HIV-1 pseudovirussen voor het monitoren van HIV-specifieke cellulaire immunoresponsen
Bergen Bart	KULeuven	Golfgebaseerde modelleringstechnieken voor driedimensionale akoestische afstralings- en transmissieberekeningen
Bertels Peter	UGent	Profilering als ondersteuning bij systeemontwerp

Beyl Pieter	VUB	Ontwerp en realisatie van een stapvalidatierobot aangedreven door actuatoren met aanpasbare soepelheid
Bijnens Ann	KULeuven	De invloed van leeftijd en ziekte op de intestinale absorptie van geneesmiddelen
Billen Jeroen	VUB	Studie en ontwikkeling van nieuwe pakkingstructuren voor de vloeistofchromatografie
Billiet Leen	UGent	Polyamiden en polyesters gefunctionaliseerd via 'click'-chemie
Blomme Tine	UGent	Studie van grootschalige genduplicaties in vissen als modelsystemen voor vertebrata-evolutie
Bode Dieter	KULeuven	Technologie voor organische dunne-film transistoren: trade-off tussen performantieverhoging en procesvereenvoudiging
Boeckeaert Charlotte	UGent	Sturing van lipolyse en biohydrogenatie van poly-onverzadigde vetzuren in de pens met het oog op optimalisatie van de melkvetzuursamenstelling
Boets Jeroen	KULeuven	Clusteren van dynamische systemen
Bogaert Ignace	UGent	Nauwkeurige simulatie en optimalisatie van metamaterialen met de multiniveau-snelle-multipool-methode
Bogdanowicz Janusz	KULeuven	Ontwikkeling van een gemoduleerde optische reflectietechniek voor de quantificatie van actieve ladingsdragersprofielen in ultra-dunne halfgeleiderstructuren
Bonckaert Wim	KULeuven	Het behoud van complex sociaal gedrag: een geïntegreerde studie naar conflict-reducerende mechanismen bij wespen
Boonen Kurt	KULeuven	Differentiële Peptidomics bij <i>Mus musculus</i>
Bos Lynn	VUB	Ontwerpautomatisatie, analyse en modellering van multirate analoge discrete-tijdsystemen
Bots Jessica	UA	Evolutie van vrouwelijk kleurpolymorfisme bij waterjuffers (Odonata, Zygoptera)
Boucké Nelis	KULeuven	Domein-specifieke concerns en toestandsgebaseerde join-points bij het ontwikkelen van MAS
Boven Liesbet	KULeuven	Biodiversiteit en structuur van poelgemeenschappen volgens een hydrologische gradiënt: een case studie te Hongarije
Brackman Gilles	UGent	Inhibitie van cel-cel communicatie (quorum sensing) bij micro-organismen als nieuwe anti-infectieuze strategie
Brauc Sigrid	VUB	De rol van aminozuurmetabolisme in resistentie tegen biotische en abiotische stressfactoren in <i>Arabidopsis thaliana</i>
Brecko Jonathan	UA	De rol van de fenotypische plasticiteit bij de intraspecifieke variatie in het dieet bij <i>Natrix tessellata</i>
Brems Hilde	KULeuven	Moleculaire en functionele karakterisatie van een nieuw neuro-

cardio-faciaal-cutaan syndroom

Breugelmans Bert	KULeuven	De studie van pacifastine-verbante peptiden in functie van mogelijke toepassingen bij insectenbestrijding
Briers Yves	KULeuven	Recombinante faaglysinen als nieuwe antimicrobiële agentia
Busschots Katrien	KULeuven	De interactie van het integrase van HIV met Lens Epithelium-derived Growth Factor (LEDGF/p75)
Buysschaert Géraldine	UGent	Identificatie en karakterisering van het S-glutathionylatieproces in de cellulaire antioxidant respons
Buysschaert Ian	KULeuven	Het therapeutisch potentieel van anti-mPIGF antilichamen in inflammatoire aandoeningen: astma, ziekte van Crohn en reumatoïde artritis
Callewaert Lien	KULeuven	Isolatie, opzuivering en karakterisatie van nieuwe bacteriële lysozyme-inhibitoren
Cambré Sofie	UA	Interactie tussen geconjugeerde moleculen en enkelwandige koolstofnanobuizen
Caremans Tom	KULeuven	Onderzoek naar geordende vloeibare fasen
Celus Inge	KULeuven	Inzicht in de structuur-functie-relatie van proteïnen en hun hydrolysaten als basis voor de valorisatie van draf
Ceulemans Shana	UA	Identificatie van susceptibiliteitsgenen voor psychiatrische aandoeningen via een functioneel genomische aanpak
Ceusters Johan	KULeuven	Zetmeelaanmaak en -gebruik in de koolstoffixatiecycle bij CAM-planten: een functionele benadering
Clarysse Sarah	KULeuven	Integratie van voedingseffecten in procedures voor het bepalen van oplosbaarheid en permeabiliteit
Clijmans Tim	KULeuven	Een biomechanisch ondersteunde intelligente planningsomgeving voor cranio-maxillofaciale chirurgie
Coen Katrijn	KULeuven	Functionele rol van preseniline 1 en 2 in celmigratie en neurietuitgroei
Coen Tom	KULeuven	Onderzoek naar een foutbestendige regelaar voor een tijdsvariabel niet-lineair proces toegepast op de rijnsnelheidsregeling voor maaidorsers
Cogen Simon	UGent	Synthese van nieuwe homochirale bicyclische bis-fosfineliganen en hun valorisatie in de asymmetrische Heck reactie
Collas Alain	UA	Molecular en Crystal Engineering: Asymmetrische Oligomeren voor Polaire Kristallen
Cools Kristof	UGent	Snelle oplossingstechnieken voor tijdsdomeinintegraalvergelijkingen met het oog op de simulatie van pulspropagatie langsheen interconnecties en EMC problemen

Cools Toon	UGent	Opheldering van de signaaltransductie cascade die het WEE1-gen induceert bij DNA-schade
Cornelissen Els	UGent	Belang van internalisatie van plasmamembraan-gebonden virale antigenen in het ontsnappen van felien infectieus peritonitis virus geïnfekteerde monocytten aan de immuniteit
Cottyn Anneleen	UGent	Studie van een nucleolair eiwit in Tumor Necrosis Factor-geïnduceerde celdood
Coulon Cathy	KULeuven	De rol van VEGF in axon navigatie
Crabbe Ellen	UGent	Identificatie en functionele karakterisering van nieuwe eiwitten geassocieerd met het cadherine/catenine complex in transgenen lijnen van <i>Xenopus</i>
Croes Evi	KULeuven	Spatio-temporele distributie van xylanase-inhibitoren in tarwe (<i>Triticum aestivum</i> L.)
Croonenborghs Sarah	KULeuven	Voorkomen en functie van het aërenchymweefsel in <i>Guzmania</i> hyb. (Bromeliaceae)
Curvers Katrien	UGent	Moleculair-genetische analyse van de resistentiemechanismen in tomaat tegen de necrotrofe schimmel <i>Botrytis cinerea</i>
Cuveliers Els	KULeuven	Populatie connectiviteit en demografische stabiliteit van Noordzee tong
Daans Melina	KULeuven	BMP signaling in een diermodel van Reumatoïde Artritis
D'aes Jolien	UGent	Interactie en regulatie van fenazines en biosurfactants geproduceerd door fluorescerende pseudomonaden
De Bock Marijke	UGent	Dynamische regulatie van het GLUT-1 gemedieerde glucosetransport over de bloed-hersenbarrière
De Brucker Katrijn	KULeuven	Rol van <i>Candida glabrata</i> cAMP-PKA-signaalweg in morfologie, biofilmvorming en virulentie
De Decker Steven	UGent	Diagnose, behandeling en prognose van discus geassocieerd Wobbler syndroom bij de Doberman
De Fraine Bruno	VUB	De connectorlaag bij aspectgeoriënteerde softwareontwikkeling en haar toepassing als volwaardig instrument voor interactieresolutie
De Ganck Ariane	UGent	Nucle(ol)air-cytoplasmatisch pendeltransport van het actine bindend proteïne Myopodine, een potentiële merker voor prostaat- en blaaskanker
De Graef Veerle	UGent	Reologisch onderzoek van het kristallisatiegedrag van palmolie en fracties
De Groeve Steven	UGent	Onderzoek naar het moleculair netwerk rond het histon acetyltransferase complex, Elongator, in <i>Arabidopsis thaliana</i>
De Groote Philippe	UGent	Onderzoek naar de rol van RIP4 in huiddifferentiatie en

genactivering

De Hauwere Yann-Michaël	VUB	Multi-agent Reinforcement Learning in Large State Spaces
De Jonge Natalie	VUB	Functionele en genetische analyse van het ccd addictiesysteem
De Keyzer Dieuwke	KULeuven	Studie van de relatie tussen de expressie van adipokinen en atherosclerose in minivarkens
De Kock Joery	VUB	Differentiatie van progenitorcellen van humane huid en vetweefsel naar functionele hepatocyten: een nieuw in vitro model voor vroeg preklinisch geneesmiddelenonderzoek
De Labey Sven	KULeuven	Taalconcepten voor Fault Tolerance in Service Oriented Architectures
De Leenheer Marc	UGent	Burst Geschakelde Optische Netwerken voor Massief Schaalbare Consumer Grids
De Maeyer Bauke	KULeuven	In vivo studie van de structuur-functie relatie van ADAMTS-13 door middel van deletiemutanten en monoklonale antilichamen
De Mulder Elke	KULeuven	Beveiliging van cryptosystemen tegen elektromagnetische analyse (EMA)
De Poorter Eli	UGent	Ontwerp van een schaalbaar cross-layer framework voor Wireless Sensor, Computing and Actuator Networks
De Regge Nick	UGent	Interactie tussen alfa herpesvirussen en neuronen met nadruk op viraal spreiden en inductie van latentie
De Roover Coen	VUB	Flexibele detectie van software-idiomen ter bevordering van programmabegrip
De Schamphelaire Wouter	UGent	Modificatie van het lactonisatiepatroon van sophorolipiden geproduceerd door <i>Candida bombicola</i>
De Smet Riet	KULeuven	Query-gebaseerde biclustering voor microarraydata
De Temmerman Jeroen	KULeuven	Ontwikkeling van een model voor het vochtgehalte van pasta tijdens het droogproces met regelaarontwerp van de droge lichteigenschappen
De Vilder Ine	UGent	Synthese van simmondsine-analogen met potentiële anti-angiogenese-activiteit
De Wit Marijke	UA	Ontwikkeling van nieuwe biomarkers voor detectie van endocriene verstoring bij de zebrafis (<i>Danio rerio</i>)
Deboosere Lien	UGent	Aanbieden van Geavanceerde Thin-Client Applicaties aan Mobiele Gebruikers
Debruyne Joke	KULeuven	De functie van Zfhx1b (Sip1) in vroege neurogenese in de muis
Deburchgraeve Wouter	KULeuven	Automatische herkenning en classificatie van hersenletsels bij terme neonati aan de hand van multimodale data-analyse

Deckers Kristel	VUB	Ontwerp en controle van performante lichtgewicht actuatoren op basis van pneumatische artificiële spieren
Deckers Nynke	UGent	Opsporen van biomerkers voor een verbeterde diagnose van <i>Taenia solium</i> cysticercose
Decré Wilm	KULeuven	De intelligente robotassistent: interactiedynamica, taakprogrammering en leergedrag
Dedene Peter	KULeuven	Ultra lage energie digitale Logica
Delpont Filip	KULeuven	Lab-on-a-chip technologie voor snelle diagnostiek in de levensmiddelenindustrie
Delpont Sara	KULeuven	Optimale beïnvloeding van turbulente mengfenomenen
Delva Wim	UGent	Modellering van de impact van microbiciden op HIV incidentie en HIV prevalentie
Demaegdt Heidi	VUB	Moleculaire aangrijpingspunten van Angiotensine IV
Demuyne Anneleen	KULeuven	Chirale organokatalyse met biologische amfifiele macromoleculen
Demuzere Matthias	KULeuven	Aggregatie van regionale atmosfeersimulaties voor de evaluatie van lange-termijn pollutieconcentraties
den Adel Brigit	KULeuven	De rol van PHD in cardiale aandoeningen
Depypere Leander	UGent	Morfologische en moleculair-genetische karakterisatie van wilde en oude pruimentaxa (<i>Prunus spinosa</i> - <i>P. x fruticans</i> - <i>P. domestica</i> subsp. <i>insititia</i>) in Vlaanderen als basis voor de uitbouw van behoudsstrategieën
Derous Veerle	VUB	Regulatie en functie van genen betrokken bij de virulentie van uropathogene <i>Escherichia coli</i>
Desplanques Ann	UGent	Belang van lipid rafts en tyrosine fosforylaties in infectie en antistof-resistent spreiden van alfa herpesvirussen
D'Hoker Joke	VUB	Onderzoek naar de rol van VEGF als angiogeen signaal dat potentieel betacelmasse vermeerderd
D'hollander Stijn	UGent	Synthese en evaluatie van een nieuwe klasse vormgegevenmaterialen op basis van multiblok copolymeren
D'Hondt Els	KULeuven	Een hoge doorvoer studie van glyceroltransformaties tot glycolen met bifunctionele en metaal beladen katalysatoren
Dhondt Joke	KULeuven	De rol van hypoxie-induceerbare factor (HIF) en prolyl-hydroxylase domein (PHD) proteïnen in motorneurondegeneratie
D'hooge Dagmar	UGent	Fundamentele kinetische modellering van AtoomTransfer Radicale Polymerisatie
D'Hulst Charlotte	UA	Is de GABA (A) receptor een therapeutisch doelwit voor de behandeling van het Fragiele X Syndroom?

Dictus Dries	KULeuven	Ontwikkeling van een plasma-etsproces voor koper
Dony Julia	VUB	Empirische processen
Driesen Jef	UA	Segmentatie van meerwaardige beelden
Driezen Cassandra	UA	Volgen organismen de weg van de minste weerstand? Een test van minimale-kost connectiviteitsmodellen aan de hand van empirische data en individu-gebaseerde simulatiemodellen
Duriau Edouard	KULeuven	Ontwikkeling van kwantitatieve elektrische karakterisatietechnieken op nanometerschaal voor halfgeleidertoepassingen
Eckert Maxie	UA	Gecombineerde moleculaire dynamica (MD) en Monte Carlo (MC) simulaties voor de plasma-geassisteerde depositie van (ultra)nanokristallijne diamant ((U)NCD) films
Elen An	KULeuven	Model-gebaseerde analyse van cardiale medische beelden voor anatomische modellering en kwantificatie van hartfunctie
Erbout Nathalie	UGent	Adaptieve radiatie via tolerantie voor toxiciteit: het genus <i>Ceratitis</i> (Diptera, Tephritidae) als ecologisch modelsysteem
Evens Nele	KULeuven	Ontwikkeling en biologische evaluatie van PET-radioliganden voor de cannabinoïdreceptor CB2
Evens Roel	UGent	Toxische mechanismen van voedselgedragen Zn en Ni bij <i>Daphnia magna</i> STRAUS: verband tussen weefselspecifieke accumulatie en toxiciteit
Eyckmans Marleen	UA	Verdedigingsmechanismen van vissen met verschillende stressgevoeligheden voor zware metalen: interactie en dynamiek van eiwitten en hormonen
Famaey Nele	KULeuven	Kwaliteitsverbetering van weefselmanipulatie door intraoperatieve meting van weefseleigenschappen
Fauconnier Dieter	UGent	CFD voor compacte warmtewisselaars
Fierens Daan	KULeuven	Leren van Logische Bayesiaanse Netwerken uit Relationele Data
Figeys Wine	KULeuven	Scheurinitiatie en breuk in betonelementen, versterkt met (staal-)vezelgewapende laminaten
Foerier Stijn	KULeuven	Niet-lineair optische karakterisatie van chirale, geleidende polymeren
Fraeye Ilse	KULeuven	De invloed van procesfactoren en exogeen pectinmethylesterase op de structuur van pectines als basis voor textuurverbetering van verwerkt fruit
François Isabelle	UGent	Ontwikkelen van In-lijn Orthogonale Vloeistofchromatografie (Comprehensief LC x LC)

Fransen Mathias	UGent	Rol van de caspase-activiteit tijdens de embryonale ontwikkeling in apoptotische en niet-apoptotische processen
Geeraerts Anke	KULeuven	Een fylogenetische studie van de Afrikaanse Ebenaceae
Geernaert Thomas	VUB	Fiber Bragg Gratings in Fotonische Kristalvezels: Een selectieve optische vezel sensor
Geldhof Kristof	UGent	Geïntegreerde Modelling van een Elektrische Aandrijving
Geukens Barbara	KULeuven	Moleculaire interacties, fasegedrag en structuurvorming in supramoleculaire polymeermaterialen
Gevaert Olivier	KULeuven	Het modelleren van klinische-, microrooster- en proteoomdata met Bayesiaanse netwerken voor de studie van ovariale tumoren
Gheldof Alexander	UGent	Analyse van signalen naar transcriptiefactoren die epitheliale mesenchymale transitie controleren tijdens het proces van kwaadaardige tumorontwikkeling
Ghillebert Ruben	KULeuven	De rol van Pho85 in het nutriënt-afhankelijke signaaltransductie-netwerk van de gist <i>Saccharomyces cerevisiae</i>
Goderis Steven	VUB	Projectielidentificatie in terrestrische impactkraters
Goffa Isabel	VUB	Noetherse semigroepalgebra's en maximale orders
Goossens Katty	VUB	Cel-cel- en cel-substraat-adhesie d.m.v. Flo1- en Flo11-eiwitten van <i>Saccharomyces cerevisiae</i>
Goossens Veerle	VUB	Uitzicht van dunne filmen op staal : Ontwikkeling en karakterisering van modelsystemen
Gossye Valerie	UGent	Moleculaire karakterisatie van de inflammatoire status van synoviale fibroblasten bij reumatoïde artritis en de effecten van diverse ontstekingsremmers
Govaert Jochen	VUB	Optimalisering van compacte Nanobody™ - gebaseerde fusieproteïnen voor aanmaak van "moleculaire schakelaars"
Govaerts Annelies	KULeuven	Geostatistische interpolatie van geotechnische data
Grootaert Charlotte F.O.	UGent	Invloed van darmbacteriën op het vetmetabolisme in de mens
Grootjans Sasker	UGent	Identificatie van RIP1-complexen bij cellulaire stress
Gryspeerdts Annick	UGent	Invasie van het equine herpesvirus 1 bij het infectie-immune paard
Haesendonckx Steven	KULeuven	Rol van de gist PDK1 homologen (Pkh1-3) in nutriënt sensing
Haest Pieter Jan	KULeuven	Gestimuleerde reductieve dehalogenatie van trichloorethyleen in de ondergrond: onderzoek naar de snelheidsbepalende parameters bij het reactief transport

Hauffman Tom	VUB	Studie van de invloed van de karakteristieken van oxides op de depositie van organische "self-assembly monolagen"
Hautekiet Veerle	KULeuven	Analyse en validatie van risicofactoren voor ziekteprevalentie op varkensbedrijven
Heirman Gert	KULeuven	Ontwikkeling en validatie van efficiënte modelleertechnieken voor de dynamica van flexibele meerlichamensystemen met tijdsveranderlijke verbindingsstijfheden
Helsens Kenny	UGent	Precieze en completere peptidengecentreerde proteoomanalyses: reductie van foutieve identificaties en introductie van een humane proteotypische databank van minimale MS/MS spectra
Henderickx Kim	UA	Integratie van <i>Arabidopsis thaliana</i> tap data tot een celcyclus gerelateerd eiwit-eiwit interactienetwerk
Hendrickx Nina	UGent	Meerlaagse optische interconnecties geïntegreerd in gedrukte schakelingen
Herssens Jasmien	UHasselt	Onderzoek naar de ontwerpparameters van circulatieruimtes in woonomgevingen, aan de hand van de haptische belevingswaarden van congenitale blinden
Herzeel Charlotte	VUB	Temporeel logisch programmeren als basis voor een declaratieve aspecttaal voor event-driven programmeren
Hoorens Prisca	UGent	Identificatie en karakterisering van galectines en hun liganden, betrokken bij de immuunrespons van het rund tegen <i>Ostertagia ostertagi</i>
Hoste Esther	UGent	Identificatie en karakterisering van caspase-14 substraten
Hoste Kenneth	UGent	Schatting van niet-functionele metrieken van computerprogramma's
Hostens Erik	KULeuven	Modulaire algebra in kwantuminformatietheorie
Houben Michael	KULeuven	Ontwikkeling van een piëzo-elektrisch nanopositioneersysteem geschikt voor vacuümtoepassingen
Huybrechts Koen	UGent	Optische flip-flops op basis van InP membranen
Huys Diederik	KULeuven	Extractie van f-elementen uit ionische vloeistoffen met 8-hydroxyquinoline
Huysman Marie	UGent	Regulatie van de celcyclus bij diatomeeën: Een studie aan de hand van expressie- en transformatie-analyses
Huysmans Bruno	UGent	Geavanceerde multiresolutie beeldmodellen voor restauratie en analyse van remote sensing beelden
Jacobs Koen	UGent	Onderzoek naar P-cadherine als nieuwe tumormerker en een therapeutische target voor de behandeling van maligne melanoma

Jamers An	UA	Ontwikkeling van biomarkers voor metaal toxiciteit in zoetwateralgen op basis van differentiële genexpressie- en eiwitprofielen
Jans Hilde	KULeuven	Synthese en karakterisatie van hybride nanopartikels voor multiplex nano-assays
Jans Karolien	KULeuven	Het gebruik van gepreactiveerde, gemengde SAMs als koppelingslaag voor biosensoren en voor celadhesie studies
Jansen Mieke	KULeuven	Evolutionaire stressbiologie: genetische adaptatie van <i>Daphnia</i> populaties aan lokale stress opgelegd door pollutie en biotische interacties
Janssens Els	KULeuven	Identificatie en karakterisering van kandidaat ziektegenen voor motorneuron aandoeningen
Janssens Joost	KULeuven	Synthese en biologische screening van gehalogeneerde furanonen en analogen met oog op het interfereren met bacteriële cel-cel-communicatie
Jorissen Ellen	KULeuven	Evaluatie van de kandidaat alfa-secretasen van de ADAM-familie omtrent hun rol in de pathogenese van de ziekte van Alzheimer en in de embryonale ontwikkeling
Kiekens Raphaël	UGent	Haplotype diversiteit in KRP's en de associatie met celcyclus fenotypes in <i>Arabidopsis thaliana</i>
Kindt Peter	KULeuven	Vibro-akoestische modellen voor bandengeluid bij impact wegexcitatie
Koelling Sebastian	KULeuven	Drie dimensionale analyse van de samenstelling van halfgeleiders met de atom probe
Krznaric Erik	UHasselt	Adaptieve cadmiumtolerantiemechanismen in de mycorrhizaschimmel <i>Suillus luteus</i>
Lambeets Kevin	UGent	Populatie dynamiek en diversiteit van wolfspinnen langsheen een laagland grindrivier: overstromingsverstoring en ruimtelijke fragmentatie
Lambrechts Andy	KULeuven	Architectuurexploratie en compiler van een schaalbare ultra laag vermogen hoge granulariteit herconfigureerbare processor
Lammens Mieke	UGent	Functionaliseren van sterovormige polymeerstructuren voor de bereiding van reactieve nanopartikels
Lammens Tim	UGent	DEL1 afhankelijke regulatie van endoreplicatie
Le Page Wim	UA	Mining Relational Databases
Lecoutere Elke	KULeuven	Faag-gebaseerde identificatie van antibacteriële doelwitwitten in <i>P. aeruginosa</i> door proteoomanalyse van faaginfectiemechanismen
Leen Volker	KULeuven	Substitutiereacties op gehalogeneerde aza-BODIPY's
Leloup Vicky	UA	Structuurkenmerken en pollutie als sturende factoren voor het

voorkomen van macroinvertebraten

Lemmens Catherine	KULeuven	Onderdrukking van ruis en artefacten bij PET/CT beeldvorming
Leysen Heleen	UGent	Evolutionair-morfologische strategieën aan de basis van extreme bouwplannen: bouw van het voedselopname-apparaat bij Syngnathidae
Lion Eva	UA	Activatie van dendritische cellen en natural killer cellen door Toll-like receptor-ligand-geladen leukemiecellen: ontwikkeling van een nieuwe generatie leukemievaccins
Longo Roberto	VUB	Ontwikkeling van een kwantitatieve frequentiedomein materiaalkarakterisatietechniek voor botstructuren gebaseerd op ultrasone golven
Louagie Els	KULeuven	Identificatie van fysiologische substraten van furine in een conditioneel knockout muismodel
Luts Jan	KULeuven	Classificatie van hersentumoren op basis van Magnetische Resonantie Spectroscopie
Maes Joris	VUB	Testen van Standaard Model werkzame doorsnedes in top quark processen gedetecteerd door CMS bij de LHC
Mannaerts Inge	VUB	"Rol van specifieke histondeacetylases tijdens leverstellaatcelactivatie en fibrogenese"
Marchal Elisabeth	KULeuven	Fysiologische regulatie van de expressie van genen die coderen voor enzymen in de biosyntheseweg van klassieke insectenhormonen bij de woestijnsprinkhaan, <i>S.gregaria</i>
Mariën Maarten	KULeuven	Uitbreiding en efficiënte implementatie van modelgeneratie voor ID-Logic
Marinelli Sarah	KULeuven	Functionele karakterisatie van expressie van het Parkinson-gerelateerde alfa-synucleïne en van suppressorproteïnen in gevoelige gistmutanten en in neuronale zoogdiercellen
Martens Koen	KULeuven	Karakterisering, modellering en betrouwbaarheid van germanium MOSFET's
Matthijnsens Jelle	KULeuven	Moleculaire diversiteit en evolutie van rotavirussen
Meersmans Jeroen	VUB	Gebruik van ruimtelijke analyse technieken voor de begroting van opslag van organische koolstof in de bodem in Vlaanderen
Meert Wannes	KULeuven	Het leren van CP-logic en situering in een probabilistisch-logisch raamwerk
Meganck Stijn	VUB	Bayesiaanse Netwerken voor het Leren van Genregulatorische Netwerken
Mernier Guillaume	KULeuven	On-chip chemische stimulatie van neuronen: Gecontroleerde vrijzetting van neurotransmitters
Moerkens Rob	UA	Populatie dynamica –en simulatie van oorwormen in boomgaarden: densiteitafhankelijke factoren in een populatie

van generalist predatoren

Moons Pieter	KULeuven	Ruimtelijke organisatie en adaptatiefenomenen in twee-species-biofilms
Moreels Iwan	UGent	Integratie van colloïdale PbSe nanokristallen met Si voor de vorming van Si-gebaseerde opto-elektronische componenten
Mostinckx Stijn	VUB	Nieuwe Taalconcepten voor Open Gedistribueerde Systemen
Mouton Stijn	UGent	Stamcellen als modulator bij veroudering en verjonging van de platwormen <i>Macrostomum lignano</i> en <i>Schmidtea polychroa</i>
Naessens Thomas	UGent	Dynamiek van macrofaagmigratie, -differentiatie en -functie gedurende experimentele astma
Neerinckx Simon	UA	Geografisch modelleren van de verspreiding van builenpest in Afrika: een ecologische studie op verschillende schaalniveaus
Neven Ellen	UA	In vivo en in vitro onderzoek naar vasculaire calcificaties bij chronische nierinsufficiëntie
Ngo Huynh Thien	KULeuven	Synthese van meso-pyrimidinyI-gesubstitueerde corrolen als bouwstenen voor functionele corrolen en multichromoforsystemen
Nys Kris	KULeuven	De rol van p38MAPK in de ontwikkeling van cutane maligne melanomen
Oprins Herman	KULeuven	Selectieve koeling van micro-elektronica met behulp van elektrostatisch aangedreven vloeistofdruppels
Ostyn Bert	KULeuven	Statistische procescontrole in de agro- en de voedingsindustrie
Pandelaers Lieven	KULeuven	Grensvlakreacties tussen vloeibare en vaste metallische fasen onder een temperatuursgradiënt
Pandey Lesley	KULeuven	Transport van ladingen en excitatie-energie in polymere OLED-matrices gedopeerd met triplet-emitters
Pareit Daan	UGent	Breedband internettoegang voor treinen met Quality of Service door interworking van heterogene draadloze netwerken
Pattyn Pedro	UGent	Structureel en evolutionair genomonderzoek van nauw verwante Brassicaceae species
Paulussen Frederik	KULeuven	Identificatie van een suiker-sensing G-proteïne gekoppelde receptor in de epitheelcellen van de darm bij zoogdieren
Pauwels Kevin	KULeuven	De evolutie van anti-predatorkenmerken bij de watervlo <i>Daphnia</i> : een functioneel-ecologische benadering
Pede Valerie	UGent	Functioneel-genetische studie van apoptose in B-CLL in vitro en in vivo

Peeters Sara	KULeuven	Functionele nanopartikels voor magnetische staalvoorbereiding en biosensor-gebonden detectie van DNA
Pertry Ine	UGent	Moleculaire en biochemische analyse van fas, het belangrijkste virulentie locus van de fytopathogene bacterie <i>Rhodococcus fascians</i>
Philips Thomas	KULeuven	De niet-neuronale component bij de pathogenese van amyotrofische laterale sclerose
Pieters Tim	UGent	Functionele analyse van p120ctn-isovormen in de muis en hun essentiële rol tijdens de embryonale ontwikkeling
Pollet Jeroen	KULeuven	Optische aptasensor voor de detectie van pindanoot-allergenen in levensmiddelen
Polspoel Wouter	KULeuven	Hoge resolutie studie van lagen met hoge permittiviteit m.b.v C-AFM
Prinsen Kristof	KULeuven	Ontwikkeling en biologische evaluatie van radioactief gemerkte tracerproducten voor snelle en vroegtijdige detectie van necrose
Raemdonck Koen	UGent	Ontwikkeling van degraderende nanogels voor de intracellulaire vrijstelling van siRNA
Rauws Tom	UA	Synthese, decoratie en biologische evaluatie van nieuwe C(8)-N(9) geanelleerde purines
Reekmans Sara	KULeuven	RMCE in het LRP1 gen: functionele analyse van knock-in mutanten in relatie tot de ziekte van Alzheimer
Remmerie Noor	UA	Proteoomtechnische analyse van celcyclus-gerelateerde eiwitcomplexen en hun dynamiek in hogere planten
Reumers Veerle	KULeuven	Ontwikkeling en niet-invasieve monitoring van nieuwe diermodellen voor de ziekte van Parkinson op basis van lentivirale vectortechnologie
Ribbens Stefaan	UGent	Een epidemiologische evaluatie van het risico op de verspreiding van epidemische varkensziekten in Vlaanderen toegepast op klassieke varkenspest
Roeffaers Maarten	KULeuven	Heterogene Katalyse gevisualiseerd door middel van Fluorescentiemicroscopie
Rogiers Frederik	KULeuven	Analyse en optimalisatie van micro-warmtewisselaars en koellichamen met behulp van multischaal-modellen
Rondas Dieter	UGent	Rol van een nieuwe signaalweg betrokken in β -cel dysfunctie en celdood in diabetes
Roobrouck Valerie	KULeuven	Onderzoek naar de hematopoietische capaciteit van humane Multipotente Adulte Progenitorcellen (MAPC) als mogelijke therapie voor patiënten met beenmergfalen
Roos Gert	UA	Specialisaties bij extreme kopmorfologie: een gedetailleerde functioneel morfologische studie over de voedselopname bij zeepaarden en zeenaalden (Syngnathidae)

Roose Kenny	UGent	Ontwikkeling van een universeel influenza B vaccin op basis van chimere NB en BM2 eiwitten
Rotthier Annelies	UA	Moleculair genetische analyse van genen voor erfelijke, axonale perifere neuropathieën
Roucourt Bart	KULeuven	Bacteriofaag-gastheerinteracties en identificatie van nieuwe antimicrobiële doelwitten in <i>Pseudomonas aeruginosa</i>
Rousseaux Sarah	KULeuven	Het belang van genetische diversiteit en evolutie in metagemeenschappen
Ruyters Stefan	KULeuven	Mechanisme en ecologische betekenis van adaptatie van nitrificerende en denitrificerende micro-organismen aan zinkstress in de bodem
Sarens Bart	KULeuven	Stroboscopisch-interferometrische beeldvorming van de voortplanting van ultrasone oppervlakte- en geleide golven voor de detectie van defecten
Schelfaut Hilde	KULeuven	Het Stedelijk Woonmilieu in Vlaanderen: Droom of illusie? Vlaamse Woonmilieuvorkeuren Gemodelleerd: een "Stated Preference" Benadering
Schepers Wim	KULeuven	Rol van het Dcs1 proteïne in het mechanisme van trehalase-activatie in <i>Saccharomyces cerevisiae</i>
Schmitz Nele	VUB	Ecologische houtanatomie van mangroven. Onderzoek naar de hydraulische architectuur en zijn dendrochronologische potentieel
Scroyen Ilse	KULeuven	Rol van het fibrinolytisch en matrix metalloproteïnase systeem in adipogenese
Sergeant Gregory	KULeuven	De prognostische impact van perioperatieve kankercel disseminatie en immuunsuppressie bij het reseceerbaar ductaal pancreasadenocarcinoom
Serruys Benedikte	UGent	Single-domain intrabodies gericht tegen het Hepatitis B Virus core en surface antigeen
Servaes Fabrice	VUB	Onderzoek naar de effecten van fysico-chemische parameters op transport- en incorporatieprocessen van proxies bij <i>Mytilus edulis</i> gebruikmakend van een multi-proxy benadering en in vitro en in situ experimenten
Sichien Els	UGent	Een studie van de structuur van de Belgische korst door lokale seismische tomografie
Sioen Isabelle	UGent	Probabilistische innameschatting van omega-3 vetzuren en contaminanten door de consumptie van vis en zeevruchten in België (RiskBenefit)
Slos Stefanie	KULeuven	Evolutionair-mechanistische studie van predator-geïnduceerde stress bij waterjuffers

Smeets Pieter	KULeuven	Cu, Co en Ni-zeolieten: synthese, karakterisatie en katalytische activiteit in de selectieve oxidatie van methaan
Smisdom Nick	UHasselt	De rol van gephyrine en de membraanheterogeniteit op het gedrag van de glycinereceptor
Soenen Stefaan	KULeuven	Intracellulaire vorming en karakterisatie van een "smart" MRI contraststof op basis van magnetoliposomen
Soin Thomas	UGent	Karakterisatie van de ecdysonreceptor en werkingsmechanisme van endocriene verstoorders bij target en niet-target modelinvertebraten
Sonck Eva	UGent	Karakterisatie van de werking van beta-glucanen ter hoogte van de darm in functie van hun toepasbaarheid als immunomodulator
Souffriau Ben	KULeuven	Constructie van een D-galacturonzuurfermenterende giststam voor bio-ethanolproductie met pectinesubstraten
Spaepen Gie	UA	De rol van epitheliale-mesenchymale transitie in het ontwikkelen van fibrose in de transplantnier
Staelens Nicolas	UGent	Kwaliteitsmetrieken voor de objectieve beoordeling van de invloed van IP-gebaseerde netwerken op video- en audiokwaliteit
Stallaert Bert	KULeuven	Actieve controle aan de bron met toepassing op tandwielgeluid en zelfopgewekte trillingen
Steenackers Hans	KULeuven	Synthese en biologische screening van gehalogeneerde furanonen en AI-2-afgeleiden met als doel interferentie met bacteriële cel-cel-communicatie en virulentie
Stoufs Maryse	VUB	Foutbescherming van Digitaal Wavelet-gecodeerd Videomateriaal in Draadloze Netwerken
Strubbe Filip	UGent	Studie van elektroforetische inkt met 2D elektrodenstructuren
Supré Karlien	UGent	Intramammaire infecties met coagulase-negatieve stafylokokken bij melkvee: moleculaire diagnostiek en epidemiologie
Swales Nathalie	VUB	Functionele analyse van Neuraal pentraxine 1 en Myeline transcriptiefactor 1 in de ontwikkeling en regeneratie van de endocriene pancreas
Taveirne Sylvie	UGent	Rol van urokinase plasminogeen activator in de regulatie van tumor cytotoxiciteit van Natural Killer cellen en huid gamma delta T lymfocyten
Theys Kristof	KULeuven	Voorspelling van de evolutie van HIV-1 antivirale resistentie bij opeenvolgende therapieën
Theys Tina	KULeuven	Modellering van de (grenzen van) groei van Salmonella typhimurium in gestructureerde media - validatie in verse kaas
Thys Melissa	UA	Identificatie van genen voor monogene en multifactoriële vormen van otosclerose

Tijsebaert Bart	KULeuven	Heterogene zeolietkatalyse in superkritische media
Tilleman Sofie	UGent	Identificatie en ontwikkeling van nieuwe 'master'-regulatoren van secundair metabolisme in plantencellen
Timbermont Stijn	VUB	Modulaire Virtuele Machines voor Ambient Intelligence
toelen jaan	KULeuven	Ontwikkeling van een proefdiermodel voor prenatale genterapie van mucoviscidose met virale vectoren
Trekels Hendrik	KULeuven	Functioneel-gemeenschapsecologische studie naar het effect van twee sleutelstressoren bij aquatische macro-invertebraten
Van Aeken Sam	VUB	Synthese van fysiologisch actieve natuurlijk voorkomende benz[g]isocholine-5,10-dionen, 3,5,8-(2H)-isochinolinetrionen en analoga via organoboorzuur Mannichreacties
Van Belle Vanya	KULeuven	Niet-lineaire overlevingsmodellen en hun toepassingen in borstkankerprognose
Van Breedam Wander	UGent	Identificatie van virale eiwitten die betrokken zijn bij penetratie van het porcien arterivirus in macrofagen met het oog op de ontwikkeling van subunit vaccins
Van Colen Carl	UGent	Successie -en rekolonisatiemechanismen van het macrobenthos in slikken
Van Coppernolle Stefanie	UGent	Manipulatie van het Melan-A/MART-1 specifieke T-cel repertoire in experimentele systemen van T-cel differentiatie
Van Dam Marleen	UA	De invloed van individuele morfologische verschillen en groei op de motorische ontwikkeling van bipedaal stappen bij de mens
Van Damme Sofie An Petra	UGent	In silico voorspelling van ADMET eigenschappen: QSAR modellen op basis van kwantumchemische grootheden
Van de Broek Bieke	KULeuven	Biologisch gefunctionaliseerde hybride nanopartikels voor medische beeldvorming en hyperthermia
Van de Plas Raf	KULeuven	Ontwikkeling van algoritmes voor Imaging Mass Spectrometry in proteomica
Van de Veire Sara	KULeuven	Rol van de VEGF familie in neurogenese, anti-angiogenese en neurodegeneratie in de retina
Van de Voorde Geertrui	UGent	Blokkerende verzamelingen in eindige projectieve ruimten en in codeertheorie
Van de Walle Inge	UGent	Notch signalisatie tijdens humane T-cel ontwikkeling
Van Delm Wouter	KULeuven	Bayesiaanse Markov Keten Monte Carlo Training van Verborgene Markov Modellen voor de Ontdekking van Cis-Regulatorische Modules
Van den Bergh Karlien	KULeuven	Gesubstitueerde polythiofeenderivaten: studie van het polymerisatiemechanisme en synthese van complexe architecturen

Van den Bergh Rafael	VUB	Transcriptoomanalyse van macrofaag-HIV interacties
Van den Broeck Rob	KULeuven	Optimaliseren van de performantie van een membraanbioreactor (MBR)
van der Heide Johan	KULeuven	Kostefficiënte thermofotovoltaïsche cellen op basis van germanium
Van der Meeren Thijs	UGent	Ostracoda (Crustacea) als paleoecologische en paleohydrologische indicator van Holocene klimaatsvariatie in West-Mongolië
Van der Plas Steven	UGent	Ontwikkeling van chemosensoren voor endocriene disruptors: synthese en evaluatie van vaste-drager gebonden oestrogeen-modelreceptoren
Van der Vorst Geert	UGent	Ontwikkeling van een tool voor de evaluatie van duurzaam energie- en grondstofgebruik in de farmaceutische industrie
van der Zee Julie	UA	Identificatie en karakterisatie van de genetische oorzaken van tau-negatieve frontotemporale dementie
Van doorslaer Charlie	KULeuven	Katalytische ionische vloeistoffasen voor selectieve oxidaties
Van Dun Bram	KULeuven	Objectieve en frequentiespecifieke detectie van gehoordrempels op basis van Auditory Steady-State Responses (ASSR)
Van Durme Jim	UGent	Ontwikkeling van heterogene plasmakatalyse voor de verwijdering van gezondheidsbelastende organische micropolluenten in indooromgeving
Van Geert Anja	VUB	Gene flow, zelf-incompatibiliteit en temporele evolutie in gefragmenteerde plantenpopulaties: <i>Primula vulgaris</i> als modelsoort
Van Hecke Wim	UA	Niet-affiene coregistratie van diffusietensor beelden
Van Hiel Matthias	KULeuven	Rol van insuline-achtige peptiden en glycoproteïne hormonen bij de reproductie van <i>Drosophila</i>
Van Hoeck Els	UGent	Ontwikkelen van multi-residu en selectieve methoden voor de ultragevoelige bepaling van hormoonontregelaars in watermonsters
Van Hoecke Karen	UGent	In vitro en in vivo evaluatie van de ecotoxiciteit van nanopartikels
Van Hoecke Sofie	UGent	QoS service brokering van Web services
Van Holen Roel	UGent	Nucleair Medische Beeldvorming met roterende vlakcollimator en vaste-stofdetector
Van Hoorde Koenraad	UGent	Moleculaire karakterisering en populatiedynamiek van Gram-positieve bacteriën geassocieerd met de productie van Vlaamse artisanale Gouda-type kazen
Van Hulse Charlotte	UGent	Studie van lichte quarks in nucleonen

Van Ingelgem Yves	VUB	Ontwikkeling van een nieuwe meetmethodologie, gebaseerd op lokale impedantiemetingen, voor de studie en de preventie van de lokale corrosie van koper
Van Laere Frederik	UGent	Optische interface voor actieve nanofotonische componenten: theoretische en experimentele studie
Van Marcke Philippe	KULeuven	Ontwikkelen van μ CT-simulator en toepassing naar reservoirgeologie
Van Mulders Petra	VUB	Meting van de top quark massa met CMS bij de LHC
Van Mulders Sebastiaan	KULeuven	Optimalisatie van state-of-the-art fermentatiesystemen door de beheersing van flocculatie bij <i>Saccharomyces cerevisiae</i>
Van Oostende Nicolas	UGent	Interacties tussen koolstofrijke exudaten, prokaryote consumptie en begrazing door Protozoa tijdens experimentele <i>Emiliana huxleyi</i> bloeien
Van Orden Jürgen	UA	Welke essentiële processen tijdens de trage elongatie zijn bepalend voor de snelle elongatie in het hypocotyl?
Van Orshoven Karolien	KULeuven	Het emulsietemplaatprincipe als basis voor de aanmaak van selectieve sensorcoatings
Van Pamel Els	UGent	Ontwikkeling van een multidisciplinaire methodologie ter beheersing van ongewenste schimmels en secundaire metaboliëten in het kuilvoeder
Van Pee Elke	KULeuven	Identificatie en expressiestudie van vernalisatiegenen in witloof (<i>Cichorium intybus</i> L.)
Van Seghbroeck Gregory	UGent	Dynamische en betrouwbare QoS brokering van Web Service choreografieën
Van Snick Wim	KULeuven	De studie van regioregelmatische polythiofenen gesubstitueerd met geconjugeerde oxideerbare zijketens voor magnetische doeleinden
Vancraenenbroeck Renée	KULeuven	Structureel biochemisch onderzoek van leucine-rich repeat kinase 2 (LRRK2)
Vandebergh Wim	VUB	Moleculair onderzoek naar een ecologische adaptatie: zuignappen bij Anura
Vandecan Sem	KULeuven	Vorming van flavourcomponenten tijdens de productie van donkere mouten
Vandekerckhove Annelies	UGent	Mechanisme van de invasie van het equine herpesvirus 1 doorheen de respiratoire mucosa van het paard
Vanden Bosch An	KULeuven	Regulatie en in vivo functie van NuSAP, een spoelfiguur-geassocieerd proteïne
Vandendriessche Annelies	KULeuven	Synthese van blokcopolymeren bestaande uit lineaire en hypervertakte blokken met een vertakkingsgraad van 100%

Vanderleyden Els	UGent	Bio-interactieve polymeren als deklagen voor poreuze botimplantaten
Vanderstukken Maarten	KULeuven	Onderzoek naar een synergetische wisselwerking tussen waterplanten en zoöplankton in de regulatie van de biomassa en functionele karakteristieken van fytoplanktongemeenschappen
Vandevelde Wouter	KULeuven	Transgene strategieën voor de studie van vaatvorming in <i>Xenopus</i> : Ontwikkeling en toepassing van weefselspecifieke en induceerbare tools en lijnen
Vandewoestyne Mado	UGent	Detectie, karakterisatie en isolatie van foetale cellen uit de maternale circulatie
Vangeel Lieve	UGent	Bijdrage tot de pathogenese van myositis eosinophila bij het rund
Vanhaecke Lynn	UGent	Impact van de humane intestinale microbiota op de carcinogeniciteit van de voedingscontaminant 2-amino-1-methyl-6-fenylimidazo[4,5-b]pyridine
Vanhaecke Mieke	KULeuven	Metabolisme van galacto-oligosachariden in de Caryophyllaceae
Vanhee Peter	VUB	Koppeling op basis van canonieke interacties tussen eiwitfragmenten: Ontwikkeling en evaluatie van een nieuw eiwitkoppeling algoritme
Vanheertum Reinier	KULeuven	Silicium Spintronica
Vanhevel Ilse	KULeuven	Circulerend vrij foetaal DNA in maternel plasma: nieuwe benaderingen voor niet-invasieve prenatale diagnostiek en studie van de fysicochemische eigenschappen
Vanholme Ruben	UGent	Metaboliët- en transcriptprofiëling van arabidopsis mutanten in fenylpropanoïd- en monolignolbiosynthese
Vankrunkelsven Ann	VUB	Analyse van de rol van galectine-3 in inflammatie-geassocieerde immunopathologie: Trypanosomiase als modelsysteem
Vanlaer Sofie	KULeuven	Synthese van analoga van acetylcholinesterase inhibitoren
Vannerum Katrijn	UGent	Genoomexpressie tijdens de morfogenese van <i>Micrasterias Ralfs</i> (Chlorophyta)
Vanneste Evelyne	KULeuven	Chromosomale analyse van individuele cellen en blastomeren in pre-implantatie embryo's met microrooster CGH
Vanparys Caroline	UA	Ontwikkeling van een alternatief screeningssysteem voor klassificatie van endocriene verstoorders in het milieu
Vansteenkiste Arne	UGent	Invloed van de microstructurele eigenschappen op de relaxatie van magnetische excitaties in nanostructuren
Verbeyst Lise	KULeuven	Invloed van procesvoering op bio-actieve componenten in rood fruit
Verbinnen Bert	KULeuven	Inductie van regulator T cellen tegen allo-antigenen door middel van costimulatieblokkade als methode voor tolerantie inductie

Verbist Frederik	VUB	Modelgestuurde debietoptimalisatie voor schaalbare videocodering: theorie en applicaties
Vercauteren Dries	UGent	Opheldering van het intracellulaire transfectiepad van geneesmiddelcomplexen in levende cellen met geavanceerde licht-microscopie
Vercruysse Maarten	KULeuven	Identificatie van <i>Rhizobium etli</i> genen betrokken bij bacteroid persistentie en stationaire fase overleving
Vercruysse Pieter	UGent	Raman en NIR spectroscopie als Proces Analytische Technologie (PAT) middelen voor de in-line en real-time controle van granulatieprocessen
Vercruysse Thomas	KULeuven	HIV-Rev-multimerisatie: werkingsmechanisme en doelwit voor antivirale therapie
Vereecke Lars	UGent	Studie naar de (patho)fysiologische functies van de NF-kB inhibitoren ABIN-1 en A20 via conditionele genmodificatie in de muis
Verfaillie Tim	VUB	Studie van de laat-Holocene evolutie van het fysische milieu van België door middel van isotopengeochemisch onderzoek aan speleothemen
Verheyen An	KULeuven	De rol van VEGF in de skeletsfer, het axon en in de vasculatuur tijdens motorneuron degeneratie
Verhoelst Eefje (Eva)	KULeuven	Niet-destructieve methoden voor de structurele en functionele analyse van het bloedvatennetwerk in het chorioallantois
Verlinde Philippe	KULeuven	Strategie om de folaatstabiliteit in levensmiddelen en de -biobeschikbaarheid bij gezonde vrijwilligers te verhogen
Verlinden Michel	KULeuven	Ontwikkeling van parallelle microassemblage
Verlooy Pieter	KULeuven	Studie van de moleculaire mechanismen van vorming van zeolietprecursoren in klare oplossingen
Vermeir Steven	KULeuven	Ontwikkeling van een enzymatische 'biosensorarray' voor een snelle smaakprofilering bij appels en tomaten
Verreydt Dino	KULeuven	Interactie tussen parasieten en gemeenschapsecologie: <i>Daphnia</i> en haar parasieten als een model
Verschooten Katrien	KULeuven	<i>Saccharomyces cerevisiae</i> als instrument voor de identificatie van stress-resistentiegenen uit het woestijnplantje <i>Selaginella lepidophylla</i>
Verschooten Lien	KULeuven	Onderzoek van de Fotoprotectieve Effecten van het Flavonoïde Luteolin in Humane Huid
Verstichel Stijn	UGent	Gedistribueerde reasoning voor contextbewuste diensten
Vicca Sara	UA	De invloed van klimaatverandering op de koolstof- en broeikasgasbalans van een model-laagveen

Voet Arnout	KULeuven	Structureel onderzoek van de inhibitie van het HIV-1 Integrase; 3' processing en binding van cellulaire cofactoren
Vrancken Kristof	KULeuven	Analyse van kritische determinanten van de Tat-afhankelijke secretieweg in <i>Streptomyces lividans</i> in het kader van optimalisatie van het productieproces
Vranckx Leen	KULeuven	Plasminogeenactivator Pla van <i>Legionella pneumophila</i> : Karakterisatie en studie van buitenmembraaninsertie
Vrielynck Freek	UGent	Ontwikkeling van analogen van calcitriol met opgedrongen zijketenoriëntatie
Waegeman Willem	UGent	Kernelmethoden voor Ordinale Regressie
Welkenhuysen Marleen	KULeuven	In vivo evaluatie en optimalisatie van een conceptueel nieuwe neuro-probe voor elektrische hersenstimulatie en microregistratie
Wielant Jan	VUB	Hechting en onthechting van organische lagen op gemodificeerde oxidelagen
Willems Maxime	UGent	Stamcellen bij <i>Macrostomum lignano</i> (Macrostomida, Platyhelminthes): embryonale oorsprong en rol tijdens regeneratie
Willems Wouter	UGent	Habitatgeschiktheidsmodellen voor de analyse en voorspelling van macrobenthos in de Noordzee
Wittebolle Lieven	UGent	Tweeledige diversiteitsstudie van stressresistentie in ammonium- en nitrietoxiderende consortia
Wyns Ciska	UGent	Nieuwe en gevoelige detectie van fyto-oestrogenen in biologische matrices
Zeelmaekers Edwin	KULeuven	Computerondersteunde kwalitatieve en kwantitatieve kleimineralogie: invoering en toepassing op drie bekende geologische vraagstukken
Zwarts Liesbeth	KULeuven	Een kwantitatief-genetische, neuroanatomische en moleculaire analyse van agressie, een complex gedrag in <i>Drosophila</i>

Bijlage 5:VIS/Technologische Dienstverlening

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
Algemeen Verbond van de Belgische Siertelers <i>Duurzaam en innovatief omgaan met de productiefactor water op het sierteeltbedrijf</i> ProefCentrum voor Sierteelt	154.192
Belgisch Instituut voor Lastechniek <i>Lastechniek</i>	686.332
Belgische Federatie van de uitrusting voor de Landbouw, de Tuinbouw, de Veeteelt en de Tuin <i>AgriCONSTRUCT</i> ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING Agrotechniek	449.334
BETONPLATFORM <i>Prestatiegerichte betonsoorten</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf Maatschappelijke Zetel UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Bouwkundige Constructies Lab Magnel voor Betononderzoek Vlaamse Architectenorganisatie	606.151
CLUSTA vzw <i>Innovatieve toepassing van staalplaat, RVS en afgeleide producten</i>	1.090.320
Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw Administratie <i>Bedekkingen van brugdekken en parkeerdaken</i>	265.729
<i>Integraal afvalbeheer en recycling voor de bouw</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf MZ Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	185.961
Proefcentrum Fruitteelt VZW <i>De uitbouw van een praktijkgericht adviesloket ten behoeve van de Vlaamse pitfruitteler als ondersteuning in een duurzame en milieubewuste bedrijfsvoering, met toepassing van beslissingsondersteunende en bedrijfsmanagementsystemen</i> Proefcentrum Fruitteelt VZW Diensten Bodemkundige Dienst België VZW	133.052
Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw (PCG) <i>Duurzaam waterbeheer op groente- en kleinfruitbedrijven door toepassing van innovatieve technieken</i> Proefcentrum Hoogstraten Proefstation voor Groenteteelt VZW West-Vlaamse Proeftuin voor Industriële Groenten VZW	186.744
Technisch Centrum der Houtnijverheid <i>Houtverwerking</i>	444.076
Verbond van Belgische Tuinbouwweilingen VZW <i>Technologische Adviesdienst VCBT</i> Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten	510.786

Vlaams Elektro Innovatiecentrum vzw <i>TAD voor elektro-installatiebedrijven "Power Quality en EMC"</i> LABORELEC	352.312
Vlaams KunststofCentrum vzw <i>Processen en technieken voor de verwerking van kunststoffen</i>	324.998
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid <i>Ontwikkeling van veilige flexibele producten</i>	424.713
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid <i>Lasertechnologie</i>	384.302
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Clusta VZW	
<i>Multisectorale product- en procesinnovatie gericht op de machinebouwsector (2006-2009)</i>	441.979
<i>PLM</i>	209.483
<i>Software Product Ontwikkelings Technologiën</i>	206.125
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Gewestelijke Diensten van het WTCM-Brussel <i>Gieterij</i>	323.590
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf MZ <i>Renovatie van gebouwen</i>	351.586

Bijlage 6: VIS/Collectief Onderzoek

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Belgian Hygiene Quality Label <i>Health Safety in Connection with the Use of Tattoo and Permanent Make-up (Tattoo - Guidelines)</i>	64.475
Belgisch Instituut voor Lastechniek <i>Geavanceerd herstellassen van hoogtemperatuur componenten</i>	279.845
LABORELEC <i>Hybride laserlassen van staal</i>	547.787
Clusta VZW OCAS NV Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) <i>Weerstandlassen van non-ferro-legeringen</i>	305.301
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer	
CoRI - Coatings Research Institute <i>VERZONLI: Decoratieve verven venetbaar onder invloed van zonnelicht</i>	282.930
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	
Federatie der Belgische Textielnijverheid <i>COMPUtergebaseerde beoordeling van Aspectverandering van tapijten ten gevolge van Slijtage, Acronym: COMPAS</i>	248.912
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	
Technisch Centrum der Houtnijverheid <i>Ontwikkeling Houten SuperIsolerend Schrijnwerk</i>	122.989
Febelhout-Fedustria Bouwunie, Unie van het KMO-bouwbedrijf vzw	
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid <i>From market to individual customer orientation: A roadmap for mass customisation and personalisation for textile integrated products and services</i>	80.193
Febelhout-Fedustria <i>Ontwikkelen van innovatieve bicomponentgarens</i>	172.046
<i>Studie omtrent de haalbaarheid van het functionaliseren van textielmaterialen via het rechtstreeks aanbrennen van hotmelts</i>	82.735
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid <i>COMPRO: Complexiteitsbeheersing in productontwikkeling</i>	160.148
<i>Metallische deklagen via CVD voor non-ferrotoepassingen</i>	672.491
<i>SIMDEFOR: Simulatie van uitwendige deformatie van gietstukken tijdens de stolling</i>	371.501
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf <i>Creatieve betonconstructies door het gebruik van textiel als flexibel bekistingsmateriaal of functionele liner in bekistingen</i>	348.447
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	
Wetenschappelijk en Technisch Onderzoekscentrum voor Diamant <i>Automatisch slijpen van diamant</i>	234.791

Bijlage 7: VIS/ Thematische Innovatie Samenwerkingsverbanden

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
<p>AGORIA <i>Innovatie via integratie van technologieën voor de bouw</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf</p>	207.674
<p>Aluminium Center Belgium <i>Initiatie en stimulering tot product -en procesinnovatie in de vlaamse aluminium bewerkende en verwerkende nijverheid</i></p>	180.773
<p>DSP Valley <i>Open Innovatie voor Ingebedde Signaalverwerking</i></p>	451.343
<p>FLANDERS' DRIVE VZW <i>Voertuigcommunicatienetwerken</i> AGORIA</p>	212.656
<p>FLANDERS MECHATRONICS vzw <i>Stimulering van technologische doorbraken in KMO's van de sector Mechanica & Mechatronica door innoverende samenwerkingsverbanden</i> AGORIA</p>	219.152
<p>Flanders Multimedia Valley vzw <i>T-Mark Extra: uitgebreide ondersteuning van Technologie Marketing voor de Vlaamse ICT- en multimediasector</i></p>	345.736
<p>FlandersBio vzw <i>Vlaams netwerk van med tech bedrijven</i></p>	230.520
<p>KREATIO vzw <i>Ontwikkeling van een vlaams innovatiesamenwerkingsverband ter ontwikkeling van een gestructureerd spin off beleid voor door VITO ontwikkelde technologie</i></p>	118.000
<p>PASSIEFHUIS-PLATFORM vzw <i>Passiefhuis-klimatisatie</i></p>	186.672
<p>V-ICT-OR <i>Bedrijfsconsortium E-government voor lokale overheden</i> Katholieke Hogeschool Mechelen, Campus Vijfhoek Onderzoeksgroep Memori</p>	236.320
<p>Vlaamse Federatie Bouw voor Schrijnwerkerij <i>Innovatie-stimulering in de bedrijven die bijdragen tot de passieve brandbeveiliging van de binnenaafwerking van gebouwen</i> Belgische Vereniging van Wanden, Plafonds en verhoogde Vloeren Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf afdeling structuren en geotechniek</p>	180.040
<p>Vlaamse Ruimtevaartindustrie <i>VRI en de Europese Ruimtevaart</i></p>	344.112
<p>Voka-Kamer van Koophandel Mechelen <i>Technologiemarketing voor speerpuntsectoren in de medium- en hoogtechnologische industrie in</i></p>	98.741

Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf 356.448
Kenniscentrum IDEG: Integratie van duurzame energietoepassingen in gebouwen. Warmtepompen en koude/warmte-opslag, Thermische en fotovoltaïsche zonne-energie en energiebeheersing in ventilatie voor luchtkwaliteit en zomercomfort
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Departement Industriële Wetenschappen en Technologie – Electromechanica
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Sint-Lucas Beeldende Kunst Gent
KULeuven, Onderzoeksbeleid - Research and Development
Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen vzw
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf 223.830
Speciale FunderingsTechnieken (SFT)
Belgische Vereniging van Funderingsaannemers
KULeuven, Onderzoeksbeleid Research and Development

Bijlage 8: TETRA-Fonds

AANVRAGER/Projecttitel/Partners

Steun (€)

Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie <i>Vergelijking van potentiële technische hulpstoffen voor het ontsmetten van recuperatie- en proceswater</i> A.T. SSE bvba AGRISTO NV Ardovries (Groentenbedrijf E. Haspeslagh) nv AVECOM NV Belgische Aardappelhandel en verwerking D'ARTA NV Dujardin Kortemark EUROFREEZ NV HORAFROST NV LA CORBEILLE INDUSTRIE NV Hulshout-Westmeerbeek PASFROST NV PINGUIN NV TENSIO BVBA UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit - Lab of Food Technology and Engineering UNIFROST NV Verbond van Groenteverwerkende Bedrijven vzw WEST WASTE TREATMENT NV WESTFRO NV	284.160
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Bouw <i>KLIMOP: Kabels en Leidingen uitwisselingsformaat: Implementatie- & OntwikkelingsProject</i> AQUAFIN NV ASSET NV BELGACOM ADVANCED NETWORK SERVICES Bouwunie, Unie van het KMO-bouwbedrijf vzw Grontmij Vlaanderen NV Vestiging Gent HARDO BVBA Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Dept Industriële Wetenschappen Bouwkunde Netmanagement Studiegroep IRTAS TECCON BVBA Vlaamse Ingenieurskamer vzw VLM - Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen	261.775
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Bouw <i>De gelijkvormigheids- en productiecontrole als sturende elementen voor het optimaliseren van betonsamenstellingen</i> Beroepsvereniging van de hulpstoffen Betoncentrale Blomme NV Controlebureau voor de veiligheid van het bouwwezen Federatie van de Belgische Cementnijverheid Federatie voor Stortklaar Beton vzw Gebroeders De Rycke NV Betoncentrale GRALEX NV OBC - F. OTTEVAERE & CO NV UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Bouwkundige Constructies Lab Magnel voor Betononderzoek	303.690

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Textielkunde Afd.

187.585

Composieten

Nanovezels voor filtertoepassingen

AZ Zusters van Barmhartigheid

CE PRODUKTER AB

DOW Chemical

EPAS NV (ECO PROCESS ASSISTANCE)

Hogeschool West-Vlaanderen Dept PIH Chemie

IFP Research AB

Kustom Kolor Europe NV

PRIME MEMBRANE TECHNOLOGIES NV

REMEDENT NV

SIVEX Chemicals BVBA

Arteveldehogeschool Opleiding Grafische en Digitale Media

185.466

Optimalisatie van beeld-, raster- en separatietechnieken in meerkleurendruk voor toekomstgericht gebruik in de grafische sector in Vlaanderen - Druktechnieken II

AGFA-GEVAERT NV

ALBE nv

ANTALIS NV

Arteveldehogeschool

ARTWORK SYSTEMS NV

CARTONNAGE SOENEN NV

CONTI LABEL PAUWELS NV

CREO EMEA NV

DECKERS Druk NV

Dioss NV

Epacar NV

ESKO-Graphics NV

Federatie der Papier- en Kartonverwerkende Bedrijven

Hostmann-Steinberg NV

JEAN DECOENE EVBA

KOMORI NV

MAN Roland Belgium NV

MILLER GRAPHICS NV

Mitsubishi NV

OPALSTONE EUROPE

PAPYRUS NV

PLANTIN NV

PRINTECH SYSTEMS BV

SIEGWERK BENELUX NV

SUN CHEMICAL NV

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Telecommunicatie en Informatieverwerking Afd.

Beeldverwerking en -interpretatie

VANDEWEGHE Flexo Printing NV

Vlaams Agentschap Ondernemen Provinciale Directie Oost-Vlaanderen

Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie vzw

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industrieel

161.093

Ingenieur Onderwijsseenheid IW&T, Electromechanica

Ontwerp van moderne, niet-demonteerbare buisverbindingen

Aluminium Center Vlaanderen

Belgisch Instituut voor Lastechniek Onderzoekscentrum

BOSAL RESEARCH NV Plant 48

Clusta vzw

FOMECO NV

HAELVOET NV

J. VOET BVBA

LASER WORKS BVBA
MAENE NV
SAEY HOME & GARDEN NV
Tulip Laser Processing BVBA
VERCAIGNE CONSTRUCTIES NV
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Materiaaltechnologie

Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel Dept Technische Wetenschappen 234.398

Energiemetingen in gebouwen - Onderzoek naar mogelijke onbenutte REG besparingen
CIT Engineering NV
Gemeentelijk Samenwerkingsverband voor Distributienetbeheer
Sanidetectif BVBA
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Energietechnologieën
Zonnige Kempen CV

Karel de Grote-Hogeschool, Sint-Lucas Antwerpen Dept Audiovisuele en Beeldende Kunst 247.541

Gravital: parsing en problem-solving van natuurlijke taal als motor voor het genereren van visuele communicatie en kunst
Ad!dict Creative Lab
CRONOS NV
K15 BVBA
KAN DESIGN NV
LUON BVBA
NAZOOKA BVBA
NETLASH BVBA
PRE PRESS SATELIT NV
Sabcobel
THOMAS VAN PELT
UA, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte Dept. Taalkunde Centrum voor Nederlandse Taal en Spraak
Visionandfactory integrated design
Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie vzw

Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum CTO/TO2C 200.596

LasTex: Innovatief en revolutionair CO2-lasertechnologie voor de oppervlakte-engineering en het fuctionaliseren van textiel.
Blekerij de Kortekeer NV
CHEMOTEX NV
Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Dept Industriële Wetenschappen Textiel
O.J. VAN MAELE
RUDOLF NV
SWINKELS TEXTILES NV
Tissage de Kalken
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent

Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie 267.325

NAGASOILS - Nevenstromen Aan Glycerol in Alcohol Specialties Omzetten In Levende Systemen
ANTWERP DISTRIBUTION & PRODUCT OPERATIONS NV
AVEVE NV
BIORO NV
CALDIC BELGIUM NV
DE SMET ENGINEERING NV
ECOVISION BVBA
INEOS NV
OLEON NV
Oliefabriek Lichtervelde NV
SARTORIUS TECHNOLOGIES NV Separation & Biotechnology Division
SOLVAY NV

UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Biochemische en Microbiële Technologie - Afd. voor Industriële Microbiologie en Biokatalyse
VUB, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Bio-ingenieurswetenschappen Onderzoeksgroep Ultrastructuur (ULTR)(V.I.B.)

Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Vakgroep ICT 222.000
FlexRay: het In-Vehicle netwerk van de toekomst
AMI Semiconductor Belgium BVBA
ARC DEURNE BVBA
Automotive Engineering Solutions c.s.
DANA BELGIUM NV
E.I.A. ELECTRONICS NV
Hydro Thane NV
Integrated Production & Test Engineering NV
LMS INTERNATIONAL NV
STC Europe BVBA
T en T Solutions NV
TENNECO AUTOMOTIVE EUROPE NV
VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Elektrotechniek en Energietechniek (ETEC)

Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Dept Biotechnologische Wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw Labo voor in vitro cultuur en biotechnologie 260.646
Efficiënte micropropagatie van bomen met herwonnen juveniliteit
ANTOINE VERMEIR Laboratorium voor Weefselcultuur
DEROOSE PLANTS NV Laboratorium
IN VITRO PLANTS BVBA
Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek Vestiging Geraardsbergen
MICROFLOR NV
OPRINS PLANT NV
SOCFINCO NV
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Plantaardige Productie Afd. Plantenteelt en Plantenveredeling

Groep T - Leuven Hogeschool Vakgroep Informatie Onderzoeksgroep e-Medialab 351.793
e-Treasure - Gebruikergestuurd ontwerp en ontwikkeling van een digitaal spel voor kennisontwikkeling bij en kennisontwikkeling tussen senioren en jongeren
COGNOSIS NV
DAVIDSFONDS UITGEVERIJ NV
EPYC NV
Flanders DC
IceFish - Successfully managing your innovations
INDAXI NV
KULeuven, Onderzoeksbeleid Research and Development
PEYOTE
POINT X NV
Transposia NV

Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Informatica 260.742
T-cell: heterogene multicore technologie
A.T.A. Information Technology BVBA
BARCO NV BarcoView
COWARE NV
CYPRESS SEMICONDUCTOR CORPORATION Belgium BVBA
DSP Valley
EXYS BVBA
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw DDesign technology for integrated Information and Communication Systems (DESICS)
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Computerwetenschappen Afd. Informatica

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-ELECTA
MIND NV
TRAFICON NV
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) Afd. Parallele
Informatiesystemen
XenICs NV

Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Electronica 340.508

Locatie Afhankelijke Diensten, Wireless technology for positioning applications - LADI WITEPA

CISCO SYSTEMS NV

EDS-TELINDUS Consortium voor de Vlaamse Overheid

iAdvise NV

INGENIUM NV

Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie vzw

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw AA/TC

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid Elektronica

METAGAM NV

MICROSOFT NV

QCONSULTING BVBA

TELEVIC NV

UBIWAVE NV

Hogeschool West-Vlaanderen Dept PIH Industrieel Ontwerpen 239.020

INNOWIZ - Gebruik van de TRIZ-ontwerpmethodologie in de KMO omgeving

ASSA ABLOY NV

COOPMAN LIFTEN NV

CREAX NV

DesleeClama NV

Innovatiecentrum West-Vlaanderen vzw

PILI PILI PRODUCTONTWERP BVBA

PROCTER & GAMBLE EUROCOR NV

Product Projects BVBA

RECTICEL NV

RENSON NV

REYNAERS ALUMINIUM NV

TELEVIC NV

Hogeschool West-Vlaanderen Dept PIH Elektriciteit 312.825

Impact van efficiënte verlichting op het energieverbruik van winkelruimtes

Bossuyt Winkelinrichting NV

Calis Koeltechniek

DE BRAEKELEER BVBA

E&M PROJECTS BVBA

ECOLUX ENERGY ENGINEERING NV

ELECTRO ENTREPRISE-ELECTRO ONDERNEMING NV

EUView bvba

FLEURBAEY MANAGEMENT BVBA

Groen Licht Vlaanderen

HELBIG ALUMINIUM NV

INTEGRAL INTERIOR SOLUTIONS NV

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid Elektronica

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-ELECTA

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Toegepaste Mechanica &

Energieconversie (TME)

LABORELEC

OSRAM BENELUX B.V. - Belgian Branch

PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV

PRECISA MOTOREN NV

TOPLIGHT NV

TRANSMEAT NV
Vlaams Elektro Innovatiecentrum vzw
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf Proefstation

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industrieel 318.348
Ingenieur Afdeling Chemie-Biochemie
Actieve sturing van klimaatgerelateerde productieprocessen van vleeswaren met het oog op productveiligheid, constante kwaliteit en reductie van het energieverbruik
CIT Engineering NV
CORMA VLEESWAREN NV
DUFINA NV
GERNAL NV
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. M3-BIORES: Meet, Modelleer & Manage Bioresponies
MEAT SUPPLY NV
Nationale federatie der fabrikanten van vleeswaren en vleesconserven
SANPAREIL NV
STRUIK FOODS BELGIUM
TER BEKE NV
Vleeswaren DE KEYSER NV
Vleeswaren SINT JORIS
Vleeswarenfabriek DEBBAUT
VOLYS STAR NV

Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel Dept Industrieel 359.728
Ingenieur en Biotechniek Electromechanica
Monitoren van discomfort bij dementerende bejaarden op basis van automatische beeldherkenning
2IT
Channels NV
CIT Engineering NV
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. M3-BIORES: Meet, Modelleer & Manage Bioresponies
KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Maatschappelijke Gezondheidszorg Centrum voor Ziekenhuis- en Verplegingswetenschap
Mederi
Signpost NV
Taeym Digital Vision
WHO Collaborating Centre on Health and Psychosocial and Psychobiological Factors
Wit-Gele Kruis
Woon- en zorgcentrum De Wingerd

Katholieke Hogeschool Mechelen, Campus Vijfhoek Onderzoeksgroep Memori 253.714
Van digitale klant tot digitale burger
CIPAL CV
DigiPoint NV
Ethicom BVBA
Kortom
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. SCD
LCP NV
MediaCiti NV
Uitgeverij Vanden Broele nv

Hogeschool West-Vlaanderen Dept PIH Electromechanica 227.486
Implementatie en optimalisatie van innovatieve hydraulische aandrijfsystemen
BEKAERT NV - ENGINEERING
Belgische Vereniging van Fabrikanten en Invoerders van Materiaal voor Industriële Hydraulica, Pneumatiek en Automatisering
EMV
FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre vzw
GHYSELINCK NV

LVD COMPANY NV
PsiControl Mechatronics NV
Rotsaert Machinebouw
SIEMENS NV Divisie Automation & Drives
VAPO hydraulics NV
VB PARTS NV

Hogeschool West-Vlaanderen Dept PIH Chemie 240.217
Biomethaan: opwerking van biogas tot aardgaskwaliteit
Beke BVBA
BELCONSULTING NV
BIOGASTEC NV
DESOTEC NV
ECOMAC NV
JOHAN VANACKER BVBA
MACHIELS NV
Theolia Benelux N.V.
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Organische Chemie Afd. Milieuchemie en -Technologie

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industrieel 295.075
Ingenieur Onderwijsseenheid Werktuigbouw
H³-power Gebruik van Pure Plantaardige brandstoffen in motoren en hydraulische aandrijvingen
AGRO RIEMST
BAEKELANDT CONSTRUCTIE BVBA
Belgische Boerenbond - Innovatiesteunpunt
DEWA NV
FILTRATION
FUJI OIL EUROPE NV
Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie
Laboratorium ECCA NV
NAESSENS HYDRAULICS BVBA
Oliefabriek Lichtervelde NV
REMANUFACURING BEERSE
SAUER DANFOSS
UA, Faculteit Wetenschappen Dept Biologie Onderzoeksgroep Plantenfysiologie
UA, Faculteit Wetenschappen Dept Chemie Lab for Plasma, Laser Ablation and Surface Modelling
(PLASMANT)(MITAC 2)
VERCAIGNE CONSTRUCTIES NV
Werkhuizen JACOBS NV

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Chemisch en Biochemisch 231.914
Onderzoekscentrum KIHO
Ontwikkeling van innovatieve light bieren met volwaardige bierflavour, hoge stabiliteit en gewenste nutritionele eigenschappen
ALKEN-MAES NV BROUWERIJ
B.S.C. NV
BELGIAN FINE BEERS INTERNATIONAL
Brouwerij BAVIK NV
Brouwerij MOORTGAT NV
Brouwerij ROMAN NV
Brouwerij TIMMERMANS NV
Brouwerij VAN HONSEBROUCK NV
INBEV NV
Ingenieursbureau Van Waesberghe v/h Breda
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Microbiële en Moleculaire Systemen (M²S) Centrum voor Levensmiddelen- en Microbiële Technologie
Sint-Jozef Brouwerij BVBA

Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Electronica 252.525

Flexpo (Flexibel positionersysteem voor het vrijleggen, reinigen en analyseren van kunstwerken)
 APPLITEK NV
 Develop Mechanics NV
 Digitron NV
 GLOBE NV
 KUKA Automatisering + Robots NV
 Laserclean (LC)
 REWAH NV
 Sarah De Smedt

Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel Dept Industrieel Ingenieur en Biotechniek Tuinbouw <i>Beheersing van Botrytis cinerea in tomaat met het model Bomodly</i>	58.321
Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica <i>Autonome FruitPlukMachine (AFPM)</i>	64.421
Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen, Campus Kortrijk Vrij Hoger Instituut voor Technologie en Informatica <i>Technische optimalisatie en valorisatieplan voor een ultrasone textielscanner</i>	50.147
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Electriciteit <i>EmPro, EmCam, EmDem: valorisatie traject</i>	52.395
Katholieke Hogeschool Mechelen, Campus Vijfhoek Onderzoeksgroep Memori <i>CityInMyPocket: het platform</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. SCD	51.110
Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel Centrale Mediatheek <i>Ontwikkeling van een hogeschoolkennisportal met Document and Knowledge Sharing application-DoKS: een webplatform voor beheer en publicatie van documenten</i>	52.943
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Dept Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid Informatietechnologie <i>Realisatie van een raamwerk voor Automatische Personeelsplanning</i>	60.700
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica <i>Ventilatiegids</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf Proefstation	50.181
Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt Dept Industriële Wetenschappen en Technologie Bouw <i>aB3-concept: de finalisering</i>	58.611

Bijlage 9: SBO-Programma

AANVRAGER/*Projecttitel*/Partners

Steun (€)

UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Vaste-stofwetenschappen <i>Growth of complex oxides</i> BEKAERT NV - BTC CoEnCo BVBA OCAS NV SOLVAY NV SONITRON NV SYLVANIA NV Technische Universität Wien, Vienna University of Technologie, Institut Für Festkorperphysik TRANSPAC NV UA, Faculteit Wetenschappen Dept Chemie Lab for Plasma, Laser Ablation and Surface Modelling (PLASMANT)(MITAC 2) UA, Faculteit Wetenschappen Dept Fysica Onderzoeksgroep Elektronenmicroscopie voor Materiaalonderzoek (EMAT) UMICORE NV UMICORE Research VISHAY BC COMPONENTS NV Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Materiaaltechnologie Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	2.622.813
UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Vaste-stofwetenschappen <i>Tailor-made nanostructured metals for functional coatings and electronics</i> BEKAERT VDS NV EUROPLASMA NV Groep T - Industriële Hogeschool Leuven, Campus Vesalius Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie Hogeschool Gent Vakgroep Textiel Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica Hogeschool West-Vlaanderen Departement PIH Chemie Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw Silicon Process & Device Technology (SPDT) Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement KIH0 Electriciteit KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Microbiële en Moleculaire Systemen (M ² S) Centrum voor Oppervlaktechemie en Katalyse KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Natuurkunde en Sterrenkunde Afd. Kern- en Stralingsfysica Nanocyl SA NITTO EUROPE NV NXP Semiconductors Belgium NV OCAS NV PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout SIOEN COATING NV Teblick - Plastic constructions and installations TOYOTA MOTOR EUROPE NV UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Anorganische en Fysische Chemie Lab voor Fysische Chemie UMICORE NV UMICORE Research Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde-Biologie-Geologie (SBG) Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Instituut voor Materiaalonderzoek, Lab IMOMECH Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent XIOS Hogeschool Limburg Dept. Industriële Wetenschappen XIOS Hogeschool Limburg Verpakkingscentrum	2.983.176

<p>UA, Faculteit Wetenschappen Dept Biologie Onderzoeksgroep Planten- en Vegetatie-Ecologie <i>A decision support tool for sustainable forest management based on ecophysiological analysis and simulation of the variability in tree development</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Landbeheer en -economie Afd. Bos, Natuur en Landschap UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Bos- en Waterbeheer</p>	2.736.729
<p>UGent, Faculteit Rechtsgeleerdheid Vakgroep Publiekrecht Centrum voor <i>Environmental law enforcement: a comparison of practice in the criminal and the administrative tracks</i> Brussels Instituut voor Milieubeheer Milieu-inspectie Gewestelijk Agentschap voor Netheid (Net Brussel) KULeuven, Faculteit Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen Onderzoekseenheid Centrum voor Economische Studies (CES) Onderzoeksgroep Economische Geschiedenis Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad) Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest Parket bij de Rechtbank van Eerste aanleg te Gent Raad van State Sociaal Economische Raad van Vlaanderen UA, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte UGent, Faculteit Rechtsgeleerdheid Vakgroep Strafrecht en Criminologie Onderzoeksgroep International Research on Criminal Policy Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) Milieuwerkgroep Vlaamse Landmaatschappij Afdeling Mestbank Vlaamse Overheid Departement Leefmilieu, Natuur en Energie Afd. Algemeen Milieu- en Natuurbeleid Vlaamse Overheid Dept. Leefmilieu, Natuur en Energie Afdeling Algemene Zaken, Communicatie, Juridische Dienst Vlaamse Overheid Kenniscel Wetsmatiging</p>	1.595.460
<p>KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen Centrum voor Politicologie <i>Social Cohesion Indicators for the Flemish Region. The Development of Comprehensive Social Cohesion Indicators at the Local Level in Flanders</i> ACW Federale Politieraad Kabinet van de Eerste Minister Kabinet van de minister-president en van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid Kabinet van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen McGill University Department of Political Science Sociaal Economische Raad van Vlaanderen UA, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen Dept. Sociologie UGent, Faculteit Rechtsgeleerdheid Vakgroep Strafrecht en Criminologie Research Group on Social Analysis of Security Vast secretariaat voor het Preventiebeleid Vereniging van Vlaamse Steden & Gemeenten Vlaamse Overheid Dept Dienst voor het Algemeen Regeringsbeleid Studiedienst van de Vlaamse VUB, Faculteit Economische, Sociale & Politieke Wetenschappen & Managementschool Solvay Vakgroep Micro-economics for Profit and Non Profit Sector</p>	1.560.000
<p>KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen Instituut voor de Overheid <i>Spatial Data Infrastructure and Public Sector Innovation</i> KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid Onderzoekseenheid Recht en Informatica KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen Centrum voor Sociologisch Onderzoek KULeuven, Research & Development divisies Divisie Ruimtelijke Informatieverwerking (SADL: Spatial Applications Division Leuven) VUB, Faculteit Economische, Sociale & Politieke Wetenschappen & Managementschool Solvay Vakgroep Mathematics, Operational research, Statistics and Information systems in the human sciences</p>	2.475.898

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. 2.878.307
 Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)
Vaagheidsgevoelige eindige-elementenmethode - Fuzzy finite element method
 Applied Logistics
 ASCO INDUSTRIES NV
 BOSAL RESEARCH NV Plant 48
 ELSYCA NV
 HANSEN TRANSMISSIONS NV
 Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw Microsystems, Components & Packaging
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Burgerlijke Bouwkunde Afd. Bouwmechanica
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Computerwetenschappen Afd. Numerieke Analyse en
 Toegepaste Wiskunde
 LMS INTERNATIONAL NV
 Probabilitas NV
 SCIA GROUP NV
 TECHNUM NV
 UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Elektrische Energie, Systemen en Automatisering
 Onderzoeksgroep Synthese, Sturing en Modelleren van Systemen (SYSTeMS)
 UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Toegepaste Wiskunde en Informatica Afd. Vaagheids- en
 Onzekerheidsmodellen
 Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Expertisecentrum Integrale Milieustudies Integrale
 milieustudie
 Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Groep Mechatronica

KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Microbiële en 2.791.530
 Moleculaire Systemen (M²S) Centrum voor Microbiële en Plantengenetica
Bioframe: an algorithmic framework for integrative modeling in systems biology
 BAYER BIOSCIENCE NV
 CROPDESIGN NV
 deVGen NV
 DOW BENELUX NV
 ESSESIUM NV
 GALAPAGOS NV
 JANSSEN PHARMACEUTICA NV
 KULeuven, Faculteit psychologische en pedagogische wetenschappen Onderzoekseenheid Psychologie
 Onderzoeksgroep Kwantitatieve- en persoonlijkheidspsychologie (OKP)
 Lilly Services SA
 ORACLE BELGIUM NV
 Peakadilly NV
 SILICOS NV
 UA, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Informatica Algebra, Geometry & Intelligent Systems
 UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Moleculaire Genetica Dept. PSB / Afd. Bioinformatics & evolutionary
 Genomics
 VIRCO BVBA

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Microsystems, 2.848.312
 Components & Packaging (MCP)
GEMINI: Generic Electronics and Microsystems Integration Initiative
 AMI Semiconductor Belgium BVBA
 BARCO NV BarcoVision
 BARCO NV Projection Division Media & Events
 GEMIDIS NV
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-MICAS
 MELEXIS NV
 TYCO ELECTRONICS/RAYCHEM NV
 UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) Onderzoeksgroep
 Dunne-Filmcomponenten
 UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) Afd. Fotonica
 XenICs NV

<p>KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid Onderzoekseenheid Recht en Informatica <i>Advanced Multimedia Alignment and Structured Summarization - AMASS++</i> AGFA HEALTHCARE NV IT R&D Gent AKTOR Knowledge Technology NV Amplexor NV ARCO INFORMATION NV CONCENTRA MEDIA NV Federale Politie Flanders Multimedia Valley vzw I.KNOW - INTELLIGENT KNOWLEDGE MANAGERMENTS SYSTEMS NV ICMS Group NV Inxight Software Benelux NV KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-PSI KULeuven, Faculteit Letteren Taalkunde: Nederlandse, Duitse en computationele taalkunde (OE) Language Weaver MediaGeniX Next Generation MEDIARGUS NV Persagentschap Belga Phenix Beheerscomité - Paleis van Justitie SAS Institute NV SPACE APPLICATIONS SERVICES NV TELENET OPERATIES NV TRISOFT NV Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Expertise Centrum Digitale Media Vlaamse Media Maatschappij NV - VMMA</p>	<p>2.553.745</p>
<p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Fysische Materiaalkunde <i>PROMAG: Processing of materials by application of a strong magnetic field</i> ARCELOR STEEL BELGIUM NV ARCELOR GENT BEKAERT NV - BTC Cumerio Belgium HERAEUS ELECTRO-NITE INTERNATIONAL NV METALLO-CHIMIQUE NV METIS INSTRUMENTS & EQUIPMENT NV SAPA RC PROFILES NV SONITRON NV Superconductivity Magnet Corporation Europe NV UA, Faculteit Wetenschappen Dept Chemie Onderzoeksgroep Adsorptie en Katalyse VISHAY BC COMPONENTS NV Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Expertisecentrum Materiaaltechnologie Groep Keramische Materialen en Poedermetallurgie (KMP)</p>	<p>3.270.344</p>
<p>UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) Afd. Parallele Informatiesystemen <i>FlexWare: Exploitation of Flexible Hardware Platforms for Massively Parallel Bioinformatics Applications</i> DEKIMO PRODUCTS NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vew DDesign technology for integrated Information and Communication Systems (DESICS) UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Moleculaire Genetica Dept. PSB / Afd. Bioinformatics & Evolutionary Genomics</p>	<p>2.329.774</p>
<p>UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) Onderzoeksgroep Dunne-Filmcomponenten <i>FAOS: Flexible Artificial Optical Skin</i> Flanders Materials Exploration vzw FOS&S BVBA KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en</p>	<p>2.783.769</p>

Automatisering (PMA)
MELEXIS NV
Studiecentrum voor Kernenergie Afval & Berging
TYCO ELECTRONICS/RAYCHEM NV
UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Organische Chemie Onderzoeksgroep Polymeermaterialen
VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV
VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vakgroep Toegepaste Natuurkunde en Fotonica (TONA)
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent

UA, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen Dept. Sociologie Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek 2.594.715

Divorce and separation in Flanders. Risk factors, consequences and policy implications.

Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies

KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CESO)

UGent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen Vakgroep Sociologie

VUB, Faculteit Economische, Sociale & Politieke Wetenschappen & Managementschool Solvay Vakgroep Sociaal Onderzoek Interface Demography

UA, Faculteit Geneeskunde Vakgroep Sociale Geneeskunde Centrum voor de Evaluatie van Vaccinatie 2.323.751

Simulation models of infectious disease transmission and control processes (SIMID), with applications to five major health policy issues in Flanders.

INNOGENETICS NV

Janssen - CILAG

Kind en Gezin

KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Microbiologie en Immunologie Afd. Klinische en Epidemiologische Virologie

KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Vrouw & Kind Afd. Vrouw

Omtrent Gezondheid vzw

Sanofi Pasteur MSD NV

Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Centrum voor Statistiek

Vlaamse Vereniging Kindergeneeskunde

Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg vzw

Wetenschappelijk Instituut voor de Volksgezondheid - Louis Pasteur (WIV) Afd. Epidemiologie

Bijlage 10: LandbouwOnderzoek

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
Bodemkundige Dienst België vzw <i>Basis voor het duurzaam watergebruik bij de irrigatie van de perenteelt</i> Proefcentrum Fruitteelt vzw Proeftuin Pit- en Steenfruit Proefcentrum Fruitteelt vzw Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek	1.060.632
ILVO - Eenheid DIER Functionele Dierenvoeding <i>Reductie van de stikstofuitstoot en de eiwitimport door voedertecnische maatregelen bij melkvee</i>	383.010
ILVO - Eenheid DIER Veehouderij en Dierenwelzijn <i>Bepalen van de optimale bezettingsdichtheid van landbouwhuisdieren gehuisvest in groep in relatie tot ruimtelijke behoeften, bedrijfsrendabiliteit en maatschappelijke acceptatie</i> UGent, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen Vakgr. Landbouweconomie	659.771
ILVO - Eenheid PLANT Toegepaste Genetica en Veredeling <i>Ontwikkeling van een kruisbloemig oliehoudend gewas voor biodieselproductie door toepassing van de genomiek van de verwante modelplant Arabidopsis</i> UGent, Fac. Wetenschappen Vakgr. Moleculaire Genetica	775.053
<i>Verbetering van de kwaliteit van gras-klover mengsels voor ruwvoederwinning</i> ILVO - Eenheid DIER Functionele Dierenvoeding ILVO - Eenheid PLANT Teelt en Omgeving UGent, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen Vakgr. Dierlijke Productie Lab voor Diervoeding en Kwaliteit van Dierlijke Producten	916.111
ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING Agrotechniek <i>Ontwikkelen van een meetmethode ter bepaling van de gemiddelde speengrootte als objectieve parameter bij de tepelvoeringskeuze voor een melkveestapel</i> <i>Optimalisatie van de spuitapparatuur en -techniek in sierteeltgewassen</i> ProefCentrum voor Sierteelt	414.849 762.574
ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING Voedselveiligheid <i>Invloed van de bewaaromstandigheden op de psychrotrofe Pseudomonas microbiota in de rauwe hoefmelk</i> UGent, Fac. Wetenschappen Vakgr. Biochemie, Fysiologie en Microbiologie Lab voor Microbiologie	533.984
<i>Terugdringen van de Mycobacterium Avium Paratuberculosis besmetting op de hoeve door MAP-vrije biest- en kalvermelk</i>	158.064
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Senoren (MeBioS) <i>Verhoging van de bedrijfszekerheid in herbicide arme teeltsystemen door optimalisatie van de diepteregeling van mechanische wiedsystemen</i> Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw Provincie West-Vlaanderen	339.105
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. Gentechnologie <i>Selectie ter vermindering van competitieve effecten bij varkens</i>	175.646
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. Plantenbiotechniek <i>Oogstzekere appelteelt: een multidisciplinaire benadering van vruchtzettingsregulatie, bloemknopkwaliteit, vrucht kwaliteit en hun interacties</i> Proefcentrum Fruitteelt vzw Proeftuin Pit- en Steenfruit UA, Fac. Wetenschappen Dept Biologie Onderzoeksgroep Plantenbiochemie en -Fysiologie	1.189.937

KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Landbeheer en –economie Afd. Bodem- en Waterbeheer <i>Proximale bodemsensoren maken plaats specifiek bodembeheer nu mogelijk</i> Bodemkundige Dienst België vzw KULeuven, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Senoren (MeBioS) UGent, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen Vakgr. Bodembeheer en -Hygiëne Afd. Bodemvruchtbaarheid en Bodeminformatieverwerking	945.541
Proefcentrum Fruitteelt vzw Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek <i>Beheersing van Colletotrichum acutatum binnen het vruchtrotcomplex in aardbei op basis van pathogeentypering en epidemiologie</i> ILVO - Eenheid PLANT Gewasbescherming	892.017
Proefstation voor Groententeelt vzw <i>Geïntegreerde bestrijding van Verticillium verwelking onder praktijkomstandigheden</i> UGent, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen Vakgr. Gewasbescherming Lab voor Fytopathologie West-Vlaamse Proeftuin voor Industriële Groenten vzw	305.230
Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw Provincie West-Vlaanderen <i>Karakterisering, ecologie en epidemiologie van pseudomonaden bij bladgroenten - deel 2</i> ILVO - Eenheid PLANT Gewasbescherming UGent, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen Vakgr. Gewasbescherming Lab voor Fytopathologie UGent, Fac. Wetenschappen Vakgr. Biochemie, Fysiologie en Microbiologie Lab voor Microbiologie	551.060
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Dierlijke Productie Lab voor Diervoeding en Kwaliteit van Dierlijke Producten <i>Functionele biopeptiden en algen in de varkensvoeding</i> <i>Polyonverzadigde vetzuren en antioxidantia in de zeugenvoeding: overdracht van zeug naar big en invloed op dierprestaties</i>	552.059 589.680
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Gewasbescherming Lab voor Agrozoölogie <i>Effecten van functionele biodiversiteit op de plaagbeheersing door de natuurlijke vijanden van bladbeschadigers in koolgewassen</i> Proefstation voor Groententeelt vzw Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw (PCG) West-Vlaamse Proeftuin voor Industriële Groenten vzw	977.923
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Landbouweconomie Afd. Landbouweconomie, Landbouwpolitiek en Rurale Milieu-economie <i>Prijsvorming en allocatie van rechten in land- en tuinbouw</i> ILVO - Eenheid LANDBOUW & MAATSCHAPPIJ <i>Samenwerking en systeeminnovatie als voorwaarden voor de ontwikkeling van duurzame productieketens</i>	730.422 160.144
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Plantaardige Productie Afd. Herbologie <i>Resistentie ten aanzien van metamitron bij melganzenvoet (Chenopodium album L.) in suikerbiet</i> Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet	403.571
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Toegepaste Analytische en Fysische Chemie Lab Analytische en Toegepaste Ecochemie <i>Energiegewassen op landbouwgronden aangerijkt met zware metalen</i> Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek Vestiging Geraardsbergen Universiteit Hasselt, Fac. Wetenschappen Dept Scheikunde-Biologie-Geologie (SBG) Onderzoeksgroep Milieubiologie	404.595

UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Toegepaste Analytische en Fysische Chemie Lab Toegepaste Fysische chemie <i>Ontwikkeling en evaluatie van een classificatiemodel voor het opsporen van nitraatbronnen in</i> UGent, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen Vakgr. Toegepaste Wiskunde, Biometrie en Procesregeling	536.685
UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Verloskunde, Voortplanting en Bedrijfsdiergeneeskunde <i>Inductie van melkvetdepressie door middel van specifieke vetzuren voor vermindering</i> <i>van de negatieve energiebalans in het begin van de lactatie van hoogproductief melkvee en</i> <i>relatie met vruchtbaarheid</i> <i>Studie van de diversiteit van Mycoplasma hyopneumoniae als basis voor een betere</i> <i>preventie van enzoötische pneumonie bij varkens</i> UGent, Fac. Diergeneeskunde Vakgr. Pathologie, Bacteriologie en Pluimveeziekten Lab Bacteriologie en Mycologie van de Huisdieren	718.013 629.359
UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Voeding, Genetica en Ethologie Lab Dierenvoeding <i>Ontwikkeling van een nutriënteis voor de biobeschikbaarheid van sporenelementen in voederformulatie</i>	102.950
Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten <i>Modelgebaseerde methodologie voor de bepaling van het bewaarpotentieel van appel</i> Proefcentrum Fruitteelt vzw Proeftuin Pit- en Steenfruit	491.283

Bijlage 11: Toegepast BioMedisch onderzoek *

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
UGent/UZ Gent, Vakgroep Uro-Gynaecologie <i>The Fempro-project: formulation, delivery and assessment of efficacy of vaginal probiotics</i> UGent/UZ Gent, Vakgroep Klinische Biologie, Microbiologie en Immunologie UGent/UZ Gent, Vakgroep Farmacologie UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen, Vakgroep Geneesmiddelenleer	727 706
KULeuven/UZ Leuven, Dept. Medisch Diagnostische Wetenschappen Afd. Experimentele Laboratoriumgeneeskunde <i>Serologic diagnosis of immune-mediated diseases</i> KULeuven/UZ Leuven, Dept. Musculoskeletale wetenschappen, Afd. Reumatologie KULeuven/UZ Leuven, Dept. Experimentele Geneeskunde, Afd. Algemene Inwendige Geneeskunde	377 706
VUB/UZ Brussel, Vakgroep Basis Medische Wetenschappen, Onderzoeksgroep Fysiologie (FYSP) <i>A phase I/II study of therapeutic vaccination with autologous dendritic cells of HIV infected individuals under stable HAART</i> ITG, Eenheid Immunologie Universiteit Antwerpen/UZA, Vakgroep Oncologie & Bloedziekten, Onderzoeksgroep Hematologie Universitair Medisch Centrum Rotterdam, Erasmus MC	749 308
KULeuven/UZ Leuven, Dept. Vrouw & Kind, Afd. Kind <i>Immunotherapy for patients with High Grade Glioma "HGG-IMMUNO-Trials"</i> KULeuven/UZ Leuven, Dept. Medisch Diagnostische Wetenschappen, Afd. Radiologie KULeuven/UZ Leuven, Dept. Neurochirurgie KULeuven/UZ Leuven, Laboratory of Experimental Immunology KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept. Maatschappelijke Gezondheidszorg, Biostatistisch Centrum KULeuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Onderzoekseenheid Psychologie, Onderzoeksgroep Psychodiagnostiek en Psychopathologie	750 000
UGent/UZ Gent, Vakgroep Inwendige Ziekten, Afd. Intensieve Zorgen <i>Computer-based Surveillance and Alerting of Nosocomial Infections, antimicrobial Resistance and Antibiotic Consumption in the Intensive Care Unit (COSARA)</i> UGent/IBBT, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Vakgroep Informatietechnologie (INTEC), Afd. Breedband-Communicatienetwerken (IBCN)	594 600
Hogeschool Antwerpen, Gezondheidswetenschappen <i>Effectiveness of manual lymphatic drainage applied on patients treated for breast cancer: a randomised controlled trial</i> KULeuven/UZ Leuven, Physical Medicine and Rehabilitation KULeuven/UZ Leuven, Multidisciplinary Breast Center	522 148
Universiteit Antwerpen/UZA, Vakgroep Orfelina, Onderzoeksgroep Immunologie & Reumatologie <i>Basophil activation - New applications in nutritional allergy (banana) - Flow cytometry: a new instrument for the management of food allergy</i> AZ Jan Palfijn Gent, Dienst Immunologie-Allergologie Universiteit Antwerpen/UZA, Dienst Pediatrie	377 706

KULeuven/UZLeuven, Dept. Vrouw & Kind, Afd. Vrouw 394 050
Development of a noninvasive diagnostic test for Endometriosis
KULeuven/UZ Leuven, Dept. Medisch Diagnostische Wetenschappen, Afd. Experimentele
Laboratoriumgeneeskunde
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Dept. Elektrotechniek (ESAT), Afd. SCD-SISTA

Universiteit Antwerpen/UZA, Vakgroep Thorax, 506 775
Onderzoeksgroep Cardiovasculaire Aandoeningen
*Blood Endothelium Progenitor Cells and Dendritic Cells as Novel Predictive Biomarkers of In-Stent Restenosis
after Percutaneous Coronary Intervention*
Universiteit Antwerpen/UZA, Vakgroep Orfelina, Onderzoeksgroep Immunologie & Reumatologie
Universiteit Antwerpen/UZA, Vakgroep Oncologie & Bloedziekten, Onderzoeksgroep Hematologie
Universiteit Antwerpen, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen,
Dept. Farmaceutische Wetenschappen, Onderzoeksgroep Fysiofarmacologie
Universiteit Antwerpen, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen, Dept. Algemene Economie

(* Lijst met positief besliste TBM-projectvoorstellen oproep 2006-2007 - eerste indieningsronde)

